

Felix Vestegaard / Aarhus Kommune, Teknik og Miljø

Naturbydelen, 2+1 Idebureau

Design: Strootman Landschapsarchitecten, foto: Harry Cock

Egeå Kommune

Naturbydelen, 2+1 Idebureau

Design: Michiel van Gijssel

KORSØSTIEN

Korsø-stien er en stisløjfe på ca. 4,2 km som har til formål at formidle naturområdet ved Korsø som både rummer et rigt fugleliv og unik natur. Ruten er, ligesom de andre nye ruter, placeret i periferien af det naturområde den støder op til. Ruten har sit udgangspunkt på Aarø Havn og fortsætter over den nye Havneforbindelse og videre igennem Aarø By i retning mod den sydlige del af øen. Denne strækning foregår på asfalteret vej og de nødvendige steder laves en rabatforstærkning, hvilket giver bedre plads til fodgængere. Efter Aarø 216 ligger en vejstrækning, hvor landskabet åbner sig op og præsenterer et flot kig ud over Korsø. Her etableres en tankepause, der giver mulighed for at stoppe op og nyde udsigten. Tankepausen udformes således at den hæver sig i terrænet og derfor forbedrer udsigten yderligere. Længere mod syd fortsætter ruten

langs den eksisterende trædesti, der fører fra vejen ned til stranden. For enden af trædestien etableres en mindre tankepause med fokus på formidling, hvor man også har en flot udsigt til området ved Korsø. Herfra forsætter ruten mod nord langs stranden indtil den møder den eksisterende trædesti, der fører videre til Aarø fyr. Landskabet her er foranderligt og påvirkes i høj grad af havet, hvilket gør denne stækning til en helt særlig oplevelse. Fra Aarø fyr fortsætter ruten tilbage til havnen langs den eksisterende grusvej forbi fiskerhusene.

Korsø-stien kan som udgangspunkt ikke certificeres som kvalitetssti, da man på en stor del af ruten færdes langs en befærdet vej, som overstiger de tilladte 300 m. En befærdet vej er en vej uden fortov og cykelstier og har heller ikke afmærkede krydsninger.

STRANDEN VED STORE OG LILLE KORSØ

Kanten mellem strandeng og strand, hvor havets bølger har eroderet den sandede jord under strandengen væk.

FORMIDLINGSCENTER

FAMILIELOOPET
2,2 KM

GENETABLERING AF
NATUROMRÅDE

Æ Højvej

KLIMASTIEN 6,9 KM

CAMPINGSTIEN
2,8 KM

KLIMA-LAVBUND
PROJEKTOMRÅDE

Belægning

Grussti/-vej

Boardwalk

Trædesti

Asfalteret vej

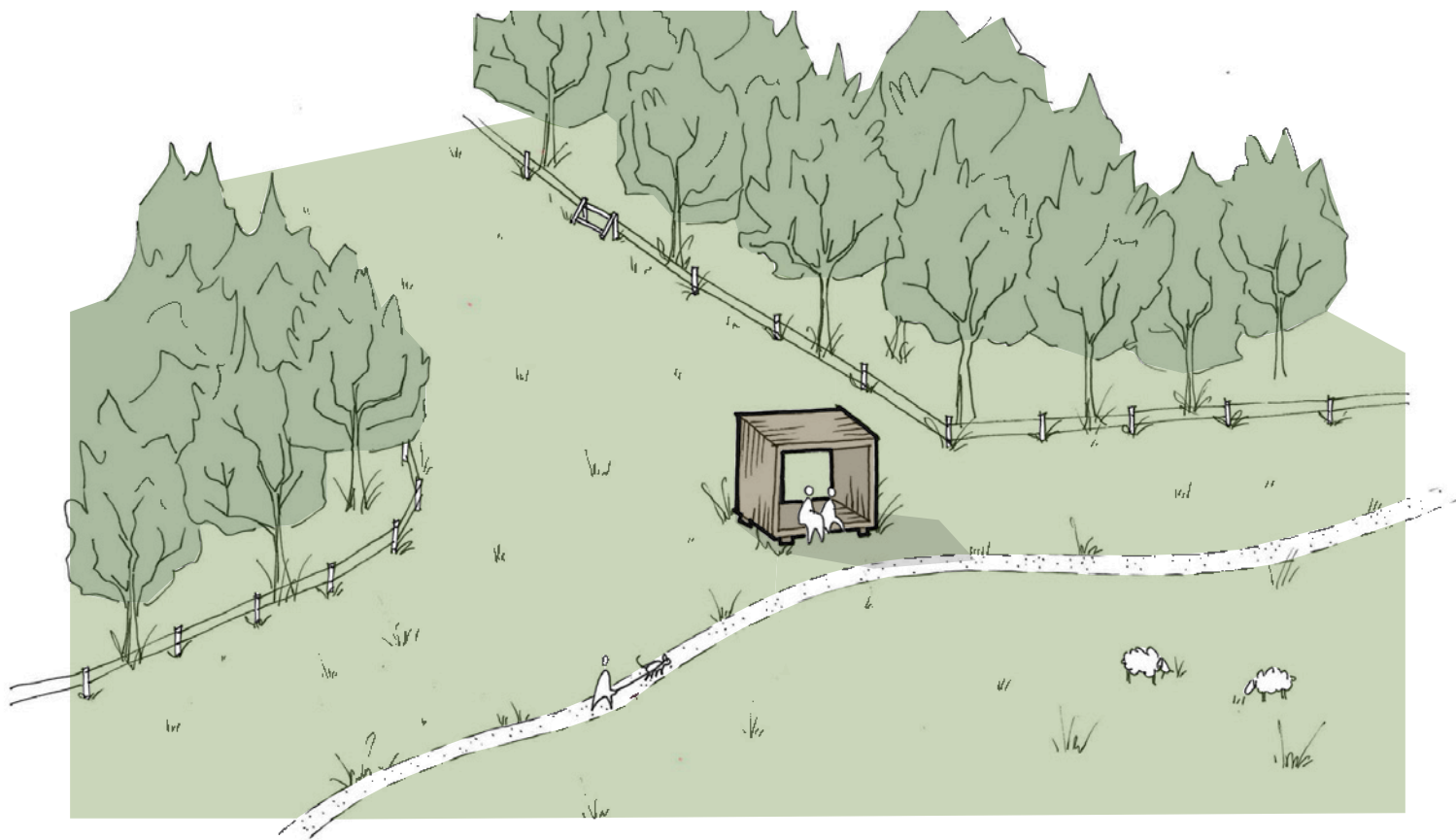

KLIMASTIEN

Klimastien er en ca. 6,9 km lang rute, der løber langs periferien af klima-lavbundsprojektet og derigennem binder en stor del af øen sammen. Samtidigt sikrer Klimastien adgang til de tiltag, der er placeret rundt om klima-lavbundsprojektet, hvilket er med til at gøre klima-lavbundsprojektet til rekreativ klimatilpasning. Klimastien starter ved det nye informationspunkt i forbindelse med Æ Højvej. Herfra løber ruten mod nord, langs et brodække, der fører videre op til pumpehuset. Denne strækning løber igennem klima-lavbundsområdet og vil give brugeren en helt unik oplevelse af området. Ved pumpestationen stiger terrænet og giver en god udsigt over vandspejlet. Fra pumpestationen fortsætter forbindelsen ad en trædesti ovenpå diget igennem øens nordøstlige skovområde. Når ruten runder øens nordøstlige hjørne, åbner landskabet sig op og oplevelsen af, at gå på diget bliver mere fremtrædende. Her befinder man sig højt i landskabet med udsigt over havet og Aarø Kalv til den ene side og klima-lavbundsområdet til den anden. Når diget når frem til fugletårnet

knækker ruten tilbage mod vest langs Æ Højvej, forbi Aarø-stenens nye placering. Ved ankomst til klima-lavbundsområdets sydlige ben følger stien områdets periferi hele vejen rundt for til sidst at lede brugeren tilbage mod nord og Æ Højvej, hvor det nye informationspunkt er placeret. Langs denne del af stien placeres fire tankepauser.

Klimastien kan potentielt blive Danmarks første certificerede komfort sti, da langt størstedelen af stien foregår på grussti/-vej (70%) eller brodække. Det kræver blot, at der etableres et toilet og at stien bliver 'snublefri' (dvs. at landskabstypiske overflader helst skal undgås). Oppe på diget er der trædesti med landskabstypisk underlag (græs), men diget vurderes let fremkommeligt og snublefrit. Ved svært fremkommelige steder skal der være gelænder - så som på vej op og ned ad diget. Klimastien har meget til fælles med vandrelaugets kategori, natur sti, da der er naturligt stille på ruten og attraktivt naturlandskab hele vejen. Dog er tilgængeligheden prioriteret højere end de landskabstypiske overflader.

FAMILIELOOPET

Familieloopet er en ca. 2,2 km lang rute, der skaber et kortere oplevelsesforløb og binder nogle af de centrale informationspunkter omkring klima-lavbundsprojektet sammen. Familieloopet er tiltænkt børnefamilier, brugere som er dårligt gående eller de, som bare vil gå en kort tur.

Familieloopet starter ved det nye informationspunkt i forbindelse med Æ Højvej. Herfra løber ruten mod nord langs brodækket, der fører videre op til pumpehuset. På denne strækning placeres en tankepause, hvor det også er muligt at indarbejde en smutvej, der afkorter ruten. Fra pumpehuset løber ruten mod vest langs diget og forsætter efterfølgende mod syd langs en højderyg i landskabet. Strækningen langs højderyggen byder på en flot udsigt over klima-lavbundsområdet. Ruten fortsætter forbi en gård, der i dag ligger på toppen af bakken, som i fremtiden foreslås omdannet til et naturformidlingscenter (se tiltag 16). Herfra fortsætter ruten langs højderyggen mod syd og tilbage ned til Æ Højvej og informationspunktet.

Familie-loopet kan som udgangspunkt certificeres som familie sti, hvis blot man sørger for at etablere minimum 2 'børneforberedte legemuligheder' og en 'naturnær legemulighed' som fx. træer eller vand. Legemulighederne kan fx. være kiggerter ved ankomstsituationen og et legeområde ved formidlingscenteret. Stien indeholder ingen farlige veje for børn og der er ingen dele af stien som går 'lige ud' i mere end 300 m ad gangen. Der skal i gennemsnit være en natur- eller kulturattraktion pr. km og to oplevelsespunkter pr. km. Her kan både ankomstsituationen, brodækket, fugleskjulet, pumpehuset og formidlingscenteret indgå.

CAMPINGSTIEN

Camping-stien er en ca. 2,8 km lang rute, der binder campingpladsen sammen med kysten og de rekreative områder rundt om klima-lavbundsprojektet. Ruten starter nord for campingpladsen og løber herfra mod vest langs den eksisterende grusvej ud til kysten. Herfra fortsætter ruten

langs en trædesti oppe på diget, hvor der er udsigt over både hav og ølandskabet hele vejen op til fugletårnet. Fra fugletårnet følger ruten det samme tracé som Klimastien, forbi Aarøstenen og videre mod syd. Fra Klimastien fører en tværforbinding tilbage til campingpladsen. Campingstien kan bruges som en selvstændig rute men kan også indgå som en forlængelse af Klimastien. Den er adgangsgivende til øens rekreative stisystem for campingpladsens gæster, der således kan slippe for at gå på vejen.

Campingstien kan, ligesom Klimastien, potentielt certificeres som komfort sti med samme kriterier og udfordringer som beskrevet ved Klimastien. Certificeringen kræver ligeledes et toilet på ruten, hvor det foreslås at henvise til et af campingpladsens.

AARØ KALV

Aarø Kalv er en ca. 5,3 km lang rute, der skaber adgang til et unikt dansk naturområde med samme navn udenfor ynglesæsonen. Forløbet følger det eksisterende tracé, hvilket betyder, at ruten følger det samme forløb frem og tilbage med mindre man vælger at færdes på stranden den ene vej. Der etableres to mindre tankepauser langs forløbet. Den første placeres ved rutens start og den anden på kalvens spids. Tankepausen på Kalvens spids er en minimal markør i landskabet og fokuserer på digital formidling, der markerer stiens endepunkt.

Aarø Kalv kan som udgangspunkt certificeres som natur sti, da hele 100% af stien foregår på landskabstypisk underlag, der er naturligt stille og ingen befærdede veje. For at leve op til kriterierne for en natur sti skal der være min. et attraktivt naturlandskab pr. 5 km, og mindst 2 km af stien skal gå igennem det. En naturattraktion kan fx. være et udsigtspunkt, natursceneri, fjord/bugt, kystskrænt, fin biotop, mose og fredet område. Aarø Kalv har både udsigtspunkter, fine biotoper og er et fredet område. Alle kvalitetsstier starter og slutter samme sted, og Aarø Kalv-stien er tænkt som en sti, hvor man går 'ud og hjem' nogenlunde samme vej.

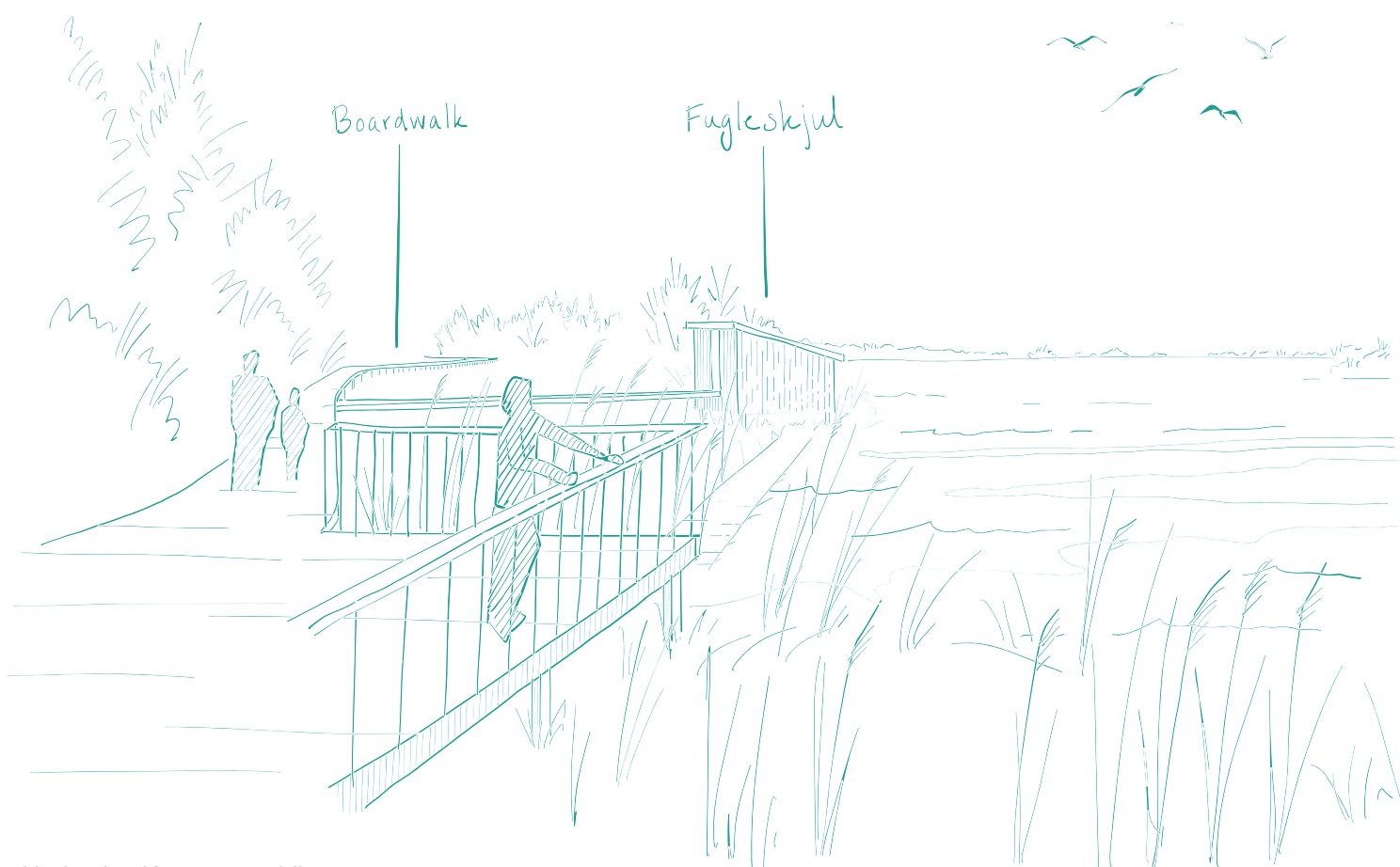

RÆKKEFØLGEPLANER

Indsatskategorier i anlægsprojekterne

- X** Projekter der behandler havnen
- X** Projekter ifm. klima-lavbundsprojektet
- X** Projekter der behandler nye forbindelser og infrastruktur
- X** Projekter der skaber øget overnatningskapacitet

RÆKKEFØLGEPLANER

RÆKKEFØLGEPLAN SOM VÆRKTØJ

Rækkefølgeplanen er et værktøj, der understøtter det fremadrettede arbejde med udviklingsplanen gennem at definere en prioriteret liste for rækkefølgen, de forskellige delprojekter skal opstartes i. Således kan planen bruges til at tilrettelægge planlægningsmæssige og økonomiske indsatser. Selvom de enkeltstående indsatser er placeret i en prioriteret rækkefølge vil de i praksis være sideløbende projekter, der bliver udviklet og etableret indefor de afsatte tidsgrupperinger. Derfor er de definerede tidsintervaller et godt udgangspunkt for, hvordan de forskellige indsatser skal prioriteres. Rækkefølgen i rækkefølgeplanen indikerer derfor et realistisk billede af i hvilken rækkefølge projekterne vil blive anlagt.

Rækkefølgeplanen tager afsæt i planens tiltagskatalog samt de tre detailplaner og er inddelt i to dele som supplerer hinanden. Den første rækkefølgeplan behandler de indsatser, der fokuserer på de erhvervmæssige og strategiske indsatser, der skal understøtte øens aktører og fremme grundlaget for at tiltrække nye. Den anden del fokuserer på at beskrive de anlægsprojekter, der skal understøtte udviklingsplanen og derved fremme visionen om Aarø som naturø og et øsamfund i balance.

RÆKKEFØLGEPLANER

ERHVERVSMÆSSIGE INDSATSER

ÅBNINGSTRÆK
1 - 2 ÅR

KORT SIGT
2 - 5 ÅR

1

2

3

4

ÅBNINGSTRÆK

1 - 2 ÅR

1 ERHVERVSSAMARBEJDE

Fokus på at styrke de små virksomheder, da de som individuelle aktører kan have svære vilkår. Derfor vil det være formålstjenesteligt med en understøttelse af sammenhængskraften på Aarø. Og da øen og Aarøsund har så direkte indflydelse på hinanden ses størst nyttevirkning ved at sammentænke indsatsen mellem ø og fastland. Ideelt set sker tiltaget som et samarbejde mellem Haderslev Kommune og Haderslev Erhvervsråd. Hvor kommunen skaber og faciliterer rammerne for samarbejdet og Erhvervsrådet indtager en rolle, hvor de identificerer og fører den tætte dialog med virksomhederne.

Aktør primær: Haderslev Kommune, Haderslev Erhvervsråd

Aktør sekundær: Lokale virksomheder

2 KOMMUNIKATIONSINDSATS

Fokus på de gode fortællinger. Et muligt klima-lavbundsprojekt, spændende lokale virksomheder og smuk natur bidrager alle med godt kommunikationsindhold ('content'). Gennem at aktivere de rigtige aktører, der kan sprede den gode historie til relevante målgrupper, kan der skabes en øget opmærksomhed omkring Aarø. Derudover ville det være hensigtsmæssigt med en fælles koordinator, der kan aktivere de lokale borgere og virksomheder til at dele deres historier, fx. på SoMe.

Aktør primær: Destination Sønderjylland

Aktør sekundær: Lokale virksomheder, Haderslev Kommune

KORT SIGT

2 - 5 ÅR

3 RESORT-PLANLÆGNING

Hvis det er et ønske at udvikle et resort på Aarø vil det være hensigtsmæssigt, at investere ressourcer i at udvikle en selvstændig plan, der vil gøre det lettere for private investorer at udvikle et konkret projekt på øen. Erfaring fra Rømmø viser at et mulighedsstudie har dannet fagligt grundlag for samtaler med investorer, der slutteligt har ført til et udviklingsprojekt med tilførsel af ny overnatningskapacitet.

Aktør primær: Privat, Haderslev Erhvervsråd

Aktør sekundær: Haderslev Kommune

LANG SIGT
6 - 10 ÅR

5

6

7

8

4

LOKALE LEJEBOLIGER

Udviklingen på Aarø afhænger af evnen til at tiltrække og fastholde borgere. Projektet omkring udlejningsboliger er derfor centralt for øens fremtid. For nuværende arbejdes der allerede på etableringen af to prøveboliger, der gør det muligt at afprøve livet på en lille ø, inden potentielle tilflyttere tager springet og bosætter sig. Hertil kunne tilføjes reelle lejeboliger, der muliggør længere tids leje inden beboerne eventuelt køber en bolig på øen. Der bør samtidigt udformes en målrettet strategi for at skabe øget opmærksomhed på Aarø i forbindelse med bosætning. Strategien udarbejdes i sammehæng med Haderslev Kommunes bosætningsindsats.

Aktør primær: Lokale kræfter

Aktør sekundær: Haderslev Kommune

5

ERHVERSMÆSSIG UDVIKLING PÅ AARØ HAVN

Haderslev Kommune har fokus på udviklingen af Aarø Havn, hvor man afsøger mulighederne for økonomisk støtte til et omfattende projekt for et fornyet havneområde, herunder nye klimatilpassede bygninger og tilføjelse af en mindre jollehavn. Udover de fysiske rammer er der også behov for at tiltrække nye erhvervsdrivende. Det vil være oplagt at indtænke Aarøsund Havn i denne indsats, da der er bygninger på fastlandssiden, der, med nye virksomheder, kunne gøre området mere attraktivt for borgere og gæster.

Aktør primær: Haderslev Erhvervsråd

Aktør sekundær: Haderslev Kommune, Erhvervshus Sydjylland

6

ONLINE SALG AF OPLEVELSER

Aarø har i dag en række oplevelsesprodukter, fx. udlejning af golfbiler, alpakavandring, ture med traktorbus i kombination med ølsmagning mm. Destination Sønderjylland har en stærk onlineportal, hvor gæster fra nær og fjern kan booke oplevelser. På trods af, at der er en omkostning forbundet med at sælge sine produkter gennem en portal som Destination Sønderjyllands, ville det give et godt overblik og øget tilgængelighed, hvis alle oplevelsestilbud på Aarø samles et sted.

Aktør primær: Destination Sønderjylland, Lokale virksomheder

Aktør sekundær: -

ÅBNINGSTRÆK
1 - 2 ÅR

KORT SIGT
2 - 5 ÅR

1

2

3

4

7 OFFENTLIG TRANSPORT

Busforbindelsen mellem Haderslev og Aarøsund er en vigtig transportvej for tiltrækning af arbejdskraft til Aarø. Specielt i sommerhalvåret er virksomhederne på øen afhængige af medarbejdere fra Haderslev og omegn - her spiller offentlig transport en afgørende rolle. Derudover understøtter busforbindelserne muligheden for at komme til Aarø uden bil og således også den bæredygtige agenda omkring grøn- og blå mobilitet. Det er derfor vigtigt, at der løbende holdes opmærksomhed på, at forbindelserne med offentlig transport opretholdes på et højt niveau.

Aktør primær: Sydtrafik

Aktør sekundær: Haderslev Kommune

LANG SIGT

6 - 10 ÅR

8 CERTIFICERING AF RUTER

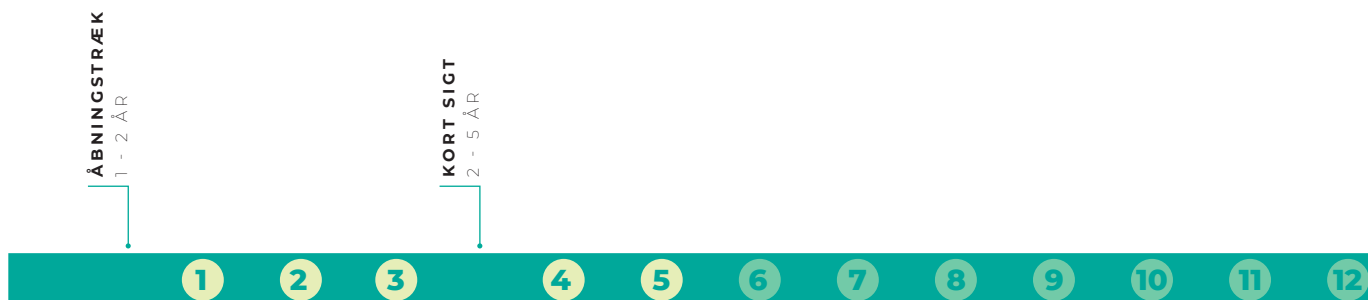
Som tidligere nævnt er markedsføring vigtig for tiltrækning af turister. Stinetværket, der præsenteres i den strategisk-fysiske udviklingsplan, er designet efter at kunne certificeres under Dansk Vandrelaugs Kvalitetsstier. Dels fordi certificeringen sætter stjerne ind i en national sammenhæng med lignede vandreruter, men også fordi der således opnås gratis markedsføring. Se mere under tiltag afsnittet 'Nye Stinetværk' på s. 57.

Aktør primær: Lokale ildsjæle

Aktør sekundær: Haderslev Kommune

RÆKKEFØLGEPLANER ANLÆGSPROJEKTER

ÅBNINGSTRÆK

1 - 2 ÅR

1 HAVNEFORBINDELSEN

Den nye broforbindelse mellem Aarø havn og byen foreslås anlagt som det første led i visionen af Aarø som naturø. Forbindelsen vil skabe god mobilitet og øget tryghed i hverdagen samt en mere naturlig forbindelse mellem havn og by for både lokale og besøgende. Derudover kan forbindelsen anlægges uafhængig af de resterende anlæg på havnen og kan derfor igangsættes hurtigt. Forbindelsen vil blive et startskud for det fremadrettede arbejde med planen og vil give øens beboere en indikation om, at arbejdet med visionen tages alvorligt.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: Fond / Pulje

2 FUGLETÅRNET

Fugletårnet er, ligesom Havneforbindelsen, et godt fritstående projekt der kan bruges som et startskud for implementeringen af den strategisk-fysiske udviklingsplan. Anlæg af fugletårnet vil sikre en optakt til klima-lavbundsprojektet men samtidigt skabe bedre forhold for øens beboere og besøgende da det også faciliterer oplevelsen af Aarø Kalv og det fugleliv som dette område tilbyder.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: Fond / Pulje

3 REKREATIVE TILTAG I HAVNEBASSINET

Som supplement til Havneforbindelsen foreslås de rekreative tiltag i havnebassinet anlagt som et tidligt startskud på havneudviklingen. Disse tiltag består af solnedgangstrappen og krabbebroen. Tiltagene er enkeltstående elementer, der kan etableres i forbindelse med de eksisterende forhold. Derudover vil de give havnen yderligere rekreative muligheder, hvilket vil bidrage til at skabe mere liv på havnen.

Aktør primær: Haderslev Kommune

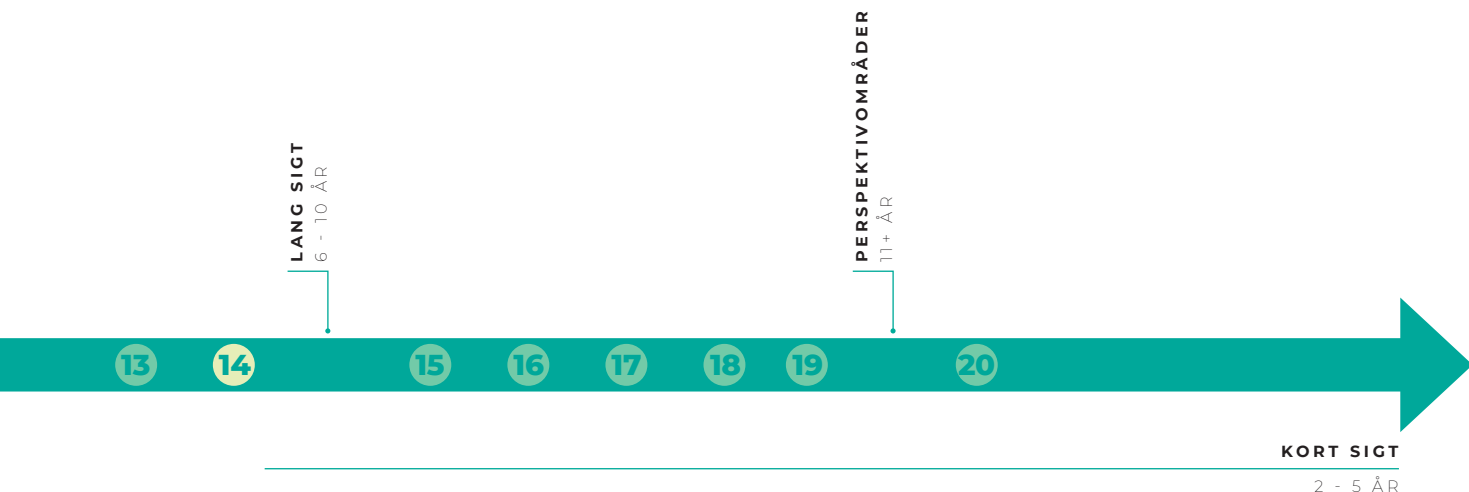
Aktør sekundær: Fond / Pulje

Projekter der behandler havnen

Projekter ifm. klima-lavbundsprojektet

Projekter der behandler nye forbindelser og infrastruktur

Projekter der skaber øget overnatningskapacitet

4 REKREATIVE TILTAG IFM. KLIMA-LAVBUNDSPROJEKT

I forlængelse af, at klima-lavbundsprojektet bliver igangsat, bør der arbejdes videre med de faciliteter, der knytter sig til projektet. Disse inkluderer en række stiforbindelser, observations skjul, genplacering af Aarø-stenen samt en renovering af pumpestationen. Naturstyrelsen har afsat begrænsede midler til rekreative tiltag og det anbefales derfor, at Haderslev Kommune supplerer indsatsen økonomisk, eventuelt med opbakning af fondsmidler.

Aktør primær: Naturstyrelsen

Aktør sekundær: Haderslev Kommune, Fond / Pulje

ETABLERING AF KLIMA-LAVBUNDSPROJEKT

Projektet etableres af Naturstyrelsen i forlængelse af opkøb af påkrævede jorder. Projektet forventes færdigudført i 2026. Klima-lavbundsprojektet er et vigtig element i visionen for Aarø som naturø og bør derfor være et af de første projekter der fokuseres på at realisere.

Aktør primær: Naturstyrelsen, lokale jordejere i området

Aktør sekundær: -

5 AARØ'S NYE HAVNEHUSE

Det er vigtigt at en opgradering af havnehusene prioriteres i rækkefølgen af anlægsprojekter på Aarø. Dette da de nye havnebygninger samt de funktioner de rummer, sætter tonen for oplevelsen man som besøgende får, når man ankommer til Aarø. Ligeledes vil de nye havnebygninger sætte rammen for et øget og forbedret liv på havnen og give yderligere mulighed for kommercielle udbud af høj kvalitet – noget der vil komme både gæster og øboere til gode.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: Fond / Pulje

ÅBNINGSTRÆK
1 - 2 ÅR

KORT SIGT
2 - 5 ÅR

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

6 NYE STIER OG TANKEPAUSER

For at supplere de forudgående tiltag prioriteres det, at øens stinetsværk skal opgraderes. Dette gælder de foreslåede stier, der ikke ligger i forbindelse med klima-lavbundsprojektet. Dette vil skabe en sammenhængende infrastruktur på øen og derved skabe bedre rekreative muligheder og forbindelser for både turister og beboere. I tillæg til de nye stiforløb etableres 'tankepauserne' i denne fase. I forbindelse med, at de nye stier etableres, indarbejdes også det samlede wayfinding-projekt, der sørger for at skabe overblik.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: Fond / Pulje

7 UDVIDELSE AF CAMPINGPLADSENS KAPACITET

Som et led i at skabe mere overnatningskapacitet på øen er det væsentligt at inddrage campingpladsen. Det ville være hensigtsmæssigt, hvis campingpladsen kunne udvide deres tilbud med ca. 10 hytter på omkring 40 m² i høj arkitektonisk kvalitet og udført i naturmaterialer. Dette er et tiltag kræver en revidering af campingpladsens campingtilladelse.

Aktør primær: Privat

Aktør sekundær: -

8 NATURSOMMERHUSET

Som tredje trin i at skabe flere overnatningspladser på øen etableres ca. 10 natursommerhuse i området på den sydlige del af øen, som er udlagt til sommerhusområdet. Sommerhusene opføres i størrelser på ca. 45-50 m² og udføres i naturlige materialer.

Aktør primær: Privat

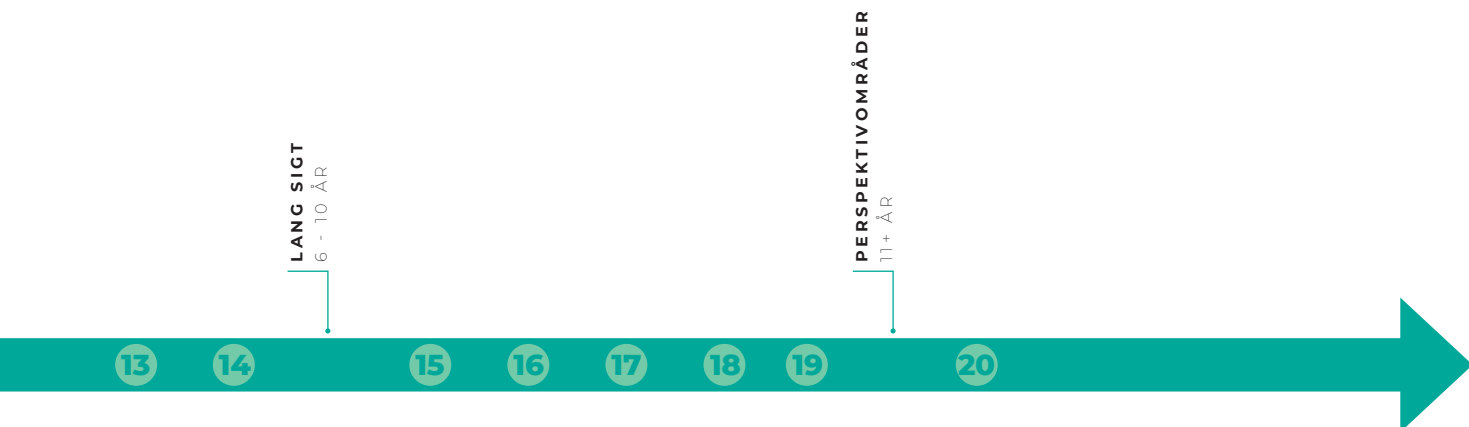
Aktør sekundær: -

Projekter der behandler havnen

Projekter ifm. klima-lavbundsprojektet

Projekter der behandler nye forbindelser og infrastruktur

Projekter der skaber øget overnatningskapacitet

9 ETABLERING AF OVERNATNING PÅ FERIECENTERGRUNDEN

For at skabe en større kapacitet for overnatning på øen vurderes det, at feriecentergrunden skal være det første projekt, der understøtter denne målsætning. Dette da området allerede er lokalplanlagt og derfor vil kræve en mindre planlægningsmæssig indsats. Projektet skal stadig vurderes for virkninger på miljøet (VVM), ligesom der skal foretages en habitatvurdering af området.

Aktør primær: Privat

Aktør sekundær: -

10 NYE PARKERINGSPLADSER I ÅRØSUND

For at kunne iværksætte visionen om, at Aarø skal være en bilfri ø fra et turismeperspektiv, er det væsentligt, at det gøres let for besøgende at vælge bilen fra. Derfor skal der etableres en ny mulighed for parkering i Årøsund, som kan supplere de eksisterende muligheder i højsæsonen. I forlængelse af etableringen af parkeringspladsen foreslås det også, at der generelt arbejdes med at højne incitamentet for at efterlade bilen på fastlandet, herunder kan færgeafgange og priser undersøges.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: -

11 GREEN MOBILITY PÅ AARØ

For at styrke oplevelsen af Aarø som en bæredygtig naturø samt mindske den turismemæssige belastning på øen i højsæsonen er det væsentligt, at der bliver investeret i bilfri alternativer til at komme rund på øen. Derfor skal mulighederne for at leje både cykler og golfbiler forbedres på Aarø, hvilket vil skabe incitament til at efterlade bilen i Årøsund. Dette tiltag placeres i forbindelse med havneområdet.

Aktør primær: Privat

Aktør sekundær: -

ÅBNINGSTRÆK
1 - 2 ÅR

KORT SIGT
2 - 5 ÅR

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

12 NYT LIV I FISKERHUSENE INKL. HØJVANDSSIKRING

For at skabe et bedre modtagerapparat på øen kan en aktivering af de eksisterende fiskerhuse suppleres de nye havnehuse. Fiskerhusene er en ressource, der fremover vil kunne rumme andre funktioner, end blot opbevaring. Den kommende planlægning bør give mulighed for, at lokale aktører i en tidsperiode kan drive udsalg fra fiskerhusene, eller at andre nye aktører kan bidrage til et bredere udvalg af funktioner på havnen. I forbindelse med en investering i bygningsmassen bør bygningerne også klimasikres. Dette kan gøres ved en kombination af et dige og en højvandsmur.

Aktør primær: Privat

Aktør sekundær: -

13 NY JOLLEHAVN

For at skabe yderligere kapacitet i lystbådehavnen anbefales der i udviklingsplanen, at der arbejdes videre med en jollehavn, der kan rumme nogle af lokale joller, der i dag ligger i lystbådehavnen. Således vil der skabes mere plads til lystsejlere og samtidigt sikres et mere intimt miljø for de lokale bådejere og fiskere. Det foreslås, at der laves en samlet masterplan for udviklingen af havnen, der også tager hensyn til en eventuel fremtidig udvidelse af lystbådehavnens kapacitet.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: Fond / Pulje

14 OVERNATNING I EKSISTERENDE BYGNINGSMASSE

Der er et oplagt potentiale i at anvende den eksisterende bygningsmasse på øen, for at skabe tilstrækkelig overnatningskapacitet. Dette potentiale bør dyrkes.

Aktør primær: Privat

Aktør sekundær: Destination Sønderjylland, Haderslev Erhvervsråd

LANG SIGT

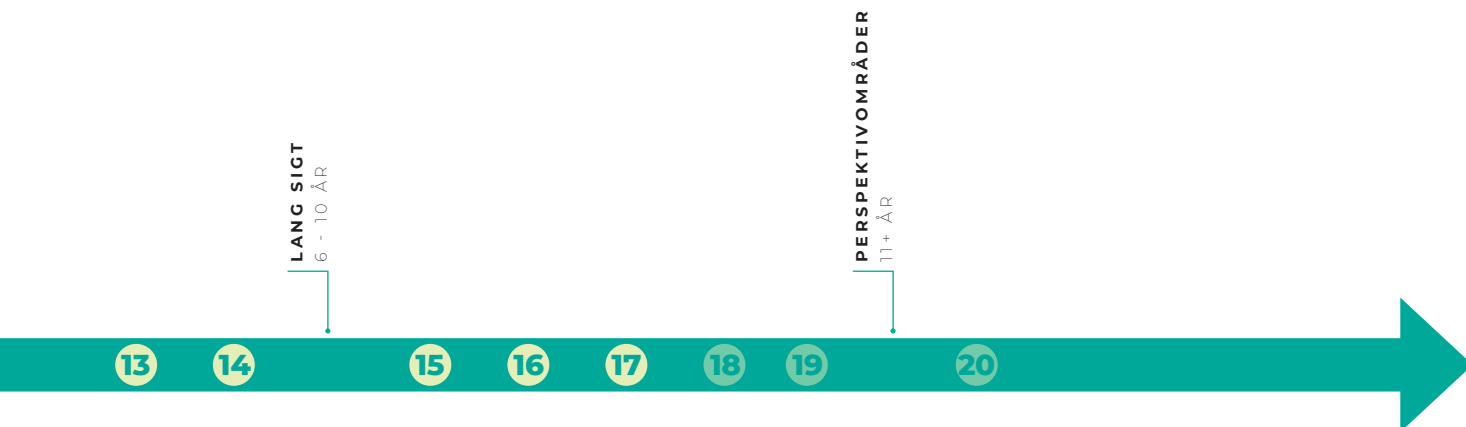
6 - 10 ÅR

Projekter der behandler havnen

Projekter ifm. klima-lavbundsprojektet

Projekter der behandler nye forbindelser og infrastruktur

Projekter der skaber øget overnatningskapacitet

15 ETABLERING AF SHELTERPLADSER IFM. NATURSTYRELSENS SKOV

I forbindelse med, at området omkring klima-lavbundsområdet udvikler sig, etableres en klynge med shelters i nærhed til naturstyrelsens skov. Disse har til formål at tilbyde en alternativ overnatningsform med fokus på, at komme tæt på de nye naturområder. Der etableres en klynge med ca. fem shelters i høj arkitektonisk kvalitet.

Aktør primær: Offentlig eller privat investering

Aktør sekundær: -

16 NYE STIFORBINDELSER PÅ FASTLANDET

Der ligger et stort opland af fritidsområder på fastlandet, der vil kunne drage nytte af bedre og mere rekreative forbindelser til Aarø, herunder Haderslev by, Gammelbro Camping, Vikær Strand Camping, Gåsevig Strand Camping samt en række sommerhusområder.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: Privat

17 NYT NATURFORMIDLINGSCENTER

For at styrke Aarøs profil som naturø og sørge for, at øen også kan appellere til målgrupper med en faglig interesse i naturudviklingen på øen, vil et center, der kan formidle øens natur lige så vel som facilitere de besøgendes behov være oplagt at etablere.

Aktør primær: Offentlig eller privat investering

Aktør sekundær: Fond / Pulje

ÅBNINGSTRÆK
1 - 2 ÅR

KORT SIGT
2 - 5 ÅR

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

18 ETABLERING AF SHELTERPLADSER IFM. FORMIDLINGSCENTER

Ligesom shelterpladserne i nærheden af Naturstyrelsens skov vil disse shelters tilbyde en unik mulighed for overnatning i nær kontakt med de nye naturområder. Samlet set vil de også bidrage til at øge overnatningskapaciteten på øen. Der etableres to klynger á ca. fem shelters i høj arkitektonisk kvalitet.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: -

19 ETABLERING AF NATURLEJERSKOLE

For at skabe et bredere udbud af overnatning og tiltrække en bredere målgruppe, etableres en lejrskole/hostel med fokus på natur i den gamle skole på Aarø. Dette vil, understøttet af øens naturprofil, skabe mulighed for, at tiltrække skoleelever og derved udvide øens sæson.

Aktør primær: Privat

Aktør sekundær: -

PERSPEKTIVOMRÅDER

11+ ÅR

20 UDVIDELSE AF KAPACITET OG MILJØ PÅ HAVNEN

På sigt vil en udvidelse kapaciteten i lystbådehavnen skabe værdi og komplettere de resterende tiltag, der fremmer overnatningskapaciteten på øen. Det skal vurderes, om det vil være rentabelt at etablere en udvidelse, da det har en stor økonomisk anlægsudgift.

Aktør primær: Haderslev Kommune

Aktør sekundær: -

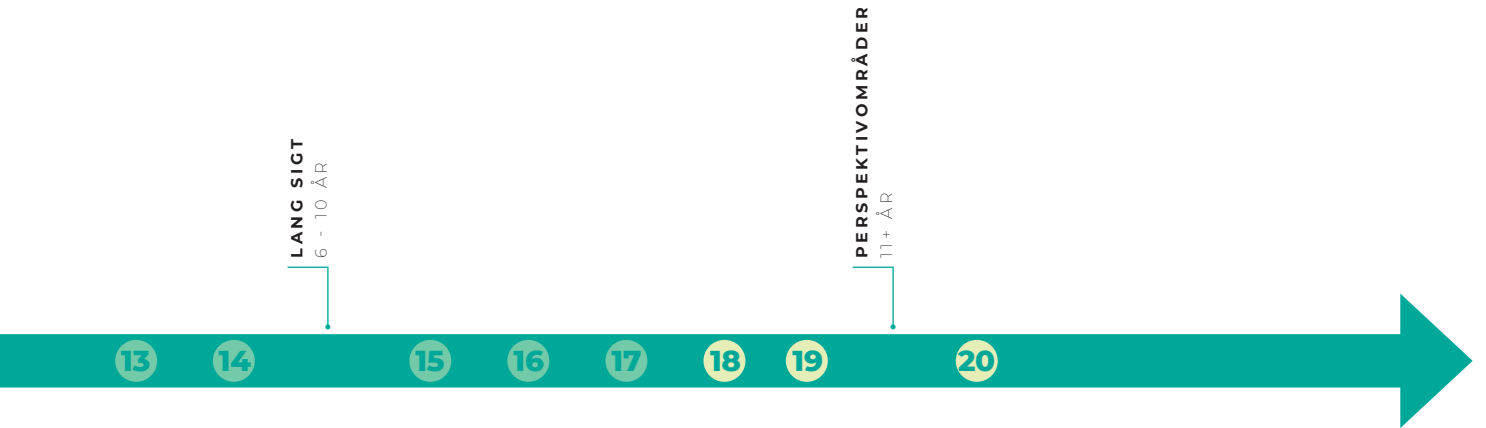
INDSATSKATEGORIER I ANLÆGSPROJEKTERNE

Projekter der behandler havnen

Projekter ifm. klima-lavbundsprojektet

Projekter der behandler nye forbindelser og infrastruktur

Projekter der skaber øget overnatningskapacitet

“For at **bibeholde momentum** og **bygge ovenpå** den strategisk-fysiske udviklingsplan bør nogle af de tiltag, som foreslås i planen, **igangsættes indenfor en nær fremtid**. Samtidigt er det vigtigt, at der skabes et **godt ejerskab** til og forståelse for planen hos **øens beboere og erhvervsdrivende**, da de i høj grad skal age-re løftestang for, at planen kan implementeres.”

RÆKKEFØLGEPLANER DE NÆSTE SKRIDT

For at bibeholde momentum og bygge ovenpå den strategisk-fysiske udviklingsplan bør nogle af de tiltag der foreslåes i planen igangsættes indenfor en nær fremtid. Det er vigtigt, at der bliver afsat midler til at arbejde videre med og udvikle de rammer som planen opstiller da mange tiltag vil afføde ændringer i den fysiske planlægning. En proces, der er tidstung, og derfor bør prioriteres.

Åbningstrækkene bør være de anlægsprojekter, der prioriteres højest på den korte bane – fremfor alt, fordi de vil have en væsentlig betydning for både beboere og turister, men også fordi de ikke kræver omfattende indsats i den fysiske planlægning. Projekternes format egner sig derudover godt som grundlag for en ansøgning om fonds- eller puljemidler.

Udover åbningstrækkene vil det være hensigtsmæssigt, at prioritere at igangsætte de indsats, der kræver dispensationer og ændringer i den fysiske planlægning - herunder feriecentergrunden og sommerhusområdet. Dette da de er mere tidskrævende og procestunge.

Der skal sikres en vedvarende dialog med Naturstyrelsen for at skabe synergi mellem udviklingen og etableringen af klima-lavbundsprojektet og de tiltag som planen foreslår. Når etableringen af klima-lavbundsprojektet er igangsat skal der rejses midler til at implementere de rekreative tiltag, der understøtter dette. En kontinuerlig opfølgning på status af klima-lavbundsprojektet sikrer også at en eventuel forsinkelse af projektet ikke bremser andre tiltag, der kan igangsættes. De fleste tiltag i udviklingsplanen er ikke afhængige af, at klima-lavbundsprojektet bliver realiseret og kan derfor etableres uafhængig af fremdriften i dette.

Samtidigt er det vigtigt, at der skabes et godt ejerskab til og forståelse for planen hos øens beboere og erhvervsdrivende, da de i høj grad skal agere løftestang for, at planen kan implementeres. Ligeledes bør det også prioriteres at afdække mulighederne for at tiltrække eksterne investorer på øen.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
e-mail: hoeringplan@plst.dk

Den 23-06-2023/AMLC
Sagsnr. 2023 - 16113
Akt. nr. 2420175

Sagsnr. 2022-7022 - Høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love

Plan- og landdistriktsstyrelsen har i brev af 17. maj 2023 anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love.

Det fremgår af materialet, at lovforslaget om ændring af lov om planlægning vil betyde, at stiftsøvrighedernes selvstændige adgang til at fremsætte indsigelse mod planlægning for vindmøller og solcelleanlæg fokuseres.

Konkret betyder det, at Stiftsøvrighedens indsigelsesret i § 29, stk. 3 i den nugældende planlov begrænses således:

”Stiftsøvrigheden kan dog ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af solceller længere væk fra en kirke end 1.000 m. Stiftsøvrigheden kan heller ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller længere væk fra en kirke end 1.000 m, dog 2.000 m ved et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller på mindst 250 m.”

Det fremgår af betænkningen til den gældende planlov, at formuleringen i den nuværende planlovs § 29, stk. 3, er begrundet i, at Stiftsøvrigheden skal kunne fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag ud fra de særlige hensyn, som Stiftsøvrigheden varetager. Baggrunden er at afspejle den særlige rolle, som kirken har i det danske samfund, og sikre, at den kommunale planlægning tager hensyn til kirkerne som en del af den danske kulturarv.

Det fremgår af høringsmaterialet, at lovforslaget ikke ændrer ved, at det fortsat er en national interesse at varetage indsynet til og udsynet fra kirkerne i landskabet i henhold til planlovens § 29, stk. 1, som er nærmere defineret i ”Oversigt over

Nationale interesser i kommuneplanlægningen” udarbejdet af Erhvervsstyrelsen¹ og vedrørende kirker anfører følgende:

3.3 Kulturarv

Det er en national interesse, at de kulturhistoriske og bygningsmæssige bevaringsværdier med deres særlige karakter og betydning opretholdes.

.....

Kirkerne er markante kulturhistoriske kendingsmærker i landskabet, og kommunerne skal sikre indsynet til og udsynet fra kirkerne. Kommunerne skal gennem de udpegede kirkebeskyttelsesområder bidrage til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning, eksempelvis når der planlægges for vindmøller, der er synlige på lang afstand.

.....

Nationale hensyn, som skal varetages i den kommunale planlægning

3.3.1

at kommuneplanen indeholder retningslinjer for sikring af kulturhistoriske bevaringsværdier, herunder beliggenheden af værdifulde kulturmiljøer, beskyttelsesområder for kirker og andre væsentlige kulturhistoriske bevaringsværdier som fredede og bevaringsværdige bygninger (planlovens § 11 a, stk. 1 nr. 15, § 11 e, og § 11 f, stk. 4, nr. 2, museumslovens kapitel 8 og 8 a, naturbeskyttelseslovens § 18 (Fortidsminder), § 19 (Kirker), bygningsfredningslovens kapitel 5 (Bevaringsværdige bygninger) (ansvarlige myndigheder: Slots- og Kulturstyrelsen samt Stiftsøvrigheden),

.....

Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift har følgende bemærkninger til udkast til ændring af lov om planlægning § 29, stk. 3:

Stiftsøvrighederne er tillagt indsigtelsesret i den nuværende planlov,

- ud fra de særlige hensyn, som Stiftsøvrigheden varetager
- den særlige rolle, som kirken har i det danske samfund, og
- for at sikre, at den kommunale planlægning tager hensyn til kirkerne som en del af den danske kulturarv.

Der er således tale om en indsigtelsesret, som bygger på faglighed og den særlige ekspertise i kirkelige forhold, som Stiftsøvrigheden repræsenterer.

¹ Oversigt over Nationale interesser i Kommunalplanlægningen” udarbejdet af Erhvervsstyrelsen - Side 15 – i uddrag.

Det fremgår af beskrivelsen i "Nationale Interesser i Kommuneplanlægningen", at vindmøller er nævnt som et eksempel på, at kommunerne gennem de udpegede kirkebeskyttelsesområder skal bidrage til at sikre, at kirkerne bevares som tydelige kendingsmærker i landskabet og respekteres i den kommunale planlægning.

Folkekirkens Uddannelses- og videntcenter har lavet en landsdækkende befolkningsundersøgelse om religiøsitet og forholdet til folkekirken kaldet "Religiøsitet og forholdet til folkekirken 2020", som består af både kvantitative og kvalitative studier.

På spørgsmålet: "Hvilke af disse udsagn passer bedst på grundene til dit medlemskab af folkekirken?" svarer

- 60%² af de spurgte: "Jeg vil gerne bevare de historiske kirkebygninger."
- 58% af de spurgte: "Jeg vil støtte op om den kristne kulturarv."³

Ovenstående understreger, at der for befolkningen er sammenhæng mellem kirkebygningerne og kirkeliv.

Til orientering er vedlagt en liste over de sager, hvor Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift har gjort brug af indsigelsesretten.

Det drejer sig i perioden fra 2018-2023 om i alt 8 sager, hvor indsigelsen i alle sager er frafaldet efter forhandling med den aktuelle kommune.

I den daglige praksis kontakter kommuner ofte Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift forud for de officielle høringer af kommune- og lokalplanforslag med henblik på drøftelse af udformning af lokalplaner, der ligger i kirkeomgivelserne.

Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift stiller her faglighed og den særlige ekspertise i kirkelige forhold til rådighed.

Dette samarbejde med kommunerne har hidtil givet gode resultater.

Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift er bekymret for, at det foreliggende forslag til ændring af Stiftsøvrighedens indsigelsesret reelt vil reducere stiftsøvrighedernes mulighed for at bevare kirkerne som markante kulturhistoriske kendingsmærker i landskabet, hvor indsynet til og udsynet fra kirkerne beskyttes.

² Det var muligt at svare ja til mere end ét udsagn.

³ Folkekirkens Uddannelses- og Videnscenter, Religiøsitet og forholdet til folkekirken 2020, Bog 1 – Kvantitative studier – side 30.

Hermed reduceres også kirkernes betydning som vartegn for den særlige rolle som kirken har i det danske samfund, herunder kirkerne som en del af den danske kulturarv.

Synspunkter som bakkes op af den ovenfor omtalte befolkningsundersøgelse.

Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift skal derfor på det foreliggende grundlag anbefale, at den nuværende indsigelsesret for stiftsøvrighederne bevares.

Med venlig hilsen

Stiftsøvrigheden over Haderslev Stift

Marianne Christiansen
Biskop

Jacob Hess
Stiftamtmand

Indsigelser 2018 - 2023

Sagsnr. 17/7592

LP1221-21 Ødis – en lokalby, Kolding Kommune

Dato for indsigelse: 17.1.2018 (veto)

Begrundelse: Planforslaget i strid med de kulturhistoriske interesser, der er knyttet til Ødis Kirke.

Frafald af veto: 7.3.2018

Sagsnr. 18/896

LP1235 Område til boliger ved Herningvej, Vejle Kommune

Dato for indsigelse: 23.2.2018 (veto)

Begrundelse: Byggeriets højde.

Frafald af veto: 7.3.2018

Sagsnr. 2018-26932

LP1038 Skole ved Erlev Bjerge og Gammel Hørregårdsvej, Haderslev Kommune

Dato for indsigelse: 26.10.2018

Begrundelse: Planområdet grænser op til kirkegård

Frafald af indsigelse: 21.11.2018

Sagsnr. 2018-42003

LP1290 og KP tillæg 37 Offentlige formål ved Fælleshåbvej og Skikballevej, Vejle Kommune

Dato for indsigelse: 11.2.2019 (veto)

Begrundelse: Lokalplanen vil være i strid med de kulturhistoriske interesser, der er knyttet til Gauerslund Kirkes frie beliggenhed og i strid med de intentioner, der fremgår af den udarbejdede helhedsplan Brejning Syd.

Frafald af veto: 28.2.2019

Sagsnr. 2020-2456

LP1100 og kommuneplantillæg 4 Servicestation ved motorvejen i Lindved

Dato for indsigelse: 12.3.2020 (veto)

Der blev gjort indsigelse mod kommuneplantillæg, men blev afvist af Erhvervsstyrelsen, da den var modtaget for sent.

Begrundelse: Skiltepylon på op til 20 meters højde og en bredde på op til 5 meter vil være et dominerende bygningselement i landskabet.

Frafald af veto: 11.2.2021

Sagsnr. 2020-8200

LP1218-13 Boligområde ved Hvidkærgårdsvej – et haveboligområde, Kolding Kommune

Dato for indsigelse: 30.4.2020 (veto)

Der er ikke gjort indsigelse mod kommuneplantillæg.

Begrundelse: Lokalplanforslaget ses ikke at sikre oplevelsen af Vamdrup Kirke som et markant kendingsmærke i landskabet.

Frafald af veto: 13.11.2020

Sagsnr. 2021-4377

LP1146 Rådhusgrunden i Uldum, Hedensted Kommune

Dato for indsigelse: 4.3.2021 (veto)

Begrundelse: Kirkebyggelinien er ikke respekteret, ligesom der ikke er taget hensyn til byggeriets nærhed til Uldum Kirke.

Frafald af veto: 6.1.2022

Sagsnr. 2023-4250

LP4.6-15 Tæt-lav boliger på Østerkirkevej i Ulkebøl, Sønderborg Kommune

Dato for indsigelse: 1.3.2023 (veto)

Begrundelse: Det eksisterende indblik til Ulkebøl Kirke respekteres ikke.

Frafald af veto: 11.4.2023

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringsplan@plst.dk

Den 21. juni 2023

Sagsnr.
2023 - 15970-3

Hørings svar om forslag til lov om ændring af planloven

Helsingør Stiftsøvrighed og biskoppen over Helsingør Stift afgiver hermed følgende fælles høringssvar.

Kirkerne udgør en væsentlig del af historien for mange landsbyer og fremstår i dag som markante kulturhistoriske kendingmærker. Kirkerne er selvejende, og ingen af dem er fredede, idet kirkebygninger, der er omfattet af lovgivningen for folkekirken, er undtaget fra bygningsfredningslovens bestemmelser.

Det er de lokale sognes menighedsråd, der har ansvaret for sognets kirker og kirkegårde, og i henhold til § 29 i bekendtgørelse nr. 1172 af 19/09/2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, skal et menighedsråd søge at forhindre, at kirkens og kirkegårdens nærmeste omgivelser bebygges eller bruges på skæmmende måde. Det bør herved, så vidt muligt undgås, at der foretages sådanne ændringer i bebyggelse og beplantning ved kirken, at skønhedsværdien, der er knyttet til samspillet mellem kirke, kirkegård og omgivelserne, forringes.

Stifterne i Danmark er – når det gælder plansager – decentrale statslige myndigheder under Kirkeministeriet. I plansager er det således stifternes opgave at føre overtilsyn med kirker og kirkegårde og sikre beskyttelsen af kirkeområdernes nærmeste omgivelser mod skæmmende bebyggelse og lignende.

Med ændringsforslaget til planloven ønskes der indført en begrænsning i stiftsøvrighedens indsigelsesret på 1000 meter fra en kirkebygning vedrørende planlægning for vindmøller og solceller og 2000 meter for vindmøller på mindst 250 meter.

Ændringen har til formål at tilgodese ønsket om klarere rammer for stiftsøvrighedens indsigelsesret, og at sikre en helhedsorienteret varetagelse og fokusering af det statslige tilsyn med kommunernes lokalplanlægning.

I situationer, hvor stiftsøvrigheden vurderer, at vindmøller og solceller i en større afstand fra en kirke vil kunne påvirke indsynet til og udsynet fra kirken negativt, har stiftsøvrigheden mulighed for at anmode Kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag.

En indsigelse forudsætter som hidtil, at der er tale om forhold af væsentlig national interesse.

De 10 stifter har således hver især en selvstændig ret til alene at fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der vurderes at være i strid med de særlige hensyn, som stiftet varetager, dvs. varetagelsen af indsynet til kirkerne og udsynet fra kirkerne.

I forhold til vindmøller er det uomtvisteligt, at disse kan ses over store afstande og afhængigt af det lokale landskab, vil en mølle, der står både 1.000 meter og 2.000 meter fra en kirke, kunne få stor betydning for oplevelsen af kirken som monument i landskabet.

Et lokalplanforslag sendes i høring i en periode fra 2 til 8 uger afhængig af kompleksiteten i lokalplanforslaget.

Selve fremsendelse til Kirkeministeriet og den af ministeriet dertilhørende sagsbehandling, vil reducere den tid, som stiftet ellers kunne have benyttet til en dialog og forhandling med en kommune om at nå en tilfredsstillende løsning, uden at gøre brug af planlovens § 29, stk. 3.

Stifterne har haft mulighed for at benytte høringsperioden til at sikre en kvalificeret og dybdegående sagsbehandling af hvert enkelt planforslag.

Stiftet har haft mulighed for at indlede forhandlinger med kommunerne inden, det har været nødvendigt at benytte sig af muligheden for at fremsætte en indsigelse jf. planlovens § 29, stk. 3 med opsættende virkning.

Stiftsøvrigheden noterer sig således, at der sker en indskrænkning i stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret, men at Kirkeministerens indsigelsesret opretholdes.

Den omstændighed, at der sker en indskrænkning i stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret er uheldig set i lyset af, at andre stifter end Helsingør stift har store landområder, hvor placering af især vindmøller kan udgøre en stor udfordring i forhold til ud- og indsynet af kirkerne.

Det lokale stift må betragtes at have det største lokale kendskab til forholdene og burde således fortsat have mulighed for at komme med indsigelser uindskrænket.

Venlig hilsen

Peter Birch
Biskop

Henrik Jørgen Horster
Stiftamtmand

Kopi til:
Alle stifter

Hørings svar

Den 22-06-2023

Journal nr. 01.01.01K04-1-23

Til
Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk

Fra
Maria Thye Lynghøj

Høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love

Hørings svar sendes med forbehold for Kommunalbestyrelsens godkendelse d. 13. september 2023

Hørings svar

Hermed fremsendes høringssvar vedrørende forslag til ændring af planloven og forskellige andre love på vegne af Herlev Kommune.

Herlev Kommune ser positivt på forslaget om ændring af planloven, og har ingen bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Maria Thye Lynghøj
Planchef

Byplan
Herlev Kommune

Herning
Kommune

Til
Plan- og landdistriktsstyrelsen

By, Erhverv og Kultur
Rådhuset, Torvet
7400 Herning
Tlf: 9628 2828
Lokal 8545

behhk@herning.dk
www.herning.dk

Sagsnummer:
01.00.00-K04-1-23

Kontaktperson:
Helene Kjærsgaard

Dato: 23-06-2023

Høringssvar til forslag til ændring af lov om planlægning m.m.

Herning Kommune kvitterer hermed for Lov om forslag til ændring af lov om planlægning og andre love af 17. maj 2023.

Herning Kommune har gennemgået det fremlagte udkast og har ingen bemærkninger til de fremsatte ændringsforslag.

Med venlig hilsen

Helene Kjærsgaard
Herning Kommunes Planafdeling

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

hoeringplan@plst.dk
sagsnummer 2022-7022

Dato: 22. juni 2023
Sagsnummer: 01.00.00-K04-1-23
Henv. til: Niels Henrik Ross-Petersen
Direkte tlf.: 9611 7641
Afdeling tlf.: 9611 7558
tm@holstebro.dk

Hørings svar vedr. ændring af planloven m.fl.

Holstebro Kommune, Økonomiudvalget, har den 21-06-2023 haft lejlighed til at gennemgå det nu foreliggende udkast til lovforslag om ændring af planloven og forskellige andre love og har med tilfredshed noteret sig de mange nye muligheder for kommuner og borgere, der lægges op til. Man kvitterer med tak for, at tidligere fremsat ønske til planlovændring (øget bonusvirkning af lokalplaner) har fundet plads i udkastet.

Samtidig ønsker man at benytte anledningen til at foreslå, at de intentioner om levedygtige lokalsamfund, der blev indarbejdet i planloven i 2018, gives et konkret redskab i form af en udtrykkelig hjemmel i planloven til at kunne planlægge for genbosætning i det åbne land og mindre landsbyer af husstande, hvis bolig må vige for den kraftigt accelererede udbygning af VE-anlæg og el-infrastruktur, der planlægges for.

Forslaget tænkes konkret at kunne udmøntes via en ændring af planlovens § 11 a, stk. 1, nr. 23) udviklingen af landsbyer, så den fremover fx hedder:

23) udviklingen af landsbyer, herunder ved udpegning af lokaliteter til genbosætning i landsbyernes opland af husstande, hvis bolig fortrænges af VE-anlæg og energiinfrastruktur indeholdt i retningslinjer efter § 11 a, stk. 1, nr. 5 eller nr. 6.

Med venlig hilsen

Niels Henrik Ross-Petersen
Byplanarkitekt
Team Plan

Plan- og Landdistriksstyrelsen

Høringssvaret sendt til: hoeringplan@plst.dk – Sagsnummer 2022-7022

23. juni 2023

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

Høringssvar til forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love (Sagsnummer 2022-7022)

HORESTA er positiv over for en fornyelse af planloven. Men der er mange ændringer, hvor det har været svært at gennemskue, hvad det reelt betyder, når ændringerne ikke kan ses i selve lovforslaget. Det havde været hensigtsmæssigt med et notat, som knytter flere kommentarer til de enkelte ændringer, som er kutyme ved mange andre lovændringer.

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Naturen er vores arvesølv

Turisterhvervet er mere end nogen interesseret i at fastholde en flot og alsidig natur og kyststrækning. Det er vores produkt – det er oplevelsen, vi sælger. Naturen er vores arvesølv, som tiltrækker mange danske og udenlandske turister – både nu og i fremtiden.

Derfor skal vi fortsat beskytte naturen herunder kysterne. Danmark har en restriktiv beskyttelse af vores kyst med planlovens kystnærhedszone, naturbeskyttelsesloven, Natura 2000-områder, fredninger, fuglebeskyttelsesområder og vildtreservater. Det skal vi ikke kaste over bord – men det er fint, at der bliver bedre mulighed for at benytte kyst og natur.

For selvfølgelig skal kysterne være frie og fælles – og vi skal også huske, at det skal være for os alle. Både dem, som elsker at have den for sig selv, og dem, som nyder den sammen med andre. Dem, som allerede kender naturperlerne og dem, som ikke gør. Dem, som har nemt ved at forcere klitterne og komme frem til kysten, og dem, for hvem det er svært. Det skal tænkes med, når der laves videre planer for den danske natur.

Danmark er et turistland

Når udenlandske kyst- og naturturister kommer til Danmark, så rejser de meget ofte efter det danske kystliv og de naturoplevelser, som vi kan tilbyde. Det giver derfor sig selv, at turismen har stærke interesser i at værne om kysten og naturen.

Der er behov for, at vi, i fællesskab, udvikler vores turisterhverv. Vi skal erkende, at vi har brug for bæredygtige destinationer, der ikke lukker ned om vinteren. Vi skal forstå, at der er brug for større enheder for at sikre rentabilitet. Og vi skal gøre naturen tilgængelig for de mange, ikke kun de få.

Byudvikling

Turismeerhvervet skaber vækst og arbejdspladser i hele Danmark. Og for mange kommuner er turismen et yderst vigtigt erhverv, der kan tilbyde arbejde til industriens medarbejdere i takt med, at outsourcing og centralisering har lukket de lokale arbejdspladser.

Derfor støtter HORESTA op om forslag, der kan styrke udviklingen af byer. Det gælder sikring af bynær natur, sikring mod klimapåvirkningen og planlægning for vandområder ved havne – igen med fokus på, at turister kan benytte dem frit.

Det gælder også i forbindelse med etablering af solceller eller anden vedvarende energi, hvor restriktive regler af og til står i vejen for projekter på eksisterende bygninger.

I forbindelse med regler om lokalplanlægning for parkeringsforhold, er det vigtigt, at der sikres mulighed for parkering for turister, og at de bliver nemme at benytte og mere forståelige i forhold til regler og evt. betaling.

Nye udviklingsmuligheder på landet, de små øer og ved kysterne

Det samme gør sig gældende for landet, de små øer og ved kysterne, hvor HORESTA støtter muligheden for glampingenheder i landzonen, at bygninger kan omdannes til turismeformål og overførelse af landzone til byzoner.

Vi kan dog ikke udvikle dansk turisme kun ved at reparere de eksisterende bygninger og rive de faldefærdige huse ned. Vi skal også turde tænke nyt og udvikle vores styrkepositioner. Det skal selvfølgelig ske i respekt for naturen - og kan sagtens være i dialog med de stærke danske miljø- og naturinteressenter.

Vi mener helt specifikt, at turismevirksomheder skal opnå en særlig status som stedbundet erhverv i en moderniseret planlov med særlige lempelige forhold – på samme linje som havnedrift.

Nye muligheder med forsøgsprojekter

Den tidligere SR-regering igangsatte 10 forsøgsprojekter langs de danske kyster, hvor ikke alle blev sat i gang. Det var projekter, som hver og en kunne være med til at udvikle den lokale turisme. Mange handlede om at gøre naturen mere tilgængelig og styrke nogle af de aktiviteter, vi allerede kender i dag. HORESTA støtter op om flere forsøgsprojekter.

Bedre mobildækning

Mobiltelefoner er et vigtigt værktøj for turister – både i forhold til at finde rundt og til at finde nye oplevelser – og informationer på deres eget sprog. Derfor støtter HORESTA, at der sikres bedre mobildækning – naturligvis med fokus på at skærme naturen mest muligt.

**Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet**

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Forenklinger

HORESTA bakker naturligvis også op om forenkling af administration og klagesagsprocessen, men har svært ved at vurdere, om de forslåede tiltag dækker dette behov.

Vækst kræver investeringer

Turismeerhvervet er en branche i vækst, der skaber beskæftigelse i hele Danmark – også langs de danske kyster. Men det kræver investeringer i Danmarks attraktioner – herunder også moderne og kvalitetsbaserede faciliteter langs kysterne.

Spørgsmål til ovenstående kan rettes til mig på holt@horesta.dk.

Med venlig hilsen

Miljøchef,
HORESTA

**Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet**

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

cvr.nr. 17 01 48 11

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Sendt på mail til: hoeringplan@plst.dk

Dir.tlf.: **4359 1218**
Email: **tmc@htk.dk**

23-06-2023

Ekspeditionstid:

Mandag - Onsdag 10.00 - 14.30

Torsdag 10.00 - 17.00

Fredag 10.00 - 13.30

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love

Høje-Taastrup Kommune har med interesse læst lovforslaget om ændring af planloven særligt ændringerne om byudvikling.

Høje-Taastrup Kommune havde overordnet gerne set, at ændringerne gjorde det muligt, at stille flere krav til bæredygtighed i planlægningen. I dag beror bæredygtighed langt hen ad vejen på frivillige aftaler. Der er behov for at stille krav til bæredygtigt byggeri og byggeriets klimaaftryk allerede i planlægningsfasen. Særligt set i lyset af, at nybyggeri skal dokumentere klimapåvirkningen (CO₂) ved at lave en livcyklusvurdering (LCA) i forbindelse med byggesagsbehandlingen. Dette vil sikre en mere helhedsorienterede proces, der har fokus på bæredygtige byggerier.

Høje-Taastrup Kommune oplever, at der kan opstå problemer med at efterleve krav til klimaftrykket i byggesagsbehandlingen ud fra de krav, der er sat i lokalplaner. Det er nødvendigt at sammentænke plan- og byggelovsområdet som et grundgreb for udmøntning af den grønne omstilling.

Kommunen er positiv overfor, at der er nye muligheder for at sikre bynatur. Særligt at det er muligt at stille krav til vækstbetingelser for beplantningen, og at der kan fastsættes en minimumsprocent for andelen af grønne arealer i kommuneplanen. Her er det særlig vigtigt at skelne mellem begreberne bynatur, naturarealer, grønne arealer, grønne elementer mv. Vi ser et behov for, at der er en tydelig beskrivelse med en definition af begreberne.

Vi ser frem til at følge lovforslaget gennem den videre proces, og håber at bearbejdningen af planloven i forhold til fremme af bæredygtigt byggeri kommer med ved næste revision.

Med venlig hilsen

Poul Hvidberg-Hansen
*Plan- og bygchef*Sagsbehandler
*LinePe*DokLøbenr.
*102171/23*Sagsløbenr.
23/11173

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk

Kerteminde Kommune
Lindøalleen 51
5330 Munkebo
Tlf. 65 15 15 15
plan@kerteminde.dk
www.kerteminde.dk

14. juni 2023

Høringssvar vedrørende ændring af planloven

Kerteminde Kommune har modtaget udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning mv., med frist for at indsende høringssvar den 23. juni 2023. Punktet blev politisk behandlet den 6. juni 2023 i Kerteminde Kommunes Plan- og Teknikudvalg.

Lovforslaget giver anledning til, at Kerteminde Kommune fremsender nedenstående bemærkninger:

Kerteminde Kommune har den helt overordnede holdning, at det i større grad bør være op til en kommunal beslutning, hvorvidt vi skal kunne give muligheder for udvikling i det åbne land. Vi bør kunne give bedre muligheder for mindre udvidelser i landsbyer, også i kystnærhedszonen/sårbart landskab.

I forbindelse med at kommunerne får bedre muligheder for udvikling af landsbyer, herunder omdannelseslandsbyer, ser Kerteminde Kommune således gerne, at det bliver muligt at udvide den fysiske afgrænsning af landsbyer til byudvikling, selvom en sådan udvidelse er omfattet af særlige hensyn så som kystnærhedszone og bevaringsværdige landskaber.

Det er Kerteminde Kommunes ønske, at der i meget videre omfang skal kunne gives mulighed for salg af lokale fødevarer ved brug af vejboeder og lignende. Det vil gavne det lokale erhvervsliv, borgernes nemme adgang til lokale fødevarer og turismen. Det er Kerteminde Kommunes opfattelse, at dette burde indarbejdes i planlovsændringen. Konkret foreslås det, at der gives mulighed for at opstille skur/bygning på op til 15 m² til brug for salg ved veje.

Det kunne ske ved en tilføjelse i planlovens § 36: Tilladelse efter § 35, stk. 1, kræves ikke til opførelse af udhuslignende bygninger på højst 15 m² til salg af lokale fødevarer.

Plan- og teknikudvalget
Kerteminde Kommune.

Sagsnr.

S2023-6480

Dokumentnr.

D2023-66417

Til landdistriktsordførerne i partierne bag Aftale om opfølgning på evaluering af planloven af 15. juni 2022 (regeringen (S, V, M), Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti)

Vigtige muligheder for Sjælland og øernes udvikling af turisme

Kære ordførere

Vi skriver til jer for at henlede jeres opmærksomhed på mulighederne og behovet for udviklingen af turismen på Sjælland og øerne – og i resten af landet.

I vedhæftede notat "Udvikling af glamping og naturnær overnatning i Sjælland og øerne" kan I se, hvad vi har peget på som muligheder og barrierer. Vi håber, I vil tage informationer og input med i det videre arbejde med udkast til Forslag til Lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love (Opfølgning på evaluering af planloven m.v.), som er i høring indtil den 23. juni 2023.

Kommunerne i KKR Sjælland har i samarbejde med turismeerhvervet, destinationsselskaberne, Realdania og Dansk Kyst- og Naturturisme udarbejdet "[Udviklingsplan for turismen i Sjælland og øerne](#)" med ambitioner om at udnytte potentialet for bæredygtig vækst i turismeerhvervet. Turismeerhvervet er særligt vigtigt som erhverv i Sjælland og øerne, ikke mindst i områder, hvor der er brug for

Turismen skaber en samlet omsætning på 13,5 mia. kr. i Region Sjælland og ligger til grund for 19.300 årsværk. På tværs af regionen står turismen bag 4,4% af erhvervenes samlede værdiskabelse - og betydningen er særligt høj i Vordingborg, Lolland, Guldborgsund, Stevns og Odsherred kommuner, hvor turismen står bag mellem 7,1% og 12,5% af områdernes bruttoværditilvækst. Og med en i national sammenhæng lav turismeintensitet på 6,1 (overnatninger pr. indbygger) er der plads til yderligere udvikling.

vækst og arbejdspladser.

Med udviklingsplanen for turisme på Sjælland og øerne har vi sat et højt ambitionsniveau for at styrke turismen - øget omsætning gennem mere overnatningskapacitet og højere døgnforbrug. Og udviklingen skal ske bæredygtigt for natur, for lokalområderne og for erhvervet. Noget af det, vores turismeaktører efterspørger, er muligheder for at udvikle værditilbuddet i turismen. Her er glamping og naturnær overnatning vigtig. Og det tiltrækker ofte turister med højt forbrug.

Realisering af udviklingsplanen kræver, at alle medvirker til at løfte ambitionerne. Erhvervet skal investere og udvikle værditilbuddene for turister; kommunerne skal sikre lokalplaner og myndighedsbehandling, som giver gode og bæredygtige rammer for erhvervet. Og Folketing, regering og ministerier skal bidrage med regler og rammer, der kan favne variation og nyskabelse i erhvervet – naturligvis under samlet hensyntagen til omkringliggende natur og samfund.

Dato: 26. juni 2023

Sags ID: SAG-2018-01689
Dok. ID: 3337876

E-mail: JEBJ@kl.dk
Direkte: 4132 4706

Vordingborg Kommune
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg

www.kl.dk
Side 1 af 2

Vi arbejder derfor løbende på, at forholdene er bedst mulige for vores turismeerhverv. I optakten til høring over det aktuelle lovforslag har vi derfor også rettet henvendelse til Plan- og Landdistriktsstyrelsen og haft en god dialog om udvikling af glamping og naturnær overnatning.

Lovforslaget imødekommer noget, men efterlader fortsat en række spørgsmål fra turismeaktører og kommuner. Dertil kommer, at lovforslaget udelukkende skaber udviklingsmuligheder for glamping og lign. i tilknytning til "større, veletablerede turistattraktioner", og således ikke vedrører de borgere og mindre virksomheder i landdistrikterne, der har arealer og ønske om at udbyde glampingophold i mindre skala. Netop de spørgsmål vil vi opfordre jer til at rejse over for ministeren i det videre arbejde med lovforslag og forvaltningen af reglerne.

Dato: 26. juni 2023

Sags ID: SAG-2018-01689
Dok. ID: 3337876

E-mail: JEBJ@kl.dk
Direkte: 4132 4706

Vordingborg Kommune
Valdemarsgade 43
4760 Vordingborg

www.kl.dk
Side 2 af 2

Spørgsmål

- Der skabes nye muligheder for glamping ved større, veletablerede turistattraktioner. Hvad menes med "større, veletablerede turistattraktioner"?
- Der lægges op til et max afstandskrav på 100 m til eksisterende bygninger. Hvorfor kun 100 m.?
- Kan man også forvente udlejningstilladelse til glamping, hvis man ikke er en "større, veletableret turistvirksomhed"?
- Forventes glampingudbydere at tilbyde serviceydelser som et hotel og hermed også stille et særskilt serveringslokale til rådighed for servering af hovedmåltid?
- Bygningsreglementet er ikke tilpasset naturnær overnatning – eksempelvis er krav om isolering og tilgængelighed i sagens natur en typisk udfordring. Hvordan kan vi sikre en tilpasning til moderne overnatning?

Vi står til rådighed for dialog og giver gerne flere oplysninger, hvis I har brug for det. I kan kontakte KKR Sjællands sekretariat: Chefkonsulent Jesper Bøjer mail: Jebj@kl.dk eller tlf. 41324706.

Med venlig hilsen

Lars Lindskov
Formand for Styregruppe for implementering af Udviklingsplan for turisme i Sjælland og øerne
Medlem af Roskilde Byråd

Styregruppe for implementering af Udviklingsplan for turisme i Sjælland og øerne

For at sikre et stærkt politisk ophæng til implementeringen har KKR Sjælland nedsat en politisk styregruppe for implementering af udviklingsplanen. Styregruppen består af politiske repræsentanter fra og repræsentanter fra destinationsselskaber og udviklingsselskaber for turisme

NOTAT

Udvikling af glamping og anden naturnær overnatning på Sjælland og øerne

Baggrund

Kommunerne på Sjælland og øerne møder en række barrierer i forbindelse med ønsker om at etablere mindre, naturnære overnatningsfaciliteter såsom glamping, hytter o. lign. Barrierer, der vurderes at begrænse udviklingen i kyst- og naturturismen og herunder imødekommelsen af målene i den nationale strategi om øgede investeringer i attraktiv overnatningskapacitet samt udvikling af en bæredygtig og grøn turisme. Med en årlig omsætning på 13,5 mia. kr. udgør kyst- og naturturismen et meget vigtigt erhverv på Sjælland og øerne og har afgørende betydning for den generelle udvikling i flere landdistrikter.

Barriererne har tidligere været adresseret bl.a. i henvendelsen af 5. oktober 2021 fra KKR Sjælland og den politiske styregruppe for Udviklingsplan for Sjælland og øerne til tidligere indenrigs- og boligminister Kaare Dybvad Bek. Emnet er dog af særlig relevans nu, da der under og ikke mindst efter coronapandemien har vist sig at være en stor og stabil interesse i at investere i ny, bæredygtig overnatningskapacitet af høj kvalitet på Sjælland og øerne. En investeringslyst, som matcher den stigende efterspørgsel efter oplevelser i naturen og efter bæredygtige ophold i nærområdet.

Interessen – og barriererne for – glamping og anden naturnær overnatningskapacitet er i sagens natur til stede i hele landet. Dog har området en særlig opmærksomhed på Sjælland og øerne, som i forvejen har en vis koncentration af udbud af mindre overnatningssteder. Kommunerne oplever tiltagende interesse i området fra turismeerhvervet, andre erhverv og investorer, som forventer en fortsat stigende efterspørgsel efter naturnære ophold på Sjælland og øerne, også som konsekvens af de nye muligheder som følge af Femernforbindelsen. Muligheder for at etablere glamping og anden naturnær overnatning er derfor et politisk højt prioriteret udviklingsområde, jf. Udviklingsplan for Sjælland og øerne.

Dette notat er et indspil til udmøntningen af aftalen om opfølgning på evalueringen af planloven af juni 2022 vedrørende glamping mv. Derudover rejser notatet en række problemstillinger af relevans for udviklingen af glamping og anden naturnær overnatningskapacitet i Danmark, der med fordel kan indgå i de videre overvejelser vedrørende såvel administrativ praksis som forberedelsen af eventuelle fremtidige lovændringer.

Kendetegn ved glamping og andre naturnære overnatningsenheder

Naturnære overnatningsenheder spænder vidt, hvilket i sig selv udfordrer regelgrundlaget for fænomenet, idet det går på tværs af etablerede overnatningsformer og lovområder. Generelt er det erfaringen, at naturnære enheder er kendetegnet ved følgende:

- **Placering:** Enheder ønskes placeret naturskønt, diskret og isoleret fra offentligheden. I de fleste tilfælde indebærer dette et ønske om at etablere nye bygninger og anvende områder, der ligger adskilt fra den eksisterende bebyggelse.
- **Typer:** Der findes forskellige typer af overnatningsenheder. De mest udbredte er glampingtelte (med fast bund, el, bade- og toiletforhold), andre typer af telte med eller

uden fast bund, små hytter, vogne på hjul, shelters og trætophytter. Derudover findes et væld af andre varianter, herunder fx jurter, kuppelhuse og shelters på vand.

- **Bygningen:** Bygningerne er ofte relativt primitive, opført i træ, bomuld og ved behov glas- og stålkonstruktioner og med forskelligt behov for tekniske installationer.
- **Ejer- og driftsform:** Der er generelt tale om professionelt drevne virksomheder. Enten som et bierhverv eller som hovederhvervet for virksomheden. Der er endvidere tale om erhvervsmæssig udlejning, enten som selvstændig virksomhed eller som supplement til f.eks. landbrugsdriften, eksisterende overnatningstilbud eller en anden beskæftigelse.
- **Antallet** af de ønskede udbudte enheder pr. sted spænder fra 1-2 op til et større antal afhængigt af placering og sammenhæng med øvrigt oplevelsesudbud.

Udbredelse af glamping og anden naturnær overnatning på Sjælland og øerne i dag

Følgende nøgletal kan give en indikation af omfanget og betydningen af mindre, naturnære overnatningsformer på Sjælland og øerne i dag:

- Der er registreret i alt 74 virksomheder i Region Sjælland, der tilbyder overnatninger i små hoteller (med 10-39 senge) eller er registreret som campingpladser med 10-74 enheder. Ikke alle af disse virksomheder tilbyder egentlige naturnære overnatning, men flere har et godt udgangspunkt herfor.
- Virksomhederne fordeler sig over hele regionen, dog med en vis koncentration i Vordingborg og Guldborgsund Kommuner.
- 21% af alle overnatningerne i de små enheder i hele Danmark foregår på Sjælland og øerne. I 2021 var der 205.000 overnatninger i Region Sjælland i små hoteller og på små campingpladser, og antallet af overnatninger har været i vækst, dog med et dyk i 2020.
- Den relative betydning af overnatningerne i små hoteller er særligt høj på Sjælland og øerne, især på Lolland/Falster, hvor små hoteller står for 41% af alle hotelovernatningerne.
- Ovenstående tal medregner ikke de overnatningsenheder, der i dag udbydes enkeltvis og udenfor kategorien af hotel eller campingplads. Bookingplatformen OWAYY formidler i dag oplevelser i glampingtelt og andre naturnære enheder, og estimerer, at der på tværs af landet er ca. 400-500 unikke overnatningsenheder, og de vurderer, at efterspørgslen overstiger udviklingen i udbuddet.
- Efterspørgslen efter naturnær overnatning vurderes at være mere udbredt på Sjælland og øerne end andre steder af landet. Det afspejler sig blandt andet i udbuddet på platformen OWAYY. Her er 43% af de aktuelle unikke overnatningssteder beliggende i Østdanmark, herunder Sjælland og øerne, Nordsjælland og Bornholm, mens hele Jylland og Fyn står for hhv. 37% og 20% af udbuddet.

Barrierer for udvikling af glamping og andre naturnære overnatningsformer

På grundlag af en række konkrete erfaringer i flere af de kommuner på Sjælland og øerne, der satser på turismeudvikling, er det vurderingen, at følgende forhold i særlig grad hindrer udviklingen af naturnære overnatningsformer:

- Planlovens landzoneregler skaber ikke rum for udvikling af overnatningstilbud inden for turisme, idet arealerne som udgangspunkt er forbeholdt landbrug, skovbrug og fiskeri. Efter hidtidig praksis tillades ny bebyggelse kun, hvis der er tilknytning til ejendommens eksisterende bebyggelse.
- Inden for kystnærhedszonen er udviklingsmulighederne særligt begrænsede. Udvikling af nye rekreative områder kan i medfør af de nationale interesser kun ske i tilknytning til eksisterende bysamfund eller større ferie- og fritidsbebyggelser og kun, hvis der er afhængighed af kystnærhed. Dette begrænser flere af kommunerne på Sjælland og øerne, hvis arealer i væsentligt omfang er omfattet af kystnærhedszonen.
- Praksis i Planklagenævnet: Kun helt primitive små telte under ca. 25 m² uden fast bund, el, bade- og toiletforhold og et begrænset antal telte på en afgrænset grund uden landskabelige og naturmæssige værdier tillades. Praksis forholder sig ikke til driftsformen.
- Sommerhuslovens regler om erhvervsmæssig udlejning, herunder anvendelsen af et traditionelt hotelbegreb, som ikke er i overensstemmelse med markedets udvikling. For eksempel medfører krav om særskilt serveringslokale på mindre overnatningssteder medfører unødvendig ekstra bebyggelse.
- Etablering af naturnær overnatning under campingreglementet giver også udfordringer, herunder eksempelvis kravet om minimum 100 enheder og begrænsningen af antallet af hytter/faste konstruktioner på 40 % af enhederne samt retningslinjerne for hytternes placering, herunder campingpladsens telte og glampingenheder. Ligeledes er der begrænsede muligheder for at opnå tilladelser til vintercamping samt barrierer for udvikling på eksisterende campingpladser beliggende inden for strandbeskyttelseslinjen.
- Bygningsreglementet er ikke tilpasset naturnær overnatning – eksempelvis er krav om isolering og tilgængelighed ofte en udfordring.

Anbefalinger og forslag

Det anbefales, at styrelsen udformer en vejledning målrettet kommunerne, som anviser de muligheder, der er for at planlægge for naturnær overnatning. Vejledningen er aktuel nu, hvor mange kommuner forbereder de kommende kommuneplaner.

I forlængelse heraf vil der være behov for en dialog om fremtidigt lovforberedende arbejde, der forholder sig til ovennævnte barrierer og som giver kommunerne øgede muligheder for at foretage en helhedsorienteret planlægning af naturnær overnatning. I den forbindelse er der bl.a. behov for:

- At kommunalbestyrelsen ud fra sammenhængende turistpolitiske overvejelser og landskabsanalyser kan planlægge for etablering af naturnær overnatning.
- At kommunerne gives kompetence til at fastsætte isoleringskrav m.v. i byggetilladelser, som er samstemt med øvrige nødvendige tilladelser.

- At krav i forhold til tilgængelighed bør tilpasses overnatningsformen, da det ikke altid muliggøre faste belægnings mv.
- Bedre muligheder for, at myndighederne, herunder hvor det er relevant også de statslige myndigheder som fx Kystdirektoratet foretager skøn og samlet afvejning i forhold til naturskønne placeringer.
- Mulighed for at udlægge rammer til glamping inden for værdifulde landskaber og i fredskov, forudsat rammer jf. turistpolitiske redegørelse og landskabsanalyse.
- Ved lokalplanlægning eller landzonetilladelse skal det sikres, at områderne er velafgrænsede, så den samlede bygningsmasse indpasses godt i landskabet.
- Ved placering ift. tilgrænsende naturarealer skal der i lokalplan eller landzonetilladelse stilles krav om at området driftes som natur med biodiversitet.
- Befolkningens adgang til naturen jf. naturbeskyttelseslovens §§ 22-26 må ikke forhindres med en planlægning for naturnær overnatning.
- Mulighed for i nogle tilfælde at give tidsbegrænsede tilladelser samt, hvor det er relevant, krav om, at enheder skal kunne fjernes hvis driften ophører.

Til hoeringplan@plst.dk

KL's hørings svar til forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love

KL takker for det fremsendte *udkast til forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love*, der følger op på politisk aftale i forlængelse af planlovens evaluering. KL vil gerne takke for en god dialog med Plan- og Landdistriktsstyrelsen og fagministeriet under planlovens evaluering og forligspartierne op mod den efterfølgende politiske aftale.

De foreslåede ændringer er overordnet set positive, og KL ser positivt på, at der lægges op til en række forbedringer og nye muligheder, som kommunerne også har ønsket i forbindelse med planlovens evaluering.

Som det fremgår af vedlagte bemærkninger til lovforslagets enkelte initiativer, er KL således tilfredse med hovedparten af lovforslagets initiativer. Indledningsvist ønsker KL dog samtidig at fremhæve nogle centrale og overordnede budskaber af væsentlighed for det videre lovarbejde.

Overordnede budskaber

Behov for en planlov, der understøtter og fremmer den grønne omstilling

Det er centralt for vores klimaaftryk, hvordan vi bygger og bor, og hvordan vi bruger landets arealer. KL finder det derfor også positivt, at klima blev skrevet ind i planlovens formålsparagraf. Det er tilsvarende positivt, at der med det aktuelle lovforslag præciseres muligheder for krav om mere klimavenlig parkering og muliggøres krav om grønne områder i nye lokalplaner. Det er nødvendige hensyn i den grønne omstilling, om end løsninger på de største udfordringer fortsat udestår.

Planloven og kommunernes planlægning inden for rammerne heraf bidrager til at indarbejde klima- og bæredygtighedshensyn i samfundsudviklingen, hvilket det aktuelle forslag om at lade agenda 21 udgå af kommuneplanen er et godt eksempel på.

Bæredygtighedsdagsordenen er nu integreret i kommunernes generelle arbejde og varetages i andet regi, som eksempelvis kommunernes klimaplaner. Der er dog en række udfordringer, kommunerne ikke kan løse inden for de nuværende lovrammer.

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 12

KL vil derfor appellere til, at det aktuelle lovforslag snarest muligt suppleres, så kommunerne får styrkede redskaber til at opsætte vedvarende energi og kan sikre en mere helhedsorienteret anvendelse af landets arealer i land og by. Presset på arealerne og behovet for en grøn omstilling sætter nye betingelser for prioritering af det åbne land, energiplanlægning, placering af virksomheder osv. Planloven er central i arbejdet med disse udfordringer.

KL vurderer, at der er behov for at finde nye løsninger ved at se på tværs af de mange regler og sektorhensyn, der hver især har gode begrundelser, men samlet set gør det vanskeligt at finde de gode helhedsorienterede løsninger på vores fælles udfordringer. Et konkret eksempel på et statsligt sektorhensyn, der vanskeliggør den grønne omstilling, er forvaltningen af kirkestifternes indsigelsesret, der adresseres i nærværende lovforslag. Stiftsøvrighedens vetoret over for kommunernes planlægning og usikkerheden omkring dens anvendelse de seneste år har forhindret eller forsinket en række byggeprojekter, herunder etablering af vedvarende energi. Denne indsigelsesret bliver med lovforslaget cementeret, således at de lokale stiftsøvrigheder nu kan gøre indsigelser mod vedvarende energi i en radius af op til 2 km fra hver af landets ca. 2.370 folkekirker (se bilag 2). KL vurderer, at denne form for administration af statslige sektorinteresser gør det meget vanskeligt at løfte de mange arealudfordringer, vi står med som land.

Kommunalt råderum til lokale løsninger inden for en rammelov

KL ser, som nævnt, positivt på lovforslagets intentioner og deler det fokus, der ligger i forslaget. Der er dog enkelte elementer i lovforslaget, hvor der stilles konkrete proceskrav, der kan medføre en unødigt stigning i kommunernes ressourceforbrug, indskrænke muligheder for at finde lokale løsninger og i værste fald stå i vejen for en god lokal løsning. KL vurderer, at det er væsentligt at fastholde planloven som en rammelov.

KL ser det som en vigtig opgave for kommunerne at sikre levende bymidter i landets byer og et varieret udbud i detailhandlen. Det har mange kommuner allerede i dag igangsat initiativer for at understøtte og fastholde, og har således det fokus, der tilskyndes med lovforslagets krav om strategisk bymidteplanlægning.

Med lovforslaget stilles krav til, at kommunerne skal formulere byudviklingsstrategier for ca. 120 byer, med en række specifikke krav til det konkrete arbejde frem mod formuleringen af en strategi for hver enkelt by. Hvis kommunerne skal foretage analyser, kvalificere beslutninger om kommunale anlægsinvesteringer, facilitere dialog med de nævnte interessenter mv. for at formulere en strategi, der vil være virkningsfuld ift. målsætningerne, vil denne proces kræve betydelige ressourcer.

Afsættes de fornødne ressourcer ikke fra statens side eller gennem kommunal nedprioritering af andre serviceopgaver, må resultatet af strategien forventes at være virkningsløst.

Uanset omfanget af ressourcer, der lægges i udarbejdelsen af de strategier, der stilles krav om med lovforslaget, vil en realisering af

strategien forudsætte, at der er virkemidler til realisering af strategien – enten finansiering eller lovmæssige redskaber til at sikre en forankring. Ses der bort fra de byer, hvor kommunen allerede har planer om at finansiere nye initiativer og byggerier, vil de mange strategier således være i fare for alene at blive udtryk for et dyrt administrativt krav, mere end de vil skabe forandring og forbedrede levevilkår.

De foreslåede procestrin for bymidtestrategier giver god mening for arbejdet med udviklingen i en række byer, men det er ikke hensigtsmæssigt at stille enslydende krav til alle kommuner herom.

Forslaget om at den siddende ressortminister efter lovens vedtagelse kan udstede bekendtgørelser, der pålægger kommunerne flere nye specifikke opgaver i regi af strategiarbejdet for levende bymidter, kan således yderligere bidrage til en u hensigtsmæssig detailregulering af kommunernes varetagelse af planlægningen og den ressourcemæssige prioritering.

KL bifalder overordnet forslaget om, at der kan dispenseres fra relevante krav, for at sikre den fornødne udvikling på de små øer. Tilsvarende er det dog KL's vurdering, at der kan spares ressourcer og skabes større lokalt handlerum ved at stille færre specifikke proceskrav til udviklingen af de små øer. I en række tilfælde kan det lokale udviklingsønske, der skal muliggøres gennem dispensation, ikke være proportionalt med kravet om, at der skal udarbejdes en egentlig ø-udviklingsplan i samarbejde med øens beboere.

De nationale interesser i kommunernes planlægning

KL finder det beklageligt, at oversigten over nationale interesser ikke er sendt i høring parallelt med nærværende lovforslag. De nationale interesser, der giver ressortministrene mulighed for at nedlægge veto mod kommunernes planlægning, sætter nævneværdige begrænsninger for det kommunale handlerum, men udmøntes administrativt uden høring.

KL noterer, at der med aftale om planloven af 15. juni 2022 lægges op til, at erhvervshavne skal udpeges som nationale interesser samt, at der lægges op til, at en statslig udpegning af bevaringsværdige kulturmiljøer skal forvaltes som national interesse, hvilket dermed kan stoppe lokal udvikling og planlægning. KL finder det afgørende, at der sikres transparens i udpegningen af nationale interesser, og at der sikres en afvejning af hensyn mellem forskellige beskyttelses- og udviklingsønsker.

Kommunerne er eksempelvis i dag ejere af ca. 50 af landets erhvervshavne. Erhvervshavnene spiller ofte en central rolle for kommunernes strategiske udvikling ift. infrastruktur, erhvervsudvikling, byudvikling og grøn omstilling. Det er væsentligt, at der ikke sker en statslig udpegning på baggrund af en enkelt af disse samfundsinteresser.

Forbedring af klagesystemet

For det øvrige byggeri og samfundsudvikling, såvel som for opstilling af vedvarende energi, er det afgørende, at der er en effektiv og gennemskelig klagesagsbehandling af kommunernes planer og afgørelser, så udviklingen ikke går i stå. Sagsbehandlingstider og uklar

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 12

og skiftende praksis i landets klagesagsbehandling har i en årrække udfordret kommunernes planlægning og bidraget til forsinkelser af nyt byggeri og udvikling.

KL finder det således positivt, at der med tidligere og aktuelle forslag til lovændringer sættes fokus på forbedret og hurtigere klagesagsbehandling. Mens der allerede nu ses væsentlige forbedringer i klagesagsbehandlingstiderne, er det KL's vurdering, at de aktuelle ændringer er vigtige forbedringer og et vigtigt og værdsat fokus på en effektiv klagesagsbehandling og at frigøre ressourcer i nævnene hertil.

KL finder det således overordnet positivt, at der med lovforslaget lægges op til, at Planklagenævnet kan forlænge gyldigheden af påklagede lokalplansforslag med op til 6 måneder. Det skal dog bemærkes, at 6 måneders forlængelse i nogle sammenhænge kan være uhensigtsmæssigt kort. Da en sådan tidsfrist må anses som symptombehandling på en langvarig klagesagsbehandling, bør der i stedet overvejes en "stop-ur"-model, så den tid, sagen klagebehandles, ikke medregnes i lokalplansforslagets gyldighedsperiode.

KL bemærker endvidere, at mens andre centrale interessenter i planlægningen er repræsenteret i nævnene, er der ikke en kommunal repræsentant i Planklagenævnet. KL foreslår, at der fremadrettet også bør udpeges en kommunal repræsentant til nævnene.

KL imødeser den økonomiske høring af lovforslaget, herunder særligt forslaget om strategisk bymidteplanlægning.

Der tages forbehold for den politiske behandling af høringssvaret.

I betragtning af lovforslagets omfang og betydning, finder KL det beklageligt, at lovforslaget alene har været i fem ugers høring. KL uddyber og supplerer gerne bemærkninger til forslaget efter behov.

Med venlig hilsen

Stine Johansen
Direktør

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 12

Bilag 1: Specifikke bemærkninger til forslaget efter emner**Natur og klima***Nye muligheder for at sikre bynatur*

KL finder det positivt, at kommunerne får flere redskaber til at sikre flere grønne arealer gennem planlægningen. Forslaget giver mulighed for at fastsætte en procentdel af et rammeområde i kommuneplanen, som skal være grønt. Derudover åbnes der for, at kommunerne i lokalplanlægningen kan sikre naturforhold. Der lægges op til, at der blandt andet kan stilles krav om vækstbetingelser for beplantning, hvilket vurderes at være positivt.

KL bemærker, at forslagene bruger forskellige betegnelser for de grønne arealer: "bynatur", "grønne arealer", "naturarealer", "begrønning", "naturforhold". Det er KL's opfattelse, at definitionen af grønne arealer mv. ikke fremgår tydeligt af forslaget, og opfatter derfor, at bestemmelserne giver rammer for kommunernes fortolkning af anvendelsen.

Konsekvensen af forslaget vil med stor sandsynlighed sikre mere bynatur. For at udbredelsen af bynatur får de bedste betingelser, er det vigtigt i denne sammenhæng, at bynatur ikke overgår til beskyttet natur, der vil være i konflikt med den øvrige planlægning.

Nye regler for parkeringsforhold

KL finder det positivt, at kommunerne får mulighed for i planlægningen at fremme CO₂-neutral transport ved at kunne stille krav til parkeringspladser til køretøjer med alternative drivmidler. Dog er det uklart, om bestemmelsen også omfatter krav til andre former for parkeringstiltag, som kan understøtte målsætninger om at reducere CO₂-udledninger. Derfor bør forslaget omfatte en præcisering af muligheden for at stille krav til parkeringspladser til delebiler, samkørsel og cykelparkering.

I forslaget præciseres det, at kommunerne skal kunne stille krav om såkaldte nul-parkeringspladser, hvilket er positivt. KL konstaterer i den forbindelse, at der i forslagets bemærkninger fremgår, at muligheden "ikke anvendes generelt i større, nye byudviklingsområder". Dette skaber en uklarhed i forhold til, hvornår muligheden kan anvendes, og beror på en vurdering af, hvad "større, nye byudviklingsområder" omfatter. Det er KL's opfattelse, at kommunerne i høj grad har en interesse i, at den kommunale planlægning sikrer god mobilitet og en god byudvikling. Derfor bør kommunerne have kompetencen til at afgøre, i hvilket omfang muligheden for nul-parkering skal anvendes. KL opfordrer på den baggrund til, at begrænsningen i anvendelsen af muligheden fjernes fra lovforslagets bemærkninger.

Nye muligheder for afværgenforanstaltninger og udbygningsaftaler

KL finder det positivt, at forslaget vil give flere muligheder for at sikre afværgenforanstaltninger i forhold til erosion og oversvømmelse både i og uden for lokalplanområder.

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480

Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk

Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 5 af 12

Stiftsøvrighedernes indsigelsesret

KL finder det uhensigtsmæssigt, at stiftsøvrighedens indsigelsesret ikke ligestilles med varetagelsen af øvrige nationale interesser, hvor veto nedlægges af den ansvarlige minister.

Stiftsøvrighedens vetoret over for kommunernes planlægning og usikkerheden omkring dens anvendelse de seneste år, har forhindret eller forsinket en række byggeprojekter, herunder etablering af vedvarende energi.

KL beklager, at der ikke er sket en generel afklaring af omfang og anvendelse af indsigelsesretten. Endvidere kan det aktuelle forslag til præcisering fsva. vindmøller og solcelleanlæg i højere grad ses som cementering af indsigelsesretten, frem for faktisk forbedring af udviklingsmulighederne. Endvidere kan denne cementering ses som et uhensigtsmæssigt signal til stiftsøvrighederne om brugen af indsigelsesretten i forhold til øvrig samfundsaktivitet.

KL kan konstatere, at indsigelsesretten i det konkrete forslag defineres til at omfatte planlægning for solcelleanlæg og vindmøller under 250 m i totalhøjde inden for en afstand på 1.000 meter fra en kirke. For vindmøller over 250 meter afgrænses indsigelsesretten til at omfatte anlæg inden for 2.000 meter. Dermed får indsigelsesretten potentielt betydning for planlægningen af en meget stor andel af Danmarks samlede areal. Arealet omkring eksisterende ca. 2.370 folkekirker, omkring hvilke der kan gøres indsigelse mod solcelleanlæg og vindmøller, svarer til ca. 16 % (1.000 m) eller ca. 51 % (2.000 m) af landets areal (se bilag 2).

Indsigelsesretten kan således være en meget væsentlig udfordring for ambitionen om mere VE på land.

At forslaget ikke skelner mellem solcelleanlæg og vindmøller under 250 meter kan undre. Den visuelle påvirkning fra solcelleanlæg som normalt ikke har en højde over 8,5 meter og en vindmølle er ikke sammenlignelige. KL mener, at indsigelsesretten i forhold til solcelleanlæg bør indskrænkes væsentligt og at der bør være en klar sammenhæng mellem højden på anlæg og omfanget af indsigelsesretten. Dette gælder også for vindmøller. KL bemærker, at der med forslaget stilles større afstandskrav fra VE anlæg til kirker og kirkegårde, end til boliger.

Såfremt der ikke sker en normalisering af indsigelsesretten, opfordrer KL til at justere forslaget mhp. mindre indgribende afstandskrav, alternativt en præcisering af betydning af anlæggenes højder og synlighed.

Ophævelse af planlovens kapitel 6 a om lokal agenda 21

Arbejdet med at få bæredygtighed ind i kommunernes planer er i høj grad et fokus for kommunerne. På den måde løftes arbejdet med at sikre dagsordenen omkring Agenda 21 fortsat i kommunerne, når der udarbejdes et plangrundlag. KL finder det dog positivt, at et administrativt krav om en redegørelse i forbindelse med planlægningen fjernes.

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 12

Planlovens formål er blandt andet at sikre dyre- og planteliv, miljø, klima, erhvervsudvikling, vækst og ud fra en samfundsmæssig helhedsvurdering samt at sikre borgerinddragelsen. Det er KL's opfattelse at ændringsforslaget ikke fjerner kommunernes forpligtelse til fortsat at arbejde med disse forhold i planlægningen.

Udpeging af naturområder i grønt Danmarkskort

KL bemærker, at det er uklart, hvad hensigten med forslaget er. KL opfordrer til at formålet med ændringen uddybes i lovbemærkninger, herunder at det præciseres om, det fortsat er de samme områder som hidtil der skal vises på kort. Hvis ændringen medfører, at flere områder skal vises på kort, skal det fremgå tydeligt at lovforslaget.

Byudvikling

Krav om strategisk bymidteplanlægning

Jf. KL's overordnede bemærkninger, arbejdes der i mange af landets byer for at sikre mere liv i bymidterne. KL vurderer som nævnt ikke at de foreslåede konkrete krav til kadence og proces for dette arbejde understøtter kommunernes indsats. Der udestår endvidere virkemidler til at sikre, at strategier kan omsættes til faktiske initiativer.

En af forudsætningerne for succes med at skabe liv i bymidterne, er at både borgere, erhvervsliv og kommune er aktive i arbejdet og timing bliver derfor meget vigtigt i forhold til, hvornår der er lokal opbakning til at igangsætte en sådan proces. KL finder det også af den årsag uhensigtsmæssigt at gøre udarbejdelse af en sådan strategi og analyse til et krav, der skal udarbejdes samtidig med kommuneplanen. Det er ikke givet, at denne kadence passer med de lokale ønsker.

KL foreslår, at det løbende arbejde med levende bymidter overordnet kan indgå i kommunernes planstrategier, frem for gennem konkrete proces-, form- og tidskrav i kommuneplanen. Endvidere opfordrer KL til at indsatsen understøttes gennem statslig finansiering til understøttelsen af faktiske initiativer, der kan bidrage til målet om levende bymidter.

Midlertidig anvendelse af arealer, der ligger i byzone

Det er positivt at der foreslås mulighed for at planlægge for midlertidig anvendelse. Arealerne er også under pres i byerne og forslaget bidrager til en bedre og mere fleksibel udnyttelse af arealerne. KL har særligt ønsket at kunne planlægge for midlertidige boliger til socialt udsatte. KL foreslår, at det samtidigt gøres muligt at etablere midlertidige boliger til socialt udsatte ved dispensation, på samme måde som der i dag kan tillades midlertidige boliger i op til 10 år.

Planlægning for vandområder ved havne

KL finder det positivt, at kommunerne med forslaget gives mulighed for at planlægge indenfor havnens dækkende værker, så der sikres sammenhæng mellem og offentlighedens inddragelse af planlægningen i overgangen mellem land og vand. KL bemærker i forlængelses heraf, at det er tilsvarende væsentligt, at Kystdirektoratets praksis understøtter intensionerne i forslaget.

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 12

Lokalplanlægning for beliggenhed af bygninger til religiøse formål
KL har ingen bemærkninger til dette forslag.

Udvidede muligheder for bebyggelse i transformationsområder
KL finder det positivt, at der i transformationsområder nu også kan placere hoteller, kontorerhverv o.l. i første række som led støjafskærmning af et større byudviklingsområde. Det beklages dog samtidig, at lovforslaget ikke indeholder lignende nye redskaber til håndtering af vejstøj i forbindelse med boligbyggeri. Vejstøj er en væsentlig barriere for boligudbygningen i særligt de større sammenhængende byområder, der oplever stigende befolkningstal og pres på arealerne. KL ser gerne denne udfordring adresseret i det videre arbejde omkring planloven.

Planlægning for ungdomsboliger til studerende mv.
Mulighed for at planlægge for at private ungdomsboliger forbeholdes unge eller studerende har været et ønske fra KL, der derfor hilser forslaget velkommen.

Kommunerne har en vigtig opgave med at udvikle vores byerne så der lokalt og regionalt sikres en tilstrækkelig boligforsyning og boligudvikling til alle. Det foreliggende lovforslag er på væsentlige stræk et skridt i den rigtige retning. KL ser desuden gerne, at der gives mulighed for at sikre flere boligtyper gennem planlægningen som eksempelvis andelsboliger, bofællesskaber og særligt ejerboliger. KL imødeser derfor også resultatet af det udvalg, der er nedsat med fokus på planlægningsmuligheder for ejerboliger.

Nye muligheder for planlægning og udlejning af ungdomsboliger til studerende er en god ny mulighed, for at sikre boliger til studerende. Det bemærkes dog, at det i praksis kan indebære en ikke uvæsentlig opgave for kommunerne at håndhæve og føre tilsyn med bestemmelserne. Der efterspørges derfor en vejledning på området.

One-stop-shop for visse bygge- og beskyttelseslinjer
KL finder det i udgangspunktet positivt, at der med forslaget lægges op til en kortere sagsbehandlingstid for nye udviklingsprojekter. Det har været et ønske fra kommunernes side at forenkle og samordne naturbeskyttelseslovens regulering af bygge- og beskyttelseslinjer med lokalplanlægning.

KL vurderer dog ikke at lovforslaget vil medføre en væsentlig forenkling. KL vurderer, at initiativet kan være til fordel for sagsbehandlingen af nogle typer projekter, men at det detaljeringniveau, der forudsættes i lokalplanerne, kan virke modsatrettet. Det forudsatte detaljeringniveau i lokalplanen kan medføre behov for ny lokalplan, såfremt der er mindre ændringer i det planlagte projekt, hvilket kan resultere i øget ressourceforbrug og længere samlet sagsbehandlingstid for projektet.

Landsbyer, øer, åbent land og turisme
Ø-udviklingsplan for de små øer

KL bemærker, at det er godt, at der bliver sat fokus på øernes særlige situation og behovet for særlige og øgede udviklingsmuligheder,

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 12

herunder i forhold til kystnærhedszonen, som de små øer er 100% omfattet af.

Det er desuden positivt, at der lægges vægt på, at øens beboere skal være en del af udviklingsplanens udarbejdelse. Dog kan øer, hvor de fastboende ikke har ressourcer til at tage initiativet, også have behov for en ø-udviklingsplan. Initiativretten bør derfor kunne komme både fra beboerne og kommunalbestyrelsen. Det er også vigtigt at tage fx sommerhus- og flexboligejere med i betragtning, da de ofte er vigtige aktører og initiativtagere til nye tiltag på øerne.

Med forslaget følger det, at en ø-udviklingsplan skal omfatte hele øen. Her bemærker KL, at en samlet plan, der samtidig skal have retsvirkning som en lokalplan, kan være ressourcekrævende for kommunen. Kravet om en samlet plan betyder, at der skal lokalplanlægges for natur- og landbrugsarealer, hvilket ikke er normal praksis. KL bemærker, at der generelt er fokus på at afbureaukratisere, og derfor virker det uhensigtsmæssigt at fastsætte en bestemmelse, der stiller meget store processuelle krav for at kunne realisere muligheder på små øer. Det foreslås, at kommunerne i stedet får mulighed for at lægge endnu mere vægt på, at der er tale om en særlig situation på øerne, når der meddeles landzonetilladelser på de små øer, og på denne måde give små øer flere udviklingsmuligheder. Samtidigt foreslås det, at der kan udarbejdes ø-udviklingsplaner for mindre dele af en ø.

KL opfordrer til at der i forslagets bemærkninger præciseres, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, hvorvidt der skal udarbejdes en ø-udviklingsplan.

Forsøgsprojekter ved omdannelse af overflødiggjorte bygninger inden for strandbeskyttelseslinjen

KL finder det positivt, at der skabes mulighed for at genanvende større bygninger inden for strandbeskyttelseslinjen til turistformål. At genanvende eksisterende bygninger giver mening både i forhold til klima og miljø og også i forhold til landskabshensyn.

KL opfordrer til at give kommunerne en generel mulighed for at kunne dispensere fra planlovens kystbestemmelser og landzoneregler, hvis kommunerne overholder præmisserne i forsøgsordningen.

Bedre udvikling af landsbyer

KL finder det positivt, at der med forslaget gives flere muligheder for udpegninger af omdannelseslandsbyer. KL bemærker, at det er uhensigtsmæssigt at der fortsat differentieres i reglerne på baggrund af kommunernes befolkningsudvikling.

Overførelse af landzonelandsbyer til byzone

KL finder det positivt, at der gives mulighed for overførelse af landzonelandsbyer til byzone. KL bemærker samtidig, at kommunerne ønsker flere muligheder til at udbygge landzonelandsbyer, uden at de nødvendigvis skal overføres til byzone.

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 12

Tilbageførelse af sommerhusgrunde til landzone
KL har ingen bemærkninger.

Bedre muligheder for glamping i landzone

KL finder det positivt, at der udarbejdes regler for landzonetilladelser til glamping. Den nuværende praksis er fastsat af Planklagenævnet. Det er dog uhensigtsmæssigt og bidrager til at komplicere reglerne omkring glamping, at der fastsættes særlige bestemmelser for glamping i tilknytning til større turistattraktioner og virksomheder samtidig med at det anføres at den eksisterende praksis fastholdes. Der bør ikke være forskel på hvilke muligheder forskellige aktører får for at etablere glamping, da der ikke ses at være en planfaglig begrundelse for at muligheden kun omhandler virksomheder der ikke allerede har overnatningsfaciliteter.

Bedre mobildækning i hele landet

Det er visse steder en udfordring at finde velegnede masteplaceringer i de områder, hvor teleselskaberne har brug for placering af en mast i forbindelse med frekvensauktioner. KL hilser det derfor velkomment, at det i disse særlige situationer vil være muligt at placere en mast uden tilknytning til eksisterende bebyggelse.

Klagesystemet

Tilbageførelse af klageregler til særlove mv

Såfremt forslaget vil resultere i, at klagesagsbehandlingstiden forkortes, kan KL kun bifalde tiltaget. Det er dog uklart, om og i hvilken grad forslaget vil have en effekt. KL opfordrer til, at der i forslagets bemærkninger tydeliggøres, hvilken betydning forslaget vil have for kommunerne. KL bemærker samtidig, at det fremgår af planlovsaftalen, at der skal gennemføres en styrket vejledningsindsats om klagenævnens virke. I den forbindelse ønsker KL at vide, hvad status er på denne vejledningsindsats.

Forenkling og smidiggørelse af klagesagsprocesser

Se bemærkninger til forslaget om "*Tilbageførelse af klageregler til særlove mv*".

Automatisk fritagelse af ikke-digitale borgere fra anvendelse af digital selvbetjening

KL har ingen bemærkninger.

Mulighed for direkte, digital partshøring

KL har ingen bemærkninger.

Udskydelse af bortfald af lokalplaner som følge af klage

KL finder det positivt, at der med lovforslaget lægges op til at Planklagenævnet kan forlænge gyldigheden af påklagede lokalplansforslag med op til 6 måneder. Det skal dog bemærkes, at 6 måneders forlængelse i nogle sammenhænge kan være uhensigtsmæssigt kort. Da en sådan tidsfrist må anses som symptombehandling på en langvarig klagesagsbehandling, bør der i stedet overvejes en "stop-ur"-model, så den tid sagen klagebehandles ikke medregnes i lokalplansforslagets gyldighedsperiode.

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480
Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk
Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 12

Andet

Forbud mod bebyggelse eller ændret anvendelse, der er etableret ulovligt efter anden lovgivning

KL finder det rimeligt, at der ikke kan nedlægges forbud mod lovligt etableret byggeri.

Ophævelse af krav om landsplanredegørelse

Som tidligere omtalt vurderer KL, at der er betragtelige udfordringer med at sikre helhedsorienterede løsninger. Med forslaget om at fjerne krav til ministeren om at udarbejde landsplanredegørelser, understreges efter KL's opfattelse et manglende fokus på den tværgående og helhedsorienterede planlægning.

Ophævelse af krav om forudgående offentlighed

KL finder det positivt, at kravet om en forudgående offentlighed ved kommuneplantillæg fjernes. Kommunerne kan dermed selv vurdere, i hvilke tilfælde en offentlighedsproces med tilhørende høring og eventuelle borgermøder vil gavne planprocessen.

Ophævelse af revisionsbestemmelse

Muligheden for at kunne stille krav til andelen af almene boliger i forbindelse med planlægningen af nye boligområder er et nyttigt og vigtigt redskab for kommunerne. Derfor finder KL det positivt, at revisionsbestemmelsen nu forslås fjernet.

Tilretning af forskellige bestemmelser vedr. støj

KL har ingen bemærkninger.

Redegørelse for el-produktion m.v. fra planlagte vindmøller og solcelleanlæg

KL bemærker, at der er tale om en ny opgave for kommunerne i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner. KL bemærker samtidig, at en redegørelse for el-produktionen fra vindmøller og solceller kun vil være et bedste bud på tidspunktet for planlægningen, da teknologien ændrer sig hurtigt. KL gør desuden opmærksom på, at der ikke er handlepligtig på lokalplaner, og derfor er den anførte el-produktion udelukkende et potentiale.

Tilsyn og behandling af data vedrørende sommerhusloven

KL har ingen bemærkninger.

Dato: 23. juni 2023

Sags ID: SAG-2023-02480

Dok. ID: 3340601

E-mail: LAHN@kl.dk

Direkte: 3370 3343

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

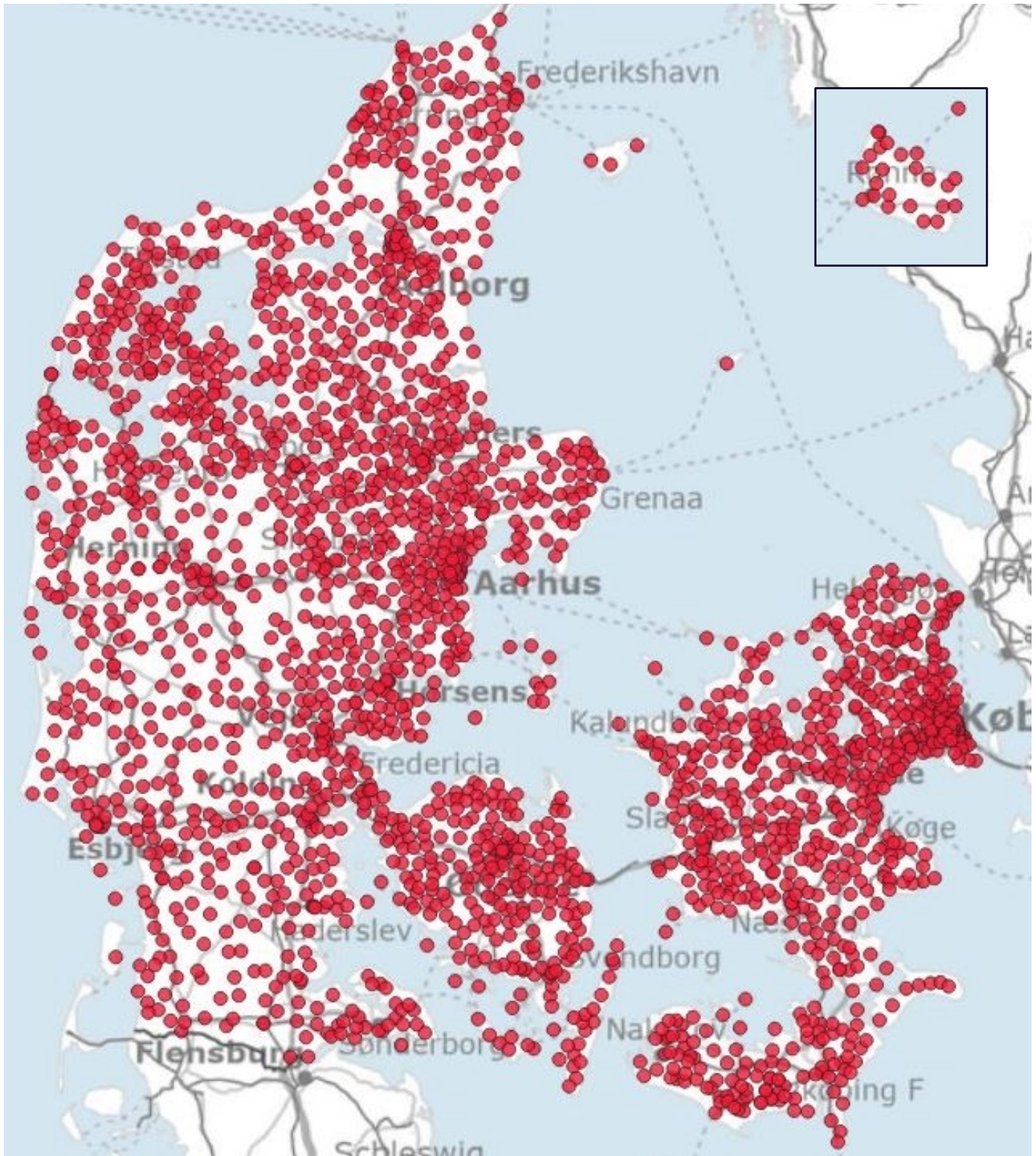
2300 København S

www.kl.dk

Side 11 af 12

Bilag 2: Områder med stiftsøvrighedernes indsigelsesret

Kortet viser afgrænsningen af stiftsøvrighedernes indsigelsesret mod store vindmøller.

Figur 1: kort udarbejdet af KL pba. data fra Folkekirkens IT

Til: hoeringplan (hoeringplan@plst.dk)
Cc: Mads Monrad Hansen (MMH@kk.dk)
Fra: Merete Andersen (P59Z@kk.dk)
Titel: Københavns Kommunes høringssvar til høring over forslag til lov om ændring af planloven mfl.
Sendt: 16-06-2023 13:55
Bilag: Københavns Kommunes høringssvar til Plan- og Landdistriktsstyrelsen om udkast til forslag til ændring af planloven.pdf;

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Plan- og Landdistriktsstyrelsen anmodede ved brev af 17. maj 2023 om Københavns Kommunes eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af planloven og forskellige andre love.

Vedlagt sendes Københavns Kommunes bemærkninger til lovforslaget.

Bemærkningerne er godkendt af Økonomiudvalget den 13. juni 2023. I forbindelse med Økonomiudvalgets behandling af høringssvaret afgav et samlet Økonomiudvalg følgende protokolbemærkning:

Med lovforslaget åbnes der alene op for, at der udover ungdomsboliger – også kan etableres nyttehaver midlertidigt i Københavns byudviklingsområder. Partierne finder det beskæmmende, at nyttehaver åbenbart vægter højere end muligheden for fx at etablere skæve boliger til nogle af byens allermest udsatte borgere – boliger som vi i den grad står og mangler i København.

Beslutningsprotokollen fra Økonomiudvalgets behandling af sagen kan ses her:

[Høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af planloven | Københavns Kommunes hjemmeside \(kk.dk\)](#)

Med venlig hilsen

Merete Andersen
Chefkonsulent
Team Planlægning

KØBENHAVNS KOMMUNE
Økonomiforvaltningen
Center for Byudvikling

Københavns Rådhus, Rådhuspladsen 1, 3. sal, vær. 10
1550 København V

Mobil 5162 9897
E-mail p59z@kk.dk
EAN 5798009800176

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk

Hørings svar til udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning mv.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har sendt udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love i høring indtil den 23. juni 2023.

Lovforslaget udmønter aftale af 15. juni 2022 om 'Opfølgning på evaluering af planloven mv.' mellem Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Dansk Folkeparti.

Generelt er Københavns Kommune positiv overfor lovforslaget og ser frem til Folketingets behandling af lovforslaget og den efterfølgende ikrafttrædelse.

Københavns Kommune har følgende konkrete bemærkninger til udkastet til lovforslag:

Generelt

Med lov nr. 417 af 25. april 2023 blev 'klima' tilføjet til formålsbestemmelsen i planlovens § 1, stk. 1. Tilføjelsen af 'klima' til planlovens § 1, stk. 1 ses imidlertid ikke i dette lovforslag at være fulgt op af konkrete bestemmelser om klima i lokalplankataloget i planlovens § 15, stk. 2.

Kommunen ser gerne, at det i lovbemærkningerne tilkendes gives, om der med tilføjelsen til § 1, stk. 1 er tilvejebragt tilstrækkelig hjemmel til, at § 15-katalogets reguleringsmuligheder også kan begrundes med klimahensyn.

Kommunen ønsker en nuancering af anvendelseskategorierne på restaurationsområdet, så der kan sondres mellem bospisning og natklub.

Københavns Kommune har ingen bemærkninger til de foreslåede lovændringer under temaerne Nye udviklingsmuligheder på landet, de små øer og ved kysterne, Bedre mobildækning og Forenkling og smidiggørelse af klagesagsprocesser.

Begrænsninger i dispensationskompetencen

Planklagenævnet har udgivet Planklagenævnet orienterer nr. 9 om kommuners mulighed for at begrænse dispensationskompetencen efter planlovens § 19 i forhold til kompetencenormer. Det fremgår heraf, hvilket også afspejles i Planklagenævnets praksis, at en kommune ikke kan give en dispensation efter en kompetencenorm, der går ud over de betingelser eller begrænsninger, som fremgår af kompetencenormen.

16-06-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 9496

Dokumentnummer i F2
3333203

Sagsnummer eDoc
2023-0256996

ØKF Team Planlægning (2387)

Planklagenævnet har fx i en afgørelse fra den 6. februar 2019 underkendt en kommunes dispensation, der havde hjemmel i en bevaringskompetencenorm, der gik udover de retningslinjer, der var fastsat i kompetencenormen. Denne afgørelse er omfattet af PKNO nr. 9.

Københavns Kommune bemærker, at det ved udformningen af de enkelte bestemmelser i lokalplaner, som altovervejende udgangspunkt, ikke har været kommunens hensigt at begrænse dispensationskompetencen. Derimod er det kommunens ønske, at der i videst muligt omfang – og altid efter en konkret vurdering – er mulighed for at dispensere fra lokalplanen, når der er saglige, planlægningsmæssigt relevante grunde hertil. Hvis kommunen ønsker at forhindre bebyggelse, anvendelse eller andre dispositioner, der ikke er umiddelbart tilladt i forhold til lokalplanen, sker det blot i form af et afslag på dispensation.

Planklagenævnet har indsnævret den lovfæstede dispensationsmulighed efter planlovens § 19 på en måde, som efter Københavns Kommunes opfattelse er meget begrænsende og uhensigtsmæssig.

Derfor foreslår kommunen, at det præciseres i lovbemærkningerne, at der er dispensationsadgang, uanset formuleringen af en kompetencenorm.

Præcisering af fortsat lovlig anvendelse

Planklagenævnet har udgivet Planklagenævnet orienterer nr. 20, hvori indgår en række afgørelser om muligheden for genopførelse eller udvidelse/ajourføring som følge af eksisterende lovlig anvendelse.

Planklagenævnets nuværende praksis ændrer den tidligere faste praksis, hvorefter en egentlig genopførelse eller genetablering, i modsætning til vedligeholdelse eller reparationer, blev betragtet som en nyopførelse, og dermed omfattet af en ny lokalplan.

Planklagenævnet har fx i en afgørelse fra 9. juli 2019 fastslået, at ved nedrivning af et helårshus skal det nye hus overholde en ny lokalplans øvrige bestemmelser, men ikke anvendelsesbestemmelsen, hvorefter huset nu skal være sommerhus, da anvendelsen af det nedrevne helårshus efter Planklagenævnets opfattelse er fortsat lovlig anvendelse, og kan videreføres i den nye bygning. Denne afgørelse er ikke omfattet af ovennævnte PKNO nr. 20.

Planklagenævnets ændrede praksis i sager om fortsat lovlig anvendelse begrænser muligheden for at realisere kommunernes lokalplanlægning, hvilket efter Københavns Kommunes opfattelse ikke er hensigtsmæssigt.

Kommunen ser gerne en præcisering i lovbemærkningerne af, at ved nedrivning og efterfølgende genopførelse kan den hidtidige anvendelse ikke anses for fortsat lovlig anvendelse.

Ny muligheder for at sikre bynatur

Kommunen konstaterer med tilfredshed, at der bliver mulighed for at fastsætte en begrønningsprocent i kommuneplanrammerne og i lokalplaner. Endvidere at der bliver mulighed for i lokalplaner at stille krav til kvaliteten af ny bynatur, fx bestemmelser om etablering af specifikke naturarealer, herunder beplantning, og bestemmelser om

vækstbetingelser for naturarealerne og beplantningen både over og under jordoverfladen.

Dette vil betyde, at det i langt højere grad vil blive muligt at sikre omfang og kvalitet af bynatur.

Parkeringsforhold

Kommunen er enig i, at det er hensigtsmæssigt, at regulering af parkeringsforhold kommer til at fremgå udtrykkeligt af en ny bestemmelse i planlovens § 15, stk. 2, nr. 10. Kommunen ser frem til at anvende den foreslåede mulighed for regulering af parkeringspladsernes anvendelse og muligheden for at stille krav om etablering af ladeinfrastruktur for alternative drivmidler til transport.

Ny § 15, stk. 2, nr. 10 giver tillige mulighed for at fastsætte antallet af parkeringspladser til nul. Det fremgår af lovbemærkningerne, at det forudsættes, at kommunerne sikrer en hensigtsmæssig udvikling i de enkelte bydele og lokalområder, herunder at der er tilstrækkelige parkeringsmuligheder til beboere, butikker, arbejdspladser mv. Det forudsættes også, at muligheden for at planlægge for nulparkering ikke anvendes generelt i større, nye byudviklingsområder.

Kommunen savner en uddybning af forståelsen af 'tilstrækkelige parkeringsmuligheder' og en nærmere definition af, hvornår der er tale om et større byudviklingsområde.

Kommunen foreslår endvidere en præcisering i lovbemærkningerne om, at der ved nulparkering altid – udover handicapparkeringspladser og parkering til renovation og brandredning mv. – skal etableres parkeringspladser til afsætning af personer samt af- og pålæsning af varer.

Midlertidig anvendelse af arealer, der ligger i byzone

Der tilføjes i planlovens § 15 en mulighed for i en lokalplan at fastsætte bestemmelser om midlertidig anvendelse af arealer i en periode på ti år med mulighed for forlængelse.

Denne mulighed anser kommunen for et godt supplement til de gældende regler om dispensation til midlertidige anvendelser. Kommunen havde dog gerne set, at muligheden for at dispensere efter planlovens § 19 til midlertidig anvendelse til studieboliger i maksimalt 10 år, var blevet udvidet til tillige at omfatte boliger til socialt udsatte, da kommunen oplever, at de svageste grupper – de socialt udsatte og særligt de hjemløse – har svært ved at finde en passende bolig. En udvidelse af muligheden for midlertidig anvendelse i maksimalt 10 år til også at omfatte boliger til socialt udsatte kunne medvirke til at afhjælpe det akutte boligbehov.

Nye muligheder for afværgeforanstaltninger og udbygningsaftaler

Der bliver mulighed for, at udbygningsaftaler kan omfatte anlæg af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse og erosion. Det vil betyde, at en grundejer kan tilbyde at udføre anlæg til dette, således at det bliver muligt at lokalplanlægge for et område, der ellers vil være truet af oversvømmelse. Dette er en udmærket mulighed.

Det samme gælder forslaget om, at der bliver mulighed for generelt at stille krav om etablering af afværgeforanstaltninger som betingelse for

ibrugtagning også for foranstaltninger, der ligger udenfor det aktuelle lokalplanområde.

Planlægning for vandområder

Kommunen glæder sig tillige over udvidelsen af planlovens § 11 b, stk. 1, nr. 13 og § 15, stk. 2, nr. 27 og nr. 28, således, at der kan kommune- og lokalplanlægges for vandområder inden for en havns dækkende værker også for vandområder, der ikke ligger i byomdannelsesområder. Udvidelsen vil give mulighed for en samlet planlægning for land- og vandarealer. Kommunen ser gerne, at det præciseres i lovbemærkningerne, at udvidelsen af bestemmelsernes anvendelsesområde, for så vidt angår Københavns Havn, dækker havnens søområde, jf. afgrænsningen af Københavns Havn i bekendtgørelse nr. 1368 af 11. december 2019, samt øvrige vandarealer indenfor dækkende værker.

Kommunen skal endvidere bemærke, at der er en række lokalplaner, hvor der er planlagt for vandet, selvom lokalplanområdet ikke var et byomdannelsesområde på planlægningstidspunktet. Det skyldes, at der har været en vis usikkerhed om hjemlen til at planlægge for vandet.

Kommunen ser gerne, at der bliver en overgangsbestemmelse således, at det bliver mulighed for at håndhæve bestemmelser i disse lokalplaner.

Planlægning for beliggenhed af bygninger til religiøse formål

Kommunen konstaterer, at der bliver mulighed for at planlægge, hvor og om der er mulighed for at placere bygninger til religiøse formål. Forudsætningen er, at lokalplanbestemmelser om placeringen kan begrundes med hensyn, der lovligt kan varetages efter planloven. Det kan fx være støj- eller trafikforhold.

Udvidede muligheder for bebyggelse i transformationsområder

Kommunen er meget tilfreds med, at det fremover bliver muligt efter planlovens § 15 a, stk. 3, udover boliger, også at kunne planlægge for hoteller og kontorerhverv mv. i første række mod produktionsvirksomheder i transformationsområder.

Efter kommunens vurdering er den gældende begrænsning i planlovens 11 a, stk. 1, nr. 27 om, at der alene kan udpeges to transformationsområder hvert fjerde år indenfor konsekvensområder dog en unødvendig begrænsning. I København er der aktuelt overvejelser om eventuel udpegning af konsekvensområder i 4 sager. Kommunen finder det ærgerligt, hvis det er begrænsningen i antallet af, hvor mange transformationsområder kommunen kan udpege, der bliver bestemmende for om en byudvikling kan igangsættes. Muligheden for at udpege transformationsområder anvendes alene, når det er en nødvendig forudsætning for byudvikling.

Planlægning for ungdomsboliger til studerende

Kommunen glæder sig over den foreslåede tilføjelse til planlovens § 15, stk. 2, nr. 8 om, at der i en lokalplan kan optages bestemmelse om, at bygninger kun må anvendes som ungdomsboliger til studerende med tilhørende forslag til ændring af lov om boligforhold og lejeloven. Kommunen ser frem til at anvende bestemmelsen i lokalplanlægningen.

Dog bemærkes, at administrationen af de foreslåede ændringer for så vidt angår private ungdomsboliger kan blive en ressourcekrævende opgave, og at de foreslåede ændringer ikke gør det mere attraktivt for en bygherre at etablere private ustøttede ungdomsboliger.

På nuværende tidspunkt kan der ikke etableres boliger i henhold til lov om støttede private ungdomsboliger, da der ikke er afsat bevillinger hertil på finansloven.

Til ny § 12 b i boligloven om 'studieaktive eller uddannelsessøgende' bemærkes, at det er sædvanlig praksis at benævne målgruppen 'uddannelsessøgende', som omfatter både aktive studerende og optagne på et studium.

Hverken den foreslåede ny § 12 b, stk. 3 i lov om boligforhold eller lovbemærkningerne hertil indeholder en angivelse af, hvilken dokumentation kommunen kan indhente i forbindelse med, at det oplyses af udlejer, at boligen ikke kan udlejes til den berettigede personkreds. Kommunen ser gerne en præcisering heraf enten i bestemmelsen eller i bemærkningerne hertil.

Ligeledes fremgår det ikke af ny § 12 e, stk. 1 i lov om boligforhold om kommunens anvisning af en studieaktiv uddannelsessøgende, hvor lang tid kommunerne har til at finde en lejer. Kommunen ser ligeledes gerne dette præciseret enten i bestemmelsen eller i bemærkningerne hertil.

Kommunen ønsker derudover en afklaring af, om § 8, stk. 1 i lov om boligforhold også vil være gældende for ustøttede ungdomsboliger, herunder om pligten til helårsbeboelse frafaldes, hvis der ikke kan anvises en lejer indenfor den berettigede personkreds.

Det fremgår ikke af ny § 171, stk. 3 i leje-loven om opsigelse af en lejeaftale, når betingelserne ikke længere er opfyldt, hvordan udlejeren skal dokumentere, at det ikke er muligt at leje ud til en studerende. Kommunen ser gerne en præcisering heraf enten i bestemmelsen eller i bemærkningerne hertil.

Kommune er meget positiv overfor den foreslåede hjemmel til at samkøre registre m.v. i ny § 10 a, stk. 3 i sommerhusloven. Kommunen foreslår, at der for så vidt angår korttidsudlejning, desuden indføres hjemmel til at indhente oplysninger om, hvor mange dage der er udlejet, fx via Airbnb. Det foreslås således, at 'få adgang til oplysninger om, hvor mange dage der er udlejet i forbindelse med korttidsudlejning' tilføjes til ny § 10 a, stk. 3, nr. 3 i sommerhusloven.

Mulighed for i en lokalplan at træffe afgørelse om dispensation fra naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer

Forslaget om en ny § 15, stk. 5 i planloven som muliggør, at en lokalplan kan indeholde undtagelser (dispensationer) fra bygge- og beskyttelseslinjer i naturbeskyttelseslovens §§ 16-19 er efter kommunens opfattelse en hensigtsmæssig forenkling, som vil medføre et mere overskueligt og samlet sagsforløb.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at en dispensation som hidtil vil bortfalde efter den almindelige frist på 3 år, uanset om dispensationen meddeles i en lokalplan eller særskilt. Kommunen antager, at det

indebærer, at der skal søges om dispensation efter naturbeskyttelsesloven på ny, hvis der er forløbet mere end 3 år siden lokalplanens bekendtgørelse og dispensationen i lokalplanen ikke er udnyttet.

Præcisering af, hvornår § 12, stk. 3 kan anvendes

Kommunen er enig i hensigten bag tilføjelsen til planlovens § 12, stk. 3, om, at forbud ikke kan nedlægges, hvis bebyggelsen eller anvendelsen allerede er tilladt eller i øvrigt er lovligt etableret, herunder efter anden lovgivning. Kommunerne vil med ændringen få bedre muligheder for at sikre gennemførelsen af kommuneplanens rammebestemmelser, da kommunen vil kunne forbyde bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er etableret ulovligt efter anden lovgivning, herunder bygge Lovgivingen.

Kommunen vurderer dog, at det vil være hensigtsmæssigt, at det kommer til at fremgå direkte af bestemmelsen, at kommunerne kan nedlægge forbud mod bebyggelse eller ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er etableret uden de nødvendige tilladelser efter anden lovgivning, herunder bygge Lovgivingen.

Når man læser tilføjelsen til § 12, stk. 3, uden samtidig at læse lovbestemmelserne, står det efter kommunes vurdering ikke helt klart, hvad bestemmelsen betyder.

Ophævelse af krav om forudgående offentlighed

Kommunen er enig i, at den foreslåede ophævelse af planlovens § 23 c om obligatorisk forudgående offentlighed ved ændringer af kommuneplanen, der ikke er taget højde for i en kommuneplanstrategi, vil forenkle og effektivisere det løbende arbejde med kommuneplanændringer. Kommunen har fortsat mulighed for konkret at inddrage offentligheden på et tidligt tidspunkt i planprocessen, fx ved udvikling af nye byudviklingsområder.

Ophævelse af revisionsbestemmelse

Forslaget indebærer, at der hermed er gjort op med den tidligere planlagte revision af planlovens indførelse af almenboligkravet tilbage i 2015.

Kommunen vil i den forbindelse henlede styrelsens opmærksomhed på, at kommunen i vidt omfang anvender muligheden for at stille krav om 25 % almene boliger i lokalplaner, men har konstateret, at nogle bygherrer og udviklere udskyder frasalget af de almene boliger, og at eksekveringen af disse derfor halter bagefter de private boliger i områderne.

Kommunen anvender forskellige redskaber til at fremme, at 25 % af boligetagearealet realiseres som almene boliger - heriblandt tidlig prækvalifikation af almene boligorganisationer til grundkapital i lokalplanprocesserne og placering af de almene boliger i lokalplanerne.

Til trods herfor er der stadig nogle områder, hvor kommunen ikke forventer, at der bliver opført almene boliger. Derfor har kommunen tidligere og senest i forbindelse med Taskforce for hurtigere opførelse af almene boliger gjort opmærksom på behovet for flere redskaber til at fremme opførelse af almene boliger. Det kunne fx være at indføre

mulighed for at rækkefølgeplanlægge i lokalplaner således, at fx en andel af lokalplanen eller en del af de almene boliger skal være etableret, inden resten af lokalplanen kan realiseres. Se også tidligere fremsendte notat til daværende Transport- og Boligministeriet og Erhvervsministeriet 28. oktober 2020, som beskriver denne model og to andre modeller.

Mulighed for at stille krav om ejer- og andelsboliger

De sidste 10 år har andelen af ejerboliger været stort set uændret i København, mens priserne er steget med 125 pct. Skal prisen på ejerboliger ned i København skal der i de kommende år opføres langt flere nye ejerboliger. Derfor havde Københavns Kommune gerne set, at det også blev muligt at stille krav i lokalplaner om, at ny boliger skal opføres som ejerboliger og andelsboliger for at bidrage til en balanceret byudvikling, på linje med den mulighed man i dag har for at stille krav om almene boliger.

Hvis styrelsen har spørgsmål til de fremsendte bemærkninger, er styrelsen velkommen til at kontakte planchef Mads Monrad Hansen på telefon 2762 2195.

Høringssvaret er godkendt af Københavns Kommunes Økonomiudvalg den 13. juni 2023.

Med venlig hilsen

Nanna Westerby Jensen
Direktør

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Sendt til: hoeringplan@plst.dk

Københavns Lufthavne A/S
Box 74
Lufthavnsboulevarden 6
2770 Kastrup
www.cph.dk

Tlf.: +45 32 31 32 31
Fax: +45 32 31 31 00
E-mail: cph@cph.dk
CVR: 14 70 72 04

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af planloven m.fl., styrelsens sagsnummer 2022-7022

København, 23. juni 2023

Københavns Lufthavne A/S (CPH) er blevet opmærksom på, at Plan- og Landdistriktsstyrelsen har sendt forslag til lov om ændring af planloven i høring. CPH takker for muligheden for at fremkomme med høringssvar i denne forbindelse.

CPH følger med interesse ændringerne i planloven, da CPH's arealer er reguleret af såvel, lands-, kommune- og lokalplanlægning. Ændringer i planloven har således potentielle påvirkninger på reguleringen af CPH's arealer.

CPH har noteret sig, at forslaget til ændring af planloven (punkt 21 i udkastet til ændringsloven) indeholder, at der i § 15, stk. 2, nr. 19, efter "afværgeforanstaltninger" indsættes "i eller uden for det af planen omfattede område". Dette leder til, at der i en lokalplan, der udarbejdes for et område, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, kan fastsættes bestemmelser om, at nødvendige afværgeforanstaltninger både i og fremover også uden for lokalplanområdet skal være etableret som en betingelse for ibrugtagning af byggeri mv. inden for lokalplanområdet.

CPH forstår til fulde behovet for kystsikring i Danmark – Københavns Lufthavn er således også placeret helt tæt på kysten. CPH arbejder derfor aktivt med kystsikring af lufthavnens område og har allerede etableret kystsikringsforanstaltninger. Arbejdet med sikring af CPH's arealer pågår løbende.

I forbindelse med arbejdet med kystsikring af CPH's arealer bidrager CPH i øjeblikket til en statslig forundersøgelse af en stormflodsplan for København. Undersøgelsen ledes af Transportministeriet og skal munde ud i en politisk beslutning om gennemførelse af et projekt vedrørende kystsikring af København og et omkringliggende område, herunder Tårnby Kommune og Dragør Kommune, hvori Københavns Lufthavn er beliggende.

I dette kystsikringsprojekt drøftes der sikringsniveauer, tekniske forhold, miljøforhold, anlægsøkonomi, samfundsøkonomi og finansiering, organisering og myndighedsforhold. Der er lagt op til en beslutning om stormflodssikring af København og et omkringliggende område i 2024.

Samtidig med statens undersøgelser i forhold til en stormflodsplan for København og omegn pågår der løbende lokalplanlægning for arealer i samme område – herunder også for CPH's arealer. Derfor ser CPH et behov for, at der i forbindelse med den kommende ændring af planloven tages højde for det statslige arbejde med en stormflodssikring af Københavnsområdet, således at der ikke i dette område med hjemmel i planloven stilles krav om etablering af kystsikringsmæssige afværgeforanstaltninger, før det statslige arbejde er afsluttet, og der er opnået

enighed om de fremtidige rammer for en stormflodssikring af Københavnsområdet.

Hvis der i forbindelse med lokalplanlægning i og omkring København kan stilles krav om etablering af kystsikringsmæssige afværgeforanstaltninger som en betingelse for ibrugtagning af byggeri mv., inden de fremtidige samlede rammer for stormflodssikring af dette område er fastlagt, vil dette medføre en unødvendig usikkerhed for alle grundejere mv. i forbindelse med fremtidig lokalplanlægning i Hovedstadsområdet, såfremt grundejere, lejere mv. ønsker at ibrugtage byggeri i de områder, der er omfattet af forundersøgelsen, inden denne er afsluttet. I yderste konsekvens vil det betyde, at grundejere mv. er nødsaget til at etablere lokale kystsikringsanlæg, som kan knopskyde, bremse og være uhensigtsmæssige for en samlet kystsikringsløsning – måske endda være i vejen for en sådan løsning.

CPH foreslår derfor, at den ovenfor omtalte regelændring udformes således, at myndighederne i deres planlægning i medfør af planloven skal afholde sig fra at stille krav om etablering af afværgeforanstaltninger, der påtænkes varetaget i andet regi.

--000--

Såfremt Plan- og Landdistriktsstyrelsen måtte have spørgsmål til ovenstående, eller der måtte være behov for uddybning eller drøftelse, står CPH til disposition.

Med venlig hilsen

Sara Fenger
Senior Legal Counsel

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
(hoeringplan@plst.dk)

Sagsb.: JEBN
Akt nr.: 2451859

København den:
23. juni 2023

Høringsvar til høring over lovforslag om ændring af lov om planlægning m.fl.

Københavns Stift har den 17. maj 2023 modtaget en henvendelse fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen om høring over forslag om ændring af lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse, lov om boligforhold lov om leje, lov om udlejning af fast ejendom til ferie – og fritidsformål m.v. og camping m.v., lov om kolonihaver, lov om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet i høring.

Baggrunden for lovforslaget er aftale om "Opfølgning på evaluering af planloven mv." fra 15. juni 2022. Heraf fremgår det, at aftaleparterne blev enige om at gennemføre en række ændringer af planloven og anden relevant lovgivning.

Et af forslagene i aftalen fra 15. juni 2022 er at der skal sikres klare rammer for Stiftsøvrighedens indsigelsesret, for at skabe klarere rammer for planlægning af VE-anlæg.

Ændringsforslag til § 29, stk. 3 i lov om planlægning

Af det fremsendte høringsmateriale fremgår det, af punkt 37, at der vil ske følgende ændring i forhold til den nuværende bestemmelse i lov om planlægning:

I § 29, stk. 3 indsættes efter 2. pkt.:

"Stiftsøvrigheden kan dog ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af solceller længere væk fra en kirke end 1.000 m. Stiftsøvrigheden kan heller ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller længere væk fra en kirke end 1.000 m, dog 2.000 m ved et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller på mindst 250 m."

**Københavns
Stiftsøvrighed**

Nørregade 11
1165 København K

Tlf: 33 47 65 00
kmkbh@km.dk
kopenhavnstift.dk

Det noteres, at den foreslåede ændring alene er rettet mod solceller og vindmøller inden for den angivne afstand på henholdsvis 1.000 m og 2.000 m. og vil således ikke få betydning for alle øvrige lokalplanforslag, hvor stiftsøvrigheden fortsat har en ubegrænset mulighed for at fremsætte indsigelse, såfremt en lokalplan vurderes at være i strid med de særlige hensyn som stiftsøvrigheden varetager og under forudsætning af at de forhold, der gøres indsigelse imod, er af væsentlig national interesse.

Det noterer endvidere, at der ingen begrænsning er i den indsigelsesret som ministeren har i henhold til § 29, stk. 3, 1. pkt. i lov om planlægning.

I de situationer, hvor stiftsøvrigheden vurderer, at et lokalplanforslag, der omhandler solceller eller vindmøller, og som er placeret uden for den angivne afstand på enten 1.000 m eller 2.000 m fra kirken, vil påvirke indsynet til eller udsynet fra kirken negativt, har stiftsøvrigheden således mulighed for at anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag. På baggrund af anmodningen afgør ministeren, om forholdet kan begrunde en indsigelse.

Stiftsøvrigheden noterer sig således, at der sker en indskrænkning i stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret, men at Kirkeministerens indsigelsesret opretholdes.

Stiftsøvrighedens bemærkninger

De 10 stifter har hver især en selvstændig ret til alene at fremsætte indsigelse med et lokalplanforslag, der vurderes at være i strid med de særlige hensyn, som stiftet varetager, dvs. varetagelsen af indsynet til kirkerne og udsynet fra kirkerne.

Varetagelsen af dette hensyn kræver efter stiftsøvrighedens vurdering både et indgående lokalt kendskab og en specialiseret erfaring med de kulturværdier, der knytter sig særligt til kirker og kirkers omgivelser. Dette understøtter blandt andet dialog og forhandlinger med kommunerne vedrørende lokalplansager. Yderligere fremmer det en hurtigere sagsbehandling og øger sandsynligheden for, at der *ikke* gøres indsigelse, idet forhandling kan gennemføres inden høringsfristen udløber og eventuel indsigelse indgives.

Det er stiftsøvrighedens opfattelse, at en standardisering af diverse anlægs påvirkning af en kirke, eller dennes omgivelser, vil afskære et nødvendigt konkret skøn fra bedømmelsen af anlægges påvirkning af kulturværdier på det pågældende sted.

Et lokalplanforslag sendes i høring i en periode fra 2 til 8 uger afhængig af kompleksiteten i lokalplanforslaget. Stiftsøvrigheden skal i sin sagsbehandling søge konsulentbistand, som minimum hos den kongelige bygningsinspektør. I visse sager kan det yderligere være relevant at inddrage Nationalmuseet. Standard for høringssvar fra konsulenterne er 30 kalenderdage. Lokalplaners relativt korte høringsfrister betyder således i visse tilfælde, at en evt.

indsigelse, der måtte kræve kirkeministeriets sagsbehandling, ikke vil kunne lade sig gøre.

Om end stiftsøvrigheden således noterer sig, at indsigelsesretten for kirkeministeren er uændret, vil den nødvendige sagsgang altså i praksis betyde, at stiftsøvrighedernes saglige bedømmelse, med inddragelse af konsulenterne, ikke vil kunne nå at gennemføres tids nok til at understøtte kirkeministerens eventuelle indsigelse. Dette er bekymrende når kun 6 af de i alt 26 indsigelser mod lokalplanforslag i perioden fra 2012- 2022 ville have været mulige efter den påtænkte lovændring. Dette betyder netop omvendt, at stiftsøvrigheden skulle havde anmodet kirkeministeren om at fremsætte indsigelsen i de 20 resterende tilfælde.

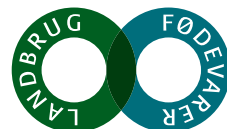
Det skal til alle tider pointeres, at indsigelse mod lokalplanforslag alene indgives, hvor det konkret vurderes sagligt nødvendigt. Et stort antal sager forliges enten i de forberedende faser i forbindelse med udarbejdelsen af lokalplanforslag, eller under høringsperioden. En sådan forligsmulighed vil ikke være til stede uden stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret.

I forhold til vindmøller er det uomtvisteligt, at disse kan ses over store afstande og afhængigt af det lokale landskab, vil en mølle, der står både 1.000 meter og 2.000 meter fra en kirke, kunne få stor betydning for oplevelsen af kirken som monument i landskabet. Yderligere forekommer 250 meter at være en betydelig standardiseret tålegrænse for en vindmølle, der placeres 1.001 meter fra en hvilken som helst kirke.

Peter Skov-Jakobsen
Biskop over Københavns Stift

Henrik Horster
Stiftamtmand

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
hoeringplan@plst.dk

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Landbrug & Fødevarers høringssvar til forslag til Lov om ændring af planloven og forskellige andre love, sagsnummer 2022-7022

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har den 15. maj 2023 udsendt forslag til Lov om ændring af planloven og forskellige andre love med høringsfrist den 23. juni 2023.

Det stigende pres på arealerne i det åbne land betyder, at det er væsentligt, at ønsket om at give kommunerne flere muligheder for større fleksibilitet ikke utilsigtet medfører flere krav, men i stedet understøtter Danmarks styrkeposition som en stærk fødevarereproducerende nation. En rapport fra Teknologirådet og Aalborg Universitet har vist, at hvis alle mål og ønsker til arealanvendelsen skal nås, skal der bruges 130-140 % af Danmarks areal. Der er derfor god grund til at være varsom, når der udlægges arealer til ændret arealanvendelse.

Fastholdelse af landbrugsproduktionen

Ændring af planloven giver en række muligheder for ændret arealanvendelse, herunder etablering af turismeprojekter, regler for sommerhusgrunde, Ø-udviklingsplaner og overførsel af landsbyer til byzone.

Landbrug & Fødevarer kan tilslutte sig ønsket om mere liv uden for de store byer og er enig i behovet for en mere fleksibel arealanvendelse. Det er dog en forudsætning, at en ændret arealanvendelse uden for byerne kan ske uden at begrænse landbrugsproduktionen i Danmark.

Lovforslagets muligheder for ændrede arealanvendelser vil i mange tilfælde betyde afledte konsekvenser i form af skærpede lugt- og støjkrav til omkringliggende landbrug, som vil begrænse både den nuværende drift, men også den fremtidige udvikling. Det er derfor helt afgørende, at en mere fleksibel arealanvendelse kun tillades, hvis det sikres, at landbrugene ikke bliver påvirket negativt som følge af krav i miljøreglerne. Det kan fx ske via dispensationer eller lempelser i lugt- og støjreguleringen.

Etablering af minivådområder på marker inden for strandbeskyttelseslinjen

Med gældende regler er der i praksis ikke mulighed for at anlægge et minivådområde inden for strandbeskyttelseslinjen, selvom det i mange tilfælde giver den bedste miljøeffekt.

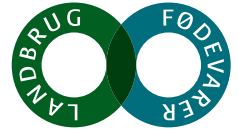
Landbrug & Fødevarer skal derfor foreslå, at der sker en ændring af naturbeskyttelsesloven således, at det bliver muligt at dispensere til, at minivådområder kan etableres på marker inden for strandbeskyttelseslinjen. Jf. yderligere bemærkninger under de specifikke bemærkninger.

Styrkelse af den vedvarende energi

Landbrug & Fødevarer ser positivt på ændringer i forhold til vedvarende energi, som vil skabe mere klare og styrkede rammer for udbygningen af VE-anlæg.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevarer- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Landbrug & Fødevarer skal dog anmode om, at der ses nærmere på udmøntningen af planlovens kapitel 2a om planlægning i kystnærhedszonen. Her er det i dag praksis, at der er en generel funktionel begrundelse for opstilling af vindmøller i kystnærhedszonen, hvor vindforholdene er mere velegnede end længere inde i landet. Den administrative praksis anerkender dog ikke den generelle funktionelle begrundelse for solceller i kystnærhedszoner, selvom der er en højere solindstråling ved kysterne, som har en dokumenteret positiv effekt på solcellernes ydeevne, på samme vis som vindforholdene har det på vindmøllernes effekt i disse zoner. Færre skyer og genskin ved kysten kan tillige betyde en højere og mere effektiv udnyttelse af opsatte solcelleanlæg.

Landbrug & Fødevarer vil derfor kraftigt henstille til, at det i bemærkningerne præciseres, at der kan være positive effekter ved kystnær placering af solcelleanlæg, og at dette også vil fremgå af den kommende bekendtgørelse og tilhørende vejledning.

Gennemsigtige klageregler i forhold til bonus-lokalplaner med dispensation fra Naturbeskyttelsesloven

Landbrug & Fødevarer anerkender hensigten med regelforenkling i forbindelse med bonus-lokalplaner. Ved at indsætte bestemmelser i planloven, der giver kommunerne mulighed for at dispensere for naturbeskyttelsesloven §§16-19 regler om bygge- og beskyttelseslinier i forbindelse med vedtagelse af en lokalplan planlovens § 36 stk. 1 nr. 6.

Vi er dog bekymrede for retssikkerheden og uklarhed i forhold til klager, idet klager over lokalplaner behandles af Planklagenævnet, mens dispensationer efter naturbeskyttelsesloven behandles af Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

For at sikre den nødvendige gennemsækelighed i forhold til klager i denne type sager er det vigtigt, at der er tydelige henvisninger i både planloven og naturbeskyttelsesloven til de specifikke bestemmelser. Ligeledes bør nævnenes kompetence til at behandle de enkelte klagetemaer i en samlet afgørelse, som hjemler både til planloven og naturbeskyttelsesloven, fremgå tydeligt, så borgernes retssikkerhed sikres, og nævnene varetager de korrekte hensyn ifm. klagesagsbehandlingen.

Placering af fritliggende gyllebeholdere

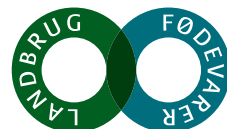
Det har hidtil været muligt at få landzonetilladelse efter planlovens § 35, stk. 1 til placering af gyllebeholdere, der ikke er erhvervsmæssigt nødvendige for driften af den pågældende landbrugsejendom, og ikke ligger i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal.

Baseret på en seneste afgørelse fra Planklagenævnet (22/11974) kan det nu fortolkes, at det ikke længere er muligt at få meddelt landzonetilladelse til en fritliggende gyllebeholder. Dette giver store vanskeligheder for de pågældende bedrifter, herunder trafikgener på grund af en u hensigtsmæssig placering af gyllebeholdere i det åbne land.

Landbrug & Fødevarer finder det nødvendigt at få præciseret vejledningen til landzonebestemmelsen i § 35, stk. 1, så det fortsat sikres, at der kan meddeles landzonetilladelse til etablering af fritliggende gyllebeholdere. I præciseringen bør det fremgå, hvilke saglige elementer, der kan indgå i den samlede vurdering.

Behov for en konsolideret udgave af planloven

For overskuelighedens skyld skal Landbrug & Fødevarer opfordre ministeriet til at udarbejde en konsolideret udgave af loven.

Specifikke bemærkninger

Nedenfor fremgår Landbrug & Fødevarers specifikke bemærkninger delt op efter de punkter, der fremgår af lovforslaget.

3. Ophør af Landsplanredegørelsen

Landbrug & Fødevarer anerkender behovet for regelforenklning, men undrer sig over forslaget om at nedlægge landsplanredegørelsen uden den erstattes af et alternativt instrument, som kan give overordnede sigtelinjer og prioriteringer for vigtige temaer af væsentlige samfundsinteresser, som f.eks. planlægning for vedvarende energi og beskyttelse af erhvervsliv, der var temaet i den seneste landsplanredegørelse.

Det vil være stærkt uhensigtsmæssigt, hvis der i kommunerne udvikler 98 forskellige usammenhængende prioriteringer inden for planlægning af emner af væsentlig betydning for hele samfundets udvikling.

2. Turismeprojekter

Ændringen vil betyde at overflødiggjorte bygninger, der ikke opfylder kriteriet i planlovens § 4 a, stk. 1, nr. 2 om etablering i tilknytning til øvrige turismemæssige aktiviteter, kan inddrages til turismeprojekter, selvom de er beliggende indenfor strandbeskyttelseslinjen.

De danske strande er et værdifuldt aktivt, som der bør værnes om. Mulighederne for aktivitet inden for strandbeskyttelseslinjen bør dog kunne udvides, så lokale friluftsliv, turismen og almindelige grundejeres frihed til mindre tilpasninger på deres ejendom på balanceret vis understøttes. Ligeledes bør allerede eksisterende overflødig bygninger kunne anvendes til, f.eks. staldanlæg.

Det bør dog en forudsætning, at muligheden for projekterne sker uden negativ påvirkning af omkringliggende landbrug.

3. Ubebyggede sommerhuse kan ikke søges tilbageført til landzone

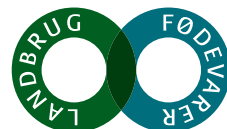
Det fremgår af planlovens § 5 b, stk. 4, at i forbindelse med ansøgning om udlæg af nye sommerhusgrunde i kystnærhedszonen skal den enkelte kommunalbestyrelse anvise hvilke ubebyggede sommerhusgrunde i kystnærhedszonen, der kan tilbageføres til landzone, så der byttes eksisterende ubebyggede sommerhusområder ud med nye i forholdet 1:1 i de kommuner, hvor det er muligt.

Ændringen af § 5 b, stk. 4, nr. 2, i lov om planlægning betyder, at en ubebygget sommerhusgrund, der ikke kan bebygges, heller ikke kan blive tilbageført til landzone.

Det er særdeles uhensigtsmæssigt, at ubebyggede sommerhusgrunde, der alligevel aldrig kan bebygges, ikke kan gå tilbage til landzonen. Samtidig vil det have væsentlige konsekvenser for det omkringliggende erhvervsliv, herunder for f.eks. husdyrbrug, fordi miljøreguleringen afhænger af planlægningen af det omkringliggende område.

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31, stk. 1, at geneniveauerne for lugt fra husdyrbrug maksimalt må være:

- 1) 5 OUE og 1 LE pr. m³ i områder omfattet af husdyrbruglovens § 6, stk. 1, nr. 1 i husdyrbrugloven.

- a. § 6, stk. 1, nr. 1: I et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.
- 2) 7 OUE og 3 LE pr. m³ i områder omfattet af § 6, stk. 1, nr. 2 i husdyrbrugloven samt ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften, hvor der indenfor en afstand af 200 m ligger flere end 6 beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften (samlet bebyggelse).
 - a. § 6, stk. 1, nr. 2: I et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 3) 15 OUE og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af de ansvarlige for driften.

Sommerhusområder, der ikke er benyttet og heller ikke kan benyttes til sommerhusbebyggelse – pga. af f.eks. naturbeskyttelsesloven – vil således, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31, stk. 1, nr. 1 være omfattet af de strengeste lugtgenekrav, selvom den faktiske anvendelse overhovedet ikke er lugtfølsom.

Vi har forståelse for, at der ikke som følge af tilbageførslen kan skabes nye sommerhusområder, men dette bør løses ved at sommerhusarealer, der ikke kan bebygges som følge af naturbeskyttelsesloven el.lign., ved tilbageførsel enten helt eller delvist skal fradrages fra § 5 b, stk. 4, nr. 2s "nybyggede" arealer. Dvs. at hvis der tilbageføres 5.000 m² sommerhusareal, hvoraf 500 m² er beskyttede af naturbeskyttelsesloven, så kan der alene udlægges 4.500 m² nye arealer.

Alternativt bør der i husdyrreguleringen, som konsekvens heraf, tilføjes en mulighed for dispensation for lugt og støj i konkrete tilfælde.

4. Ø-udviklingsplaner

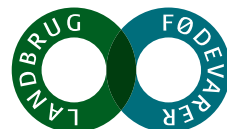
Det fremgår af planlovens § 5 a, stk. 1, at kystnærhedszonen uden for udviklingsområder, jf. § 5 b, stk. 2, skal søges friholdt for bebyggelse og anlæg, som ikke er afhængige af kystnærhed. For planlægningen i kystnærhedszonen gælder, jf. § 5 b, at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, såfremt der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering.

Det følger af den foreslåede ændring af § 5 b, at der tilføjes et stk. 10, hvorefter ministeren for landdistrikter efter aftale med miljøministeren kan godkende, at kommunalbestyrelsen vedtager en ø-udviklingsplan, der fraviger § 5 b, stk. 1, og § 35, stk. 1, jf. § 36, stk. 1, nr. 6.

Det følger endvidere af den foreslåede ændring, at en ø-udviklingsplan vil få retsvirkning som en lokalplan og vil skulle tilvejebringes efter reglerne om lokalplaner.

Derudover fremgår det af bemærkningerne, at planen skal omfatte hele øen og fastlægge sammenhængen mellem lokal udvikling og fortsat hensyntagen til beskyttelsen af natur og landskab.

Forslaget om en ø-udviklingsplan kan få betydning for det omkringliggende erhverv, fordi ø-udviklingsplanen vil få retsvirkning som en lokalplan f.eks. ved at skærpe lugtgenefastholdene for eksisterende husdyrbrug. Dette kan ikke alene ske ved, at der udpeges nye by- og sommerhuszoner indenfor kystområderne, men også – utilsigtet, som konsekvens af at planen skal omfatte hele øen – ved at udpege kommende eller eksisterende boligbebyggelse i landzoner,

hvorved området bliver pålagt skærpede lugtgenerrestriktioner, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31, stk. 1, nr. 2.

Problemstillingen kan løses på en række forskellige måder, f.eks. ved

- 1) at begrænse ø-udviklingsplanerne, så de kun kan anvendes for begrænsede områder og/eller ikke for områder i landzone,
- 2) at ø-udviklingsplanerne ikke får virkning som lokalplaner, men tillægges dens egne særlige retsvirkninger,
- 3) eller ved at indlægge dispensationsmuligheder i husdyrreguleringen, der sikrer erhvervslivet mulighed for fortsat drift og udvikling, selvom der sker planlægning ved ø-udviklingsplaner.

Det er vigtigt, at ø-udviklingsplanen ikke skaber nye begrænsninger for udnyttelsen af arealerne i landzonen, jf. planlovens § 15, stk. 5.

Det bør sikres, at der ikke skal søges tilladelse fra ministerierne og foretages en revision af ø-udviklingsplanen, hver gang der foretages en mindre ændring. Derudover er det vigtigt, at der skabes klarhed over dispensationsmulighederne for ø-udviklingsplanen, jf. planlovens § 19.

Loven bør sikre, at en lokalplanlægning ved ø-udviklingsplan, ikke utilsigtet medfører lokalplanpligt for projekter, der ellers ikke havde medført lokalplanpligt. F.eks. mindre byggerier, ændringer af eksisterende landbrug, nye husdyrbrug, mv. Det kan medføre en væsentlig forøgelse af omkostningerne for de små ø-samfund og skabe en unødigt byrdefuld administration.

Vi vil opfordre til, at der hurtigt udarbejdes en udførlig vejledning til kommunerne om, hvorledes en ø-udviklingsplan i praksis kan udformes og dens retsvirkninger.

Endelig ønsker Landbrug & Fødevarer afklaret om ø-udviklingsplaner også kan tillægges bonusvirkning ift. naturbeskyttelseslovens §§ 16, 17, 18 og 19, idet der alene er henvist til planlovens § 35, stk. 1.

11. Grønne arealer i kommuneplanrammerne

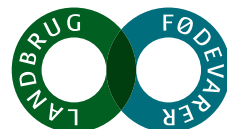
Den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 1, nr. 4, giver kommunerne mulighed for i kommuneplanen at fastsætte en minimumsprocent for andelen af grønne arealer, herunder naturarealer, i et rammeområde – ”begrønning” af området – til brug for efterfølgende lokalplanlægning.

Landbrug & Fødevarer opfordrer til, at det kommer til at fremgår klart af loven, at der alene kan opsættes rammer for grønne arealer i by- og sommerhuszoner, idet oprettelsen og kvaliteten af grønne arealer inden for landbrugsjorder reguleres af anden lovgivning.

Det bør endvidere sikres, at grønne arealer i byerne ikke betyder restriktioner for produktionsvirksomheder, hvis et grønt areal fx bliver omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 3 eller der indvander beskyttede arter.

13. Landsbyer kan overføres til byzoner uanset § 11 a, stk. 6-8

Den foreslåede bestemmelse i § 11 b, stk. 5, vil medføre, at kommunalbestyrelsen får mulighed for at overføre hele landsbyer til byzone med udgangspunkt i kommuneplanens hovedstruktur, herunder især de overordnede mål for kommunens bymønster (by- og centerstruktur), og på baggrund af kommunens strategiske planlægning for landsbyer og inden

for rammerne af de hensyn, der er angivet i loven, herunder natur- og landskabsinteresser.

Landbrug & Fødevarer finder muligheden for at kunne overføre landsbyer til byzoner uhensigtsmæssig, og at den vil få en urimelig og væsentlig indvirkning på omkringliggende eksisterende landbrugs muligheder for fortsat drift og udvikling.

Det foreslås, at landsbyer alene kan overføres til byzone, hvis kravene i § 15 b er overholdte, herunder at lugtgeneafstanden til husdyrbrug kan overholdes og husdyrbrugene fortsat kan udvikle sig. Alternativt kan der ses på muligheder for lempede lugtkrav – og for den sags skyld også støjkraft.

15. Forbud kan ikke nedlægges til lovlig anvendelse

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunalbestyrelsen kan forbyde bebyggelse, ændret anvendelse af bebyggelse eller ubebyggede arealer, der er etableret ulovligt efter anden lovgivning, herunder bygge Lovgivingen.

Det er almindelig retspraksis, at der ikke kan nedlægges forbud mod eksisterende lovlig drift, hvorfor denne ændring fremstår som værende unødvendig. Landbrug & Fødevarer skal derfor anmode om, at den konkrete baggrund for ændringen fremgår af lov bemærkningerne, herunder hvilken Planklagenævns praksis der henvises til i bemærkningerne.

17., 19. + 20. Opdatering af lokalplankataloget, jf. planlovens § 15

Ændringen af § 15, stk. 2, nr. 12, der bliver nr. 14, betyder at det fremgår udtrykkeligt, at fællesanlæg bl.a. kan være parkeringspladser og infrastruktur for alternative drivmidler til transport i tilknytning hertil.

Den foreslåede bestemmelse i § 15, stk. 2, nr. 15, indebærer, at der i en lokalplan kan fastsættes bestemmelser om tilvejebringelse af infrastruktur for alternative drivmidler til transport som betingelse for ændret anvendelse af eksisterende bebyggelse med tilhørende parkeringspladser.

De oplyste nye planlægningsmuligheder bør undtages fra landzonelokalplaner, jf. § 15, stk. 5, idet de primært er relevante for og tiltænkt byudvikling.

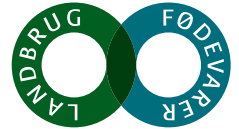
21. Regulering udenfor lokalplansområdet

Den foreslåede ændring indebærer, at etablering af afværgeforanstaltninger til sikring mod oversvømmelse eller erosion i områder, der kan blive udsat for oversvømmelse eller erosion, når der planlægges for en lokalplan, udvides til også at omfatte i eller uden for det af lokalplanen omfattede område.

Der er tale om en væsentlig ændring ift. at lokalplansindhold hidtil kun har fundet anvendelse inden for den geografiske afgrænsning af planen. Det bør derfor præciseres i lovforarbejder, hvor langt dette område udenfor lokalplanen kan strække sig.

25. Dispensation fra naturbeskyttelsesloven

Det er meget vigtigt, at henvisninger til naturbeskyttelsesloven fremgår tydeligt i planloven. Dernæst bør det også fremgå i forarbejderne og i vejledningen, hvordan klageadgangen til en lokalplan indeholdende dispensationer fra naturbeskyttelseslovens §§ 16-19 fungerer ift. kommunens enkelte afgørelse, da Planklagenævnet har kompetence til at behandle planforhold, og Miljø- og

Fødevareklagenævnet har kompetence til at behandle forhold omhandlende naturbeskyttelsesloven.

Kommuner bør tillige vejledes grundigt, så det sikres at formålene bag §§ 16-19 i naturbeskyttelsesloven respekteres i plansagen, og at gennemskueligheden ift. klageadgang af de enkelte forhold i den samlede afgørelse sikres.

26. Fjernelse af undtagelse i § 15, stk. 5

Det foreslås, at henvisningen til § 15, stk. 2, nr. 9, udgår af planlovens § 15, stk. 5, idet henvisningen er fejlagtig og ikke har relevans. Det anføres i bemærkningerne, at der i praksis ikke kunne forekomme lokalplanlægning for landzonearealer, der både fastlægges til jordbrugsmæssig anvendelse og samtidig omfattes af krav efter § 15, stk. 2, nr. 9, om, at 25 pct. Af boligmassen skal være almene boliger.

Det er angivet, at nr. 9 ikke er relevant for jordbrugsmæssig anvendelse. Derfor undrer det, at man foreslår at fjerne den. Landbrug & Fødevarer er bekymret for, at det sender et forkert indtryk, at bestemmelsen fjernes og foretrækker, at stk. 5 bibeholdes i nuværende form, dog med de til pkt. 17, 19 og 20 foreslåede tilføjelser.

27. Tidsbegrænset dispensation

Tilføjelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen i en lokalplan kan fastsætte bestemmelser om midlertidig anvendelse af arealer, der ligger i byzone. Den midlertidige anvendelse skal tidsbegrænses til højst til år og kan ved kommunalbestyrelsens dispensation forlænges med op til fem år ad gangen.

For at sikre, at kommunalbestyrelsen ikke fastsætter uhensigtsmæssige bestemmelser om midlertidig anvendelse af arealer, hvor der i forvejen er husdyrbrug eller andre virksomheder, som påvirker områder med lugt, støv eller anden forurening, så bør § 15, stk. 17 respektere reglerne i § 15 b. Alternativt kan der ses på muligheder for lempede lugtkrav – og støjkrav.

30. Udlægning af hoteller, kontorerhverv o.l. i områder belastet af støj i byerne

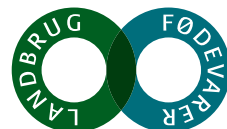
Ændringen vil gøre det muligt at placere hoteller, kontorerhverv o.l. i områder belastet af støj på samme vilkår, som for etablering af boliger.

Landbrug & Fødevarer skal i forbindelse med denne ændring bemærke, at det bør sikres, at en ændret arealanvendelse ikke får negativ betydning for produktionsvirksomhedernes drift og fremtidige udviklingsmuligheder.

32. Redegørelse for el-produktion mv. fra planlagte vindmøller og solcelleanlæg

Det følger af lovforslagets pkt. 3.3.5, at der under § 16 indsættes stk. 12, hvorefter redegørelsen til lokalplansforslag for vindmøller og solcelleanlæg skal indeholde oplysninger om de planlagte anlægs kapacitet som MW pr. teknologi samt den forventede elproduktion angivet som MWh pr. år. Den foreslåede ændring skal støtte op om "Klimaaf tale om grøn strøm og varme" fra 2022, hvori aftaleparterne (Socialdemokratiet, Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Kristendemokraterne) er enige om at sikre rammevilkår, der kan muliggøre en firedobling af den samlede el-produktion fra solenergi og landvind frem mod 2030.

Landbrug & Fødevarer ser det som et vigtigt element at gøre det obligatorisk for kommuner at redegøre for de planlagte anlægs kapacitet og el-produktion med henblik på hurtigst muligt at få

lavet forpligtende minimumsmålsætninger for kommunerne. En sådan redegørelse kan bidrage til den nødvendige monitorering af udviklingen i de enkelte områder, så det sikres, at alle bidrager positivt til at opnå det politisk fastsatte mål om en firedobling af landbaseret vedvarende energi frem mod 2030.

I forlængelse heraf bør der indføres en benchmarking af sagsbehandlingstiden i kommunerne sideløbende med de forpligtende målsætninger, så der bliver sat tempo på sagsbehandlingen af ny vedvarende energi. Dette kan understøttes gennem VE-rejseholdet, der også blev vedtaget med førnævnte klimaaftale om grøn strøm og varme.

37. Stiftsøvrighedens adgang til at gøre indsigelse mod planlægning for vindmøller og solceller

Med baggrund i indholdet af "Klimaaftale om grøn strøm og varme" fra 2022, hvori behovet for klarere planlægningsrammer for VE stod som et centralt indsatsområde, indeholder dette lovforslag en begrænsning af stiftsøvrighedens mulighed for selvstændigt at fremsætte indsigelse mod lokalplanlægningen for vindmøller og solceller. Konkret følger det af lovforslagets pkt. 3.3.7, at stiftsøvrighedens automatiske indsigelsesmuligheder fokuseres på VE-anlæg, der etableres inden for en radius på 1.000 m fra en kirkebygning og 2.000 m for solceller med en højde på mindst 250 m.

Derudover fastholdes ministerens mulighed for at fremsætte indsigelser mod et lokalplansforslag ud fra særlige hensyn, som ministeren varetager jf. §29, stk. 3, 1. pkt. I denne sammenhæng vil det åbne op for, at stiftsøvrigheden kan anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod VE-anlæg, der planlægges i en større afstand end de 1.000 – 2.000 m.

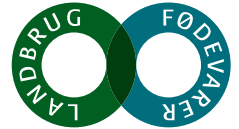
Landbrug & Fødevarer vil gerne kvittere for, at der med forslaget skabes mere klare og styrkede rammer for udbygningen af VE-anlæg. Det er vigtigt, at vi skaber gode saglige hensyn i de indsigelsesmuligheder, der findes til lokalplansforslag. Der bør derfor også selvsagt være nogle klare kriterier for, hvilke parametre den indsigelsesret, som stiftsøvrigheden har inden for den definerede radius, da 1.000 m. ikke nødvendigvis udgør en negativ indvirkning på indsyn eller udsyn fra kirken.

Vi mener den udvidede mulighed for stiftsøvrigheden til at gøre indsigelser gennem anmodninger til ministeren bør fjernes (§ 29, stk. 3). Der er med forslaget allerede defineret en radius for VE-projekter, der potentielt kan have negative effekter for indsyn og udsyn, og øvrige betragtninger om hensigtsmæssigheden af lokalplansforslag bør vurderes ud fra de nationale hensyn defineret i planloven, eks. Landskabsbevarelse.

41- 43 Bedre mobildækning i hele landet

Landbrug & Fødevarer ønsker en forbedring af mobildækningen i hele landet, da det er af afgørende betydning for både livet og erhvervslivet på landet. Forslaget åbner muligheden for, at kommunerne kan give landzonetilladelser til opsætning af mobilmaster uden for eksisterende anlæg, hvis tilstrækkelig mobildækning ikke kan opnås ved eksisterende anlæg. Vi ser positivt på udvidelsen af rammerne for at forbedre mobildækningen.

Desuden indebærer forslaget, at opsætningen af antennesystemer og teknikkabe/-huse fritages for krav om landzonetilladelser, når de placeres på eksisterende master. Som en del af denne ændring fjernes kravet om forudgående naboorientering og muligheden for at indgive klager.

Landbrug & Fødevarer mener, at denne sidste ændring er problematisk, da naboer bør have mulighed for at fremsætte indsigelser mod opsætningen af antennesystemer og teknikhuse. Det er vigtigt at bevare en åben dialog og tage hensyn til eventuelle bekymringer, der kan opstå som følge af disse installationer.

44. Klageadgang

Ophævelsen medfører, at erhvervsministeren ikke længere kan fastsætte regler om klageadgangen, herunder om frist for indgivelse af klage mv., som pt. Fremgår af en særskilt bekendtgørelse. Reglerne om klageadgang forenkles dermed.

Landbrug & Fødevarer er positive indstillet over for, at regler om klageadgangen mv. ophæves i den nuværende bekendtgørelse, så der sikres en mere hensigtsmæssig adgang til reglerne for klageadgang direkte i planloven.

BEMÆRKNINGER TIL NATURBESKYTTelsesLOVEN

2. Bonusvirkning til lokalplaner

Ændringen indebærer, at kommunalbestyrelsen fremadrettet kan gøre undtagelse fra beskyttelseslinjerne ift. søer, åer, skove, fortidsminder og kirker i en lokalplan, der er tilvejebragt efter planloven. Fravigelse af beskyttelseslinjerne kræver dog en detaljeringsgrad, som der generelt kræves efter naturbeskyttelsesloven.

Se tilsvarende pkt. 25 vedrørende planloven.

Det er vigtigt, at der er tydelige henvisninger i både planloven og naturbeskyttelsesloven til de specifikke bestemmelser i hhv. naturbeskyttelsesloven og planloven således, at det sikres, at begge loves formål og bestemmelsernes hensyn varetages ifm. den samlede afgørelse.

Det formodes, at "særlige tilfælde" omfatter både naturbeskyttelseslovens §§ 18 og 19 (Se pkt. 5 i naturbeskyttelsesloven). Hvis dette er tilfældet, bør komma i pkt. 2 efter "§ 18, stk. 1" slettes, da det ellers fremstår som en indskudt sætning, hvor de særlige tilfælde kun omfatter § 18, stk. 1.

3. Ø-udviklingsplan

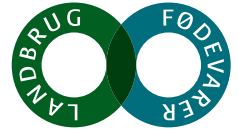
Tilføjjelsen indebærer, at miljøministeren kan – i medfør af en vedtagen ø-udviklingsplan efter planloven – inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje gøre undtagelse fra strandbeskyttelseslinjen til placering af faciliteter i tilknytning til eksisterende anlæg eller bebyggelse, som f.eks. mindre isbod, enkelte, mindre sportsfaciliteter, enkelte, mindre lege- eller motionsfaciliteter eller en mindre bod til salg af lokale produkter.

Der bør være en tilsvarende henvisning i planlovens § 5 b, stk. 10 til naturbeskyttelseslovens § 15, stk. 1, for at sikre gennemsigtigheden mellem de to loves bestemmelser, formål og hensigt.

Derudover er det en utrolig specifik – og lang – ordlyd, som for overskuelighedens skyld i stedet kunne overvejes flyttes til lovforarbejderne med henvisning til, at det er en udtømmende liste.

Etablering af minivådområder på marker inden for strandbeskyttelseslinjen

Landbrug & Fødevarer skal pege på behovet for at give bedre muligheder for etablering af minivådområder på omdriftsarealer inden for strandbeskyttelseslinjen jf. Naturbeskyttelseslovens § 15 ff.

Med de gældende regler er der i praksis ikke mulighed for at anlægge et minivådområde inden for beskyttelseslinjen på trods af, at de i mange tilfælde vil give den bedste miljøeffekt. Effekten af minivådområder er størst, når minivådområdet placeres for enden af drænsystemet og renser drænvandet for nitrat fra det størst mulige opland. Hvis minivådområdet derimod placeres længere oppe i systemet, vil en del af oplandets drænvand ikke blive ledt igennem minivådområdet, men føres i stedet ud i vandmiljøet uden forudgående kvælstoffjernelse. Derfor er den ideelle placering af minivådområder ofte tæt ved kysten, i mange tilfælde inden for strandbeskyttelseslinjen.

Landbrug & Fødevarer skal på denne baggrund foreslå, at der sker en ændring af naturbeskyttelseslovens § 65b, så minivådområder omfattes af muligheden for at dispensere fra beskyttelsen i lovens § 15. En sådan dispensationsmulighed vil evt. kunne ledsages af kriterier i forhold til beliggenhed og udformning, hvilket vil kunne sikre en fortsat hensyntagen til naturmæssige og landskabelige værdier.

5. Nævnenes kompetence

Tilføjjelsen indebærer, at kommunalbestyrelsens afgørelse om undtagelse fra beskyttelseslinjerne ift. søer, åer, skove, fortidsminder og kirker, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det bør nærmere fremgå, om Planklagenævnet har kompetence til at prøve elementer af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens §§ 16-19 ud fra planmæssige hensyn ift. lokalplansafgørelsen. Disse hensyn kan være flydende i den samlede afgørelse.

Se desuden pkt. 2 under naturbeskyttelsesloven ift. "kommarettelsen".

BEMÆRKNINGER TIL LOV OM PLANKLAGENÆVNET OG MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

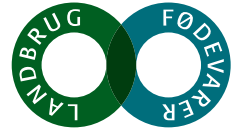
2. og 3. Retssikkerheden

Tilføjjelserne indebærer, at Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet kan afvise en klage, hvis den ikke indbringes ved anvendelse af digital selvbetjening, medmindre klager er fritaget for obligatorisk tilslutning til Digital Post.

Derudover indebærer tilføjjelserne, at Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet kan fravige forvaltningslovens § 19 om partshøring af sagens parter om nye oplysninger, som er relevante for sagen, hvis oplysningerne er gjort tilgængelige for parten via digital selvbetjening. Nævnene kan samtidig fastsætte en frist for parten til afgive en udtalelse, når nye oplysninger bliver gjort tilgængelige.

Manglende fremadrettet anvendelse af forvaltningslovens § 19 i klagesager vil være en væsentlig forringelse af retssikkerheden for den almindelige borger. Dette skyldes, at klager og andre parter på sagen – oftest – er privatpersoner, som ikke begår sig dagligt i retssystemet, herunder i systemets administration. Endvidere er det urimeligt, at man er nødsaget til løbende at følge sagerne uden konkret at vide, hvornår der sker noget, hvilket også skal ses i lyset af, at sagsbehandlingstiderne kan være meget lange. For eksempel bestræber Planklagenævnet sig ifølge deres hjemmeside kun på at afgøre sager indenfor 12 måneder. Af denne grund kan man heller ikke forvente, at parterne løbende orienterer sig om nye oplysninger på sagen i klageportalen. Derfor bør Planklagenævnet og Miljø- og Fødevareklagenævnet og deres sekretariater fortsat særskilt sende partshøring ud til parterne.

YDERLIGERE BEMÆRKNINGER

Videre beføjelser for planlægning for VE i kystnærhedszoner

I henhold til Planloven og nærmere specifikt planlovens kapitel 2 a om planlægning i kystområderne, er det i dag praksis, at der er en generel funktionel begrundelse for opstilling af vindmøller i kystnærhedszonen, hvor vindforholdene er mere velegnede end længere inde i landet. Den administrative praksis anerkender dog ikke den generelle funktionelle begrundelse for solceller i kystnærhedszoner, selvom der også er en højere solindstråling ved kysterne, som har en dokumenteret positiv effekt på solcellernes ydeevne, på samme vis som vindforholdene i disse zoner har det på vindmøllernes effekt.

Det følger af planlovens formålsbestemmelse, at den også skal tage hensyn til klima på linje med miljø, natur samt vækst og udvikling.

Landbrug & Fødevarer vil derfor kraftigt henstille til at ændre vejledningen fsva. praksis ift. opstilling af vedvarende energi på land, så det fremgår tydeligt, at der også kan være positive effekter ved kystnær placering af solcelleanlæg. Færre skyer og genskin ved kysten kan betyde en højere og mere effektiv udnyttelse af opsatte solcelleanlæg (se vedhæftede bilag).

Derved præciseres det, at hensynet til klima i planlovens formålsbestemmelser varetages på ensartet grundlag, når der planlægges for etablering af ny vedvarende landenergi. Det er helt centralt ift. at opnå det førnævnte politisk fastlagte mål om at firedoble landbaseret vedvarende energi frem mod 2030.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

D 33 39 46 56
M 51 67 15 49
E hbk@lf.dk

Southerly winds increase the electricity generated by solar photovoltaic systems

[Damon Waterworth](#)^a , [Alona Armstrong](#)^{a b}

[Show more](#)

[+](#) [Add to Mendeley](#) [Share](#) [Cite](#)

<https://doi.org/10.1016/j.solener.2020.03.085>

[Get rights and content](#)

Abstract

The urgent need to decarbonise energy supplies has prompted exponential growth of solar photovoltaic (PV) systems across the world. As the penetration of renewable energy sources increases, the need to accurately forecast electricity output heightens to ensure efficient energy system operation. While exposure to high temperatures and moisture are known to significantly reduce PV panel efficiency, the effects of wind on both PV panel temperature and electricity output are poorly resolved. Here, meteorological and PV panel production data from Westmill Solar Park, Oxfordshire, were examined to determine the influence of wind, cloud, ambient temperature and relative humidity. We found that, after solar radiation, relative humidity and cloud cover were the dominant controls of PV electricity output; increases in relative humidity and cloud cover were associated with decreased electricity outputs. However, when all other variables were held constant, the mean electricity generated under southerly winds was 20.4 – 42.9% greater than under northerly winds, with the difference greater at higher electricity outputs and attributable to differences in surface cooling capabilities caused by the PV array asymmetry. This finding suggests that PV electricity output predictions could be improved by incorporating wind direction into computer models. Moreover, there is potential to modify solar park design and deployment location to capitalise on wind benefits, especially in areas where panel temperatures are a leading cause of efficiency loss. Ensuring deployments are optimised for site environmental conditions could boost electricity outputs, and therefore profitability, with implications for system viability in

Introduction

As the energy transition progresses and solar photovoltaics (PV) comprise an ever-larger share of the global energy portfolio it will become increasingly important to improve predictions of electricity output, especially for large, utility-scale ground-mounted systems (Bhandari et al., 2015, Breyer et al., 2017, Agoua et al., 2018). Identifying and understanding the causes of meteorological sensitivity can improve energy predictions, negating the need for technological innovation and intermittency solutions (e.g. storage systems, demand-side management) to reduce power volatility and ensure electricity network resilience (Hanjalic et al., 2007; Schiermeier, 2016; Gaglia et al., 2017, Reindl et al., 2017, Saffari et al., 2018). Consequently, energy meteorology – where the grid utilises weather observations and machine learning techniques that predict renewable electricity outputs – has become increasingly pivotal in supporting industry decision-making and decarbonisation projects in both daily operations and long-term strategic planning (Traunmüller and Steinmaurer, 2010, Wan et al., 2015, Reindl et al., 2017, Agoua et al., 2018, Ciriminna et al., 2018). Moreover, improved understanding of meteorological-PV panel interactions could be used within climate models to assess long-term risks to electricity supply given various climate change scenarios, and thus inform future energy system needs (Jerez et al., 2015).

Whilst solar irradiance regulates PV panel electricity outputs, temperature is also influential as ambient temperature, solar absorption and electricity generation can cause the panel surface to heat up, resulting in reduced system efficiency (Armstrong and Hurley, 2010, Koehl et al., 2011, Teo et al., 2012, Kaldellis et al., 2014, Gökmen et al., 2016, Maghami et al., 2016). Typically, a temperature increase of 1 °C causes between a 0.14% and 0.47% reduction in relative efficiency, depending on the type of PV panel installed (Zaoui et al., 2015, Cotfas et al., 2018). PV panel temperature is also affected by wind and relative humidity, making predictions of electricity output relatively complex (Fesharaki et al., 2011, Huld et al., 2011, Kaplani and Kaplanis, 2014). For example, panels exposed to high winds undergo greater cooling via forced convective heat transfer to the ambient air (Tonui and Tripanagnostopoulos, 2007, Armstrong and Hurley, 2010, Schwingshackl et al., 2013). By contrast, in low-wind, low-solar conditions ($<4 \text{ ms}^{-1}$; $<400 \text{ W/m}^2$), radiative cooling and natural convection (driven by temperature differences) prevail, and panel cooling reduces (Skoplaki and Palyvos, 2009, Huld et al., 2011, Koehl et al., 2011). This effect can be described using the linear function of the total in-plane irradiance with wind speed affecting the gradient of the slope (Koehl et al., 2011). As such, given solar irradiance of 1000 W/m^2 and wind speeds of $1\text{--}2 \text{ ms}^{-1}$, the temperature difference between the ambient and PV panel is predicted to be $\sim 32 \text{ }^\circ\text{C}$ while winds of $9\text{--}10 \text{ ms}^{-1}$ correspond with a temperature difference of just $\sim 12 \text{ }^\circ\text{C}$ (Koehl et al., 2011).

Despite these observations wind speed and directional effects remain poorly resolved. Indeed, there is conflicting evidence on the value of incorporating wind into solar energy models. While studies such as Gaglia et al. (2017) claim that wind has a limited effect and thus can be disregarded, others (Koehl et al., 2011, Schwingshackl et al., 2013, An et al., 2017) purport that the inclusion of wind speed significantly improves solar energy forecasting capabilities, particularly on very short time horizons (0 to 2h) which can see a 2% improvement in RMSE error (Agoua et al., 2018). Equally, recent experimental models have shown that heat convection from the PV surface decreases when wind flows in parallel to the array, highlighting the potential importance of wind direction (Kaplani and Kaplanis, 2014). Nevertheless, findings are inconsistent and understanding limited due to the diverse range of environmental settings and panel types to be considered (e.g. Koehl et al., 2011).

PV electricity output may also be substantially affected by changes in wind direction due to differences in the exposed surface area as described by Newton's Law of Cooling, which calculates the convection rate between an object and its surroundings (O'Sullivan, 1990, Vollmer, 2009, Teo et al., 2012). As fixed-tilt ground-mounted solar arrays are generally orientated to maximise exposure to direct sunlight, in the northern (southern) hemisphere PV arrays are south (north) facing (Fig. 1). Consequently, a greater proportion of the panel surface is exposed to southerly (northerly) winds compared to northerly (southerly) directions given the orientation and inclination (Tonui and Tripanagnostopoulos, 2007, Kaplani and Kaplanis, 2014). Thus, when all other factors are equal, the most efficient wind cooling should occur under southerly (northerly) winds (Jubayer et al., 2016). Recent observations at Hadley Solar Park in England by Vassel and Iakovidis (2017) evidences this, reporting a power increase of up to 24% (300kW) under southerly winds attributable to a 28% increase in convective heat transfer on the windward side of the solar array compared to the leeward side (e.g. Kaplani and Kaplanis, 2014, Jubayer et al., 2016). However, it is likely that solar park design – the spacing of panel rows, height, and inclination – influence wind patterns including the levels of turbulence, with greater turbulence increasing heat transfer and thus PV cooling and electricity output (Iakovidis and Ting, 2014, Kaplani and Kaplanis, 2014, Iousef et al., 2017).

As manufacturers usually provide static efficiency ratings based on standard test conditions (STCs), commonly at 25°C, 1000W/m² irradiance, and an airmass (AM) (direct optical path length) of 1.5, reliable energy predictions in response to changes in meteorological conditions is precluded (Bücher, 1997, Elibol et al., 2017). Moreover, different design, technical characteristics and geographical contexts necessitate site-specific field testing to accurately predict electricity output (Mani and Pillai, 2010, Dubey et al., 2013, Zaoui et al., 2015, Gökmen et al., 2016). For example, a recent study in Greece compared the PV efficiency reported in technical specifications (9.6% to 11.3%) with the actual efficiency observed at a solar park exposed to outdoor conditions. They observed average PV efficiencies 18% lower than those achieved in a controlled lab environment, as the prevailing weather conditions, namely high ambient temperature and solar radiation, lowered efficiencies by raising the panel temperature (Gaglia et al., 2017).

Increased contributions from solar PV systems to electricity supply could be achieved through better predictions of electricity output. Whilst temperature effects are generally well resolved, developing models that incorporate wind speed and direction effects could offer useful insight and support energy grid operators in their efforts to achieve supply and demand equilibrium. Therefore, this paper aims to quantify the effects of wind and other meteorological variables on PV electricity output. It is hypothesised that: (1) wind will have the greatest influence after solar radiation and ambient temperature on the overall electricity output, and (2) solar panels will generate more electricity when winds originate from southerly azimuths compared to northerly equivalents, with larger differences at higher wind speeds. These hypotheses will be tested using meteorological and PV array temperature and production data from a 5MW ground-mounted solar park in the south of England. However, we also discuss implications for other localities and solar park site designs.

Section snippets

Study area and geographical setting

This research was undertaken at Westmill Solar Park, Oxfordshire, UK (51°37'03"N, 01°38'45"W), which comprises 36 south-facing rows of fixed polycrystalline-silicon PV panels over 12.1 ha of grassland. The PV array rows have a maximum height of 2.5 m, are 4.4 m wide, tilted due south at an angle of 30° and spaced 11.2 m from adjacent rows. The site has a rated capacity of 5 MW and a capacity factor of 12.3% based on 5493 MWh of annual electricity generation between June 27th 2013 and June...

Meteorological controls over electricity output

The multiple regression model shows how each meteorological variable affected the observed PV electricity output. Relative humidity, cloud cover and diffuse PAR were significant controls, together explaining 66.3% of the variance in electricity produced ($F(3, 322)=211, p<.001$), whereas wind speed, direction and ambient temperature were insignificant controls ($p>.05$) (Table 2). Cloud cover and relative humidity had the strongest influence over electricity output, together explaining 85% of ...

Discussion

Better predictions of PV electricity output could support the low-carbon energy transition by enabling improved grid stabilisation of intermittent electricity sources. Here, we show the influence of meteorological variables on electricity output, particularly how wind can affect the amount of electricity generated. Incorporating wind cooling effects more fully could increase the attractiveness and competitiveness of solar PV energy....

Conclusion

Solar PV is an integral part of national and global decarbonisation strategies, with growth accelerating as costs decline. As the penetration of solar PV grows, it is becoming increasingly valuable to be able to improve predictions of electricity generation, including the impact of local meteorological conditions. We found that the electricity output at Westmill Solar Park was primarily influenced by humidity and cloud cover with diffuse PAR important but less influential; together humidity,...

Declaration of Competing Interest

The authors declare that they have no known competing financial interests or personal relationships that could have appeared to influence the work reported in this paper....

Acknowledgments

We thank Adam Twine and Westmill Solar Park for providing site access and Westmill Solar Cooperative Limited for the production and PV module temperature data. Dr Alona Armstrong acknowledges financial support from Lancaster University, UK, for an Energy Lancaster Fellowship and an Early Career Small Grant, and the Natural Environment Research Council, UK, for an Industrial Innovation Fellowship (NE/R013489/1)....

Research data for this article

for download under the [CC BY NC 3.0 licence](#) ↗

Data for: Southerly Winds Increase the Electricity Generated by Solar Photovoltaic Systems ↗

Meteorological and power output data for wind matches

Dataset

Data.pdf	275KB	
----------	-------	--

[View dataset on Mendeley Data](#) ↗

[Further information on research data](#) ↗

References (96)

F. Zaoui *et al.*

[A combined experimental and simulation study on the effects of irradiance and temperature on photovoltaic modules](#)

Landbrug og Fødevarer - bilag 1
Energy Procedia (2015)

Y.Y. Wu *et al.*

Numerical study on convection heat transfer from inclined PV panel under windy environment

Sol. Energy (2017)

J.D. Wilson *et al.*

Calculation of winds disturbed by an array of fences

Agric. For. Meteorol. (2003)

A. Vassel *et al.*

The effect of wind direction on the performance of solar PV plants

Energy Convers. Manage. (2017)

F. Touati *et al.*

Long-term performance analysis and power prediction of PV technology in the State of Qatar

Renew. Energy (2017)

J.K. Tonui *et al.*

Air-cooled PV/T solar collectors with low cost performance improvements

Sol. Energy (2007)

H.G. Teo *et al.*

An active cooling system for photovoltaic modules

Appl. Energy (2012)

E. Skoplaki *et al.*

On the temperature dependence of photovoltaic module electrical performance: A review of efficiency/power correlations

Sol. Energy (2009)

S. Sharples *et al.*

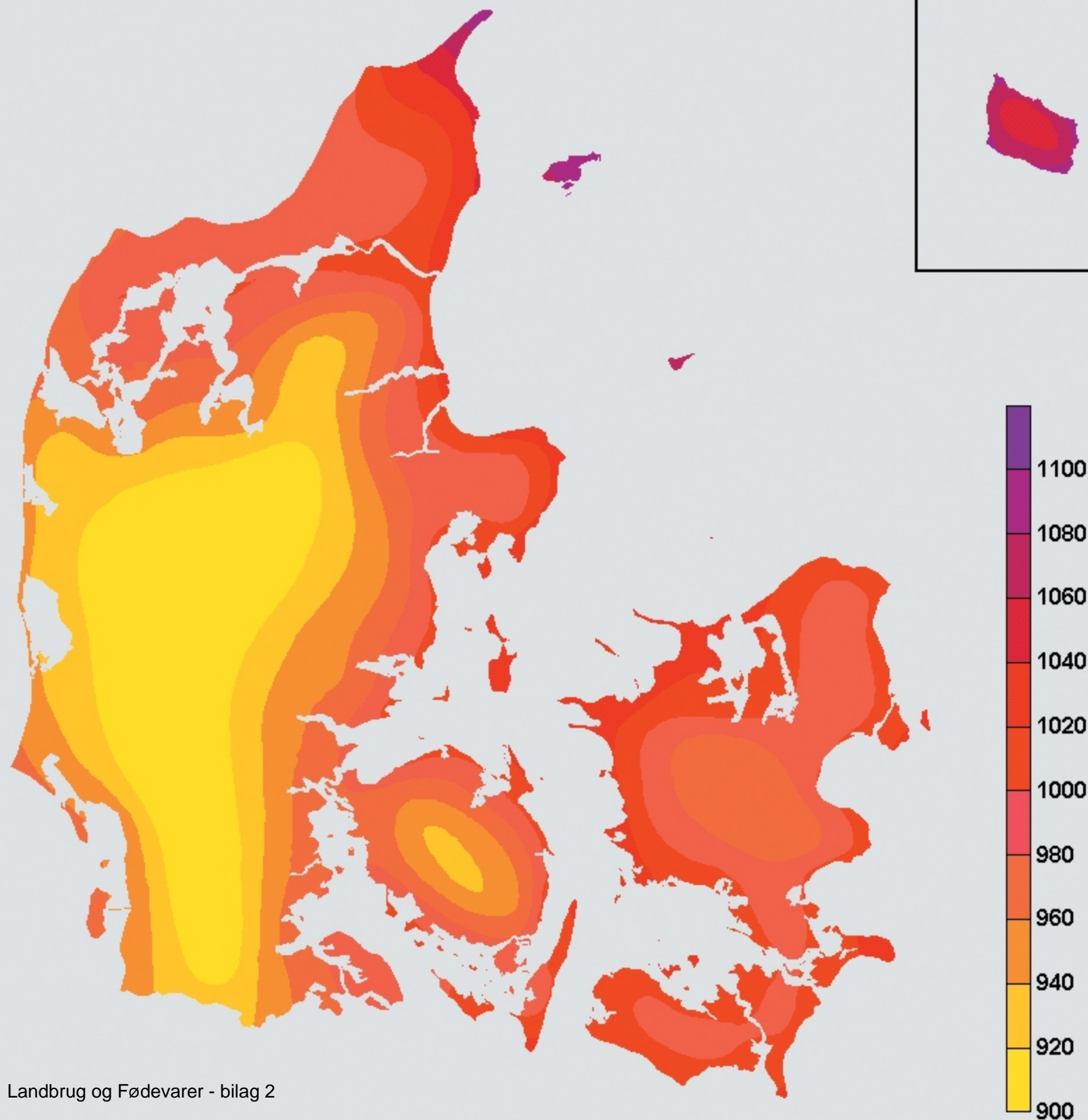
Full-scale measurements of wind-induced convective heat transfer from a roof-mounted flat plate solar collector

Sol. Energy (1998)

C. Schwingshackl *et al.*

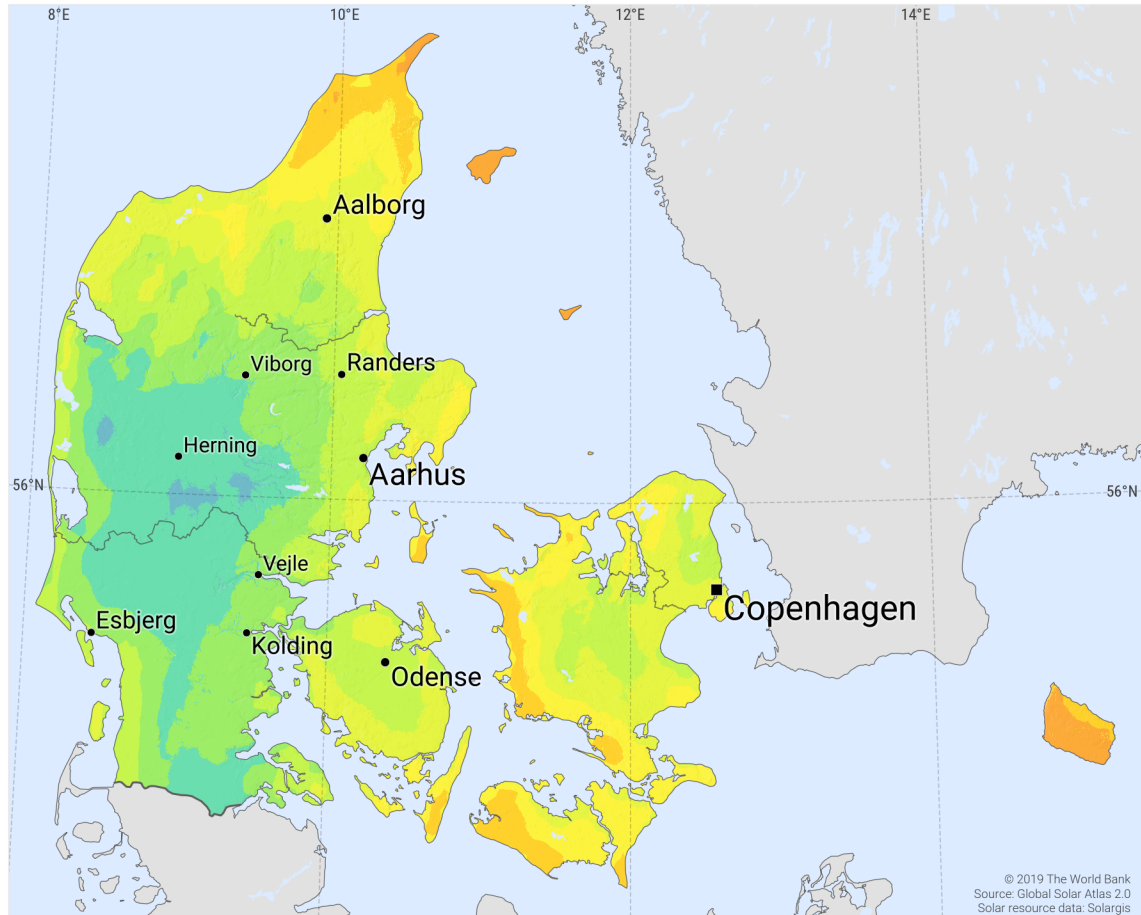
Wind effect on PV module temperature: Analysis of different techniques for an accurate estimation

Landbrug og Fødevarer - bilag 1
Energy Procedia (2013)

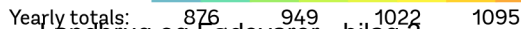
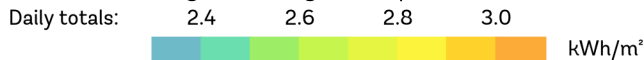
DIRECT NORMAL IRRADIATION

DENMARK

© 2019 The World Bank
Source: Global Solar Atlas 2.0
Solar resource data: Solargis

Long term average of DNI, period 1994-2018

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Svar på høring om lov om ændring af planloven og forskellige andre love (opfølgning på evaluering af planloven m.v.)

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har den 17. maj 2023 sendt et forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love i høring.

Udkastet til lov om ændring af planloven har til formål at implementere den brede politiske aftale fra 15. juni 2022 om "Opfølgning på evaluering af planloven m.v." i planloven.

Planloven er afgørende for at understøtte udviklingsmulighederne i landdistrikterne. Derfor er Landdistrikternes Fællesråd også positive over, at forslaget om ændring af planloven sætter fokus på flere levende bymidter i landdistrikterne, at kommunerne får bedre rammer for at planlægge øget og attraktiv bosætning i landsbyerne og at der er et øget fokus på forbedring af mobildækning i hele landet. Landdistrikternes Fællesråd er ligeledes positive over, at forslaget indeholder ø-udviklingsplaner for de små øer samt en udvidelse af ordningen for omdannelseslandsbyer.

Selvom der således er mange gode elementer i forslaget om ændring af planloven, er der fortsat flere tiltag, som med fordel kan sættes i gang for at sikre udviklingsmuligheder i landdistrikterne. Landdistrikternes Fællesråd mener, at planloven bør understøtte alle de muligheder, der er for at bo, leve og arbejde på landet.

Landdistrikternes Fællesråd opfordrer derfor til at følgende tiltag også inddrages i en kommende ændring af planloven:

Omplaceringer af boliger i det åbne land

Landdistrikternes Fællesråd bemærker, at ændringen af planloven ikke indeholder noget om omplaceringer af boliger i åbent land. Når der i dag nedlægges boliger i det åbne land, f.eks. for at give plads til nye energianlæg, kan der ikke opføres nye boliger i det åbne land. Det forringer udviklingsmulighederne og attraktiv bosætning i landdistrikterne, at der gennem mange år er blevet færre og færre bygningsmatrikler i landzonen. Derfor bør der i planloven åbnes op for muligheden for at omplacere boliger i det åbne land (landzone), både ved opførelse af VE-anlæg, placering af højspændingsmaster, transformestationer og eventuel andre infrastrukturprojekter.

Ø-udviklingsplaner

Landdistrikternes Fællesråd er positive over, at forslaget til ændring af planloven indeholder ø-udviklingsplaner for de små øer og mulighederne for – inden for planens rammer – at opnå lempeligere adgang til fravigelse af planlovens regler om planlægning og landzoneadministration i kystnærhedszonen. Det er helt afgørende for bosætning og erhvervsudvikling på de små øer at der gives reelle lempelser. Det er dog væsentligt, at der også i andre sammenhænge afsættes finansiering til udviklingsplanerne.

Etablering af nye boliger og anvendelse af eksisterende bygninger

Landdistrikternes Fællesråd er positive overfor at der i ændringen af planloven åbnes op for på småøerne at kunne etablere nye boliger i umiddelbar tilknytning til én eller flere eksisterende landsbybebyggelser, samt for muligheden for at udvide eksisterende landsbyer i byzoner med nye arealer til boliger. Landdistrikternes Fællesråd bemærker dog, at muligheden for at etablere nye boliger og erhverv bør udvides til at omfatte alle eksisterende bygninger. Nye boliger bør ikke kun være betinget af at have tilknytning til eksisterende landsbybebyggelser, men bør også omfatte muligheden for at ombygge eksisterende bygninger – dette bør også gælde i landzonen.

Der bør ligeledes være *mulighed* for at ø-udviklingsplanerne omfatter eksisterende bygninger, som ligger på arealer der er omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Klitfredningen skal stadig være gældende, men muligheden for at anvende eksisterende bygninger, som ligger i zonen allerede, bør være til stede for fortsat at kunne udvikle erhverv, turisme og bosætning på øerne.

Omdannelseslandsbyer

Det er positivt at ændringen af planloven lægger op til en udvidelse af ordningen for omdannelseslandsbyer og at formuleringen om omdannelseslandsbyer er blevet ændret. Det vil bidrage til at understøtte de muligheder, der er for at bo og leve på landet. Landdistrikternes Fællesråd bemærker dog, at ændringen også bør gælde indenfor kystnærhedszonen på 3 km.

Mobildækning i hele landet

Den digitale tilgængelighed er afgørende, hvis det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i hele landet. Dårlig mobildækning og mobilbredbåndsdækning gør det mindre attraktivt for borgere at bo i landdistrikterne, og mindre attraktivt for erhvervsdrivende at etablere sig og drive virksomhed på landet. Det kan generelt medføre at flere fraflytter landområderne. Derfor er det vigtigt at der kan sættes mobilmaster op på de mest optimale steder i landzoner, for at opnå bedst mulig dækning.

Landdistrikternes Fællesråd bemærker dog at udkastet til ændringen af planloven ikke giver de muligheder, som der blev stillet i udsigt i den politiske aftale fra juni 2022, og at der derfor ikke er udsigt til, at mobildækningen bliver forbedret i hele landet. Med tilføjelsen af et nyt §35, stk. 12, laves der ikke en generel ændring til mere fleksibilitet i opstillingen af master i landzoner. Det betyder at i områder i landzonen, hvor der ikke er dækningskrav, er mulighederne for en kommerciel etablering og forbedring af dækningen gennem opstilling af nye master ikke forbedret. Den manglende ændring kan betyde, at udbygningen i landzonen udskydes unødvendigt længe indtil der er et dækningskrav i området.

Lokalt afkast og lokalt ejerskab

I en firedobling af produktionen af sol- og vindenergi på land er det vigtigt, at den store værditilvækst som energianlæggene vil skabe, også tilfalder lokalområderne, som det vil berøre. Landdistrikternes Fællesråd foreslår derfor et øget fokus på lokalt afkast og lokalt ejerskab til vindmøller og solceller.

For det første bør der indføres en ny model for fordelingen af gevinster fra energianlæg for at sikre, at byrder og gevinster i højere grad følges ad. En sådan model bør indeholde en forpligtelse fra projektere til at betale en årlig procentdel (fx 10 %) af produktionsværdien til lokal udvikling. Det kan enten foregå via en lokalt forankret fond eller kommunale krav.

For det andet bør den nuværende VE-bonusordning udvides således, at husejere får ret til 0,2 pct. af produktionsværdien fra alle vindmøller, der er inden for 10 x vindmøllehøjde eller solcelleanlæg, der er indenfor 200 meter.

For det tredje bør naboer til vindmøller og solceller være garanteret muligheden for at få lokalt ejerskab. Det kan ske enten ved at give borgerne en lovmæssig ret til at få lokalt ejerskab eller ved at give kommunerne ret til at stille krav om ejerandele, for at sikre lokal opbakning til vedvarende energi.

Landdistrikternes Fællesråd bidrager gerne med uddybning af forslagene omkring VE-anlæg i forbindelse med fremtidige planlovsændringer, såfremt dette tema ikke kommer på dagsorden nu.

Planloven skal nytænkes og frisættes

Den nuværende udformning af planloven udfordrer i høj grad muligheden for at udvikle bæredygtige og alternative levemåder på landet i takt med, at landet bliver omgivet af stadig mere natur og store energianlæg. Derfor skal planloven nytænkes og frisættes, så landdistrikterne får større frihed

til at indfri udviklingspotentialer f.eks. inden for nye boformer og ift. udnyttelse af funktionstomme bygninger.

Landdistrikternes Fællesråd ser frem til at de dispensationer, som skal gives til deltagerne i Frilandsby og -ø pilotprojektet indenfor planlovsområdet, kommer til vurdering ved næste planlovsrevision, med henblik på lempelser i planloven.

Landdistrikternes Fællesråd står til rådighed for yderligere dialog og sparring.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Steffen Damsgaard', written in a cursive style.

Steffen Damsgaard
Formand

23. juni 2023

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

hoeringsportal@plst.dk

Høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love. Ref. sagsnummer 2022-7022.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har med brev af 17. maj 2023 udsendt udkast til forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love i høring.

Landinspektørforeningen takker for muligheden for at fremkomme med bemærkninger til lovforslaget. Foreningen har gennemgået høringsmaterialet og kan konstatere, at forslagene til ændring af planloven er en realisering af "Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om: Opfølgning på evaluering af planloven m.v." af 15. juni 2022.

Generelt har Landinspektørforeningen kun få faglige eller politisk begrundede bemærkninger til lovforslagets mange detailændringer, som ser ud til at bero på overvejede praktiske justeringer og politiske målsætninger omkring planloven.

Derimod har foreningen især hæftet sig ved et par emner i det førnævnte aftalegrundlag, som ikke er omfattet / udeladt af lovforslaget, nemlig helhedsorienteret planlægning i det åbne land og ejerboliger i de større byer.

Om detailbestemmelser

One-stop-shop for visse bygge- og beskyttelseslinjer

Henset til de store ændringer der skal ske af arealanvendelsen i det åbne land, og især det tempo nye VE-anlæg planlægges og projekteres med for at kunne indfri det politiske mål om firedobling af VE-anlæg på land, tilskynder Landinspektørforeningen forslaget om, at der i lokalplanprocessen kan gives en begrundet dispensation (og med fuld prøvelse) fra angivne bygge- og beskyttelseslinjer i lov om naturbeskyttelse, hvis dispensation er nødvendig for lokalplanens realisering. Det er en forenkling både proces- og tidsmæssigt.

Ophævelse af krav om landsplanredegørelse

Landinspektørforeningen er betænkelig ved forslaget om at ophæve planlovens § 2, stk. 2 om krav om afgivelse af landsplanredegørelse efter nyvalg.

Med de mange interesser og hensyn, der fremadrettet skal varetages, bliver der større konkurrence om arealerne i det åbne land. Med de mange prioriteringer, der skal foretages, vil der efter foreningens opfattelse kunne opstå behov for klare og tydelige nationale retningslinjer og prioriteringer som grundlag for den kommunale planlægning. Foreningen kan frygte, at en ophævelse af planlovens § 2, stk. 2, vil svække en overordnet national planregulering af udviklingen af især det åbne land. Der henvises i den forbindelse til, at der så sent som i efteråret 2022 blev udsendt forslag til landsplanredegørelse om planlægning for grøn strøm til fremtidens Danmark.

Om "det udeladte"

Helhedsorienteret planlægning i det åbne land

Landinspektørforeningen er talsmand for, at interessevaretagelse og prioritering i multifunktionelle

projekter i det åbne land finder sted i et demokratisk planlægningsparadigme under inddragelse af interessenter, myndigheder, ejere og rettighedshavere.

Der er behov for at lovgivningen og planlægningen kan håndtere fremtidens helhedsorienterede planlægning og multifunktionelle arealanvendelse.

Landinspektørforeningen anbefaler, at der i planloven sættes rammer for både organisationsudvikling og realisering af multifunktionel arealanvendelse – både i forhold til kommuneplanlægningens arealreservation og for lokale udviklingsplaner og -projekter om ændring af arealanvendelsen.

Der bliver behov for at skabe en ny planlægningsmæssig ramme for arealforvaltning, organisering, forhandlinger og implementering af bygnings- og arealanvendelsen i det åbne land og landsbyer, med inddragelse af lokale aktører og forpligtende partnerskaber som deltager i planlægning, finansiering og realisering af multifunktionelle projekter i det åbne land.

Landinspektørforeningen er selvsagt vidende om, at der er nedsat et tværministerielt udvalg, ”der skal samle erfaringer og afdække muligheder for helhedsorienteret kommunal planlægning for arealanvendelsen i det åbne land”. Foreningen ser frem til igangsætning af udvalgsarbejdet, hvor ovennævnte tanker bedre kan udfoldes med de øvrige parter i udvalget til mulig implementering i lovgivningen.

Det er desuden Landinspektørforeningens opfattelse, at ovennævnte kommende udvalgsarbejde bør koordineres tæt med kommende aktiviteter, undersøgelser, anbefalinger osv. fra det partnerskab, der er nævnt i regeringsgrundlaget fra december 2022, som skal fremkomme med en samlet visionsplan for arealanvendelsen i Danmark til landbrug, natur, udbygning af vedvarende energi m.m.

Ejerboliger i de større byer

Aftalegrundlaget af 15. juni 2022 indeholder også et charter om at skabe ”nye muligheder for at sikre et varieret boligudbud”, og aftaleparterne er enige om, at der skal igangsættes et udvalgsarbejde, der skal afdække, hvilke initiativer der kan tages for at fremme opførelse af flere ejerboliger i de større byer for at sikre mangfoldige og blandede byer.

Lovforslaget indeholder ikke ændringer, som bidrager til at fremme opførelse af ejerboliger i de større byer, og det er muligvis også udenfor planlovens rammer.

Landinspektørforeningen ser flere muligheder for at fremme opførelse og dannelse af flere ejerboliger i de større byer – dels ved nybyggeri og dels ved nyt ejendomsdesign i eksisterende bygninger. Der er flere forskellige ejendomstyper, som kan bringes i spil og samspil over og under jorden.

Der bliver behov for at skabe en planlægningsmæssig ramme for at udvikle og realisere disse ejendomsdesigns, herunder håndtering af rummelige rettigheder og bindinger.

Landinspektørforeningen bidrager gerne til drøftelse af mulighederne for at fremme ejerboliger og blandede boligformer i de større byer samt de planlovsmæssige rammer, der bliver behov for i den forbindelse

Landinspektørforeningen står gerne til rådighed for en uddybning af de fremsatte bemærkninger.

Med venlig hilsen

Torben Juulsager
Formand

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Frederikssund, 20. juni 2023

Vedr. Høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love

By og Land Danmark - Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur arbejder for sikring af vores fælles bygningskulturarv. I den sammenhæng er lands-, kommune- og lokalplanlægning, sammen med bygningsfredning, af helt afgørende betydning for at opnå vores mål.

Efter det foreliggende lovforslag skal Landsplanredegørelsen afskaffes. Hermed fraskriver regeringen sig en mulighed for at påvirke kommunernes planlægning f.eks. gennem tilkendegivelser i Landsplanredegørelsen om vigtigheden af bevaringen af vores fælles kulturarv. Selv om Landsplanredegørelsen ikke er bindende for kommunernes planlægning, giver denne redegørelse en mulighed for at præcisere regeringens ønsker til den kommunale planlægning. Der er hermed en stærk mulighed for at udstikke nogle tydelige ønsker for en national kulturarv.

Efter de nugældende bestemmelser i Planloven skal ministeren efter nyvalg til Folketinget afgive en redegørelse om landsplanarbejdet til brug for kommuneplanlægningen.

At Landsplanredegørelsen skal udarbejdes efter nyvalg til Folketinget betyder også, at Folketinget får et indblik i regeringens politik og dermed mulighed for gennem samråd og forespørgselsdebatter at gå i dialog med regeringen om f.eks. bevaring af kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger eller andre emner af national betydning i planlægningen. Ved at afskaffe landsplansredegørelsen fraskriver folkettinget sig muligheden for at udtale en national retning for bygningskulturen.

Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur arbejder for bevaring af vores bygningskulturarv i ca. 90 lokalforeninger over hele landet. Samarbejde og dialog med de kommunale planmyndigheder er af afgørende betydning for lokalforeningernes arbejde.

Efter det foreliggende forslag skal reglerne for tilvejebringelsen af planstrategier som led i kommuneplanlægningen ændres på en helt afgørende måde.

Efter hvert nyvalg til kommunalbestyrelserne skal de fremlægge en strategi for kommuneplanlægningen som offentliggøres. Efter Planlovens bestemmelser lægger kommunalbestyrelsen i strategien op til en offentlig debat om udviklingsmulighederne i kommunen, og hvorledes kommuneplanen ved en revision relateres til disse udviklingsmuligheder. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse forestå en oplysningsvirksomhed med henblik på at fremkalde en offentlig debat om planrevisionens målsætning og nærmere indhold. Hele planstrategien placering og gennemførelse i kommuneplanprocessen er helt afgørende for borgerdeltagelsen og den demokratiske proces i kommuneplanlægningen.

Med de foreslåede ændringer af disse regler (bortfald af § 23 c) ændres planstrategiens rolle i kommuneplanlægningen på afgørende vis og borgernes deltagelse i planlægningsprocessen svækkes afgørende. Det kan få væsentlig betydning for den lokale bygningskulturarv, da netop borgerinddragelsen skærper opmærksomheden for forståelsen for de værdier, som ligger inden for området.

Den forringelse af borgerinddragelsen i planlægningen, som der lægges op til med de foreslåede ændringer af planloven får en negativ effekt på vore lokalforeningers og andre engagerede borgeres mulighed for dialog med kommunalbestyrelsen til skade for bevaring af kulturmiljøer og bevaringsværdige bygninger. Det taber vi alle på; både den demokratiske proces og kulturarven.

Venlig hilsen

Iben Bækkelund Jagd,
Formand for By og Land Danmark – Landsforeningen for Bygnings- og
Landskabskultur

Offentliggjort: Byogland.dk/politik/indsigelse-og-hoeringssvar

LOLLAND-FALSTERS STIFT

Østre Allé 2 • 4800 Nykøbing F.

Tlf. 54 85 02 11 • Mail: lfstift@km.dk

www.lfstift.dk

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Dato: 21. juni 2023.

Aktnr.: 2447953

Sagsbehandler: TRFP

hoeringplan@plst.dk

Stiftsøvrigheden

Bemærkninger til høring om forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love (sagsnr. 2022-7022)

Lolland-Falsters Stift har den 17. maj 2023 modtaget en henvendelse fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen om høring over forslag om ændring af lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse, lov om boligforhold, lov om leje, lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v., lov om kolonihaver, lov om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Baggrunden for lovforslaget er aftale om "Opfølgning på evaluering af planloven mv." fra 15. juni 2022. Heraf fremgår det, at aftaltparterne blev enige om at gennemføre en række ændringer af planloven og anden relevant lovgivning.

Et af forslagene i aftalen fra 15. juni 2022 er, at der skal sikres klare rammer for stiftsøvrighedens indsigtelsesret for at skabe klarere rammer for planlægning af VE-anlæg.

Kirkerne udgør en væsentlig del af historien for mange landsbyer og fremstår i dag som markante kulturhistoriske kendingsmærker. Kirkerne er selvejende, og ingen af dem er fredede, idet kirkebygninger, der er omfattet af lovgivningen om folkekirken, er undtaget fra bygningsfredningslovens bestemmelser.

Det er de lokale sognes menighedsråd, der har ansvaret for sognets kirker og kirkegårde, og i henhold til § 29 i bekendtgørelse nr. 1172 af 19/09/2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, skal et menighedsråd søge at forhindre, at kirkens og kirkegårdens nærmeste omgivelser bebygges eller bruges på skæmmende måde. Det bør herved så vidt muligt undgås, at der foretages sådanne ændringer i bebyggelse og beplantning ved kirken, at skønhedsværdien, der er knyttet til samspillet mellem kirke, kirkegård og omgivelserne, forringes.

Stifterne i Danmark er – når det gælder plansager – decentrale statslige myndigheder under Kirkeministeriet. Når det vedrører plansager, er det stifternes opgave at føre overtilsyn med

kirker og kirkegårde og sikre beskyttelsen af kirkeområdernes nærmeste omgivelser mod skæmmende bebyggelse og lignende.

Af det fremsendte høringsmateriale fremgår det, af punkt 37, at der vil ske følgende ændring i forhold til den nuværende bestemmelse i lov om planlægning:

I § 29, stk. 3 indsættes efter 2. pkt.: ***“Stiftsøvrigheden kan dog ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af solceller længere væk fra en kirke end 1.000 m. Stiftsøvrigheden kan heller ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller længere væk fra en kirke end 1.000 m, dog 2.000 m ved et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller på mindst 250 m.”***

I de situationer hvor stiftsøvrigheden vurderer, at et lokalplansforslag, der omhandler solceller eller vindmøller og som er placeret uden for den angivne afstand på enten 1.000 m eller 2.000 m fra kirken, vil påvirke indsynet til eller udsynet fra kirken negativt, har stiftsøvrigheden således mulighed for at anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag. På baggrund af anmodningen afgør ministeren, om forholdet kan begrunde en indsigelse.

De 10 stifter har således hver især en selvstændig ret til alene at fremsætte indsigelse med et lokalplanforslag, der vurderes at være i strid med de særlige hensyn, som stiftet varetager, dvs. varetagelsen af indsynet til kirkerne og udsynet fra kirkerne.

I forhold til vindmøller er det uomtvisteligt, at disse kan ses over store afstande. Afhængigt af det lokale landskab, vil en mølle, der står både 1.000 m og 2.000 m fra en kirke, kunne få stor betydning for oplevelsen af kirken som monument i landskabet.

Muligheden for, uden afstandsmæssige begrænsninger, at fremsætte en indsigelse mod et lokalplanforslag har været påskønnet af Lolland-Falsters Stift, da det har været medvirkende til, at vi har kunnet sikre stiftets kirker som kulturhistoriske monumenter i landskabet.

Med den nuværende lovgivning har vi haft mulighed for at benytte høringsperioden til at sikre en kvalificeret og dybdegående sagsbehandling af hvert enkelt planforslag. En ændring i planlovens § 29, stk. 3 og dermed den nuværende praksis, hvor stiftet har haft en dialog med relevante kommuner, såfremt der har været lokalplanforslag, der har haft en negativ indvirkning på kirken, vil kunne få betydning for denne praksis fremadrettet, da lovforslaget indebærer en forudgående fremsendelse til Kirkeministeriet.

Dette, herunder ministeriets dertilhørende sagsbehandling, vil reducere den tid, som stiftet ellers kunne have benyttet til dialog og forhandling med kommunen om at nå en tilfredsstillende løsning, uden at gøre brug af § 29, stk. 3.

Ligeledes finder stiftet heller ikke, at hensynet til det lokale kendskab, og dermed baggrunden for den særlige rolle som stiftsøvrigheden har i forhold til at opretholde sin ubegrænsede indsigelsesret i forhold til alle lokalplaner, bliver beskyttet i den foreslåede lovændring, da kendskabet til de lokale forhold forventeligt vil blive svækket.

Med venlig hilsen

Stiftsøvrigheden over Lolland-Falsters Stift

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Marianne Gaarden'.

Biskop Marianne Gaarden

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Henrik Horster'.

Stiftamtmand Henrik Horster

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43

1577 København V
Att.: Sara Aasted Paarup, Underdirektør

Dato: 21. juni 2023
Ref.: camiv
Sagsnr.: 01.02.00-P20-5-22

Høringsvar til forslag til lov om ændring af planloven

Lyngby-Taarbæk Kommune har med stor interesse læst udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning og forskellige andre Love, som er i høring frem til den 23. juni 2023.

Lyngby-Taarbæk Kommune fremsender hermed bemærkninger til forslag til ændring af planloven vedr. punkt 3. *Ungdomsboliger til studerende, hvor det foreslås, at 1) kommunerne får mulighed for at planlægge for private ungdomsboliger og 2) udlejning af private ungdomsboliger kun kan ske til studerende.*

Lyngby-Taarbæk Kommune hilsner forslaget til lovændringen velkommen, da det i væsentlig grad imødekommer kommunalbestyrelsens ønske om at regulere, at studieboliger skal anvendes af studerende.

Lyngby-Taarbæk Kommune arbejder for at skabe attraktive bosætningsmuligheder, med et bredt og varieret boligudbud for alle. Det er derfor vigtigt at lovændringen giver kommunerne mulighed for at regulere anvendelsen af de enkelte bygninger.

Lyngby-Taarbæk Kommune ønsker det derfor nærmere præciseret, at det med lovændringen bliver muligt at reservere en andel af boligerne i en boligbebyggelse til studerende. Således at det i en lokalplan bliver muligt at planlægge for f.eks. både almindelige familieboliger og boliger til studerende i samme bygning.

Kommunerne får herved et større lokalt råderum til at fastlægge boligtyper i planlægningen. Det vil give kommunerne mulighed for at tage ansvar for den sociale balance, som understøtter lokalområdernes udvikling mod levende og blandede byområder.

Kommunen står gerne til rådighed med hensyn til uddybning af forvaltningens bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kasper Graa Wulff
Direktør
Direkte tlf. 45 97 35 17

45 97 30 00

www.ltk.dk

Skriv sikker post via
borger.dk og Virk

Til: hoeringplan (hoeringplan@plst.dk)
Fra: byggeprojekt (byggeprojekt@m.dk)
Titel: Sagsnummer 2022-7022 HØRING over udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl.
Sendt: 28-06-2023 13:58

Til Plan og Landdistriktsstyrelsen

Metroselskabet og Hovedstadens Letbane har ingen bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl.

Med venlig hilsen

Mette Juul Petersen
Chefkonsulent

Metroselskabet og Hovedstadens Letbane
Metrovej 5
DK-2300 København S

T +45 3311 1700
M +45 7242 4663
E mjp@m.dk

Mere end 2 millioner passagerer kører med Metroen hver uge, og vi bygger flere metro- og letbanestationer, der skaber nye forbindelser og muligheder i hovedstaden.

Læs mere på m.dk og dinletbane.dk

Emne: HØRING over udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl. FRIST 23.06.2023

Til høringsparterne

Se venligst vedhæftede

- høringsbrev,
- udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love samt
- høringsliste.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest fredag den 23. juni 2023.

Høringssvar bedes sendt til hoeringplan@plst.dk med angivelse af sagsnummer 2022-7022.

Med venlig hilsen

Dorthe Lønberg Kania
Chefkonsulent

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

[Sådan behandler vi dine personlige oplysninger.](#)

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

By- og Kulturforvaltningen
Byudvikling

Nørregade 36
5000 Odense C

www.odense.dk
Tlf. 2228 7727

DATO
23. juni 2023

REF
ANKD

JOURNAL NR.
01.00.00-K04-2-23
Sagsnr.
2022-7022

Odense Kommunes høringssvar til udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl.

Odense Kommune har gennemgået udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl. med henblik på at afgive høringssvar.

Odense Kommune arbejder på flere planniveauer fra Bystrategi til lokalplaner for at fremme den grønne omstilling aktivt gennem fokus på bæredygtig byudvikling. Odense Kommune anerkender på den baggrund at lovforslag til ændring af planloven indeholder en række efterlyste virkemidler og reguleringsmuligheder i både kommune- og lokalplaner, der understøtter kommunens indsats for både den grønne omstilling og den klimaindsats, der understøttes gennem kommunens fysiske planlægning.

Odense Kommune anerkender tillige den række administrative forenklinger, som lovforslag om ændring af planloven indeholder.

Odense Kommune har følgende konkrete bemærkninger til lovforslag om ændring af planloven:

Muligheder for at kunne lokalplanlægge for alternative mobilitetsløsninger
Odense Kommune vurderer, at det er meget positivt at det nu er muligt at regulere parkering i et større og mere detaljeret omfang end tidligere, herunder især at det er muligt at arbejde proaktivt med elbils-pladser og delebiler. Sidstnævnte er især noget, der er blevet italesat flere gange. Odense Kommune ser dog udfordringer i, hvordan bestemmelserne i praksis vil blive reguleret og ville skulle håndhæves.

Muligheden for at fastsætte antallet af parkeringspladser til nul, den såkaldte "nulparkering", er meget positiv. Odense Kommune ser her potentiale for at skabe gode by- og boligmuligheder i Odense særligt de steder, hvor der er eller planlægges/sikres andre gode bæredygtige mobilitetsformer.

Det har et potentiale for at de arealer, der ikke skal reserveres til parkering, i stedet kan anvendes til f.eks. gode udearealer og bedre

boliger, og at der derfor eventuelt kan ske en fortætning, som skaber grundlag for f.eks. kollektiv trafik.

Odense Kommune skal dog i forlængelse af de gode muligheder for alternative parkeringsløsninger, der gives med lovforslag om ændring af planloven, udtrykke vores undren over formuleringen i de uddybende lovforarbejder:

*”Det forudsættes i den forbindelse, at kommunerne vil sikre en hensigtsmæssig udvikling i de enkelte bydele og lokalområder, **herunder at der er tilstrækkelige parkeringspladser til boliger, butikker, arbejdspladser m.v.** Det er ikke hensigten, at muligheden for at planlægge for nulparkering skal anvendes generelt i større, nye byudviklingsområder.” (s. 141)*

Odense Kommune finder formuleringen paradoksal og modsatrettet i forhold til bestemmelsens overordnede formål om at fremme bæredygtig mobilitet i byområder, især når der i lovforarbejderne lige inden formuleres: *”Bestemmelser om nulparkering vil kunne anvendes som led i kommunernes planlægning for bilfri byområder med grøn mobilitet og mindre luftforurening.” (s. 141)*

Odense Kommune ønsker ikke at planlægge for større byområder helt uden parkeringspladser, men finder at definitionen af ”tilstrækkelige pladser” er uhensigtsmæssig, fordi den er meget lokalt geografisk afgrænsende, og er uambitiøs set i perspektiv af formålet med bestemmelsen om at fremme bæredygtig mobilitet og planlægge for nulparkering i større nye byudviklingsområder.

Odense Kommune skal derfor opfordre til at begrebet udfoldes, så det kan rumme muligheden for at udvikle nye bæredygtige byområder, hvor bilen er nederst i mobilitetshierarkiet og hvor ”tilstrækkeligt med pladser” defineres som, at der f.eks. kan anvises parkeringspladser i udkanten af et byområde (som stadig har en lavere p-norm end det vi arbejder med i dag), hvor beboere mv. skal gå et stykke fra parkering til slutmålet for at bilen ikke er det mest oplagte valg af transportmiddel. Med en mere åben definition af ”tilstrækkelig parkering” ser Odense Kommune gode potentialer i forslaget.

Nye muligheder for bynatur

Odense Kommune anerkender at der i lovforslag om ændring af planloven er medtaget bestemmelser, der giver muligheder for at kommunernes planlægning bedre kan sikre bynatur gennem krav til biofaktor i både kommuneplanrammer og lokalplaner.

Midlertidig anvendelse

Odense Kommune ser positivt på de forbedrede muligheder for midlertidige anvendelser af lokalplanlagte områder i byzone frem til lokalplanen realiseres. Odense Kommune vurderer, at det kan være et vigtigt redskab som led i realiseringen af målene for blandt andet en bæredygtig byfortætning med midlertidige aktiviteter i byudviklingsområder der udbygges over længere tid.

Afværgeforanstaltninger for oversvømmelse udenfor lokalplanområder

Odense Kommune anerkender at lovforslag om ændring af planloven indeholder mulighed for at planlægge for afværgeforanstaltninger for oversvømmelse udenfor et lokalplanområde og for at kunne indgå

udbygningsaftaler med bygherrer om etablering af disse oversvømmelsesafværgeforanstaltninger.
Odense Kommune har længe efterlyst de bedre klimaløsninger, der ligger i disse muligheder.

Forbud mod ulovlig bebyggelse

Odense Kommune anerkender at lovforslag om ændring af planloven medtager muligheden for at kommuner fremover kan nedlægge forbud mod ulovlig bebyggelse og ændrede anvendelser, der er i strid med anden lovgivning.

Odense Kommune efterlyser dog at undtagelsesbestemmelsen i planlovens § 12 stk. 3 om at bestemmelsen ikke gælder, hvis der er vedtaget lokalplaner, bliver begrænset til undtagelse for lokalplaner, der regulerer anvendelse og bebyggelse.

Odense Kommune oplever, at undtagelsesbestemmelsen er rigid og uhensigtsmæssig, da den også finder anvendelse, hvor der er temalokalplaner for eksempelvis skiltning, som er gældende for ejendomme i et større område. Her bortfalder muligheden for at benytte § 12 stk. 3, selvom lokalplanen ikke regulerer anvendelse eller har bebyggelsesregulerende bestemmelser.

Administrative ændringer

Odense Kommune anerkender de foreslåede administrative forenklinger, herunder mulighed for at lokalplaner tillige kan indeholde nødvendige dispensationer fra naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer.

Odense Kommune bemærker dog, at lovforarbejdet til denne ændring ikke beskriver, om der vil være automatisk opsættende virkning ved klage over en lokalplan, der har bestemmelser om dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Der er efter gældende praksis i dag automatisk opsættende virkning ved klage over dispensation fra naturbeskyttelsesloven.

Anbefalinger til Plan- og Landdistriktsstyrelsen om at inddrage andre forhold i ændring af planloven

Odense Kommune har en række anbefalinger til forbedringer af planloven, der ligger ud over de konkrete ændringer der ligger i forslag til ændring af planloven.

Mere klimavenligt byggeri

Odense Kommune bemærker at lokalplankataloget med forslaget til ændring af planloven forsat har begrænsede muligheder for at understøtte klimadagsordenen i forhold til byggeri gennem planlægningen. Herunder særligt et ønske om fremadrettet at have mulighed for at beskrive brugen af biogene/mere klimavenlige materialer samt alternativer til beton i bebyggelsernes konstruktioner.

Med indskrivning af en frivillig "tilvalgs-klasse" vedr. CO₂ i bygningsreglementet, har kommunerne på det nuværende lovgrundlag ikke mulighed for at understøtte dette gennem planlægningen, og kan derved ikke bidrage til en mere ambitiøs klimavenlig og bæredygtig dagsorden end bygningsreglementet i øvrigt meget lempelige CO₂-krav, som indføres langsomt over en lang årrække i takt med nybyggerier realiseres.

Byomdannelsezoner

Odense Kommune har i forbindelse med planlovsevalueringen sammen med KL efterlyst for at planloven har redskaber, der i byomdannelsezoner kan sikre at et større område med flere ejendomme under ét kan udvikles samlet og fordele udgifterne mellem alle ejere til de nødvendige fællesfaciliteter (grønne områder, fælles servicearealer mv.). Det er ofte disse arealer som efterfølgende bidrager til områdets samlede værdi og kvalitet. Det opleves i den daglige planlægning at det ofte er disse – for ejeren – nulværdiområder der er vanskelige at gennemføre endelige realisere, hvis en eksisterende ejendomsstruktur bliver afgørende for planernes udformning.

Solnedgangsklausul for lokalplaner

Odense Kommune oplever at vedtagne projektlokalplaner ikke realiseres og efterfølgende ligger som potentielle uudnyttede byggeretter. Dette er u hensigtsmæssigt af flere årsager. Dels er der risiko for at projektlokalplaner udarbejdet for år tilbage udgør grundlaget for nybyggerier i en uaktuel kontekst. Både den generelle samfundsudvikling og udviklingen i miljø- og planlovgivning mv. betyder at gamle gældende projektlokalplaner underlagt nutidige krav og vilkår ikke ville kunne realiseres med samme indhold. Det medfører ringere boligkvaliteter eller realisering af en anvendelse, der ikke længere understøtter planlægningens overordnede målsætninger.

Mængden af urealiserede lokalplaner begrænser tillige muligheden for hensigtsmæssig og aktualiseret styring af boligudbygningen gennem kommuneplanens rækkefølgeplanlægning. Odense Kommune efterlyser på den baggrund at planloven indeholder muligheder for at projektlokalplaner skal kunne vedtages med tidsbegrænset gyldighed.

Slutteligt vil Odense Kommune kvittere positivt for at være inviteret til det tværministerielle dialogmøde om fremme af ejerboliger i de større byer. Dagsordenen om en blandet byudvikling har stort fokus i Odense og vi ser frem til at bidrage med erfaringer til den igangsatte analyse.

Venlig hilsen

Anette Kold
Afdelingschef, Byudvikling

Til: hoeringplan (hoeringplan@plst.dk)
Cc: Plan Postkasse (plan@odsherred.dk), Naturteam Postkasse (natur@odsherred.dk)
Fra: Bjarke Fogh (bjafo@odsherred.dk)
Titel: Bemærkninger til høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love sagsnummer 2022-7022
Sendt: 23-06-2023 09:47

Til Plan- og Landdistriksstyrelsen

Hermed Bemærkninger til høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love sagsnummer 2022-7022 fra administrationen, Odsherred Kommune

1. Kommunerne får mulighed for at overføre hele landzonelandsbyer til byzone:

»Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan uanset § 11 a, stk. 6-8, fastsætte rammer for overførsel af landsbyer fra landzone til byzone med udgangspunkt i kommuneplanens hovedstruktur og på baggrund af den strategiske planlægning for landsbyer, jf. §§ 5 c og 5 d.«

Bemærkning:

Det bør præciseret hvornår der kan udlægges en ramme til landsby, således at det ikke reelt er en ophævelse af indefra og ud princippet. Det kunne f.eks. ske ved at sætte en minimums grænse på antal indbyggere eller antal ejendomme, som kan betegnes som en landsby, der kan overføres til byzone.

2. En lokalplan tillige kan indeholde kommunens afgørelse om de fornødne dispensationer fra de af naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, som kommunen er myndighed for (one-stop-shop)

Planloven : I § 15 indsættes efter stk. 4 som nyt stykke: »Stk. 5. En lokalplan kan indeholde bestemmelse om undtagelser fra § 16, stk. 1, § 17, stk. 1, § 18, stk. 1, og § 19 i lov om naturbeskyttelse, som er nødvendige for lokalplanens virkeliggørelse. Der kan knyttes betingelser til bestemmelsen.

lov om naturbeskyttelse: »Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan gøre undtagelse fra § 16, stk. 1, § 17, stk. 1, og i særlige tilfælde § 18, stk. 1, og § 19 i en lokalplan, der er tilvejebragt efter reglerne i lov om planlægning, jf. § 15, stk. 5, i lov om planlægning. Lokalplanen skal have den detaljeringsgrad, der kræves for at kunne gøre undtagelse fra § 16, stk. 1, § 17, stk. 1, og i særlige tilfælde § 18, stk. 1, og § 19. Undtagelsen skal fremgå udtrykkeligt af lokalplanens bestemmelser og redegørelsesdel med angivelse af, hvilken regel der undtages fra, begrundelse for undtagelsen og afvejning af hensyn, der ligger til grund for undtagelsen.« Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.»

Bemærkninger til nedenstående forslag i ny planlov:

Alle dispensationer fra naturbeskyttelsesloven gælder, kun i 3 år. Hvis det skal give mening at meddele dispensation fra naturbeskyttelsesloven som en del af lokalplanprocessen, vil det kræve enten at planloven overruler naturbeskyttelsesloven, eller at der samtidig laves en ændring af naturbeskyttelsesloven, så dispensationer, der er givet til en lokalplan, ikke udløber.

Vores erfaring er, at lokalplaner sjældent er så præcise, at der kan tages konkret stilling til projektets betydning for beskyttelseshensynene, så det vil også kræve, at lokalplanerne bliver mere præcise og bindende i afsnittet om landskabs- og naturhensyn og ikke, som det ofte er tilfældet, blot udstikker nogle overordnede rammer. Hvis der senere ønskes dispensation fra lokalplanen i forhold til naturhensynene og landskabshensynene, må der kun dispenseres fra disse, hvis det ville være inden for gældende praksis at dispensere i en tilsvarende sag efter naturbeskyttelsesloven.

Med hensyn til bygge- og beskyttelseslinjer skal det bemærkes, at beskyttelseslinjerne kan ændre sig. Det er særligt relevant for skove, da skovrejsning og fældning er mere normalt end etablering af store søer eller store vandløb. Selvom der sjældent bygges nye kirker er det dog en mulighed. Der kommer sjældent nye fortidsminder, men det er ikke helt udelukket at oversete bliver fundet, eller et fortidsminde bliver flyttet.

Med hensyn til beskyttede naturtyper er det et problem, at områder kan vokse ind i beskyttelsen eller ud af beskyttelsen. Vi vurderer, at det kun giver mening at give mulighed for at dispensere fra naturbeskyttelsesloven til indgreb i beskyttede naturtyper i forbindelse med vedtagelse af en lokalplan, hvis der samtidig laves en ændring af naturbeskyttelsesloven, så naturtyperne er fastlåst, så et beskyttet naturområde hverken kan opstå

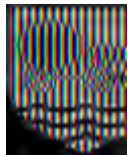
spontant eller forsvinde igen ved fx tilgroning (det der ofte kaldes at "vokse ind i eller ud af beskyttelsen").

Venlig hilsen

Bjarke Fogh

Planmedarbejder

Center for Erhverv, Plan, Byg

ODSHERRED KOMMUNE | NYVEJ 22 | 4573 HØJBY
bjaf@odsherred.dk | www.odsherred.dk

Geopark Odsherred
- UNESCO Global Geopark

Til Plan og Landdistriktsstyrelsen

att. hoeringplan@plst.dk

sagsnummer 2022-7022

Omø, den 22. juni 2023

Vedr.: Høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love.

Omø Beboer- & Grundejerforening skal hermed fremkomme med følgende høringssvar til den fremlagte høring.

Omø Beboer- & Grundejerforening har med interesse fulgt med i den politiske debat om de småøers muligheder for at udvikle sig både mht. erhverv og bosætning.

Vi ser positivt på, at det nu er muligt at lave ø-udviklingsplaner i samarbejde mellem kommunen og øboerne, men er meget bekymret for den ekstra kommunale administration, det medfører i en i forvejen hårdt trængt kommunal forvaltning, når udviklingsplanen skal behandles som en lokalplan. Den ekstra administration kan sagtens betyde, at kommunalbestyrelsen vægger sig ved at iværksætte ø-udviklingsplaner.

Vi opfordrer derfor til, at lovforslaget ændres således, at ø-udviklingsplanen skal kunne virkeliggøres, hvis kommune, den lokale beboerforening og den enkelte lodsejer er enige om udviklingstiltagene.

Venlig hilsen

Dorthe Winther
Formand
Omø Beboer- & Grundejerforening

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Sendt til: hoeringplan@plst.dk
Jeres sagsnummer 2022-7022

Udvikling Miljø og Teknik
Plan-
8900 Randers C

plan@randers.dk
www.randers.dk

Dato: 23-06-2023 /Journalnummer: 01.00.00-K04-1-23

Høringssvar til Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love

Randers Kommune har modtaget Plan- og Landdistriktsstyrelsens høring vedr. *Forslag til lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love*. Randers Kommune kommenterer i nedenstående en række af de punkter, som lovændringen omhandler. Randers Kommune har ingen kommentarer til de punkter, som ikke nævnes.

- Strategisk midtbyplan og øget detailstyring i planloven
- Mulighed for at fastsætte krav om grønne områder i kommuneplan og lokalplan
- Dispensationer til beskyttelseslinjer i lokalplaner
- Landsplanredegørelse
- For-offentlighed

Strategisk midtbyplan og hermed også en øget detailstyring

Lovforslaget indeholder et oplæg om at gøre strategisk midtbyplanlægning obligatorisk i kommuneplanen.

Der er ikke tvivl om, at midtbyerne rundt omkring er under forandring, og at der mange steder er brug for indsatser, som kan medvirke til at sikre en fortsat aktivitet i bymidterne - til gavn for hele byen og opland. Det er imidlertid Randers Kommunes opfattelse, at det arbejde allerede pågår i mange kommuner, og at der ikke er noget i lovgivningen, som hindrer, at kommunerne kan arbejde med strategisk midtbyplanlægning, hvor det er relevant.

Kommuneplanen revideres oftest hvert fjerde år. I forhold til den indsats som oftest kræves i midtbyerne, er kommuneplanen en meget stationær plan, som hurtigt kan blive uaktuelopdateret i forhold til de indsatser, som igangsættes. Randers Kommune finder ikke, at Planloven er designet til at håndtere de indsatser, som strategisk

midtbyplanlægning kræver. Strategisk midtbyplanlægning er typisk mangfoldige samarbejder på tværs af mange interessenter, som kræver hurtigere og smidigere handlinger, end en tung planproces kan realisere.

Generelt finder Randers Kommune, at der er en tendens til at planloven bliver et redskab til at styre og kontrollere en lang række indsatser, som kræver en hurtigere omstilling, end planværktøjerne er designet til. Planloven spænder generelt i detaljeringsgrad fra de store linjer i grøn omstilling, klima og bæredygtighed til tomrør på parkeringspladser. Dette gør efterhånden planlægningen uoverskuelig for politikere og borgere og dermed mere udemokratisk. Kommuneplanen har ikke behov for yderligere emner.

Mulighed for at fastsætte krav om grønne områder i kommuneplan og lokalplan

Randers Kommune hilser forslaget vedrørende nye muligheder for at sikre bynatur velkommen. Hvis kommunerne skal kunne understøtte udviklingen af grønne, bæredygtige og sammenhængende byområder, er bl.a. en øget mulighed for at stille krav til begrønning på flere niveauer nødvendigt – både overordnet på kommuneplanniveau, specifikt i lokalplanen og ikke mindst i forhold til ibrugtagning, så de gode intentioner sikres ført ud i livet.

Dispensationer til naturbeskyttelsesloven indarbejdet i LP

Randers Kommune er positive i forhold til den foreslåede forenkling omkring "One-stop-shop for visse bygge- og beskyttelseslinjer". Det vil være en optimering af proceduren for udarbejdelse og realisering af lokalplaner, såfremt det muliggøres at håndtere undtagelser fra de relevante bygge- og beskyttelseslinjer som en del af den konkrete planlægning, når det er relevant.

Randers Kommune vil dog opfordre til, at der samtidig ses på muligheden for at samle klagemulighederne i ét klagenævn, når dispensationer fra relevante bygge- og beskyttelseslinjer er indeholdt i et forslag til lokalplan. Derved vil processen vedr. eventuelle klagesager være mere overskuelig og forenkles til fordel for både naboen, bygherren og kommunen.

Landsplanredegørelse

Randers Kommune bemærker, at Landsplanredegørelsen fra Regeringen udgår af planloven. I en tid med store udfordringer såsom klimaforandringer, uro i Europa med dertilhørende ændringer i energistrukturer, mangel på arbejdskraft osv. er det Randers Kommunes opfattelse, at der er behov for en overordnet landsplan. En landsplan, som på nationalt niveau udstikker en retning for, hvordan kommunernes samlet set bidrager med at løse både dagens og morgendagens udfordringer. Så i

stedet for at lade landsplanredegørelsen udgå, bør denne i stedet ”opgraderes” til en samlet landsplan, hvor klimaudfordringer, den grønne omstilling og den demografiske udvikling generelt adresseres og håndteres på et nationalt niveau.

For-offentlighed

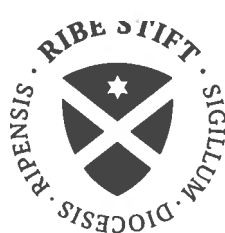
Evalueringen af planloven tilkendegiver, at planprocessen effektiviseres ved at udtage kravet om for-offentlighed i forbindelse med udarbejdelse af kommuneplantillæg.

Randers Kommune oplever, at vi er i en tid, hvor flere borgere efterlyser indsigt og indflydelse i deres nærområde. Randers Kommune bemærker, at det stadig bør være muligt i processen at indhente viden fra borgerne i komplicerede og indgribende planer på et tidligt stadie. Det er Randers Kommunes erfaring, at mange indsigelser kan undgås, hvis borgerne informeres tidligt, ligesom der kan indkomme væsentlige bemærkninger i den fase.

Slutteligt vil Randers Kommune gøre opmærksom på, at de nuværende muligheder og incitamentter til at sikre en diversitet / blandede ejerforhold, ikke er en del af den nuværende høring. Randers Kommune opfordrer til, at muligheden enten reguleres gennem planloven eller ændrede beskatningsregler.

Med venlig hilsen

Jens Lyngborg Heslop
Direktør
Randers Kommune
Udvikling, Miljø og Teknik

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Sagsnr. 2022 - 7022

Sagsnummer: 2023 - 15895
Aktid.: 2458036
Sagsbeh.: SGV

Ribe, den 23. juni 2023

Høringssvar om forslag til lov om ændring af planloven

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har i samarbejde med Kirkeministeriet til Ribe Stift den 17. maj 2023 sendt en høring med udkast til ændringsforslag til planloven.

Af udkastet fremgår følgende på side 83-84:

[..] På den baggrund foreslås det, at stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret, jf. planlovens § 29, stk. 3, 2. pkt., ændres således, at indsigelsesrettens rækkevidde for så vidt angår vindmøller og solceller begrænses.

Det foreslås, at der i § 29, stk. 3, efter 2. pkt. indsættes "Stiftsøvrigheden kan dog ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag, der muliggør opstilling af solceller længere væk fra en kirke end 1.000 m. Stiftsøvrigheden kan heller ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag, der muliggør opstilling af vindmøller længere væk fra en kirke end 1.000 m, dog 2.000 m ved et lokalplansforslag, der muliggør opstilling af vindmøller på mindst 250 m."

Til vurdering har Stiftsøvrigheden har den 19. juni 2023 anmodet Den Kongelig Bygningsinspektør om en udtalelse.

Arkitekt MAA, MSc., Kgl. Bygningsinspektør Gunilla M. Rønnow udtaler:

[..] Da det er stifterne og deres rådgivere, som har bedst kendskab til de lokale forhold, vil det være rigtigst, at indsigelsesretten ligger hos stiftsøvrigheden, hvilket også vil forkorte høringsperioden.

Vi skal nævne at vores erfaring gennem 40 år som rådgivere for stiftsøvrighederne har været, at den dialog der finder sted med kommuner og andre interessenter, oftest før en evt. indsigelse, næsten altid fører til en løsning, som tilgodeser både hensynet til kirkernes omgivelser og til den nødvendige udbygning af bæredygtig energi, såvel som til anden planlægning.

Som minimum bør stiftsøvrighederne fortsat have indsigelsesret indenfor kirkebeskyttelseszonerne, også hvor disse går ud over de foreslåede afstandsgrænser

Korsbrødregade 7, 6760 Ribe Tlf. 75421800 kmrib@km.dk
Ean-nr. 5798000818743 CVR 57244615 www.ribestift.dk

Stiftsøvrighedens hørings svar

Indledningsvis skal nævnes, at kirkerne i Danmark er landsbyens vigtigste kulturhistoriske monumenter. Kirkerne ligger ofte højt placeret i landskabet og er synlige langvejsfra. Den status, som landsbykirker og kirker i det åbne land har, skal beskyttes mod iøjnefaldende udviskning og sløring.

Placering af meget høje vindmøller samt testcentre for forsøgsmøller ca. 2000 meter fra kirkerne i Syd- og Vestjylland omfatter ikke alene placering af møller, men også infrastruktur i forbindelse med møllerne og testcentre. Det betyder, at hele området vil ændre karakter. Nærliggende byområder og kirker påvirkes utvivlsomt af konstruktionsarbejde, trafik og støj. Det må forventes, at områdets karakteristika derved fjernes. Dertil kommer hensynet til de landskabelige værdier, både i forhold til kulturhistorien og naturen.

Et helt konkret eksempel herpå er Ribe Domkirkes Borgertårn, der betragtes som et markant pejlemærke og vartegn, og som ses på lang afstand i flere retninger, men især på langs af det flade marskland. Borgertårnet er 50 meter højt. Den væsentligste oplevelse ved at stå på toppen af tårnet er at opleve kirken som det højeste punkt, der giver det store sigt til alle sider i det åbne og flade marsklandskab. Domkirkens status vil unægtelig blive påvirket ved placering af store forsøgsmøller i sigtelinjerne.

Placeringen af 450 meter høje forsøgsmøller i vadehavskystens flade marsklandskab vil helt overtage og ændre det samlede udtryk for Vadehavsområdets kulturlandskab. Placeringen truer endvidere verdensarvsudpegningen, og vil have en ødelæggende indflydelse på nationalparkens mulighed for at opfylde nationalparkloven og nationalparkens formål.

Stiftsøvrigheden er bekymret for indførelse af en generel begrænsning i indsigelsesretten vurderet i metermål. Ribe Stift er geografisk et helt fladt landskab, hvor kirkelandskabet kun sjældent kan afgrænses af 2000 meter.

Eksempelvis og helt konkret viser kirkeplan.dk, at kirkelandskabet ved Ribe Domkirke rækker meget længere mod vest end 2000 meter.

Dertil kommer selve fremsendelsen til Kirkeministeriet, samt den af ministeriet dertilhørende sagsbehandling, der vil reducere den tid, som stiftet ellers kunne have benyttet til en dialog og forhandling med en kommune om at nå en tilfredsstillende løsning, uden at gøre brug af planlovens § 29, stk. 3.

Slutteligt skal nævnes, at Stiftsøvrigheden er enig i de forhold, som Kongelig Bygningsinspektør, påpeger i udtalelsen af den 20. juni 2023.

Der er ingen tvivl om, at stifterne sammen med de respektive rådgivere har det bedste kendskab til de lokale forhold.

Stiftsøvrighedens forslag til fremsendte udkast:

Stiftsøvrigheden mener på baggrund af ovenstående – og især henset til de forhold, der gør sig gældende i Ribe Stift – at det er mest hensigtsmæssigt, at indsigelsesretten for Stiftsøvrigheden i forhold til vindmøller i den eksisterende § 29, stk. 3, bevares.

Alternativt foreslår Stiftsøvrigheden følgende tilføjelser til planlovens udkast i § 29, stk. 3:

En minister kan fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag ud fra de særlige hensyn, som ministeren varetager. Retten til at fremsætte indsigelse efter 1. pkt. gælder også for stiftsøvrigheden.

Stiftsøvrigheden kan dog ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag, der muliggør opstilling af solceller længere væk fra en kirke end 1.000 m. Stiftsøvrigheden kan heller ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag, der muliggør opstilling af vindmøller længere væk fra en kirke end 1.000 m, dog 2.000 m ved et lokalplansforslag, der muliggør opstilling af vindmøller på mindst 250 m.

Tilføjes

Stiftsøvrigheden har dog mulighed for at anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag, hvorefter kirkeministeren indenfor 7 hverdage vurderer, om forholdet kan begrunde en indsigelse.

På side 84 i udkastet beskrives ret tydeligt, at der kan være konkrete situationer, hvor lokalplanlægning for vindmøller og solceller i en større afstand fra en kirke end den foreslåede kan påvirke indsynet til og udsynet fra kirken negativt. Det vil i givet fald være kirkeministeren, der varetager hensynet til kirkerne. I sådanne situationer vil stiftsøvrigheden have mulighed for at anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag.

Det må lægges til grund, at det største lokalkendskab ligger ved det lokale stift, hvorfor opmærksomheden må henledes på, at kirkeministeren indenfor 7 hverdage skal vurdere, om forholdet kan begrunde en indsigelse. Det forudsættes som hidtil, at de forhold, kirkeministeren gør indsigelse mod, er af væsentlig national interesse.

Stiftsøvrigheden foreslår, at såfremt kirkeministeren ikke indenfor fristen vurderer lokalplansforslaget, tillægges Stiftsøvrigheden indsigelsesretten. Fristen på 7 hverdage er ment som en sikkerhed for at der tages stilling til et lokalplansforslag rettidigt, og at stillingtagen er begrundet i såvel national samt lokal interesse.

Med venlig hilsen

Elof Westergaard
Biskop over Ribe Stift

Jacob Peter Hess
Stiftamtmand

Ribe Stift
Korsbrødregade 7
6760 Ribe

Regstrup, den 20. juni 2023

Vedr. lovforslag om ændring af stiftsøvrighedens indsigelsesret i forhold til vindmøller

Med anmodning om en udtalelse har Ribe Stift hertil fremsendt lovforslag om ændring af stiftsøvrighedens indsigelsesret i forhold til vindmøller og solcelleanlæg.

Det foreslås, at stiftsøvrighedernes selvstændige indsigelsesret, jf. planlovens § 29, stk. 3, 2. pkt., ændres således, at indsigelsesrettens rækkevidde for så vidt angår vindmøller og solceller begrænses.

For solcelleanlæg vil der herefter kun være muligt for stiftsøvrigheden at gøre indsigelse, hvis anlægget ligger indenfor en radius på 1.000 m fra en kirke.
Vi nærer ingen generel betænkelighed ved dette.

For vindmøller vil stiftsøvrigheden kunne gøre indsigelse, hvis vindmøller opstilles indenfor en radius på 1.000 m, dog 2.000 m hvis vindmøllerne har en højde på over 250 m.
Denne begrænsning vil i de fleste tilfælde ikke vække bekymring. Det forekommer dog ikke hensigtsmæssigt, at en ensartet afstandsgrense skal gælde omkring alle kirker i Danmark.

Det anføres da også i lovforslaget, at *"Påvirkningen af indsynet til og udsynet fra en kirke afhænger af de lokale forhold, landskabets karakter, bebyggelses- og bevoksningsforhold m.v. Der kan således konkret være situationer, hvor lokalplanlægning for vindmøller og solceller i en større afstand fra en kirke end den foreslåede kan påvirke indsynet til og udsynet fra kirken negativt. Det vil i givet fald være kirkeministeren, der varetager hensynet til kirkerne. I sådanne situationer vil stiftsøvrigheden have mulighed for at anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, hvorefter kirkeministeren vurderer, om forholdet kan begrunde en indsigelse."*

Da det er stifterne og deres rådgivere, som har bedst kendskab til de lokale forhold, vil det være rigtigst, at indsigelsesretten ligger hos stiftsøvrigheden, hvilket også vil forkorte høringsperioden.

Vi skal nævne at vores erfaring gennem 40 år som rådgivere for stiftsøvrighederne har været, at den dialog der finder sted med kommuner og andre interessenter, oftest før en evt. indsigelse, næsten altid fører til en løsning, som tilgodeser både hensynet til kirkernes omgivelser og til den nødvendige udbygning af bæredygtig energi, såvel som til anden planlægning.

Som minimum bør stiftsøvrighederne fortsat have indsigelsesret indenfor kirkebeskyttelseszonerne, også hvor disse går ud over de foreslåede afstandsgrenser.

Med venlig hilsen
For Camilla Løntoft Nybye
Arkitekt MAA, MSc., Kgl. Bygningsinspektør
Gunilla M. Rønnow

Til: hoeringplan (hoeringplan@plst.dk)
Fra: 19kontor@rigsrevisionen.dk (19kontor@rigsrevisionen.dk)
Titel: Høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl. - Sagsnr. 2022-7022
Sendt: 02-06-2023 09:15

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har den 18. maj 2023 sendt lovforslag om ændring af planloven m.fl. i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir.+45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Læs om Rigsrevisionens behandling af personoplysninger [her](#)

Fra: hoeringplan <hoeringplan@bpst.dk>

Sendt: 17. maj 2023 15:57

Til: BM Postkasse <BM@bm.dk>; UVM - UVMIPPOST <uvm@uvm.dk>; Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet <digmin@digmin.dk>; 1-DEP Erhvervsministeriets officielle postkasse <em@em.dk>; Finansministeriets postkasse <fm@fm.dk>; Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>; DEP Sundhedsministeriet <sum@sum.dk>; Justitsministeriet <jm@jm.dk>; Ligestillings- og Kirkeministeriet <km@km.dk>; Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet <kefm@kefm.dk>; Kulturministeriet <kum@kum.dk>; MIM - Miljøministeriets Departement <mim@mim.dk>; Fødevareministeriet <fvm@fvm.dk>; Skatteministeriet <skm@skm.dk>; Social- Bolig- og Ældreministeriet <post@sm.dk>; Statsministeriet <stm@stm.dk>; Transportministeriet <trm@trm.dk>; UFM FP DEP - UFM Departement <ufm@ufm.dk>; Udenrigsministeriet <um@um.dk>; UIM Hovedpostkasse <uim@uim.dk>; Økonomiministeriet <oem@oem.dk>; Arbejdstilsynet <arbejdstilsynet@at.dk>; Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; bannedanmark@bane.dk; brs@brs.dk; Bygningsstyrelsen <bygst@bygst.dk>; danpilot@danpilot.dk; dst@dst.dk; info@dac.dk; ddc@ddc.dk; Datatilsynet <dt@datatilsynet.dk>; NFA Hovedpostkasse <nfa@nfa.dk>; FM Digitaliseringsstyrelsen <digst@digst.dk>; Energistyrelsens officielle postkasse <ENS@ENS.DK>; Erhvervsstyrelsen <erst@erst.dk>; Erhvervsstyrelsen CKR <letbyrder@erst.dk>; finanstilsynet@ftnet.dk; fko@mil.dk; FES <fes@mil.dk>; 1 - FSTS Forsyningstilsynet <post@forsyningstilsynet.dk>; GST - Geodatastyrelsens hovedpostkasse <GST@gst.dk>; geus@geus.dk; Skystdirektoratet (kdi) <kdi@kyst.dk>; KOMJ Kommissarius Jylland Postkasse <POST@kommissarius.dk>; KOMOE Postkasse <KOMOE@komoe.dk>; 1 - KFST Officiel hovedpostkasse <kfst@kfst.dk>; (LBST) <mail@lbst.dk>; MEDST - Medarbejder- og Kompetencestyrelsen <medst@medst.dk>; MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse <MST@MST.DK>; EM NH Miljø- og Fødevareklagenævnets

<mfkn@naevneneshus.dk>; NST - Naturstyrelsens hovedpostkasse <nst@nst.dk>; EM NH Hovedpostkasse <nh@naevneneshus.dk>; EM NH Planklagenævnet Funktionspostkasse <Plan@naevneneshus.dk>; RAD FP Sikker <rigsadvokaten@ankl.dk>; Rigsrevisionen <info@rigsrevisionen.dk>; Sikkerhedsstyrelsen Hovedpostkasse (SIK) <sik@sik.dk>; SLKS hovedpostkasse <post@slks.dk>; Social- og Boligstyrelsen <info@sbst.dk>; Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur <SDFI@sdfi.dk>; SFOS Styrelsen for Forsyningssikkerhed hovedpostkasse <SFOS@SFOS.DK>; UVM - STIL <stil@stil.dk>; STUK - STUK <stuk@stukvm.dk>; Sundhedsstyrelsen Institutionspostkasse <SST@SST.DK>; Søfartsstyrelsen Hovedpostkasse <SFS@dma.dk>; ts Info <info@trafikstyrelsen.dk>; Uddannelses- og Forskningsstyrelsen <ufs@ufm.dk>; US Udlændingestyrelsen <us@us.dk>; vd@vd.dk; Økonomistyrelsen <oes@oes.dk>; kmkbh@km.dk; bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk; frederiksberg@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; helsingor@domstol.dk; herning@domstol.dk; hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk; holbaek@domstol.dk; holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk; kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk; nykobing@domstol.dk; naestved@domstol.dk; odense@domstol.dk; randers@domstol.dk; roskilde@domstol.dk; svendborg@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk; viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk; aarhus@domstol.dk; kmhel@km.dk; kmros@km.dk; lfstift@km.dk; kmfyn@km.dk; kmaal@km.dk; kmvib@km.dk; kmaar@km.dk; kmrib@km.dk; kmhad@km.dk; post@oestrelandsret.dk; post@vestrelandsret.dk; kse-Koncernledsekr@politi.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; albertslund@albertslund.dk; kommunen@alleroed.dk; assens@assens.dk; balkom@balk.dk; kommunen@billund.dk; post@brk.dk; brondby@brondby.dk; raadhus@99454545.dk; dragoer@dragoer.dk; kommune@egekom.dk; raadhuset@esbjergkommune.dk; raadhuset@fanoe.dk; favrskov@favrskov.dk; kommunen@faxekommune.dk; fredensborg@fredensborg.dk; kommunen@fredericia.dk; raadhuset@frederiksberg.dk; post@frederikshavn.dk; epost@frederikssund.dk; furesoe@furesoe.dk; fmk@faaborgmidtfyn.dk; gentofte@gentofte.dk; kommunen@gladsaxe.dk; glostrup.kommune@glostrup.dk; raadhus@greve.dk; gribskov@gribskov.dk; kommunen@guldborgsund.dk; post@haderslev.dk; mail@halsnaes.dk; mail@hedensted.dk; mail@helsingor.dk; herlev@herlev.dk; kommunen@herning.dk; hillerod@hillerod.dk; hjoerring@hjoerring.dk; post@holb.dk; kommunen@holstebro.dk; horsens.kommune@horsens.dk; hvidovre@hvidovre.dk; kommune@htk.dk; kommunen@horsholm.dk; post@ikast-brande.dk; ishojkommune@ishoj.dk; raadhus@jammerbugt.dk; kalundborg@kalundborg.dk; kommune@kerteminde.dk; kommunen@kolding.dk; borgerservice@kk.dk; raadhus@koege.dk; post@langelandkommune.dk; post@lejre.dk; lemvig.kommune@lemvig.dk; lolland@lolland.dk; lyngby@ltk.dk; kommunen@laesoe.dk; raadhus@mariagerfjord.dk; middelfart@middelfart.dk; kommunen@morsoe.dk; norddjurs@norddjurs.dk; post@nordfynskommune.dk; kommune@nyborg.dk; naestved@naestved.dk; odder.kommune@odder.dk; odense@odense.dk; kommune@odsherred.dk; randerskommune@randers.dk; raadhus@rebuild.dk; post@rksk.dk; ringsted@ringsted.dk; kommunen@roskilde.dk; rudersdal@rudersdal.dk; rk@rk.dk; kommune@samsoe.dk; kommunen@silkeborg.dk; skanderborg.kommune@skanderborg.dk; sk@skivekommune.dk; slagelse@slagelse.dk; kommune@solrod.dk; soroe@soroe.dk; stevns@stevns.dk; struer@struer.dk; svendborg@svendborg.dk; syddjurs@syddjurs.dk; post@sonderborg.dk; thistedkommune@thisted.dk; toender@toender.dk; kommunen@taarnby.dk; kommune@vallensbaek.dk; vardekommune@varde.dk; post@vejenkom.dk; post@vejle.dk; post@vesthimmerland.dk; viborg@viborg.dk; post@vordingborg.dk; post@aeroekommune.dk; post@aabenraa.dk; aalborg@aalborg.dk; aarhus.kommune@aarhus.dk; Danske Regioner <regioner@regioner.dk>; Kommunernes Landsforening <KL@KL.DK>; region@rn.dk; kontakt@regionmidtjylland.dk; kontakt@rsyd.dk; regionh@regionh.dk <regionh@regionh.dk>; Faglig Fælles Forbund 3F <3f@3f.dk>; 92grp@92grp.dk; abf@abf-rep.dk; ac@ac.dk; Info-Akademiraadet <info@akademiraadet.dk>; mail@arkitektforeningen.dk; ai@asfaltindustrien.dk; biogas@biogas.dk; bl@bl.dk; bsf@bsf.dk; info@byggesoc.dk; info@bygherreforeningen.dk; Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug <info@baeredygtigtlandbrug.dk>; info@campingoutdoordanmark.dk; kh@co-industri.dk; cowi@cowi.com; post@cyklistforbundet.dk; Danmarks Fiskeriforening (mail) <mail@dkfisk.dk>; jj@dfac.dk; dif@dif.dk; Danmarks Naturfredningsforening <dn@dn.dk>; mail@danskaffaldsforening.dk; info@blind.dk; db@byplanlab.dk; info@dcu.dk; de@de.dk; def@entoweb.dk; Dansk Erhverv (høring) <hoeringssager@danskerhverv.dk>; mail@danskfjernvarme.dk; formand@sheep.dk; Emballageindustrien <hoering@di.dk>; dj@journalistforbundet.dk; post@jaegerne.dk; info@kystognaturturisme.dk; metal@danskmatal.dk; info@danskmiljoteknologi.dk; ds@sejlsport.dk; ds@ds.dk; traefinfo@traefinfo.dk; Danske Advokater <mail@danskeadvokater.dk>; info@danskeark.dk; dh@handicap.dk; Danske Havne og Foreningen for Danske Privathavne <danskehavne@danskehavne.dk>; info@christmastree.dk; info@danskekloakmestre.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; info@danskemaritime.dk; Jakob Svane <jasv@di.dk>; kontakt@dansketegl.dk; kontakt@danskeudlejere.dk; danva@danva.dk; dsk@dsk.dk; dch@dch.dk; info@dds.dk; sek@fanke.dk; info@dgi.dk; dhigroup@dhigroup.com; dommerforeningen@gmail.com; info@drivkraftdanmark.dk; jrv@dtl.eu; info@ejd.dk; elretur@elretur.dk; es@es-daa.dk; pm@adv-martinelli.dk; post@fabnet.dk; sekr@f-camping.dk; mail@fbnet.dk; mail@finansdanmark.dk; Forbrugerrådet <hoeringer@fbr.dk>; sekr@faod.dk; info@flidhavne.dk; fri@frinet.dk; fr@friluftsraadet.dk; fsr@fsr.dk; post@gammelestrup.dk; ort@gavnoe.dk; grakom@grakom.dk; info@dk-gbc.dk;

info@greenpowerdenmark.dk; gi@gi.dk; info@shw.dk; info-hd@hededanmark.dk; hoering@hofor.dk; horesta@horesta.dk; Kontakt@klimabev.dk; info@kolonihave.dk; kystkultur.bkk@gmail.com; Landbrug & Fødevarer <hoering@lf.dk>; mail@landdistrikterne.dk; mail@lsp-foreningen.dk; mail@bygoland.dk; arkitektsteenjaer@hotmail.com; info@praktiskoekologi.dk; Søfartens Ledere <mail@ledernesofart.dk>; Maskinmestrenes Forening <mf@mmf.dk>; Mejeriforeningen (ddb) <ddb@mejeri.dk>; byggeprojekt@m.dk; Info@moesgaardmuseum.dk; moviatrafik@moviatrafik.dk; Nationalpark Thy <thy@danmarksnationalparker.dk>; NOAHs Sekretariat (noah) <noah@noah.dk>; regulering@nuuday.dk; realdania@realdania.dk; info@badesikkerhed.dk; sekretariatet@danske-smaaoer.dk; reception@SMVdanmark.dk; info@sbfdk; regulering@tdcnet.dk; Tekniq Arbejdsgiverne <teknig@teknig.dk>; post@teleindu.dk; museum@vikingeskibsmuseet.dk; Økologisk Landsforening <hoering@okologi.dk>; consultations@orsted.com; dsbpost@dsb.dk; 3.parter@energinet.dk; ledningsinfo@energinet.dk; myndighed@energinet.dk; aau@aau.dk; contact@bio.aau.dk; kommunikation@plan.aau.dk; sbi@sbi.aau.dk; au@au.dk; envs@au.dk; ellenmb@asb.dk; a@aarch.dk; Danmarks Tekniske Universitet (dtu) <dtu@dtu.dk>; ign@ign.ku.dk; ifro@ifro.ku.dk; hta@life.ku.dk; sdu@sdu.dk; geus@geus.dk; amnesty@amnesty.dk; dkr@dkr.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org; krim@krim.dk; llo@llo.dk; sekretariat@parcelhus.dk; Sekretaer.retspolitik@gmail.com; postkasse@advokatsamfundet.dk; dl@dklf.dk; dibyggeri@di.dk; info@danskelejere.dk; dsf@dsfnet.dk; jura@dommerfm.dk; fp@fogp.dk; hhe@law.au.dk; info@lejernesretshjaelp.dk; naturmiljo@regionsjaelland.dk; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering <star@star.dk>

Emne: HØRING over udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl. FRIST 23.06.2023

Til høringsparterne

Se venligst vedhæftede

- høringsbrev,
- udkast til lovforslag om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love samt
- høringsliste.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest fredag den 23. juni 2023.

Høringssvar bedes sendt til hoeringplan@plst.dk med angivelse af sagsnummer 2022-7022.

Med venlig hilsen

Dorthe Lønberg Kania
Chefkonsulent

Plan- og
Landdistriktsstyrelsen

[Sådan behandler vi dine personlige oplysninger.](#)

Hørings svar fra Ringkøbing-Skjern Kommune om forslag til ændring af planloven, naturbeskyttelsesloven med videre

Ringkøbing-Skjern Kommune (RKSJ) har modtaget høring om forslag til ændring af Planloven (PL), Naturbeskyttelsesloven (NBL) med videre. RKSJ har læst lovforslaget med stor interesse og glæde over de mange nye muligheder.

Administrationen har dog følgende nedenstående bemærkninger.

1. Strategisk planlægning, bymidter i mindre og mellemstore byer (pkt. 6 og 14, PL)

RKSJ er enige i vigtigheden i, at der arbejdes strategisk med planlægningen for bymidter i mindre og mellemstore byer for at sikre disse levedygtighed.

RKSJ kan dog være bekymret for, at regler og vejledning, om hvordan den strategiske planlægning skal ske i praksis, kommer for sent set i forhold til den forestående kommuneplanrevision. Af lovbemærkningerne fremgår det, at det ikke er hensigten, at der skal være regler fra lovens ikrafttrædelse, men at disse kan komme senere efter behov. Derudover er RKSJ bekymret for, at der ved manglende vejledning vil kunne klages over kommunernes planlægning og det dermed vil kunne medføre at kommuneplanen bliver underkendt.

Anbefaling

RKSJ anbefaler derfor, at der indarbejdes en overgangsordning, som giver mulighed for at forsætte efter den hidtidige lov indtil vejledning og eventuelle nærmere regler foreligger. og at sådan vejledning kommer snarest muligt.

2. Procentdel med grønne arealer (pkt. 11, PL)

RKSJ er positive overfor, at der stilles krav om mere grønt i forskellige rammeområder, jf. pkt. 11 i lovforslaget.

RKSJ ser dog, at det vil være mere hensigtsmæssigt at de grønne arealer ikke kun benævnes i procentdele men tilpasse til de pågældende arealer. f.eks. i erhvervsområder afhænger arealet til grønt meget af, hvilken type erhverv, der er tale om.

Endelig vil RKSJ pointere, at datamodellen for rammerne skal opdateres hurtigst muligt efter lovens ikrafttrædelse, så kommunerne ikke skal afvente dette i forbindelse med den forestående kommuneplanrevision.

Anbefaling

RKSK anbefaler, at lovtæksten ændres fra "4) procentdel med grønne arealer" til "4) omfang af eller procentdel med grønne arealer"

3. Naturforhold, herunder dispensationer fra NBL (pkt. 18 og 25, PL)

RKSK ser positivt på, at der kan ske en koordinering af kommunens sagsbehandling i forbindelse med lokalplanlægningen, når realiseringen af lokalplanens muligheder også kræver dispensation fra dele af Naturbeskyttelsesloven.

Imidlertid er dette alene brugbart i forbindelse med projektlokalplaner, hvor kommunen har modtaget ansøgning om dispensation samtidig med udarbejdelsen af lokalplanen.

Anbefaling

For at sikre præcis forståelse af ordet "naturforhold" i den fremtidige § 15, stk. 2, nr. 10 (der bliver nr. 12) anbefaler RKSK, at der i bestemmelsen henvises til den nye § 15, stk. 5 (pkt. 25 i lovforslaget).

4. Tilvejebringelse af fællesanlæg – parkering (pkt. 19, PL)

RKSK finder omformuleringen af den hidtidige § 15, stk. 2, nr. 12 (der bliver nr. 14) fin i forhold til at sikre mere bynatur og adgang til energirigtige løsninger for transportmidler. RKSK ønsker dog, at der også gives mulighed for at stille krav om fællesanlæg i form af parkering, uden at det er et krav, at disse har tilhørende infrastruktur for alternative drivmidler til transport.

Anbefaling

RKSK foreslår at den nye foreslåede § 15, stk. 2, nr. 14 ændres fra:

"14) tilvejebringelse af fællesanlæg, herunder grønne arealer og parkeringspladser med tilhørende infrastruktur for alternative drivmidler til transport, i det af planen omfattede område eller tilslutning til fællesanlæg i eller uden for området som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse,"

og til:

"14) tilvejebringelse af fællesanlæg, herunder grønne arealer og parkeringspladser eventuelt med tilhørende infrastruktur for alternative drivmidler til transport, i det af planen omfattede område eller tilslutning til fællesanlæg i eller uden for området som betingelse for ibrugtagning af ny bebyggelse,"

5. Krav om udendørs opholdsareal ved hoteller i transformationsområde (pkt. 30, PL)

RKSK finder det hensigtsmæssigt, at der gives mulighed for i transformationsområder også at tillade hoteller og kontorerhverv. Imidlertid er RKSK undrende overfor, hvorfor der skal være adgang til udendørs opholdsarealer uden støj for kontorerhverv og hoteller. Se pkt. 30 i lovforslaget med forslag til omformuleringen af § 15a, stk. 3.

RKSK er enige i, at ikke støjbelastede udendørs opholdsarealer er et stort aktiv og afgørende for boliger, men RKSK ønsker frihed til at planlægge for hoteller og kontorerhverv i transformationsområder uden adgang til opholdsarealer, der ikke er støjbelastede.

Anbefaling

RKSK foreslår, at § 15 a, stk. 3 nr. 4 fastholdes som gældende lov.

6. Glamping (pkt. 40, PL)

RKSK er glade for den nye mulighed for tidsbegrænset tilladelse til 8 glampingenheder, men ser en udfordring ved, at der kan tillades dette som konkurrent til etablerede campingpladser.

Vil en havn, hvor der kommer besøgende, efter lovændringen kunne etablere glampingenheder uden en udlejningstilladelse efter campingreglementet, fordi der så er tale om en virksomhed med glamping og ikke en campingplads med glamping? Er der efter lovændringen mulighed for at opstille f.eks. 8 autocampere ved en virksomhed, kalde det glamping og så leje dem ud?

Der er behov for en præcis definition af begreberne "glampingenheder", "veletableret", "større" og "væsentlige besøgsaktiviteter" og en forklaring af samspillet mellem de nye muligheder i planloven set i forhold til campingreglementet og sommerhuslovgivningen. Hvad med brandforhold, indhegning, vinteraktiviteter og lignende, der i dag reguleres i campingreglementet? Hvordan skal det reguleres ved glamping ved en virksomhed?

Anbefaling

RKSK foreslår, at ovennævnte begreber defineres i lovforslagets pkt. 40, herunder i den foreslåede § 35, stk. 11. Derudover anbefaler RKSK, at der snarest kommer en vejledning om forståelsen af bestemmelsen og sammenhængen til og forskellen fra campingreglementet og sommerhusloven i forhold at sikre en klar administration af de nye muligheder.

7. Undtagelser (pkt. 2, NBL)

RKSK finder det hensigtsmæssigt med "one stop shop" ved planlægning, som samtidig kræver dispensation fra Naturbeskyttelsesloven (NBL).

RKSK ønsker dog en præcisering i bestemmelsen af, hvad der i lovforslagets pkt. 2 om ændring af NBL menes med ordet "undtagelse".

Anbefaling

RKSK foreslår, at ordet "undtagelse" i bestemmelsen i lovforslaget pkt. 2 om ændring af NBL ændres til ordet "dispensation".

Venlig hilsen

Marie Bjørnholdt Andresen
Planlægger

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringsplan@plst.dk

Høringssvar om forslag til lov om ændring af planloven

Roskilde Stiftsøvrighed og biskoppen over Roskilde Stift afgiver hermed følgende fælles høringssvar:

Kirkerne udgør en væsentlig del af historien for mange landsbyer og fremstår i dag som markante kulturhistoriske kendingsmærker. Kirkerne er selvejende, og ingen af dem er fredede, idet kirkebygninger, der er omfattet af lovgivningen om folkekirken, er undtaget fra bygningsfredningslovens bestemmelser.

Det er de lokale sognes menighedsråd, der har ansvaret for sognets kirker og kirkegårde, og i henhold til § 29 i bekendtgørelse nr. 1172 af 19/09/2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, skal et menighedsråd søge at forhindre, at kirkens og kirkegårdens nærmeste omgivelser bebygges eller bruges på skæmmende måde. Det bør herved, så vidt muligt undgås, at der foretages sådanne ændringer i bebyggelse og beplantning ved kirken at skønhedsværdien, der er knyttet til samspillet mellem kirke, kirkegård og omgivelserne, forringes.

Stifterne i Danmark er – når det gælder plansager - decentrale statslige myndigheder under Kirkeministeriet. I plansager, er det således stifternes opgave at føre overtilsyn med kirker og kirkegårde og sikre beskyttelsen af kirkeområdernes nærmeste omgivelser mod skæmmende bebyggelse og lignende.

Med ændringsforslaget til planloven ønskes der indført en begrænsning i stiftsøvrighedens indsigelsesret på 1.000 meter fra en kirkebygning vedrørende planlægning for vindmøller og solceller og 2.000 meter for vindmøller på mindst 250 meter.

Ændringen har til formål at tilgodese ønsket om klarere rammer for stiftsøvrighedens indsigelsesret, og at sikre en helhedsorienteret varetagelse og fokusering af det statslige tilsyn med kommunernes lokalplanlægning.

I de situationer, hvor stiftsøvrigheden vurderer, at vindmøller og solceller i en større afstand fra en kirke vil kunne påvirke indsynet til og udsynet fra kirken negativt, har stiftsøvrigheden mulighed for at anmode kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag.

En indsigelse forudsætter som hidtil, at der er tale om forhold af væsentlig national interesse.

De 10 stifter har således hver især en selvstændig ret til alene at fremsætte indsigelse mod et lokalplansforslag, der vurderes at være i strid med de særlige hensyn, som stiftet varetager, dvs. varetagelsen af indsynet til kirkerne og udsynet fra kirkerne.

I forhold til vindmøller er det uomtvisteligt at disse kan ses over store afstande, og afhængigt af det lokale landskab vil en mølle, der står både 1.000 m. og 2.000 m. fra en kirke, kunne få stor betydning for oplevelsen af kirken som monument i landskabet.

Et lokalplansforslag sendes i høring i en periode fra 2 til 8 uger afhængig af kompleksiteten i lokalplansforslaget.

Selve fremsendelsen til Kirkeministeriet og den af ministeriet dertilhørende sagsbehandling, vil reducere den tid, som stiftet ellers kunne have benyttet til en dialog og forhandling med en kommune om at nå en tilfredsstillende løsning uden at gøre brug af planlovens § 29, stk. 3.

Stifterne har haft mulighed for at benytte høringsperioden til at sikre en kvalificeret og dybdegående sagsbehandling af hvert enkelt planforslag.

Stiftet har haft mulighed for at indlede forhandlinger med kommunerne, inden det har været nødvendigt at benytte sig af muligheden for at fremsætte en indsigelse, jf. planlovens § 29, stk. 3 med opsættende virkning.

Stiftsøvrigheden noterer sig således, at der sker en indskrænkning i stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret, men at Kirkeministerens indsigelsesret opretholdes.

Den omstændighed, at der sker en indskrænkning af stiftsøvrighedernes selvstændige indsigelsesret, er uheldig set i lyset af, at man i Roskilde Stift har store landområder, hvor placering af vindmøller og solceller kan udgøre en stor udfordring i forhold til ud- og indsynet af kirkerne.

Det lokale stift har det største lokale kendskab til forholdene og burde derfor fortsat have mulighed for at komme med indsigelser uindskrænket.

Vi ønsker derfor de nuværende bestemmelser i planloven for stiftsøvrighedens mulighed for indsigelser opretholdt, da disse bestemmelser medvirker til, at vi kan sikre stiftes kirker som et kulturhistorisk monument i landskabet.

Venlig hilsen

Ulla Thorbjørn Hansen
Biskop

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Sagsnr. 2022-7022

Bemærkninger til ”Lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love”

Rådet for Bæredygtigt Byggeri takker for muligheden for at give bemærkninger til lovforslaget.

Rådet for Bæredygtigt Byggeri har fokus på, hvordan Planloven sætter rammerne for udviklingen af vores byer, og hvordan Planloven i højere grad kan blive et aktivt redskab for de kommunale myndigheder, når de skal bidrage til opfyldelsen af vores klima- og naturmål. Det er vigtigt, at evalueringen af Planloven udmønter sig i konkrete lovforslag, så Planloven forbedres og indtænkes som et værktøj til at løse klima- og biodiversitetsudfordringen.

Bemærkninger til det konkrete lovforslag

Rådet for Bæredygtigt Byggeri vil gerne udtrykke overordnet opbakning til de ændringer til Planloven, der er foreslået, men vil samtidig gerne udtrykke bekymring for ophævelsen af Landsplanredegørelsen og at nulparkering ikke kan anvendes i større byudviklingsområder. Derudover vil Rådet for Bæredygtigt Byggeri gerne opfordre til præcisering og udvidelse af en række af tilføjelserne.

Landsplanredegørelse

Vi befinder os midt i en række akutte kriser, og her bærer bygge- og ejendomsbranchen en stor del af ansvaret. Byggeri og bygninger står for ca. 30 % af Danmarks samlede CO₂-udledning. Branchen tærer på jordens ressourcer, og bidrager til tilbagegangen i biodiversiteten. Pladsen er trang i Danmark, og i fremtiden skal der både være plads til VE-anlæg, fødevarerproduktion, infrastruktur, vild natur, byer og mennesker. Dette kalder på national planlægning, der skaber rammerne for mere tværkommunalt samarbejde.

Landsplanredegørelsen kan være et afgørende værktøj i denne indsats. Rådet for Bæredygtigt Byggeri finder det derfor stærkt bekymrende, at § 2, stk. 2 og 3 ophæves og at kravet om Landsplanredegørelsen således afskaffes.

Grønne arealer

Rådet for Bæredygtigt Byggeri bakker op om, at "procentdel med grønne arealer" bliver tilføjet som et nyt emne til § 11 b, stk. 1 og dermed skal konkretiseres i kommuneplanens rammer for lokalplanlægningen. Rådet vil dog gerne opfordre til, at det bliver præciseret, at det ikke kun handler om kvantitet, men også om kvaliteten af arealerne. Der er stor forskel på, om et område fungerer som et rekreativt grønt område eller et naturareal, hvis det skal bruges som værktøj til at begrænse tilbagegangen i biodiversiteten, og det er en distinktion, som er vigtig i kommuneplanen.

Vi bakker ligeledes op om, at naturforhold tilføjes til Lokalplankataloget, og at det præciseres, at fællesanlæg kan være grønne arealer.

Parkering

Rådet for Bæredygtigt Byggeri bakker op om, at det bliver muligt for kommunerne at træffe beslutning om, at der i et område ikke skal etableres parkeringspladser, foruden parkeringspladser til mennesker med handicap. CO₂-udledningen forbundet med at bygge f.eks. parkeringskældre er betydelig. Ændringen kan medføre en grønnere adfærd, hvis bestemmelsen anvendes til at planlægge bilfri byområder, da fraværet af parkeringspladser pålægger den enkelte at vælge et alternativ til bilisme, som f.eks. cykling, gåben eller offentlig transport - til gavn for grønnere mobilitet i byerne. Det vil desuden have afledte positive effekter i form af mindre luftforurening, mindre trængsel og øget brug af kollektiv transport, hvis kommunerne gør brug af ændringen.

Derfor synes Rådet, at det er unødvendigt at forudsætte, at muligheden for nulparkering ikke anvendes i generelt større, nye byudviklingsområder. Det er netop her, at planlægningen af større bilfri områder giver incitament til grønnere mobilitet, og det er afgørende for en fremtidig bæredygtig byplanlægning. Rådet opfordrer derfor til, at denne forudsætning slettes og at kommunerne selv får mulighed for at beslutte, hvor i byerne at potentielle bilfri områder placeres.

Midlertidig arealudnyttelse

Rådet for Bæredygtigt Byggeri vil gerne udtrykke opbakning til, at mulighederne for midlertidig anvendelse lempes. I stedet for at have tomme grunde i et byområde, så er det attraktivt at udvikle byliv, kendskab og ejerskab til byområdet undervejs i byggeprocessen,

så det gøres til en del af lokalsamfundet og stedlige identitet styrkes. Etablering af f.eks. by- og nyttehaver bidrager til at bringe naturen tættere på byen og kan med fordel samtænkes med initiativer for mere biodiversitet i byerne.

Yderligere bemærkninger til Planloven

Udover ovenstående bemærkninger vil vi gerne benytte lejligheden til at fremhæve en række mulige tilføjelser til Planloven, der kan være med til at sikre, at kommunerne har de rette værktøjer til at fremme bæredygtighedstiltag inden for byggeri og byplanlægning i kommunen.

Senest med lov nr. 417 af 23. april 2023 blev klima skrevet ind i Planlovens formålsparagraf. Det er et vigtigt første skridt til at give kommunerne flere værktøjer til deres klimaindsatser. Det er nødvendigt, at planloven, og herunder kommunerne, bliver gjort til aktive medspillere i opfyldelsen af vores nationale klimamål.

Der er dog brug for at specificere, hvilke nye muligheder og værktøjer det øgede fokus på klima i planloven giver. Rådet for Bæredygtigt Byggeri vil gerne opfordre til, at der stilles klimamål i kommunernes planstrategier, at lokalplankataloget udvides med klimabestemmelser og at der udarbejdes en ny vejledning til lokalplanlægningen med fokus på klima og natur.

Klimamål i kommunernes planstrategier

Jf. Planlovens § 23a skal Kommunalbestyrelsen inden udgangen af den første halvdel af den kommunale valgperiode offentliggøre en strategi for kommuneplanlægningen. Rådet anbefaler, at nedbringelse af klimaaftryk gøres til en bunden opgave og dermed en fast del af kommunernes planstrategier.

Rådet anbefaler derfor, at der indføres en ny stk. 2 i Planlovens §23a:

Ny Stk. 2: Den i stk. 1 nævnte planstrategi skal indeholde mål for, at kommuneplanlægningen medvirker til at mindske udledning af drivhusgasser, at håndtere de uundgåelige klimaforandringer samt at varetage hensynet til natur og biodiversitet.

(De hidtidige stk. 2-7 bliver herefter stk. 3-8.)

Udvidelse af lokalplankataloget i § 15 stk. 2 med klimabestemmelser

Af lovforslaget fremgår en række tilføjelser til lokalplankataloget § 15 stk. 2, som Rådet for Bæredygtigt Byggeri, jf. ovenstående generelt bakker op om. Rådet bemærker dog, at der ikke indføres nye klimaværktøjer til kommunerne i lokalplankataloget. Dette vurderes uhensigtsmæssigt.

Rådet for Bæredygtigt Byggeri vil gerne opfordre til, at tilføjelsen af klimahensyn til Planlovens formålsparagraf følges op med konkrete muligheder for kommunerne til at gå længere i nye lokalplaner med at reducere drivhusgasudledninger.

Konkret foreslår vi, at kommunerne i nye lokalplaner får mulighed for at stille krav til:

- Nybyggeris CO₂-aftryk ved anvendelse af livscyklusvurdering (LCA).
- Ressourcekortlægning og genbrug af egnede bygningsdele ifm. nedrivning eller omdannelse.

Ny vejledning til lokalplanlægning med fokus på klima og natur

Uanset hvilke planlovsændringer, der gennemføres, bør der udarbejdes en ny vejledning til lokalplanlægning, som specifikt adresserer klima- og biodiversitetsudfordringerne og specificerer de nye muligheder, som planlovsændringerne medfører. Den seneste vejledning til lokalplanlægning er fra 2009, og den berører ikke klima eller biodiversitet. En ny vejledning til lokalplanlægning er derfor en vigtig indsats, når en ny planlov er vedtaget.

Det er nødvendigt med en mere gennemgribende bearbejdning af planloven, hvor hensynet til klima bliver omdrejningspunktet for en mere grøn, enkel og forståelig planlov. En sådan gennemgribende bearbejdning vil ligeledes kunne sikre en bedre sammenhæng med bygningsreglements klimakrav, der trådte i kraft 01.01.2023.

Til
Plan- og Landdistriktsstyrelsen

Fejøl, den 22. juni 2023

Høringsvar til

Lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love (Opfølgning på evaluering af planloven m.v.)

Sammenslutningen af Danske Småøer vil gerne kvittere for, at lovforslaget bl.a. anerkender, at de små øer har udfordringer, der kræver særlige løsninger: Vores 27 medlemsøer ligger alle og med hele deres areal inden for kystnærhedszonen. Desuden er en forholdsmæssig stor andel af den enkelte småø's areal i sagens natur omfattet af strandbeskyttelseslinjen. Det betyder, at *al* udvikling på øerne, der kræver fysiske faciliteter, bebyggelse eller lignende, pr. definition er kystnær.

Sammenslutningen af Danske Småøer ser derfor positivt på forslaget om, *"at ministeren for landdistrikter efter aftale med miljøministeren - uanset planlovens § 29 om statens varetagelse af nationale interesser – kan godkende, at kommunalbestyrelsen vedtager en ø-udviklingsplan, der fraviger § 5 b, stk. 1, og § 35, stk. 1."*

Der er behov for at give de små øer øgede muligheder for at opnå en lempeligere adgang til fravigelse af planlovens regler om planlægning og landzoneadministration i kystnærhedszonen: Alle initiativer og projektet på småøerne har af naturlige årsager en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering, i og med at småøernes samlede areal ligge indenfor kystnærhedszonen.

Desværre mener vi *ikke*, at forslaget åbner for mulighed for udvikling på småøerne svarende til det behov, der er: Kravene til vækst, flere turister og særegenhed for forsøgsprojekter på landsplan har en karakter og en skala, så det er vanskeligt at forestille sig et forsøgsprojekt på en af småøerne. Omvendt er de muligheder, der udbydes inden for ø-udviklingsplaner i f.eks. den udvidede strandbeskyttelseszone af så lille skala (isbod, fodboldnet etc.), at det ikke åbner for reelle muligheder for udvikling på småøerne. Der mangler muligheder, der er tilpasset i skala og omfang, og som anerkender at småøernes arealer er små, alle er i kystnærhedszonen og med en forholdsmæssig stor andel i strandbeskyttelseslinjen. Dette uddybes nedenfor.

Sammenslutningen af Danske Småøer har følgende kommentarer til lovforslaget og de tilhørende bemærkninger:

- **Anvendelse af eksisterende bygninger i land- og byzone:** Sammenslutningen af Danske Småøer er meget positive overfor de nye muligheder, der åbnes for på småøerne bl.a. mht. at etablere nye boliger i umiddelbar tilknytning til én eller flere eksisterende landsbybebyggelse(r) og udvide eksisterende landsbyer i byzone med nye arealer til boliger¹.

Sammenslutningen af Danske Småøer mener dog, at muligheden for at etablere nye boliger og erhverv skal udvides til også at omfatte *alle* eksisterende bygninger på øen.

Eksempelvis skal det være muligt at etablere helårsbeboelse i overflødiggjorte landbrugsbygninger (og ikke kun én bolig, som planloven åbner for nu, men flere boliger). Vi mener således ikke, at nye boliger kun skal være betinget af at findes i tilknytning til eksisterende landsbybebyggelse(r), men at det derudover også skal være muligt at ombygge *eksisterende* bygninger – også i landzonen.

- **Eksisterende bygninger i strandbeskyttelseslinjen:** Sammenslutningen af Danske Småøer mener, at ø-udviklingsplanerne også bør kunne omfatte *eksisterende bygninger*, der er beliggende i arealer, der er omfattet af klitfredning (strandbeskyttelseslinjen). Områder i klitfredning er p.t. i teksten specifikt undtaget fra at indgå i ø-udviklingsplanerne. Det mener vi bør ændres, idet der bør ses mere differentieret på disse områder: Klitfredningen - set i forhold til de små øers samlede areal - omfatter forholdsmæssigt store dele af småøerne og begrænser derfor den udvikling øerne har brug for for fortsat at kunne udvikles som helårssamfund. Der er ikke tale om, at klitfredningen ikke skal være gældende, med udelukkende om, at der bør gives mulighed for at udnytte *de eksisterende bygninger, der findes i zonen allerede*. Alternativt oplever vi på øerne, at bygningerne henstår ubenyttede, tomme og misligholdt eller i værste fald som ruiner.

Bygningerne har tidligere indgået i småøernes virke og liv og bør derfor - ikke mindst i forhold til bæredygtighed vedr. genanvendelse af byggeri - kunne indgå i kommende udvikling, det være sig erhverv, turisme eller bosætning.

Sammenslutningen af Danske Småøer mener, at det bør være muligt at omdanne eksisterende, herunder tiloversblevne, bygninger i kystnærhedszonen - også indenfor klitfredningszonen (strandbeskyttelseslinjen) - til håndværks- og

¹ Bl.a. står der i lovforslaget på side 61: *"I den del af kystnærhedszonen, der ligger uden for strandbeskyttelseszonen, bliver der med forslaget mulighed for at omdanne overflødiggjorte bygninger inden for kystnærhedszonen til håndværks- og industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv, forenings- og fritidsformål samt lager- og kontorformål m.v. i videre omfang end efter nugældende, administrativ praksis, etablere nye boliger i umiddelbar tilknytning til én eller flere eksisterende landsbybebyggelse(r), udvide eksisterende landsbyer i byzone med nye arealer til boliger og erhverv og udvide eksisterende erhvervsvirksomheder."*

industrivirksomhed, mindre butikker, liberale erhverv, forenings- og fritidsformål, lager- og kontorformål m.v. samt også til helårsboliger og turismeformål.

Som vi læser lovforslaget, er dette kun muligt, hvis en småø udpeges som et af forsøgsprojekterne, der på landsplan "har et væsentligt potentiale til at skabe vækst og udvikling i kyst- og naturturismen og øget tiltrækning af turister samt via nyskabende elementer er særegne, så de kan bidrage til udviklingen af turisme i Danmark" – altså et temmelig stort turismeprojekt (set fra et småøperspektiv). Og her falder småøerne igennem og efterlades uden mulighed for en udvikling, der passer i størrelse og forhold til de små øer og deres begrænsede, men kystnære arealer.²

- **Mobilhomes og energianlæg- samt postanlæg:** Vi hilser det meget velkomment, at der i bemærkningerne er nævnt, at der nu åbnes for mulighed for at etablere enkelte pladser til mobilhomes på havne og campingpladser samt opstilling af solcelleanlæg og vindmøller³. Dette har stor betydning for den enkelte ø. Det er dog uklart, om dette kun kan lade sig gøre uden for strandbeskyttelseslinjen.

Sammenslutningen af Danske Småøer påpeger, at etablering af pladser til mobilhomes og energianlæg skal kunne lade sig gøre uanset, om det er i strandbeskyttelseslinjen eller ej (afhængig af den givne øs situation): **Vi mener eksempelvis, at det således skal være muligt på de små øer at etablere enkelte pladser til mobilhomes ved en havn eller på en eksisterende campingplads, uanset om disse måtte ligge inden for strandbeskyttelseslinjen eller ej, da havnen og/eller campingpladsen allerede har deres givne placering på øen.**

På samme vis bør energianlæg (herunder ladeanlæg til elkøretøjer/fartøjer) kunne etableres inden for strandbeskyttelseslinjen i de tilfælde, hvor dette er nødvendigt, fx pga. øens eventuelle langstrakte geografi, nødvendighed af placering tæt på havn eller lign. Et andet eksempel kunne være fremtidige postbefordringsanlæg/pakkebokse til modtagelse og afsendelse af breve/pakker på øen.

- **For få og for begrænsede muligheder for udvikling i den udvidede strandbeskyttelseslinje:** Sammenslutningen af Danske Småøer glæder sig over, at der med lovforslaget åbnes for etablering af faciliteter også inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje, men vi mener dog ikke, at de meget begrænsede muligheder, der med lovforslaget åbnes op for inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje, vil hjælpe småøerne tilstrækkeligt. Omfanget er slet ikke dækkende for de behov, der findes på småøerne i forhold til at kunne udvikle øernes muligheder indenfor bosætning, turisme, erhverv og grøn energiomstilling og eksemplerne på faciliteter er meget begrænsende. Vi

² jf. bemærkninger til Planlovens § 4 a, stk. 1. "Hvis projekterne har et væsentligt potentiale til at skabe vækst og udvikling i kyst- og naturturismen og øget tiltrækning af turister samt via nyskabende elementer er særegne, så de kan bidrage til udviklingen af turisme i Danmark."

³ I forlængelse af citat i fodnote 1: "Det bliver endvidere muligt på en lille ø at etablere enkelte pladser til mobilhomes ved en havn eller på en eksisterende campingplads, ligesom der bliver mulighed for at opstille husstandsvindmøller og små solcelleanlæg til brug for øens egen energiforsyning".

frygter, at man i den fremtidige sagsbehandling vil begrænse mulighederne til kun at omfatte de i teksten nævnte eksempler.⁴

Faciliteter og tiltag, der har betydning i en småø-sammenhæng, er eksempelvis:

- bygninger, der anvendes til salg af mad- og drikkevarer (ikke dagligvarehandel)
- mindre bygninger til anvendelse i restaurationsbranchen
- faciliteter og anlæg til rekreative aktiviteter
- anlæg og faciliteter som giver publikum adgang til strand- og naturområder
- faciliteter og bygninger til formidling af lokale natur- og kulturforhold
- faciliteter til naturnær overnatning
- anlæg og faciliteter i forbindelse med energianlæg og evt. nye færgeanlæg og tilhørende elforsyningsanlæg

Eksemplerne er ikke udtømmende og vil variere afhængig af den enkelte småø's behov og ikke mindst geografiske udformning, samt eksempelvis om øens havneanlæg er omfattet af strandbeskyttelseslinjen eller ej (nogle øhavne er, andre er ikke).

- **Mulighed for glampingtelte:** Sammenslutningen af Danske Småøer ser positivt på indførelsen i §35 af nyt stk. 11 vedr. muligheden for at opsætte op til 8 glampingtelte. Dog mener vi, at det skal sikres, at denne mulighed også kan benyttes på de små øer, uanset om der er tale om en veletableret, større turistattraktion (som der kun findes meget få af på de små øer) eller om en mindre eller nystartet virksomhed.

For små virksomheder, som der oftest er tale om på småøerne, vil glampingtelte netop give mulighed for med en relativ lille investering at forbedre rentabiliteten af virksomhederne. Desuden giver glampingtelte mulighed for at øge overnatningskapaciteten på øen uden etablering af deciderede bygninger.

Lovforslagets formulering er tydeligvis ikke møntet på de små øer og udelukker desværre størstedelen af småøernes turistaktører. Det finder Sammenslutningen af Danske Småøer stærkt problematisk og desuden konkurrenceforvridende.

Det bør således være muligt også for nystartede og mindre virksomheder på de små øer at opsætte glampingtelte.

⁴ Jf. Naturbeskyttelseslovens §65b: "Stk. 9. Miljøministeren kan i medfør af en vedtagen ø-udviklingsplan, jf. § 5 b, stk. 10 i lov om planlægning, inden for den udvidede strandbeskyttelseslinje gøre undtagelse fra § 15, stk. 1, til placering af faciliteter i tilknytning til eksisterende anlæg eller bebyggelse, som f.eks. en mindre isbod i tilknytning til en café, restaurant eller lignende turismevirksomhed, enkelte, mindre sportsfaciliteter som net og mål til boldspil og lignende ved klubber, foreninger, skoler, institutioner og eksisterende turismevirksomheder, enkelte, mindre lege- eller motionsfaciliteter ved klubber, foreninger, skoler og institutioner og eksisterende turismevirksomheder og en mindre bod til salg af lokale produkter."

- **Mobilmaster.** Sammenslutningen af Danske Småøer ser positivt på indførelsen i §35 af nyt stk. 12 vedr. muligheden for at opsætte mobilmaster for at sikre at også småøerne kan opnå den nødvendige mobildækning. Dette bør ske i dialog med øboerne.
- **Ejers benyttelse af sommerhus på småøer til helårsbolig.** Sammenslutningen af Danske Småøer mener, at der i §40 bør tilføjes *ejerens egen benyttelse*, således at lovteksten bliver: *"Specielt for de små øer fremgår det af planlovens § 40 a, stk. 1, at kommunalbestyrelsen kan dispensere fra forbuddet mod helårsbeboelse af sommerhuse til en ejers udlejning eller til ejerens egen benyttelse til helårsbeboelse af en helårsegnet bolig i et sommerhusområde på de små øer, hvis dispensationen kan anses at medvirke til en gunstig udvikling på øen."*

Der er ingen logisk grund til at dispensationen kun gælder lejere og ikke ejeren selv.

- **Samarbejde med øens lokalbefolkning:** Vi mener, at det bør tydeliggøres at ø-udviklingsplanerne skal ske i et samarbejde mellem øerne og kommunen. Derfor bør der i teksten tilføjes *i samarbejde med øens lokalbefolkning*: *"... at på initiativ af øens lokalbefolkning kan den ansvarlige kommune i samarbejde med øens lokalbefolkning udarbejde en udviklingsplan for øen, der fastlægger sammenhængen mellem lokal udvikling og fortsat hensyntagen til beskyttelsen af natur og landskab."*
- **Ø-udviklingsplaner:** Sammenslutningen af Danske Småøer mener, at detaljeniveauet i udviklingsplanerne (også benævnt "bonuslokalplanerne"), bør kunne udføres på et niveau, der svarer til de eksisterende udviklingsplaner, der p.t. allerede er udført for en række øer. **Sammenslutningen af Danske Småøers opfattelse af den politiske aftale og de drøftelser, der er gået forud, har været, at der skulle kunne foregå en smidig og tilgængelig proces for øerne, hvor en dispensationsgodkendelse er mulig, når beboerforeningen, lodsejere og kommune er enige om et givent projekt.**

Ift. udviklingsplanerne mener vi således, at det er vigtigt:

- **at planarbejdet skal kunne udføres på en smidig måde, og at processen i borgerinddragelsen og udviklingen af en ø-udviklingsplan ikke kvæles i bureaukrati.** Vi er bl.a. bekymrede for hvordan omfanget af detaljer fortolkes⁵.
- at ø-udviklingsplaner ikke skal, men - afhængigt af situationen på den enkelte ø - godt kan omfatte hele øen. **Der bør være mulighed for at lave udviklingsplaner for delområder af en ø.** (Eksempelvis bør et projekt om at opstille en vindmølle eller andet i ét område ikke kræve en fuld udviklingsplan for hele øen).

⁵ I Lov om Naturbeskyttelse, § 65 efter stk. 2 som nyt stykke: »Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan gøre undtagelse fra § 16, stk. 1, § 17, stk. 1, og i særlige tilfælde § 18, stk. 1, og § 19 i en lokalplan, der er tilvejebragt efter reglerne i lov om planlægning, jf. § 15, stk. 5, i lov om planlægning. Lokalplanen skal have den detaljeringsgrad, der kræves for at kunne gøre undtagelse fra § 16, stk. 1, § 17, stk. 1, og i særlige tilfælde § 18, stk. 1, og § 19. Undtagelsen skal fremgå udtrykkeligt af lokalplanens bestemmelser og redegørelsesdel med angivelse af, hvilken regel der undtages fra, begrundelse for undtagelsen og afvejning af hensyn, der ligger til grund for undtagelsen.«

- at der bliver **åbenhed og gennemsigtighed i forhold til, hvilke kriterier planerne godkendes ud fra**, samt at det tydeligt fremgår, hvilke begrænsninger, barrierer og grundlæggende kriterier landdistriktsministeren arbejder ud fra i denne godkendelsesproces.
- **Økonomisk støtte til ø-udviklingsplaner:** Sammenslutningen af Danske Småøer understreger vigtigheden af, **at kommunerne kan søge økonomisk støttet til at få udarbejdet disse udviklingsplaner i samarbejde med øboerne**, da det ellers for småøer beliggende i økonomisk trængte kommuner kan betyde, at arbejdet med udviklingsplanerne risikerer at strandе på grund af manglende ressourcer og økonomi i kommunerne og ikke virkeliggøres.

Øvrige bemærkninger og opmærksomhedspunkter

Gennem en årrække har øboerne oplevet en vekslende sagsbehandling i Kystdirektoratet af sager på småøerne. Derfor fremsendes her en rapport (*se bilag*) udarbejdet for vores samarbejdspartner LAG Småøerne. Rapporten omhandler sagsbehandlingen af småø-sager i Kystdirektoratet og rejser nogle kritiske punkter, der bl.a. vedrører:

- Kystdirektoratet har i flere tilfælde ikke vurderet den særlige ø-regel i forbindelse med sager vedrørende erhverv og turisme. Denne manglende inddragelse af/stillingtagen til muligheden for at dispensere for reglerne i sager på småøerne i en stor del af sagsbehandlingerne kan påvirke øernes potentiale for økonomisk udvikling og turistattraktioner.
- Det faktum, at mange af de afviste sager omgøres af klagenævnet
- En højere afvisningsprocent i sager fra småøerne end på landsgennemsnit, til trods for den eksisterende mulighed for dispensation på småøerne.
- Tilsyneladende stor forskel på sagsbehandlingen blandt de forskellige sagsbehandlere, set ift. antallet af afslag/tilladelser
- Meget lang sagsbehandlingstid

Rapportens indhold har tæt forbindelse til de dele af planloven og naturbeskyttelseslove, som berører småøerne og giver en indsigt i, hvordan de administreres. Vi mener derfor, at det er relevant at påpege rapportens undersøgelser i nærværende høringssvar.

Sammenslutningen af Danske Småøer står naturligvis til rådighed, hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål eller uddybninger.

Venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand

Sammenslutningen af Danske Småøer

Sammenslutningen af Danske Småøer www.danske-smaaoer.dk
Strynø Brovej 12, 5943 Strynø. Tlf: 62 51 39 93. sekretariatet@danske-smaaoer.dk

KAAS & MULVAD

RESEARCH & ANALYSE

Analyse af Kystdirektoratets afgørelser om strandbeskyttelseslinjen på 27 småøer

Af Nils Mulvad, Kaas & Mulvad – 9. juni 2023.

Aarhus
Ellebjergrvej 25
8240 Risskov

København
Porcelænsghaven 6B, 1.th.
2000 Frederiksberg

post@kaasogmulvad.dk
www.kaasogmulvad.dk

Bank: Vestjysk Bank
Reg: 7739
Konto: 1653472

CVR: 32062822
IBAN: DK8077390001653472
SWIFT: VEHODK22

Analyse af Kystdirektoratets afgørelser om strandbeskyttelseslinjen på 27 småøer

Indhold

Opgave	2
Baggrund.....	3
Databeskrivelse	3
Analyse af data	4
Forskel på sagsbehandlere.....	5
Sagsbehandlingstid.....	7
Miljø- og Fødevareklagenævnet	9
Afslag inden for rekreative aktiviteter/turisme, erhvervsvilkår og arealoverførsel.....	10
Boliger/sommerhuse	12
Konklusioner.....	12
Bilag 1	14
Kystdirektoratets bemærkninger til udkast til rapport.....	14

Opgave

LAG Småøerne ønsker en analyse af Kystdirektoratets afgørelser omkring dispensation for strandbeskyttelseslinjen på 27 småøer.

Baggrund

[Lov nr. 439, indført den 1. juni 1994](#), udvidede strandbeskyttelseslinjen fra 100 meter til 300 meter. Denne lovændring omfattede ændringer i planlægningsloven og naturbeskyttelsesloven. I lovens forarbejde blev der på side 6506 og 6513 argumenteret for en mere lempelig tilgang til småøer for at sikre deres fremtidige udvikling.

Forarbejdet nævnte specifikt, at forvaltningen af den udvidede strandbeskyttelseslinje på småøer skulle være mere liberal, når lokale forhold og øernes erhvervmæssige udvikling gjorde det nødvendigt. Denne henvisning var målrettet området mellem 100 meter og 300 meter fra kysten. Loven skulle gavne øernes erhvervmæssige udvikling, men den anerkendte også generelle hensyn, som når lokale forhold kræver det.

Forarbejdet berørte også områder, der er fuldt dækket af strandbeskyttelseslinjen. På øer, halvøer og lignende, der er fuldt omfattet af kystnærhedszonen, blev det understreget, at arealer stadig kunne inddrages til nødvendig byudvikling. Denne byudvikling skulle dog være i overensstemmelse med det omkringliggende kystlandskab og primært lokaliseres bag eksisterende bebyggelse.

Loven indebar ikke en begrænsning af nødvendig udvikling, idet planlægningen af byudvikling blev bestemt af de amtskommunale og kommunale planer for kommunerne som helhed. I stedet krævede loven, at enhver byudvikling skulle være velbegrunderet og, hvis muligt, skulle finde sted væk fra kysten. Særligt for mindre øer blev det bemærket, at bysamfund i landzonen kunne udvides, hvis en generel begrænsning af bebyggelsen ville være i konflikt med hensynet til ø-samfundets udvikling eller opretholdelse.

I forhold til turisme anførte forarbejdet, at det var forventet, at oplysningstavler, skilte, toiletbygninger og andre beskedne faciliteter til brug for friluftslivet og turismen ville være tilladt i overensstemmelse med hidtidig praksis.

Kystdirektoratet har fortolket disse direktiver således, at der i det udvidede strandbeskyttelsesområde, altså mellem 100 og 300 meter fra stranden, skal udvises større fortolkningstolerance. Dette gælder ikke for det oprindelige strandbeskyttelsesområde op til 100 meter fra stranden.

I Danmark har naturbeskyttelse langs kysterne altid haft høj prioritet. Med de mere lempelige regler for småøer ønskede lovgiverne at sikre, at udviklingsmulighederne for beboelse og erhverv på disse øer blev bevaret. Hvis fortolkningen af loven kun tillader de erhverv, der eksisterede i 1994, kan det begrænse øernes evne til at udvikle sig, da landbrug og småindustri i dag ofte erstattes af erhverv knyttet til rekreative aktiviteter og turisme.

Databeskrivelse

Kaas & Mulvad har den 20. april 2023 trukket data for alle afgørelser offentliggjort på Kystdirektoratets hjemmeside. Kystdirektoratet begyndte at offentliggøre afgørelser på sin hjemmeside i 2019, og de er tilgængelige på følgende link:
<https://kyst.dk/offentliggoerelser/strand/>

Vi har samlet data fra 2909 afgørelser vedrørende strandbeskyttelseslinjen siden starten af offentliggørelsen i 2019. I alle disse afgørelser er ø-navne blevet markeret, hvis de optræder i teksten. Dette er tilfældet for 152 af sagerne. En af disse sager er en samlings sag bestående af fire afgørelser, der er delt op i fire separate sager. Derfor er der i alt 2912 sager, hvoraf 155 involverer de 27 småøer.

De 27 øer omfatter: Aarø, Agersø, Anholt, Askø, Avernakø, Baagø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Drejø, Egholm, Endelave, Fejø, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø og Venø.

Kystdirektoratet har også behandlet sager om bl.a. Bogø og Glænø, men disse er ikke inkluderet i de 155 sager.

Nogle afgørelser har samme journalnummer, men betragtes som separate sager, da de ofte drejer sig om gentagne og ændrede ansøgninger. Sager, der nævner et af de 27 ø-navne, er blevet gennemgået manuelt. Nogle af disse sager drejede sig ikke faktisk om en ø, men nævnte blot ø-navnet i teksten. Disse sager er ikke inkluderet i de 155 særligt analyserede. De 155 sager vedrører altså en af de 27 øer.

Sagerne er kategoriseret efter afgørelsestype, ansøger, hovedkategori og konkret forhold. Det er også noteret, om afgørelsen inkluderer en vurdering af, om der bør gives dispensation på grund af en mere lempelig praksis for småøer.

Kystdirektoratet træffer afgørelse i form af enten tilladelse, dispensation, afslag, høring eller forlængelse. En forlængelse er typisk en forlængelse af en dispensation, og en dispensation betragtes som en tilladelse. Der er fem høringer, som ikke omhandler småøerne. Disse er ekskluderet fra analysen, mens alle forlængelser og dispensationer tæller som tilladelser. Der er ingen forlængelsessager, der vedrører de 27 øer.

For de 27 øer er der givet 116 tilladelser og 39 afslag, hvilket udgør 25% af afgørelserne. For resten af landet er der 2120 tilladelser og 632 afslag, hvilket udgør 23% af afgørelserne.

Ved en telefonsamtale med Inge Merete Nygaard Christensen, teamleder, og Kaj Merrild Hareskov, fuldmægtig ved Kystdirektoratet, den 13. april 2023, blev det oplyst, at:

- Kystdirektoratet har ingen praksisnotater til håndtering af strandbeskyttelsessager.
- Linjen i sagerne lægges i fællesskab i sagsbehandlergruppen, som kun omfatter få medarbejdere.
- De prioriterer nogle sager over andre, baseret på akutte situationer som et nedbrændt hus eller klitrydning. Ellers behandles sagerne i den rækkefølge, de kommer ind.
- I sagerne noteres det, når den særlige, mere lempelige regel for småøer har været under overvejelse.
- Hvis de modtager en ny afgørelse fra klagenævnet eller domstolene, tilpasser de deres praksis fremadrettet, men de genåbner ikke tidligere sager.

Visse afgørelser fra Kystdirektoratet påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Fra dette nævnt har vi den 20. april 2023 trukket alle afgørelser vedrørende strandbeskyttelseslinjen fra 2017 og frem, i alt 284 sager, hvoraf 11 involverer en af de 27 småøer. I 49 af sagerne har klagenævnet ændret, ophævet eller sendt afgørelsen tilbage til genbehandling. I 187 sager har nævnet bekræftet afgørelsen, mens nævnet i 48 sager har afvist at behandle klagen, normalt fordi den ikke er indsendt inden for tidsfristen. Ingen af de 48 afviste sager omhandler småøerne.

I de 11 sager fra småøerne har nævnet ændret afgørelsen i 5 tilfælde, mens dette kun er tilfældet for mindre end 20% af de øvrige sager, hvor nævnet har ændret afgørelsen (44 ud af 225 sager).

Et udkast til rapporten blev fremsendt til Kystdirektoratet den 20. maj 2023. Katrine Marie Witt Henriksen, der er konstitueret teamleder i Kystzoneforvaltning i Kystdirektoratet, sendte en e-mail den 8. juni 2023 med kommentarer til rapporten. Dele herfra er herefter indarbejdet i rapporten. Hendes e-mail kan ses i helhed som bilag.

Analyse af data

Kystdirektoratet har offentliggjort i alt 2907 afgørelser om strandbeskyttelseslinjen på sin hjemmeside. Disse afgørelser danner grundlag for analysen.

Tabel 1: Højere afslagsprocent for småøerne

Fordeling	Tilladelser	Afslag	Sager	AfslagsPct
Ikke småøer	2120	632	2752	23,00%
Småøer	116	39	155	25,20%
Total	2236	671	2907	23,10%

Kystdirektoratets procentdel af afslag er marginalt højere (25,2%) for ansøgninger fra småøerne end fra resten af landet (23,0%).

Tabel2: Høj afslagsprocent for rekreative aktiviteter og turisme

Kategori	Tilladelser	Afslag	Sager	AfslagsPct
Arealoverførsel og udstykning	3	4	7	57,1%
Bolig/sommerhus	26	12	38	31,6%
Erhvervsvilkår	21	4	25	16,0%
Landbrug	3	0	3	0,0%
Naturforbedring	10	2	12	16,7%
Rekreative aktiviteter og turisme	39	17	56	30,4%
Teknisk anlæg	14	0	14	0,0%
Samlet	116	39	155	25,2%

De 155 sager for småøerne er opdelt i hovedkategorier. Kystdirektoratet giver tilladelse i alle sager om landbrug og tekniske anlæg. Sager vedrørende erhvervsvilkår og naturforbedring har også en høj godkendelsesprocent, mens det er sværere at få tilladelse til arealoverførsel/udstyknin, ejendomsændringer og rekreative aktiviteter og turisme.

Tabel 3: Private har svært ved at få tilladelse

Ansøger	Tilladelser	Afslag	Sager	AfslagsPct
Erhverv	19	4	23	17,4%
Forening eller institution	14	5	19	26,3%
Landbrug	19	5	24	20,8%
Myndighed eller forsyningsvirksomhed	36	9	45	20,0%
Privat	28	16	44	36,4%
Samlet	116	39	155	25,2%

Ansøgere er delt op i forskellige kategorier. Private har særlig svært ved at få en tilladelse.

I kun 24 (15,5%) ud af de 155 sager har de specielle regler for småøer været overvejet. I 9 sager resulterede det i afslag, mens 15 sager endte med tilladelse.

Reglerne for ø-overvejelsen er ikke blevet anvendt i sager vedrørende bolig/sommerhus, landbrug, naturforbedring eller tekniske anlæg. De er kun blevet brugt i sager om arealoverførsel/udstyknin, erhvervsvilkår og rekreative aktiviteter/turisme.

Inden for erhvervsvilkår fører ø-overvejelsen til godkendelse i 9 ud af 10 tilfælde. I 3 af sagerne om erhvervsvilkår, der fører til afslag, er den specielle regel om småøer ifølge afgørelsen ikke blevet overvejet.

Inden for arealoverførsel har reglerne for småøer været overvejet i 2 ud af 7 sager, og i en af sagerne ender det med godkendelse, mens den anden ender med afslag.

Inden for rekreative aktiviteter/turisme er reglen blevet overvejet i 12 ud af de 56 sager. I 7 af sagerne endte det alligevel med afslag. I 10 sager med afslag inden for rekreative aktiviteter/turisme er småø-reglen ikke blevet overvejet.

Forskel på sagsbehandlere

Alle sagerne er også blevet vurderet baseret på, hvilken sagsmedarbejder der har behandlet ansøgningen. Denne optælling viser en betydelig variation i praksis.

Tabel 4: Stor forskel i praksis for medarbejdere

Anonym	Tilladelser	Afslag	Sager	AfslagsPct
N1	6	14	20	70,00%
N2	21	30	51	58,80%
N3	10	13	23	56,50%
N4	76	78	154	50,60%
N5	6	5	11	45,50%
N6	20	15	35	42,90%
N7	34	16	50	32,00%
N8	48	22	70	31,40%
N9	11	4	15	26,70%
N10	871	282	1153	24,50%
N11	13	4	17	23,50%
N12	205	61	266	22,90%
N13	36	10	46	21,70%
N14	69	18	87	20,70%
N15	23	6	29	20,70%
N16	26	6	32	18,80%
N17	24	5	29	17,20%
N18	14	2	16	12,50%
N19	327	46	373	12,30%
N20	114	16	130	12,30%
N21	80	9	89	10,10%
N22	58	4	62	6,50%
N23	45	3	48	6,30%
N24	17	1	18	5,60%
N25	17	1	18	5,60%
N26	33	0	33	0,00%
N27	15	0	15	0,00%
Total	2236	671	2907	23,10%

Navne på medarbejdere er blevet anonymiseret, og medarbejdere, der har behandlet færre end ti sager, er undtaget. Optællingen indikerer, at nogle medarbejdere har en meget høj afvisningsrate, mens andre har en meget lav. Der er stor variation. Fem sager, der blev sendt til høring, er ikke inkluderet i oversigten.

Tabel 5: Stor forskel i praksis i småsager for medarbejdere

Anonym	Tilladelser	Afslag	Sager	AfslagsPct	Småø overvejelse	Afslag
N1	6	5	11	45,5%	1	1
N2	11	9	20	45,0%	8	6
N3	4	2	6	33,3%	3	1
N4	36	12	48	25,0%	3	
N5	7	1	8	12,5%		
N6	21	2	23	8,7%	5	
N7	7	0	7	0%	2	
Andre	24	8	32	25,0%	2	1
Total	116	39	155	25,2%	24	9

Sagsbehandlere med mindre end 7 sager er blevet inkluderet i kategorien "andre". Optællingen viser en betydelig variation i praksis. To medarbejdere afviser næsten halvdelen af ansøgningerne og ender oftest også med at afvise, når de tager småø-reglerne i betragtning. Den ene overvejer småø-reglen i otte sager og giver alligevel afslag i seks af disse sager.

En anden medarbejder godkender 21 ud af 23 sager, og i alle 5 sager, hvor småø-reglerne overvejes for denne sagsbehandler, ender det med en tilladelse.

En af forklaringerne kan naturligvis være, at der er en stor variation mellem sagerne. Dog er variationen så stor, at det også tyder på forskellig praksis blandt sagsbehandlerne.

Kystdirektoratet er blevet forelagt hele undersøgelsen og kritiserer rapportens brug af medarbejders afslagsprocenter og anvendelse af småø-reglen på individniveau, da det ifølge direktoratet ikke giver et korrekt billede, især hvis den enkelte sagsbehandler har arbejdet med særlige sagstyper eller påtaget sig svære sager.

Katrine Marie Witt Henriksen, der er konstitueret teamleder i Kystzoneforvaltning i Kystdirektoratet, understreger, at selvom den sagsførende medarbejder underskriver en afgørelse, er det ikke et udtryk for deres personlige holdning, men derimod et udtryk for direktoratets vurdering.

Katrine Marie Witt Henriksens kommentarer får os dog ikke til at ændre konklusionen, nemlig at den store forskel i afslagsprocent både kan skyldes forskellige sagstyper, men også en regulær forskel i praksis blandt medarbejderne, og den undersøgelse bør direktoratet selv foretage.

Sagsbehandlingstid

I 90 ud af 155 afgørelser for de 27 øer har Kystdirektoratet angivet ansøgningsdatoen. For de resterende 65 sager har direktoratet suppleret med ansøgningsdatoerne, så både ansøgnings- og publiceringsdato er tilgængelige for alle 155 sager. Det er værd at bemærke, at publiceringsdatoen betragtes som afgørelsesdato. Desuden er afgørelsesdatoen i mange tilfælde ikke oplyst, men hvor den er inkluderet, er den identisk med publiceringsdatoen.

Sagsbehandlingstiden beregnes som [publiceringsdato] - [ansøgningsdato] + 1 for at sikre, at behandlingstiden ikke kan være 0. En enkelt sag fremviser en negativ sagsbehandlingstid, hvilket vurderes at skyldes en fejl i indtastningen af ansøgningsåret. I dette tilfælde er ansøgningsdatoen blevet rettet et år tilbage.

To specielle ansøgninger med lang sagsbehandlingstid undtages fra oversigten. Den ene har haft en lang behandlingstid, fordi afgørelsen først blev truffet efter behandling i Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Således er der 153 sager i oversigten over sagsbehandlingstider.

Tabel 6: Stor forskel i sagsbehandlingstid

År	Antal	Gns.	Længste	Korteste
2019	24	146,5	379	2

2020	41	148,0	568	1
2021	29	149,3	534	2
2022	47	191,6	601	1
2023	12	43,7	163	2
Alle år	153	153,2	601	1

Selvom der er stor variation i sagsbehandlingstiderne, er den gennemsnitlige sagsbehandlingstid 153 dage for alle årene. For de hurtigste sager er afgørelsen kommet efter en til to dages sagsbehandling, mens de mest langvarige sager har en sagsbehandlingstid på næsten to år. Den høje gennemsnitlige sagsbehandlingstid skyldes dog nogle få sager, der strækker sig over en lang periode, med den typiske sagsbehandlingstid er omkring 2½ måned (78 dage, som er medianen for sagsbehandlingstiden).

Kystdirektoratet har bekræftet, at alle sager behandles ens, med undtagelse af nogle få akutte sager, der vedrører genopførelse af huse eller ødelæggelse af klitter.

Tabel 7: Ti sager med længst sagsbehandlingstid

Sagsbehandling (dage)	Titel	Ø	År
601	Afslag til ændret anvendelse af garage til beboelse ved et sommerhus	Avernakø	2022
568	Afslag på ansøgning om dispensation til bålhytte med sheltere, svedehytte og tipi i Odder Kommune	Tunø	2020
542	Dispensation til genopførelse af sommerhus	Venø	2022
534	Afslag til opførelse af shelters	Egholm	2021
512	Dispensation til fire informationskilte inden for strandbeskyttelseslinjen i Skive Kommune	Fur	2021
504	Dispensation til udvidelse af sø	Orø	2021
486	Dispensation til etablering af genbrugssted på Engholm	Egholm	2022
471	Afslag til udvidelse af campingplads – Agersø Camping	Agersø	2022
461	Afslag på ansøgning om dispensation til etablering af autocamperpladser med tilhørende tilkørsel ved Aarø Havn i Haderslev Kommune	Aarø	2020
431	Afslag til etablering af vinmark og glamping	Avernakø	2022

Ti sager med sagsbehandlingstid mellem 431 og 601 dage.

Tabel 8: Ti sager med kortest sagsbehandlingstid

Sagsbehandling (dage)	Titel	Ø	År
2	Dispensation til terrænregulering mv. ved genopførelse af sommerhus	Venø	2022
2	Afslag til genopførelse af udhus ved sommerhus	Fur	2022
2	Dispensation til bibehold af terrasse	Endelave	2020

2	Afslag til at ombygge fritidshus	Tunø	2023
2	Dispensation til udskiftning af ældre bundfældningstank med en ny pumpestation	Strynø	2019
2	Dispensation til opsætning af skilte på Lolland	Femø	2019
2	Dispensation til opstilling af udstillingspavillon	Birkholm	2020
1	Dispensation til ændret anvendelse af og ændringer på tiloversblevne landbrugsbygninger	Omø	2022
1	Dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til genopførelse af sommerhus med kælder	Venø	2020
1	Dispensation til tilslutningsbokse for optisk kabel mellem Fyn og Lyø, Faaborg-Midtfyn kommune	Lyø	2022

Ti sager med sagsbehandlingstid på en-to dage.

De to tabeller viser kortest og længst sagsbehandlingstid. Overskrifterne på sagerne kan ikke forklare den lange sagsbehandlingstid. For eksempel tager en ansøgning om fire informationskilte på Fur 512 dage.

Miljø- og Fødevareklagenævnet

Klagenævnet har siden 2017 ophævet/hjemsendt fem afgørelser fra Kystdirektoratet for småøerne.

Den 21. august 2017 ændrede klagenævnet en afgørelse om arealoverførsel på Agersø og påpegede mere lempelige krav. [Link til afgørelse](#)

Klagenævnet begrundede afgørelsen med: Efter Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis stilles der lempeligere krav til den særlige begrundelse, jf. lovens § 65 b, stk. 1, i sager om arealoverførsler, hvor der ikke opstår en ny ejendom med adgang til kysten, da det i disse sager nogle gange er meget lidt sandsynligt, at arealoverførslen vil medføre uheldige faktiske ændringer af kystlandskabet.

Den 15. november 2017 hjemviser klagenævnet en sag fra Nekselø om ejendomsdispensation på basis af lempeligere krav efter 2017-loven. [Link til afgørelse](#)

Den 21. december 2018 ændrer klagenævnet en afgørelse om ny anvendelse af landbrugsjord til erhverv på Orø med henvisning til, at den særlige ø-regel skal tolkes mere lempeligt, end Kystdirektoratet har gjort i sagen. [Link til afgørelse](#)

Den 24. februar 2020 ophæver klagenævnet delvist et afslag om dispensation til et badehus. [Link til afgørelse](#)

Den 26. april 2022 ophæver klagenævnet Kystdirektoratets afgørelse om nej til naturlejrplads på Tunø.

Et flertal i Miljø- og Fødevareklagenævnet finder, at der er tale om et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation fra strandbeskyttelseslinjen. Flertallet har ved vurderingen lagt vægt på, at det ansøgte er beliggende i et tætbevokset område, hvorfor de ansøgte anlæg ikke vil fremstå skæmmende i kystlandskabet.

Flertallet har endvidere lagt vægt på, at den ansøgte naturlejrplads i det væsentligste vil være offentligt tilgængelig og dermed vil bidrage til mulighederne for, at offentligheden kan opleve og bevæge sig i naturen. Det er endvidere indgået i flertallets vurdering, at det ansøgte efter det oplyste vil bidrage positivt til mulighederne for vækst for øsamfundet. [Link til afgørelse](#)

Således viser disse afgørelser, at klagenævnet i flere tilfælde har omstødt eller ændret Kystdirektoratets afgørelser. De enkelte sager demonstrerer en bred vifte af problematikker og udfordringer i forhold til kyst- og naturbeskyttelse, herunder arealoverførsler,

ejendomsdispensationer, anvendelse af landbrugsjord og etablering af faciliteter som naturlejrpladser og parkeringsområder. I nogle af disse sager har klagenævnet vurderet, at mere lempelige fortolkninger af lovgivningen var påkrævet.

Afslag inden for rekreative aktiviteter/turisme, erhvervsvilkår og arealoverførsel

Kystdirektoratet har afvist 25 sager inden for arealoverførsel, rekreative aktiviteter/turisme og erhvervsforhold i den undersøgte periode. I ni af disse sager blev den specielle ø-regel overvejet, mens den ikke blev overvejet i 16 af sagerne.

Den 14. oktober 2019 afviste Kystdirektoratet Lolland Kommunes ansøgning om at opføre en shelterplads på Femø. Lolland og Guldborgsund kommuner havde sammen med Nordea Fonden ansøgt om godkendelse til et projekt, der skulle udvikle området som en friluftdestination.

Shelterpladsen skulle etableres ved et eksisterende fritidsområde, og det ville ikke være synligt fra vandsiden, da det ville ligge under en digekrone. Ansøgningen blev behandlet af en af de medarbejdere i Kystdirektoratet, der har det største antal afvisninger. Kystdirektoratet overvejede ikke den særlige ø-regel i afvisningen.

Afvisningen blev begrundet med, at shelteret ikke ville blive udført under hensyn til den omgivende natur, og at der ikke var særlige forhold, der kunne begrunde en dispensation.

Afgørelsen i Miljø- og Fødevarerklagenævnet den 26. april 2022 (se ovenfor) kunne sandsynligvis føre til en anden afgørelse i denne sag, hvis den blev indsendt igen i en ny ansøgning. [Link til afgørelse.](#)

Den 2. september 2019 afviste Kystdirektoratet en skovdyrkerforenings ansøgning om at rejse skov på Endelave på en landbrugsejendom. Kystdirektoratet overvejede ikke den særlige ø-regel i afvisningen og begrundede afvisningen med, at landskabet på ejendommen fremstod åbent, og at der derfor ikke kunne ske en lempelig administration. [Link til afgørelse.](#)

Den 2. december 2019 afviste Kystdirektoratet en landmand på Agersøs ansøgning om at opsætte et læhegn som forlængelse af et eksisterende læhegn. Læhegnet skulle forhindre erosion. Kystdirektoratet afviste ansøgningen med begrundelsen, at læhegnet ikke havde afgørende betydning for landbrugsdriften, og at det ville stride mod de landskabsmæssige værdier. Kystdirektoratet overvejede ikke den særlige ø-regel i afvisningen. [Link til afgørelse.](#)

Den 3. marts 2020 gav Kystdirektoratet afslag til Struer Kommune, der ønskede at opstille tre kunstværker på Venø. De tre skulpturer ville blive farvet efter omgivelserne. Statens Kunstfond støttede projektet og vurderede den kunstneriske værdi høj.

Begrundelsen for afslaget var, at der ikke var tale om et særligt tilfælde og at en tilladelse kunne skabe præcedens. Desuden vurderede Kystdirektoratet, at de tre kunstværker ikke havde en stedbunden karakter. [Link til afgørelse.](#)

Den 12. juni 2020 gav Kystdirektoratet afslag til Aarø Fiskeriforening, der ønskede at etablere en autocamperplads ved Aarø Havn. Pladsen skulle gøre det muligt at parkere for 150 kroner pr. døgn.

Kystdirektoratet vurderede ikke den særlige ø-regel i afslaget og fandt, at der var tale om tilstandsændringer, der ville påvirke kystlandskabet væsentligt. [Link til afgørelse.](#)

Den 8. juli 2020 gav Kystdirektoratet afslag til Odder Kommune på en naturlejrplads med bålhytte, shelter, svedehytte og tipi på Tunø. Afslaget blev underkendt af Miljø- og Fødevarerklagenævnet den 26. april 2022. Se ovenfor. [Link til afgørelse.](#)

Den 8. december 2021 gav Kystdirektoratet afslag til Aalborg Kommune, der ønskede at etablere sheltere som et tårn på Egholm.

Kystdirektoratet begrundede afslaget med, at et tårn i tre etager op til 9 meter ikke er en mindre foranstaltning, der kan få dispensation. [Link til afgørelse.](#)

Den 12. januar 2022 gav Kystdirektoratet afslag til Agersø Camping, der ønskede at udvide campingpladsen. Siden åbningen i 1997 havde pladsen været fuldt belagt og med venteliste for fastliggere.

Kystdirektoratet begrundede afslaget med, at udvidelsen ville ske inden for den oprindelige strandbeskyttelseslinje på 100 meter, og at den særlige ø-regel derfor ikke kunne bruges til en dispensation. [Link til afgørelse.](#)

Den 3. marts 2022 gav Kystdirektoratet afslag til et arkitektfirma, der ønskede at genopføre en landbrugsejendom, opføre ferielejligheder, opføre en gård samt rækkehuse på Vejrhø, der ligger tæt på Fejø og har matrikel-sammenfald med Fejø.

Kystdirektoratet valgte at behandle de fire sager samlet, og gav afslag på alle fire ansøgninger

Kystdirektoratet konstaterede i afslaget, at det ansøgte handlede om at realisere en lokalplan om bæredygtigt landbrug og turisme for Vejrhø. Men da lokalplanen var vedtaget i 2011 vurderede Kystdirektoratet, at den ikke kunne begrunde en dispensation for strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet vurderede i afslaget den særlige ø-regel. Men Kystdirektoratet vurderede ikke om der skulle gælde særlige lempelige forhold, fordi Vejrhø næsten er fuldt dækket af den oprindelige strandbeskyttelseslinje på 100 meter. Øen er omkring 300 meter bred, så det meste af øen ligger i den oprindelige zone.

Ved bemærkningerne til loven i 1994 blev det understreget, at arealer stadig kunne inddrages til nødvendig byudvikling for øer, halvøer og lignende, der er fuldt omfattet af kystnærhedszonen. Denne byudvikling skulle dog være i overensstemmelse med det omkringliggende kystlandskab og primært lokaliseres bag eksisterende bebyggelse.

Sagerne er et godt eksempel på, at den konservative fortolkning af reglerne om strandbeskyttelse kan stå i vejen for udvikling på små-øerne. [Link til afgørelse.](#)

Den 30. marts 2022 gav Kystdirektoratet afslag til at etablere en vinmark og glamping, dvs. mere luksuriøs camping, på Avernakø.

Kystdirektoratet begrundede afslaget med, at det ansøgte lå inden for den oprindelige på strandbeskyttelseslinje på 100 meter, og at administrativ praksis for at etablere nye virksomheder er restriktiv, selv om det skal administreres mere lempeligt for små-øerne. [Link til afgørelse.](#)

Den 5. maj 2022 gav Kystdirektoratet to afslag til Den Selvejende Institution Geopark Vestjylland, der ønskede at opsætte tre informationsskilte på Venø.

Kystdirektoratet gav tilladelse til et af skiltene, men afslog de to andre, da det blev vurderet, at de ikke tog fornødent hensyn til naturen og landskabet, idet de skulle stå alene i et åbent område.

Kystdirektoratet vurderede ikke ø-reglen i forbindelse med afslagene. [Link til den ene afgørelse.](#) [Link til den anden afgørelse.](#)

Den 11. maj 2022 gav Kystdirektoratet afslag til et arkitektfirma, der ønskede at opføre et sejlerhus på Vejrhø, der ligger tæt på Fejø og har matrikel-sammenfald med Fejø.

Afslaget begrundes som i fire lignende sager, afgjort 3. marts 2022 og omtalt ovenfor. Kernen i afslaget er, at lokal planlægning ikke kan tilsidesætte strandbeskyttelseslinjen. [Link til afgørelse.](#)

Den 22. august 2022 gav Kystdirektoratet afslag til at udstykke en overflødiggjort medhjælperbolig på Venø.

Kystdirektoratet begrundede afslaget med, at der normalt gives afslag til udstykning, selv om grunden allerede er bebygget og en udstykning ikke vil føre til ændringer i kystlandskabet. Kystdirektoratet vurderede ikke den særlige ø-regel. [Link til afgørelse.](#)

Den 1. december 2022 afslog Kystdirektoratet en anmodning om at flytte strandbeskyttelseslinjen på Sejerø i udkanten af Sejerby.

Kystdirektoratet begrundede afslaget med, at strandbeskyttelseslinjen sjældent ophæves på ubebyggede arealer, og at der ikke var væsentlige landskabsmæssige hensyn bag ansøgningen. [Link til afgørelse.](#)

Den 8. februar 2023 gav Kystdirektoratet afslag til udstykning på Anholt Havn, således at ejerne af nogle bygninger også fik ejendomsret til grundene, hvor disse bygninger var opført.

Kystdirektoratet afviser at give dispensation, fordi området i så fald senere kan yderligere udbygges, og fordi, der ikke er særlige grunde, der taler for en dispensation. Kystdirektoratet vurderede ikke den særlige ø-regel i afslaget. Sagsbehandleren var en af dem med den højeste afslagsprocent. [Link til afgørelse.](#)

Den 21. juli 2020 afslog Kystdirektoratet en anmodning om at etablere langtidsparkering ved Grenå Havn for turister til Anholt, der ønsker at parkere bilen. I afgørelsen er den særlige ø-regel ikke vurderet. Dette er ikke en sag fra en småø, men et godt eksempel på en sag, hvor hensynet til øernes udvikling og overlevelse med øget turisme ikke vurderes af Kystdirektoratet. Forarbejderne til 1994-loven kunne ellers gøre det naturligt at overveje dispensation af hensyn til udviklingen af turisme-erhvervet på Anholt. [Link til afgørelse](#)

Sagerne viser, at Kystdirektoratets praksis i en række sager stadig er restriktiv og tilbageholdende med at benytte den særlige ø-regel og give dispensationer. Det kan tale for, at få prøvet flere afgørelser i Miljø- og Fødevareklagenævnet, ligesom det kan være grundlag for at forelægge praksis for Folketinget for at få en afklaring af, hvordan øernes udvikling skal vægtes i forhold til bevarelse af kystlandskabet.

Boliger/sommerhuse

Kystdirektoratet har afgivet afslag på 12 dispensations-ansøgninger inden for bolig- og sommerhusområdet ud af i alt 38 sager. I 2017 sendte Miljø- og Fødevareklagenævnet en sag tilbage, hvilket bidrog til at klargøre reglerne. I 2020 stadfæstede klagenævnet en afgørelse, der indebar et afslag på dispensation til opførelse af et helårshus inden for strandbeskyttelseslinjen på Omø.

Samme år sendte klagenævnet en afgørelse tilbage til Kystdirektoratet omkring størrelsen af et badeværelse.

Overordnet set synes det, at Kystdirektoratets praksis i dag afspejler den gældende lovgivning. Dog kan holdninger variere, og der kan derfor være behov for at få prøvet flere afgørelser.

Konklusioner

Rapporten har undersøgt forskellige afgørelser truffet af Kystdirektoratet siden 2019, især i relation til småøerne i Danmark. Disse afgørelser har haft en betydelig indvirkning på øernes udvikling og turisme. Miljø- og Fødevareklagenævnet har i flere tilfælde underkendt Kystdirektoratets praksis og fortolkninger.

En betydelig observation er, at Kystdirektoratet i nogle tilfælde ikke har vurderet den særlige ø-regel i forbindelse med sager vedrørende erhverv og turisme. Dette kan påvirke øernes potentiale for økonomisk udvikling og turistattraktioner.

LAG Småøerne anbefales derfor at tage op sager, hvor denne regel ikke er blevet vurderet tilstrækkeligt, og genoverveje sager, hvor tidligere afslag har været udfordret af Miljø- og Fødevareklagenævnet i senere afgørelse.

Kystdirektoratet anbefales at undersøge, om praksis er ensartet på tværs af medarbejdere, om der er behov for praksisnotater, og om afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet faktisk er blevet implementeret i senere afgørelser.

Kystdirektoratet har set disse anbefalinger og skriver derefter, at det er uenig i rapportens påstand om, at direktoratet ikke har praksisnotater til behandling af strandbeskyttelsessager. Direktoratet understreger, at det bruger et detaljeret administrationsgrundlag fra 2014, der er udarbejdet med bistand fra Kammeradvokaten, samt tidligere vejledninger, nævnsafgørelser og lovbemærkninger. Derudover er der en løbende og tæt dialog om sagerne i teamet, understreger direktoratet.

Den oplysning strider mod oplysningerne fra et tidligere telefonmødet. Det har ført til, at vi har bedt om aktindsigt i dette materiale og opfordrer til, at det bør lægges på hjemmesiden, og at Kystdirektoratet stadig bør undersøge, om afgørelser fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet faktisk er blevet implementeret i senere afgørelser.

Til sidst anbefales LAG Småøerne at appellere til politikerne om en klarere vejledning til, hvordan en mere lempelig praksis for småøerne, især i forhold til rekreative tiltag og turisme, bør forstås og anvendes for at fremme udviklingen af småøerne. Det er af afgørende betydning, at politikker og praksis tilpasses til at understøtte øernes unikke behov og potentiale.

Bilag 1

Den fulde tekst i e-mail af 8. juni 2023 med Kystdirektoratets bemærkninger til udkastet til rapport:

Kystdirektoratets bemærkninger til udkast til rapport

Kystdirektoratet har ikke forholdt sig tekstnært og indgående til indholdet af rapporten, men finder anledning til at komme med nogle overordnede bemærkninger, da rapporten indeholder forudsætninger og konklusioner, der efter Kystdirektoratets vurdering er mangelfulde.

Bl.a. indeholder rapporten opgørelser over hhv. enkelte medarbejders afslagsprocent og anvendelse af småø-reglen. Kystdirektoratet finder ikke, at det giver et retvisende billede at lave procentuelle beregninger over sagsbehandleres afslagsprocenter og anvendelse af småø-reglen på individniveau f.eks. hvis den enkelte sagsbehandler har arbejdet med særlige sagstyper eller påtaget sig særligt vanskelige sager. Til disse afsnit skal Kystdirektoratet desuden bemærke, at der er underskriftskrav på afgørelser fra offentlige myndigheder. Kystdirektoratet opfylder generelt underskriftskravet ved, at den sagsførende medarbejder underskriver afgørelsen inden udsendelse. Kystdirektoratet finder anledning til at understrege, at underskriften ikke er et udtryk for, at afgørelsen indeholder den sagsførende medarbejders personlige vurdering, eller at udfaldet er et udtryk for en personlig holdning til sagen. Afgørelser fra Kystdirektoratet er altid et udtryk for direktoratets vurdering. Det er heller ikke et udtryk for, at ikke andre har været en del af sagens behandling.

Endvidere fremgår det f.eks. af rapporten, at Kystdirektoratet har fortolket Lov nr. 439, indført den 1. juni 1994, om den udvidede strandbeskyttelseslinje fra 100 meter til 300 meter, således at der i det udvidede strandbeskyttelsesområde, altså mellem 100 og 300 meter fra stranden, skal udvises større fortolkningstolerance, og at dette ikke gælder for det oprindelige strandbeskyttelsesområde op til 100 meter fra stranden. Til dette bemærker Kystdirektoratet, at det fremgår direkte af bemærkninger til lovforslaget, at "På små øer forudsættes den udvidede strandbeskyttelseslinje (mellem 100 meter og 300 meter fra stranden) administreret relativt mere liberalt, når forholdene og hensynet til øernes erhvervsmæssige udvikling kræver det". Bemærkningerne knytter sig således alene til de yderligere arealer, der ved loven inddrages under strandbeskyttelse. Det understøttes endvidere af nævnspraksis, at den lempeligere dispensationsadgang gælder i den udvidede strandbeskyttelseslinje. Det er derfor ikke retvisende at fremstille det som KDIs fortolkning af reglerne.

Det fremgår også af rapporten, at Kystdirektoratet har oplyst, at Kystdirektoratet ingen praksisnotater har til håndtering af strandbeskyttelsessager. Det kan hertil oplyses, at Kystdirektoratet bl.a. benytter et udførligt administrationsgrundlag fra 2014 udarbejdet med bistand fra Kammeradvokaten samt tidligere udarbejdede vejledninger, nævnsafgørelser, samt lovbemærkninger, f.eks. i relation til lempelsen af naturbeskyttelsesloven, hvor Kystdirektoratet som ressortansvarlig indgik i det lovforberedende arbejde mv. Endvidere sker der en løbende og tæt sparring om sagerne i teamet.

Med venlig hilsen

Katrine Marie Witt Henriksen
Konstitueret teamleder i Kystzoneforvaltning

14

Analyse af Kystdirektoratets afgørelse om
strandbeskyttelseslinjen
Af Nils Mølvad, Kaas & Mølvad

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Sagsnummer 2022-7022

Skanderborg Kommunes bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl.

Skanderborg Kommune har læst udkastet til lovforslag om ændring af planloven m.fl. igennem med stor interesse og vil byde mange af ændringerne velkommen. Administrationen har dog følgende bemærkninger:

Ophævelse af krav om forudgående offentlighed

Lovforslaget vil afskaffe den forudgående offentlighed efter planlovens § 23 c. Det bemærkes, at foroffentlighedsfasen "uhensigtsmæssigt komplicerer" muligheden for at ændre kommuneplanen.

Kommuneplanen er et uhyre vigtigt, strategisk, langsigtet dokument, som sætter rammen for kommunens fysiske udvikling mange år ud i fremtiden. Der laves store investeringer, og mennesker og virksomheder bosætter sig, på baggrund af kommuneplanen. Af hensyn til menneskers og virksomheders investeringssikkerhed, og tilliden til kommunalbestyrelserne og deres visioner og strategier for kommunens fysiske udvikling, er det vigtigt, at kommuneplanen har en vægt, så den ikke bare kan ændres uden videre.

Særligt den demokratiske proces omkring ændring af kommuneplanen er vigtig. Inden et planforslag fremlægges, investeres der store mængder ressourcer og økonomi i udarbejdelsen af forslaget, og derfor er muligheden for at ændre planlægningen med et høringssvar i forbindelse med høring af et planforslag reelt mindre, end hvis der foretages en høring inden planerne er udarbejdet. Et lille høringssvar i en foroffentlighedsfase kan potentielt ændre indretningen af et område radikalt, fordi der stadig er plads til det. Men samme ændring er langt sværere at gennemføre ved høringen af et egentligt planforslag.

Det bemærkes, at kommunerne fortsat kan gennemføre foroffentligheden frivilligt, når det vurderes hensigtsmæssigt. Dog vil kommunerne i højere grad møde pres fra bl.a. udviklere om at springe foroffentligheden over for at forkorte tidsplaner, og diskussionen om dette starter et andet sted, end hvis der er et egentligt lovkrav. Der kan komme forskelle imellem kommunernes praksis, og måske fra sag til sag internt i kommunen, som ikke er hensigtsmæssigt. Og som borger i

Dato

23. juni 2023

Sagsnr.: 01.02.00-K04-1-23

Din reference

Iben Hundebøl

Tlf.: 87947754

Telefontider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Åbningstider

Man – ons: 10.00 – 13.00

Tor: 10.00 – 17.00

Fre: 10.00 – 13.00

Plan, Teknik og Miljø
Plan og Byudvikling
Skanderborg Fælled 1
8660 Skanderborg

www.skanderborg.dk

Danmark vil man ikke længere vide, hvad man kan regne med. Nabokommuner kan også have forskellig praksis i forhold til at inddrage hinanden i planlægning, som kan påvirke nabokommunen. Her er tidlig, lovsikret inddragelse også vigtig.

Nogle gange er der tale om ændringer af kommuneplanen, som i praksis virker uvæsentlige, selvom de er omfattet af lovens definition af en væsentlig ændring. Her kunne der argumenteres for, at den obligatoriske foroffentlighed netop bør afskaffes. Men reelt kan kommunen ikke vide, om en ændring er væsentlig for nogen, før vi har spurgt – og her bør vi lade tvivlen komme offentligheden til gode, for en sikkerheds skyld.

Alternativt kan der evt. skrues på, hvad der defineres som en ”væsentlig ændring” med krav om foroffentlighed, snarere end at afskaffe selve foroffentligheden som demokratisk sikkerhedsnet for borgere.

I praksis er det også begrænset, hvor stor en forsinkelse, en foroffentlighed reelt udgør. Der kan laves indledende undersøgelser og forberedende arbejde sideløbende, og selve høringsperiodens længde kan sættes helt ned til 14 dage.

Danmark har en stolt tradition for at sikre demokratiet i planprocesserne. Foroffentligheden er dér, hvor det er lettest at påvirke planlægningen. Vores demokratiske tradition skal ikke trues, fordi det af nogen indimellem kan opleves ubelejligt også at give plads til, at offentligheden kan komme til orde og få indflydelse.

Ophævelse af krav om landsplanredegørelse og redegørelse for landsplanmæssige interesser i særlige emner

Der er behov for, at staten bidrager med tydelige overordnede rammer i forhold til planlægning, som overskrider kommunegrænserne. Frem for at afvikle landsplanredegørelsen, som lovforslaget lægger op til, bør denne styrkes, og staten i højere grad tage ansvar for landets fysiske udvikling.

Det nævnes endvidere, at krav om redegørelse for ”landsplanmæssige interesser i særlige emner” til kommunerne ophæves. Der henvises i den forbindelse til, at der i andre sammenhænge laves diverse redegørelser til Folketinget om bl.a. detailhandel og landdistrikter. Her må vi gøre opmærksom på, at kommunikation til kommunerne ikke uden videre kan erstattes af kommunikation til Folketinget, da der er tale om helt forskellige målgrupper, og det vil være sværere for kommunerne at finde frem til de informationer, der er relevante for os.

Vi kan ikke umiddelbart læse ud af bemærkningerne, om ”redegørelse for landsplanmæssige interesser” også omfatter de ”Nationale interesser i kommuneplanlægningen”, som udgives hvert fjerde år. Hvis det er tilfældet, må vi på det kraftigste understrege, at vi ikke kan undvære dette materiale. Publikationen kommunikerer ikke kun til planlæggere, men også til byråd og offentligheden, hvilke krav den kommunale planlægning vil blive mødt med fra styrelsernes side. Dette materiale bør som nu præsenteres samlet, struktureret og relativt lettilgængeligt, for at sikre en transparens fra statens side omkring de emner i den kommunale planlægning, som staten evt. vil gå ind i. Hvis de nationale interesser i kommuneplanlægningen ikke længere udgives, er det jo ikke et tegn på at staten ikke har og håndhæver disse interesser – det bliver bare meget mere uigennemskueligt, både for kommunale planlæggere, byråd og offentlighed, hvilke interesser staten reelt har og hvordan.

Vi er glade for at kunne have dialog med styrelserne om nationale interesser i vores planlægning, når behovet opstår, men af hensyn til transparens og vores evne til at navigere uden hele tiden at skulle kontakte en styrelse, er vi nødt til fortsat at modtage de Nationale interesser i kommuneplanlægningen på skrift.

Strategisk planlægning for bymidter

Skanderborg Kommune finder arbejdet med sikring af, at de små og mellemstore midtbyer ikke funktionstømmes og opretholdes som levende mødesteder, særdeles vigtigt. Kirkeministeriets intention om, at fokus på problemstillingen kan styrkes gennem om strategisk planlægning, er Skanderborg Kommune derfor helt enig i.

Skanderborg Kommune frygter imidlertid, at et krav om, at denne strategiske planlægning indarbejdes som en del af kommuneplanlægningen, kan gøre løsningen af opgaven rigid, for formaliseret og evt. forceret procesmæssigt i forhold til byernes situation. Den strategiske planlægning for en givet by bør altid tage udgangspunkt i byens kontekst – fysisk og processuelt.

Indarbejdelse af strategisk planlægning for midtbyer mellem 4.000-20.000 som et krav i kommuneplankataloget, vil herudover være meget ressourcekrævende for en kommune som Skanderborg med fire centerbyer inden for denne størrelsesangivelse.

Det er således Skanderborg Kommunes frygt, at kravet kunne afstedkomme – som detailhandelsbestemmelserne gennem tiderne har gjort – store udgifter til rådgivere, uden at der nødvendigvis opnås det lokale ejerskab til planlægningen, som jo reelt er allervigtigst.

Skanderborg Kommune foreslår derfor, at kravet ikke indarbejdes i planloven.

I stedet bør der forsat udvikles værktøjer og netværk, som kan inspirere kommunerne, når de i en naturlig interesse for egne centerbyer og på tidspunkter, hvor det giver mening i den lokale kontekst, ønsker at arbejde strategisk med bymidterne. Endelig kunne det ønskes, at der afsættes yderligere økonomiske midler til omdannelse af bymidter.

Glamping

Der foreslås en undtagelsesbestemmelse om, at der kan gives tidsbegrænset landzonetilladelse til op til 8 glamping-enheder, der placeres samlet og i nærheden af eksisterende bebyggelse ved en veletableret, større turistattraktion eller en veletableret, større virksomhed med væsentlige besøgsaktiviteter, som ikke i forvejen omfatter udlejning af hus eller husrum til overnattende gæster.

”I nærheden af” defineres som op til 100 m fra eksisterende bebyggelse. Det er efter vores vurdering i en så stor afstand, at det landskabeligt vil opleves som uden tilknytning, og dermed som ny spredt bebyggelse i det åbne land.

En ny bestemmelse bør hurtigt følges op med en vejledning, der bl.a. nærmere definerer hvordan ”større”, ”veletableret” og ”væsentlige” skal fortolkes. Endvidere bør det oplyses, om der i tilknytning til glampingenhederne kan forventes tilladelse til at opføre bygning med toilet og bad mv., eller om de faciliteter forudsættes at være på stedet i forvejen. Vejledningen bør også give klarhed over gældende regler for glamping og sammenhængen mellem disse og den nye lovændring.

Med venlig hilsen

Iben Hundebøl
Planlægger

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

Via mail: hoeringplan@plst.dk (sagsnummer 2022-7022)

Solrød Kommunes høringsvar til forslag om lov om ændring af planloven og forskellige andre love

Den 23. juni 2023

Plan- og Landdistriktsstyrelsen sendte den 17. maj 2023 lovforslag om ændring af lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse, lov om boligforhold, lov og leje, lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål mv. og camping mv., lov om kolonihaver, lov om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet i høring til og med den 23. juni 2023.

Sagsnr.
01.01.01-P00-3-23

Positivt med nye muligheder i planlægningen og administrative lettelser

Solrød Kommune anerkender regeringens og styrelsens arbejde for følge op på evalueringen af planloven, og finder overvejende de mange foreslåede lempelser positive. Her vil Solrød Kommune især fremhæve de nye muligheder i forbindelse med byudvikling, nye værktøjer i planlovens lokalplankatalog samt på de administrative lettelser i forhold til dispensationer fra naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, som fremadrettet kan foretages i lokalplaner (one-stop-shop).

Solrød Kommune har derfor kun få, men væsentlige, bemærkninger til lovforslaget:

Nye muligheder for alle?

Solrød Kommune er som en del af hovedstadsområdet omfattet af den statslige Fingerplan. Det betyder, at ikke alle de foreslåede lovændringer kan benyttes af Solrød Kommune (eller de øvrige kommuner i hovedstadsområdet). Solrød Kommune ser gerne, at alle landets kommuner får lige muligheder for at udvikle, men anerkender dog at der kan være særlige regler for de små øer (som lovforslaget lægger op til).

Ressourcebetragtning og relation til igangværende eller forestående kommuneplanrevision

I forhold til lovforslagets krav om strategisk planlægning for bymidter, anerkender Solrød Kommune at dette kan være et godt styringsredskab – og mange kommuner har allerede udarbejdet planer for udvikling af bymidterne. Samtidig vil Solrød Kommune tillade sig at udtrykke bekymring for kommunernes ressourceforbrug i forbindelse med denne opgave, idet kommunerne blandt andet skal koordinere planlægningen for bymidter med nabokommunerne, indarbejde strategiske målsætninger og virkemidler i

Man-tirs kl. 8-14
Onsdag kl. 10-14
Torsdag kl. 13-17
(Borgerservice kl. 13-18)
Fredag lukket

kommuneplanlægningen, redegøre for grundlag og sammenhæng med andre relevante strategier og planer, metodevalg og væsentlige forhold, som kommunen vælger at inddrage. Desuden skal redegøres for hvordan kommuneplanlægningen understøtter den ønskede udvikling af bymidterne. Ofte er strategisk udvikling et omfattende arbejde, som lægger beslag på ressourcer – hvilket især vil kunne mærkes for de mindre kommuner, som Solrød Kommune.

Solrød Kommune står overfor at revidere kommuneplan i 2024 og frem mod 2025, og vil derfor opfordre til, at kommunerne så vidt muligt har metodefrihed i forhold til den strategiske planlægning for bymidterne (både form og detaljeringsgrad) – eller alternativt må vente med at indarbejde i kommuneplanen som et tillæg. Lovændringen forventes at træde i kraft fra 1. januar 2024, hvilket vil betyde, at kommunerne relativt hurtigt skal kunne lave en strategisk planlægning sideløbende med det omfattende arbejde i forbindelse med kommuneplanrevisionen i øvrigt. Desuden har mange kommuner allerede udarbejdet planstrategier med oplæg til, hvilke dele af kommuneplanen, som forventes revideret næste gang.

Ønske om vejledning i forhold til ændrede regler for planlægning i forhold til støj

Vedrørende styrelsens forslag til ændring af regler for planlægning i forhold til støj skal Solrød Kommune venligst bemærke, at både denne samt de tidligere ændringer af reglerne for planlægning i relation til Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for støj ofte kan være svære at arbejde med i praksis.

Der er således opstået et behov for afklaring af reglernes anvendelse i praksis, set i lyset af de senere års ændringer af planloven samt nævnsafgørelse på området, særligt i forhold til kommunernes muligheder for planlægning af støjfølsom anvendelse i områder med eksisterende støj, f. eks. afgørelse af 15. marts 2021, sagsnr. 19/08877 og 19/09391 (Vallensbækafgørelsen).

Det vil for praktikere, som Solrød Kommune, derfor være formålstjeneligt hvis lovændringerne blev fulgt op med en fælles vejledning fra plan- og landdistriktsstyrelsen og miljøstyrelsen. I en sådan vejledning ville det blandt andet være yderst hjælpsomt, hvis man forholdt sig til eventuelle nyere muligheder for støjreduktion ved bebyggelse, som f. eks. dobbeltfacade, afskærmning tæt på facade mv.

Venlig hilsen

Susanne Prior Malling
Byplanlægger

Til: Hans Henning Jensen (hhje@soroe.dk), hoeringplan (hoeringplan@plst.dk)
Cc: FUNK Lokalplan-Kommuneplan (plan@soroe.dk), Simon Schou Jakobsen (sschj@soroe.dk), Sidsel Marie Heje (simh@soroe.dk)
Fra: Jannik Rauer (jraue@soroe.dk)
Titel: SV: Sorø Kommunes høringssvar - Sagsnummer 2022-7022
Sendt: 19-06-2023 13:07

Kære Hans

Det synes jeg er et rigtig fint svar.

Følgende linje kunne måske udbygges...tilføje i lovforslaget, at glampingenheder kan opstilles på ejendomme i nærheden af lokale eller regionale vandre- og cykelruter samt kano- og kajakruter.

Jeg vil gerne cc på afsendelsen for så sender jeg til udvalget

Venlig hilsen

Jannik Rauer
Centerchef

Hovednr.: 57876309
Direkte: 57876309
E-mail: jraue@soroe.dk
www.soroe.dk

Sorø Kommune
Teknik, Miljø og Drift
Rådhusvej 8
4180 Sorø

Fra: Hans Henning Jensen <hhje@soroe.dk>

Sendt: 16. juni 2023 12:30

Til: hoeringplan@plst.dk

Cc: FUNK Lokalplan-Kommuneplan <plan@soroe.dk>; Simon Schou Jakobsen <sschj@soroe.dk>; Jannik Rauer <jraue@soroe.dk>; Sidsel Marie Heje <simh@soroe.dk>

Emne: Sorø Kommunes høringssvar - Sagsnummer 2022-7022

Plan- og Landdistriktsstyrelsen,

Sagsnummer 2022-7022

Sorø Kommunes høringssvar til "Forslag til Lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love" (herefter lovforslaget)

Pkt. 40 i lovforslaget skal give kommunerne mulighed for at give landzonetilladelse til etablering af op til 8 glampingenheder, der placeres samlet og i nærheden af eksisterende bebyggelse ved en veletableret, større turistattraktion eller en veletableret, større virksomhed med væsentlige besøgsaktiviteter, som ikke allerede omfatter udlejning af hus eller husrum til overnattende gæster.

Sorø Kommunes vurdering er, at kommunen har flere mindre turistvirksomheder, der ikke vil falde ind under pkt. 40 i lovforslaget. Dvs. kommunens vurdering er, at ordene "større" og "væsentlige" bør udgå af lovforslaget.

Det afgørende for om, der kan gives landzonetilladelse til glampingenheder bør være, at det sker i tilknytning til bebyggelse på en ejendom med en attraktion og ikke størrelsen på selve attraktionen.

Attraktionen kunne eksempelvis være en "Put and Takesø". Vi har i Sorø Kommune givet landzonetilladelse til et antal glampingenheder på en ejendom med en "Put and takesø".

Minister for Landdistrikter Louise Schack Elholm besøgte ejendommen med glampingenhederne tilbage i maj 2023. I vedhæftede avisartikel er Louise Schack Elholm citeret for at have oplyst, at der bliver lavet en ny lovgivning, der forbedrer mulighederne for at lave glamping.

Men forslaget til den nye lovgivning vil ikke forbedre mulighederne for glamping på eksempelvis på en ejendom med "Put- and takesø", der ikke kan betragtes som en større turistattraktion med væsentlige besøgsaktiviteter.

I Sorø Kommune har vi flere længere tværkommunale vandre- og cykelruter herunder "Jyderupstien", "Istidsruten" og "Munkeruten", hvor etablering af glampingenheder langs med ruterne kunne understøtte brugen af disse stisystemer. Det kunne derfor være hensigtsmæssigt at tilføje i lovforslaget, at glampingenheder kan opstilles på ejendomme i nærheden af lokale eller regionale vandre- og cykelruter.

Venlig hilsen

Hans Henning Jensen

Landskabsforvalter

Hovednr.: 57876000

Direkte: 57876342

E-mail: hje@soroe.dk

www.soroe.dk

Sorø Kommune

Teknik, Miljø og Drift, Plan og Byg

Rådhusvej 8

4180 Sorø

Områderedaktør

Nikolaj Rasch Skou
tlf 57 61 25 00
soroe.red@sn.dk

Det sker

Tirsdag

10.00:
Dianalund Bibliotek: Koncert
for børn med Babybandet.17.00-18.30:
Sorø Museum: Fyraften. Hør
om Sorøs historie. Entré.19.00:
Munke Bjergby Kirke: Sangaf-
ten med Munke Bjergby Koret.

Onsdag

18.00-21.00:
Torvet 11A, Dianalund: Torve-
løbet.18.00:
Slaglille-Bjernede Forsam-
lingshus: Madbix.19.30:
Ruds Vedby sognegård: San-
gaften med Marianne Reiche.

Biografer

Tirsdag og onsdag
18.00: "Asfalt"
20.00: "Pasforfalskeren"

Fartbilister

Sorø: Fredag aften var der fartkontrol på Slagelsevej i Sorø, og blandt 659 kontrollerede var der 42 fartbilister. Fire fik et klip i kørekortet.

Lørdag aften var fartkontrollen rykket til Vestmotorvejen ved Sorø. Der var 46 fartbilister, og en fik en betinget frakendelse af kørekortet.

Igen søndag eftermiddag og aften var der kontrol på Vestmotorvejen. Der var 54 fartbilister og endnu en betinget frakendelse af kørekortet.

Desuden opdagede og sigtede politiet en spritbilist lørdag aften på Fredensvej i Sorø, endnu en spritbilist søndag formiddag på Absalonsgade i Sorø og en narkopåvirket bilist på Vestmotorvejen ved Sorø natten mellem søndag og mandag.

Sorø Kommune - bilag 1

Glamping skal være nemmere

Vanløse: Naturoplevelsen er enestående i Bakkegaardens glampingtelte, og det skal være nemmere at rejse dem, siger Louise Schack Elholm (V).

Af Nikolaj Rasch Skou
nikolaj.rasch.skou@sn.dk

Der er stille, smukt og helt igennem idyllisk ude ved den dybe grusgravsø, som ligger i læ af graner og syrener knap en halv kilometer fra Bakkegaarden ved Vanløse mellem Nyrup og Store Merløse.

Her bor familien Vaaben Andersen på 140 hektar jord, hvoraf de 20 er forbeholdt jagt, grøntsager, frugttræer og glampingteltene, hvor de overnattende gæster kan komme helt ned i gear og selv fange deres aftensmad i søen.

Arne og Anne Vaaben Andersen købte den 165 år gamle gård for 39 år siden. Desværre døde Arne af kræft for to et halvt år siden, men for så valgte datteren Lærke Vaaben Andersen at vende hjem til Bakkegaarden sammen med manden Lasse, og nu er overnatningerne i naturen deres fælles projekt ved siden af hans job som mekaniker hos Georg Ejlersen i Sorø.

Maden tilberedes på åben ild og kan spises nede ved søen hosbakkegaarden.dk Foto: Nikolaj Rasch Skou

- Vi dyrker alle de grøntsager, vi skal bruge, vi holder kurser og har julemarkeder. Der er virkelig mange muligheder her på gården, så vi overvejer også at udvide overnatningsmulighederne i staldene, hvor der har været grise, fortæller Lærke Vaaben Andersen, der også ofte får

hjælp i køkkenhaven af farbroren Jens Erik Andersen.

Kræver byggetilladelse
Ministeren for landdistrikter Louise Schack Elholm (V) var inviteret til Bakkegaarden mandag eftermiddag for at opleve stedet og svare på spørgsmål om, hvorfor det i

dag kræver en byggetilladelse at rejse luksusteltene med senge, møbler og tæpper i, der bliver betegnet som rigtige hoteller, hvorfor Bakkegaardens overnatninger skulle godkendes efter sommerhuslovens hotelbegreb.

- I planlovsaftalen, som jeg skal til at udmønte, laver vi en ny lovgivning til efteråret, der forbedrer mulighederne for at lave glamping, sagde Louise Schack Elholm (V)

Overnatninger i vækst

Mange har vist interesse for at overnatte på Bakkegaarden, hvor direktøren for Dansk Kyst- og Naturturisme Jens Hausted også var på besøg:

- Vi har et godt produkt i Danmark, hvor du kan overnatte steder som her og i vores nationalparker. Det kræver, at vi dimensionerer destinationerne og får flere af dem, og kvaliteten skal op, for at turisterne fra vores nabolande bliver ved med at komme. Derfor skal vi gøre det nemmere at lave glamping, sagde han.

- I 2022 satte Danmark europarekord. Vi havde den

højeste vækst i antallet overnatninger. De mange turister har stor betydning for borgere og lokalsamfund i hele landet, sagde erhvervsminister Morten Bødskov, der ligeledes var på Bakkegaarden i går.

Fra starten af 2023 til nu er det samlede overnatningstal i Danmark steget med 12,1 procent, sammenlignet med samme periode i 2022.

I planlovsaftalen, som jeg skal til at udmønte, laver vi en ny lovgivning til efteråret, der forbedrer mulighederne for at lave glamping.

Louise Schack Elholm (V), minister for landdistrikter

Anne Vaaben Andersen fortalte de to ministre, at man sover fantastisk i et glampingtelt. Foto: Nikolaj Rasch Skou

Alvorlig færdselsulykke med kabinescooter

Af Daniel Sennek
daniel.sennek@sn.dk

Dianalund: En person blev fløjet til Rigshospitalet efter en uhyggelig ulykke mellem en personbil og en kabinescooter mandag eftermiddag.

scooter mandag eftermiddag.

De to køretøjer påkørte hinanden i krydset ved Munkebjergvej og Veddevej, sydøst for Dianalund.

Chaufføren i kabinescoo-

teren var en 76-årig mand fra lokalområdet, der kom så alvorligt til skade, at han blev fløjet til Rigshospitalet i en lægehelikopter.

- Ulykken så ud til at være meget alvorlig. Jeg har ikke

hørt, at chaufføren skulle være i livsfare, men det er heller ikke noget, jeg kan udelukke, sagde Jakob Jensen fra Sydsjælland og Lolland-Falsters Politi efterfølgende.

Det vides endnu ikke,

hvorfor de to køretøjer er kørt sammen.

Familien til den 76-årige mand er underrettet.

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V
Att: Sara Aasted Paarup

23. JUNI 2023

JOURNALNUMMER

Høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love, sagsnr. 2022-7022

Til Plan – og Landdistriktsstyrelsen,
Stevns Kommune har med interesse læst forslaget til ændring af planloven og forskellige andre love. Vi glæder os over, at flere af de temaer som vi havde med i høringssvaret til evalueringen af planloven i 2020 indgår i ændringsforslaget, som nu er i høring. Herunder følger nogle supplerende betragtninger og ønsker fra Stevns Kommune, samt nogle konkrete kommentarer til lovteksten.

Bymidter

Vi er meget positive til at der bliver stillet krav til strategisk planlægning for bymidter og at der i den forbindelse er lagt vægt på at sikre bymidternes kulturmiljøer. Vi ønsker desuden en lovgivningsmæssig skærpelse af at placeringen af detailhandelsbutikker skal ske i bymidterne hvor de understøtter og styrker bylivet, fremfor ude i det åbne land og ved indfaldsvejene.

Kulturarv

Kommunerne mangler enklere redskaber og hjemmel til at sikre bevaringsværdige kulturmiljøer og bygninger, både i byer og i landzonen. Sikring og bevaring af kulturmiljøer og lokale karakteristika er vanskeligt for kommunerne at håndhæve. Bevarende lokalplaner og SAVE vurderinger af bevaringsværdige bygninger kan være særdeles værdifulde redskaber for kommunerne, men er meget ressourcekrævende at tilvejebringe og holde ajourført.

Produktion af vedvarende energi står meget højt på dagsordenen -både nationalt og internationalt. Det lægger et enormt pres på nogle af vores værdifulde og bevaringsværdige landskabsområder – især i landkommuner som vores. En strategisk

23. JUNI 2023

national og kommunal planlægning af de enorme energianlæg i samspil med landskaberne, naturen og øvrige større tekniske anlæg som transformerstationer, PtX, højspænding, telemaster mm, så vi kan få det hele med mindst mulige konsekvenser for/ tab af de rekreative- og kulturarvsmæssige landskabsværdier.

Erhvervs- og turismeudvikling

Stevns er en landkommune og støder i sagsbehandlingen ofte på udfordringer i forhold til restriktionerne i Landzonelovgivningingen omkring ændret anvendelse af bygninger i det åbne land, både i forhold til generel erhvervsudvikling og de mere specifikke turismeerhverv.

Turismetiltag, og især mere alternative overnatningsformer som Bed & Breakfast, Airbnb, glamping, hytter, overnatning i trætoppe, flydende shelters, autocampers osv. kan være vanskelige at sagsbehandle på grund af de forskellige lovgivninger på området.

Stevns Kommune er positive til at planlovsændringen inkluderer glamping, men kunne ønske sig, at man tog endnu flere af de alternative overnatningsformer med.

Kommentarer til bestemmelserne om glamping

40. I § 35 indsættes som stk. 11:

Stk. 11. Kommunalbestyrelsen kan meddele tidsbegrænset tilladelse efter stk. 1 til etablering af op til 8 glamping-enheder, der placeres samlet og i nærheden af eksisterende bebyggelse ved en veletableret, større turistattraktion eller en veletableret, større virksomhed med væsentlige besøgsaktiviteter, som ikke allerede omfatter udlejning af hus eller husrum til overnattende gæster.»

Kommentarer:

Bestemmelsen er for upræcis i forhold til at vi skal kunne administrere efter den. Blandt andet set i lyset af, at der altid skal laves en individuel vurdering. En del af nedenstående er beskrevet i bemærkningerne til udkastet, men bestemmelsen afspejler ikke disse overvejelser. Der bør være en eller anden form for præcisering af følgende i selve bestemmelsen:

- Tidsbegrænsningen – bør være helt præcis i bestemmelsen – og hvorfor er der en tidsbegrænsning – hvad er formålet?
- Placeres samlet – f.eks. afstand og/eller hvordan skal det fremstå mv.
- Nærheden af eksisterende bebyggelse – afstand og/eller tilknytningskrav mv.
- Typer af veletablerede virksomheder med væsentlige besøgsaktiviteter og større turistattraktioner – hvilken typer af virksomheder og større turistattraktioner kunne det være? – hvad er det de kan og allerede opfylder for at komme i betragtning? Er det f.eks. fordi de har faciliteterne, omgivelserne, placeringen mv. – Hvad er det der vægtes?

23. JUNI 2023

- Hvor stor må den enkelte glamping-enhed være?

Derudover siger bestemmelsen ikke noget om hvad der forstås ved en glamping-enhed, hvorvidt der kan opføres servicebygninger i forbindelse med glamping-enhederne og hvorvidt der kan opføres terrasser i forbindelse med den enkelte glamping-enhed.

Kommentarer til øvrige lokalplanteaer

Pkt. 17: §15, stk. 2 efter nr. 8 indsættes nye numre:

9: "*....Herunder forbud mod anvendelse af bygninger til religiøse formål*"

Kommentar:

Det er ikke realistisk at en lokalplan kan regulere om man anvender en given bygning til religiøse formål. Man kan i stedet regulere parkering, støj, tårne (som på en moské) eller andet.

Pkt. 18: §15, stk. 2 nr. 10. (bliver til 12)

"...indsættes efter hegnsforhold: Naturforhold.

Kommentar:

Vi forstår dette som en intention om at give bedre muligheder for at regulere friarealer og sætte rammer for disse. Stevns Kommune foreslår, at det omskrives til *Natur- og/eller Landskabsforhold.*

Venlig hilsen

Louise Halkjær Pedersen

Kommuneplanlægger

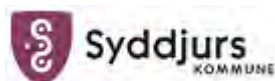
LouiseHP@stevns.dk

Til: hoeringplan (hoeringplan@plst.dk)
Fra: Mikael Skiffard Noesgaard Sørensen (misns@syddjurs.dk)
Titel: sagsnr. 2022-7022
Sendt: 13-06-2023 14:22

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen,

Vedrørende de foreslåede ændringer til afværgeforanstaltninger uden for lokalplanlagte områder: Det bør efter min opfattelse overvejes at præcisere, hvorvidt de nye bestemmelser kan give anledning til overtagelsespligt efter planlovens § 48 eller erstatningsansvar og under hvilke forudsætninger.

Venlig hilsen

Mikael Skiffard Noesgaard Sørensen
Juridisk konsulent
Teknik og Miljø Sekretariat

Direkte +4587535387
Mobil 23601009
misns@syddjurs.dk

Syddjurs Kommune • Lundbergsvej 2 • 8400 Ebeltoft • Tlf +4587535000 • www.syddjurs.dk • CVR: 29189978
Postadresse: Syddjurs Kommune • Teknik og Miljø Sekretariat • Lundbergsvej 2 • 8400 Ebeltoft

Notat

By & Landskab
21. juni 2023
idgu

Hørings svar fra Sønderborg Kommune til udkast til lovforslag om planloven m.fl.

Sagsnummer 2022-7022 PLST

Nummer	Bemærkning
6 og 9 vedr. §5e og 5f	Sønderborg Kommune bemærker, at hvis kommunen pålægges at styrke det strategiske fokus på bymidterne gennem et nyt krav om helhedsorienteret strategisk planlægning for bymidterne i de mindre og mellemstore byer, bør der også afsættes DUT-midler til dette, da det er en stor opgave.
13 vedr. § 11b	Sønderborg Kommune bemærker, at ændringen vil give kommunen mulighed for at overføre hele landsbyer til byzone, men ønsker tilføjet at det også skal være muligt at kun "dele" af landsbyer kan overføres fra landzone til byzone. Det kan være formålstjenstligt at bibeholde dele af en landsby i landzone, da det har betydning for muligheden for fx at holde heste.
15 vedr. § 12	Sønderborg Kommune ser positivt på lovændringen, men den konkrete ordlyd i lovændringen synes ikke umiddelbart at tydeliggøre de nye muligheder. Tværtimod synes formuleringen at utydeliggøre intentionen bag lovændringen og skabe tvivl om kommunens beføjelser.
40 vedr. § 35	Sønderborg Kommune bemærker at forslaget tillader op til 8 glampingenheder, men foreslår at antallet øges. Sønderborg Kommune bemærker endvidere at tilladelsen er begrænset til turistattraktioner eller virksomheder, som ikke i forvejen omfatter udlejning af hus eller husrum til overnattende gæster, men foreslår at disse ikke undtages. Dette skyldes at glamping ofte vil være et supplement i sommersæsonen til andre overnatningsmuligheder (fx ferieejligheder), som kan udlejes i ydersæsonen. Endelig bemærker Sønderborg Kommune at glampingenhederne foreslås placeres samlet i nærheden af eksisterende bebyggelse. Dette bifaldes, men det bemærkes at en afstand på ca. 100 meter ikke for Sønderborg Kommune er at betragte som "i nærheden af". Det nævnte afstandskrav vurderes at være i strid med hovedformålet med planlovens landzoneregler, som er at undgå spredt bebyggelse i det åbne land.

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@bpst.dk

Sagsnummer 2022-7022

23.06.2023

Teleindustriens og Dansk Erhvervs svar til høring af forslag til lov om ændring af lov om planlægning og forskellige andre love (Opfølgning på evaluering af planloven m.v.)

Teleindustrien (TI) og Dansk Erhverv (DE) takker for muligheden for at svare på høring af forslag til ændring af planloven.

Det skal indledningsvist bemærkes, at høringssvaret alene forholder sig til de dele af lovforslaget, som omhandler lovforslaget om ændring af planloven, punkt 41 – 43, om opsætning af antennemaster og bedre mobildækning i hele landet (dvs. planlovens §§ 35 og 36).

Generelle bemærkninger

Zoneinddelingen og landzonereglerne i planloven har haft som konsekvens, at der i landzonen uden for bymæssig bebyggelse fortrinsvist gives tilladelse til placering af master til radiokommunikationsformål i tilknytning til eksisterende bebyggelse eller i tilknytning til eller på andre høje konstruktioner i området, fx andre master, vindmøller, skorstene, siloer eller lign. Dette har imidlertid i takt med udbygningen og fortætningen af særligt mobilnettene vist at udgøre en stigende barriere for at etablere og opgradere mobildækningen i hele landet. De nuværende restriktioner i planloven modsvarer således ikke længere behovet for at kunne planlægge og etablere master til radiokommunikationsformål i landzonen.

Den samfundsmæssige udvikling betyder, at adgang til radiokommunikationsnet, herunder mobildækning, men også andre radiobaserede tjenester, er en helt fundamental forudsætning for at kunne bo og drive virksomheder i landzonen. Hverken borgere eller virksomheder ønsker at bo eller etablere sig i områder med dårlig dækning. Dårlig dækning kan medføre, at borgere og virksomheder fraflytter, samt at boliger i stigende grad kan vise sig vanskelige at sælge.

Radiokommunikationsnettene udgør i stigende grad en del af den samfundskritiske infrastruktur, ikke mindst for at sikre adgang til

specielt alarm 112 og mobilvarsling med S!renen dér, hvor man færdes og opholder sig.

2

Manglende overensstemmelse med den politiske aftale

Det er meget positivt, at det med den politiske aftale af 15. juni 2022 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om opfølgning på evaluering af planloven m.v. er besluttet at modernisere planloven, så udbygningen af radiokommunikationsnet og -tjenester kan følge med samfundsudviklingen - også i landzonen.

Særligt er der behov for at lempe praksis om, at mobilmaster så vidt muligt skal placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse, da dette dels medfører modstand fra de omkringboende og gør det vanskeligt at finde lodsejere, som vil udleje arealer til opsætning af master, dels indskrænker mulighederne for at finde egnede placeringer, som ud fra et radioteknisk perspektiv kan sikre bedre dækning i området.

Som et første skridt i gennemførelse af den politiske aftale af 15. juni 2022 trådte en ny bekendtgørelse om landsplandirektiv for tilladelse til opstilling af mobilmaster i kraft den 3. maj 2023. Denne bekendtgørelse åbner mulighed for, at kommunerne kan afhjælpe nogle af de akutte barrierer, som er opstået i forhold til indfrielse af de statslige dækningskrav, som skulle være opfyldt den 4. april 2022, og de statslige dækningskrav, som skal være opfyldt den 1. februar 2024.

De fulde effekter af bekendtgørelsen om et landplandirektiv har endnu ikke vist sig, men telebranchen har fortsat forventning om, de nye muligheder vil kunne give kommunerne en yderligere fleksibilitet i planlægningen, som vil kunne betyde, at der kan sætte flere masteplaceringer i spil, således at dækningskravene kan indfries, og dækningen forbedres, som forudsat i de statslige frekvensauktioner.

Herudover var det fra telebranchens side forventningen, at der generelt ville blive indføjet en tilsvarende øget fleksibilitet i planloven – og ikke specifikt begrænset til opfyldelse af statslige dækningskrav – men således at det generelt ville forbedre muligheden for at kunne forbedre og opgradere dækningen i landzonen.

Denne forventning er imidlertid ikke indfriet med den forslåede ændring af planlovens § 35 med forslag om tilføjelse af et nyt stk. 12 om:

»Stk. 12. Kommunalbestyrelsen kan under hensyn til den overordnede samfundsmæssige interesse i at sikre mobildækning i hele landet meddele tilladelse efter stk. 1 til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg i neutrale farver, for at opfylde dækningskrav fastsat i forbindelse med frekvensauktioner, medmindre væsentlige hensyn til landskab, natur, miljø eller naboer taler afgørende imod placeringen.«

Det nye stk. 12, er i praksis en gentagelse af § 2 i bekendtgørelsen om et landplandirektiv – dog med den forskel, at landplandirektivet er

begrænset til dækningskrav fast i frekvensauktionerne i 2019 og 2021, hvorimod det nye stk. 12 i planloven omhandler dækning fastlagt i forbindelse med frekvensauktioner – dvs. principielt alle statslige dækningskrav. Ændringen af planloven forventes at træde i kraft den 1. januar 2024, og dvs. kun én måned inden fristen (februar 2024) for opfyldelsen af dækningskravene i frekvensauktionen afholdt i 2021, hvilket betyder, at ændringen næppe får nogen reel betydning for en rettidig opfyldelse af dækningskravene!

Ændringen vil på sigt i praksis også have minimal effekt, idet der først forventes fastsat nye dækningskrav i den planlagte frekvensauktion i 2029 og med en forventet frist for opfyldelse af dækningskravet i 2032.

I bekendtgørelse om landsplandirektiv § 2 fremgår det således allerede, at:

”§ 2. Kommunalbestyrelsen kan under hensyn til den overordnede samfundsmæssige interesse i at sikre mobildækning i hele landet meddele tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning til opstilling af en mobilmast med tilhørende anlæg i eller omkring et dækningskravsområde, der er omfattet af 700 MHz- og 900 MHz-frekvenstilladelser udstedt i medfør af lov om radiofrekvenser den 26. april 2019 samt 2100 MHz-frekvenstilladelser udstedt i medfør af lov om radiofrekvenser den 26. maj 2021, medmindre væsentlige hensyn til landskabs-, natur-, kultur-, miljø- eller nabointeresser eller hensynet til Forsvarsministeriets interesser og aktiviteter taler afgørende imod.”

Når der med den foreslåede tilføjelse af et nyt § 35, stk. 12, ikke laves en generel ændring for mere fleksible opstilling af master til radiokommunikationsformål i landzonen, opstår der to problemer:

1. Ændringen vil være uden effekt indtil 2029, idet bestemmelsen frem til, at der er stillet nye dækningskrav, de facto blot er en dublering af det eksisterende landsplandirektivs § 2.
2. Idet der ikke skabes en mere generel mulighed for større fleksibilitet i placeringen af master i landzonen, opstår der i praksis to adskilte regelsæt: ét for master opfattet af dækningskrav og ét andet for master, hvor der ikke er stillet et statsligt dækningskrav.

Konsekvensen vil være, at i områder i landzonen, hvor der ikke er dækningskrav, er mulighederne for en markeds-mæssig etablering og opgradering af dækningen gennem opstilling af nye master ikke forbedret, og det vil fortsat være kompliceret, usikkert og forbundet med et langstrakt ansøgningsforløb at finde en egnet masteplacering. Det er et af teleforligets fire fundamentale principper, at adgang til det digitale samfund for borgere og virksomheder i hele Danmark skal ske på et markedsbaseret grundlag, jf. den Telepolitiske tillægsaftale af 21. december 2021.

Modsat vil der være mere fleksible muligheder, når der er tale om et område omfattet af et dækningskrav. Dermed vil den kommercielle markedsmæssige udrulning blive bremset, idet selskaberne vil vælge at afvente fastsættelsen af statslige dækningskrav med de dertilhørende noget mere fleksible rammer.

Der sker således en uheldig favorisering af statslige dækningskrav, som ikke tager højde for, at dækning i perioden mellem 2024 og 2029 skal ske på rene kommercielle vilkår. Dette risikerer således stik mod den politiske intension at bremse etablering af bedre dækning på kommercielle vilkår.

Konklusionen er således, at ændringen kan føre til, at udbygningen i landzonen udskydes til 2029-2032, hvor den kan være omfattet af dækningskrav. Det vil dermed ikke medvirke til at skabe dækning i hele Danmark – i hvert fald hverken på kort eller mellemlang sigt!

Endvidere er det i høj grad tvivlsomt, om den foreslåede ændring af planloven lever op til forudsætninger bag den politiske aftale af 15. juni 2022.

Af den politiske aftale fremgår det:

“Mobildækning i hele landet

Der er særlige samfundsmæssige interesser i at sikre mobildækning i hele landet. Aftaleparterne ønsker på baggrund af klagenævnspraksis at give teleselskaberne bedre mulighed for at finde teknisk egnede placeringer efter aftale med lodsejere. På den baggrund er aftaleparterne enige om:

- *Nye regler for opsætning af mobilmaster: Der fastsættes særlige regler for opstilling af mobilmaster i landzonen med henblik på at lempe praksis om, at mobilmaster så vidt muligt skal placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Der fastsættes en generel regel i planloven om, at kommunen kan give landzonetilladelse til mobilmaster, der opstilles for at opfylde dækningskrav, medmindre væsentlige hensyn til landskab, natur, miljø eller naboer taler afgørende imod placeringen. I en sådan sammenhæng vil det kunne præciseres, at det i højere grad skal være muligt at give landzonetilladelse til en placering uden tilknytning til eksisterende bebyggelse.*
- *Forbedring af muligheder for opsætning af mobilmaster i allerede udpegede dækningsområder: Indenrigs- og boligministeren udsteder et landsplandirektiv, der med retsvirkning som kommuneplan fastsætter retningslinjer for opstilling af mobilmaster til opfyldelse af dækningskrav i områder med dækningskrav. Retningslinjerne vil kunne fastsætte, at opstilling af mobilmasterne skal prioriteres under hensyn til den overordnede*

samfundsinteresse i at sikre dækning. Der sigtes efter, at aftalekredsen forelægges et udkast til landsplandirektiv ultimo 2022 med henblik på, at det kan have virkning for sager i forbindelse med 2019-auktionerne, der har fået fristudsættelse til foråret 2023, og 2021-auktionerne med frist i foråret 2024.”

Mens det andet punkt er indfriet med den nye bekendtgørelse om landsplandirektiv, så ses det første led i det første punkt ikke at være indeholdt i forslaget til ændring af planloven.

Punktet *”Nye regler for opsætning af mobilmaster”* indeholder således **to** separate tiltag:

- 1) *Der fastsættes **særlige regler** for opstilling af mobilmaster i landzonen med henblik på at lempe praksis om, at mobilmaster så vidt muligt skal placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse.*
- 2) *Der fastsættes **en generel regel** i planloven om, at kommunen kan give landzonetilladelse til mobilmaster, der opstilles for at opfylde dækningskrav, medmindre væsentlige hensyn til landskab, natur, miljø eller naboer taler afgørende imod placeringen. I en sådan sammenhæng vil det kunne præciseres, at det i højere grad skal være muligt at give landzonetilladelse til en placering uden tilknytning til eksisterende bebyggelse.*

Forskellen mellem de to tiltag er **dels**, at 1) omfatter alle masteplaceringer i landzonen, hvorimod 2) alene omhandler master, der opstilles for at opfylde dækningskrav **dels**, at 1) indeholder at *”lempe praksis om, at mobilmaster så vidt muligt skal placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse”*, hvorimod 2) indeholder, at *”det i højere grad skal være muligt at give landzonetilladelse til en placering **uden tilknytning** til eksisterende bebyggelse”*. Der er således tale om to forskellige anvendelser og to forskellige konsekvenser.

I det fremlagte forslag til planlovsændring er tiltag 1) ikke medtaget!

Endvidere er andet led i tiltag 2) om, at *”det i højere grad skal være muligt at give landzonetilladelse til en placering **uden tilknytning** til eksisterende bebyggelse”* også fraværende i selve lovteksten.

Det fremgår dog af lovbemærkningerne, at *”Master, der anvendes til offentlig mobilkommunikation med tilhørende tekniskabe eller teknikhuse og øvrige faciliteter vil fortsat som udgangspunkt skulle placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Kommunalbestyrelsen vil dog i kraft af den foreslåede ændring kunne tillade en placering, der ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse, hvis hensynet til mobildækningen ikke kan opfyldes ved placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse, herunder hvis mobiloperatøren ikke har mulighed for at indgå frivillig aftale med en*

lodsejer om en placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse.”

6

Imidlertid kan det undre, at der ikke i selve lovteksten er indføjet et stk. 2 tilsvarende landsplandirektivet, hvor det af § 2, stk. 2 fremgår, at *”kommunalbestyrelsen kan meddele tilladelse efter § 35, stk. 1, i lov om planlægning, jf. stk. 1, til en placering af en mobilmast med tilhørende anlæg uden tilknytning til eksisterende bebyggelse, hvis hensynet til at sikre mobildækning ikke kan opfyldes ved en placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse.”*

TI og Dansk Erhverv skal derfor opfordre til, at lovforslaget tilpasses, således at lovforslaget følger både hensigten og ordlyden i den politiske aftale fra 15. juni 2022.

Master til radiokommunikationsformål fremfor mobilmaster

I lovforslaget anvendes konsekvent termerne *”master, der anvendes til offentlig mobilkommunikation”* og *”mobilmaster”*. Der er imidlertid også behov for en kommerciel udbygning med andre tjenester end mobilkommunikation, herunder IoT og andre tjenester, som i stigende grad er en del af fremtidens trådløse teknologier.

Derfor er det væsentligt, at lovændringen ikke kun omfatter mobilmaster, men mere generelt omfatter de teknologineutrale begreber *”antennemaster”* eller *”master til radiokommunikationsformål”*, da udstyr til fx IoT i stigende grad vil blive en del af de tjenester, som kommer til at udgøre udbuddet af fremtidens trådløse tjenester – også i landdistrikterne. Det fundamentale princip om teknologineutral regulering er en mangeårig hjørnesteen i dansk teleregulering som understreget i teleforliget fra 2021.¹

Særligt i lyset af mastelovens § 1, hvoraf det fremgår, at mastelovens formål *”er gennem rammer for fælles udnyttelse af master opstillet til radiokommunikationsformål og opsætning af antennesystemer på bygninger, høje konstruktioner og anden fysisk infrastruktur at sikre optimal radiokommunikation samtidig med, at det samlede antal master og disses påvirkning af omgivelserne begrænses mest muligt.”*

Da master opstillet i landzonen ofte fællesudnyttes på tværs af radioteknologier, og da det overordnede formål også i regi af planloven bør være at sikre en optimal radiokommunikation under hensyntagen til omgivelserne, uanset om det sker med den ene eller den anden radioteknologi, er det kortsigtet og indebærer risiko for en uheldig konkurrenceforvridning mellem teknologier, hvis lempelserne i planloven alene omhandler mobilteknologi og ikke andre radiokommunikationsformål.

¹ Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet af 21. december 2021: ”Partierne bekræfter, at teleforligets vision fortsat skal være gældende, og at visionen fortsat skal realiseres gennem de fundamentale principper om *markedsbaseret udrulning og teknologineutral regulering.*”

Specifikke bemærkninger

Frivillige lodsejeraftaler

TI og Dansk Erhverv noterer sig, at det af lovbemærkningerne til ændringen i § 35, stk. 12 fremgår, at *”Kommunalbestyrelsen vil i kraft af den foreslåede ændring kunne tillade en placering, der ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse, hvis hensynet til mobildækningen ikke kan opfyldes ved placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse, herunder hvis mobiloperatøren ikke har mulighed for at indgå frivillig aftale med en lodsejer om en placering på eksisterende anlæg eller i tilknytning til eksisterende bebyggelse.”*

TI og Dansk Erhverv finder det meget positivt, at det dermed anerkendes, at hvor der ikke er en velvillig lodsejer, og hvor der altså ikke kan indgås en frivillig lodsejeraftale om placering af en ny antennemast på en matrikel i tilknytning til eksisterende bebyggelse eller anlæg, så skal denne placering ikke længere af landzonemyndigheden betragtes som en relevant og egnet placering for masten i forhold til den samlede vurdering af alternative placeringsmuligheder.

TI og Dansk Erhverv finder, at det er afgørende, at udgangspunktet for indgåelse af lejeaftale om placeringer af nye antennemaster er frivillighed og velvillighed fra de pågældende og relevante lodsejere, som i givet fald skal udleje grunde til masterne. TI og DE finder, at der kan være situationer, hvor det er helt forståeligt og sagligt velbegrundet, at en lodsejer ikke ønsker en antennemast på fx 48 meter placeret blot 20-25 meter fra sin bolig, og derfor ikke ønsker at indgå en lejekontrakt med mobilselskabet om opsætning af en antennemast på grunden.

Forslaget til ændring af § 35, stk. 12, medfører, at i situationer, hvor der ikke er en velvillig lodsejer, som ønsker masten placeret i tilknytning til eksisterende bebyggelse eller anlæg, så kan der som alternativ i stedet inddrages og gives landzonetilladelse til relevante, egnede placeringer, som ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse. Disse kan fx ligge afskærmet af træer lidt længere væk fra eksisterende bebyggelse og anlæg. Dette er meget glædeligt.

Ekspropriation efter masteloven

Det er tilsvarende meget positivt, at ekspropriation af adgang til en given placering ikke længere gives forrang for placeringer, hvor der kan findes en velvillig lodsejer, men hvor placeringen ikke er i tilknytning til eksisterende bebyggelse eller anlæg.

Ekspropriation er et meget indgribende instrument, som kun bør anvendes i de tilfælde, hvor der absolut ikke er andre muligheder. Derfor bør ekspropriation kun anvendes helt undtagelsesvist.

Taler afgørende imod

TI og Dansk Erhverv bemærker, at der med ændringen af § 35, stk. 12 anvendes begrebet "tale afgørende imod" – dvs. "*Kommunalbestyrelsen kan under hensyn til den overordnede samfundsmæssige interesse i at sikre mobildækning i hele landet meddele tilladelse ..., medmindre væsentlige hensyn til landskab, natur, miljø eller naboer taler afgørende imod placeringen.*"

Det er imidlertid uklart, hvilke kriterier som kan anvendes i vurderingen af, hvad der vil tale afgørende imod i forhold til de nævnte naturbeskyttelseshensyn. Der vil typisk være tale om en afvejning mellem at skabe mobildækning på den ene side og på den anden side indvirkningen på naturen mv. Vægtningen af de forskellige hensyn er ikke nærmere angivet.

TI og Dansk Erhverv efterlyser de konkrete kriterier for, hvad kan anvendes i vurderingen af, hvad der vil tale afgørende imod i forhold til de nævnte naturbeskyttelseshensyn, og at vægtningen af de forskellige hensyn angives nærmere. Såfremt dette efterlades åbent for fortolkning uden nærmere vejledning, kan der udvikles en u hensigtsmæssig forskellig praksis i de enkelte kommuner, hvor grænserne for afvejningen søges udfordret. Idet de foreslåede ændringer indføres på baggrund af et klart politisk ønske om at forbedre dækningen i landzone og et ønske om at åbne mulighed for større fleksibilitet i forhold opfyldelse af de statslige dækningskrav, efterspørger TI og Dansk Erhverv mere klarhed om, hvordan vurderingen bør foretages.

Det foreslås i lovforslaget om ændring af planloven, under **punkt 42**, at § 36, stk. 1, nr. 17, affattes således:

»17) Antennesystemer til radiokommunikation i elektroniske kommunikationsnet med tilhørende frekvens- eller kabelbaseret teleinfrastruktur i neutrale farver, som opsættes på eksisterende master, siloer eller høje skorstene m.v. når bebyggelsens højde ikke dermed forøges.«

Endvidere fremgår det af lovbemærkningerne, at "*Der foreslås dernæst en nyaffattelse af en planlovens § 36, stk. 1, nr. 17, hvorved undtagelsesreglen om panelantenner udvides til at omfatte alle antennesystemer til radiokommunikation, som kan opsættes på eksisterende master, siloer eller skorstene m.v. Således vil førstnævnte del af undtagelsesreglen få et mere tidssvarende indhold, der afspejler den teknologiske udvikling og er i overensstemmelse med den øvrige lovgivning på området.*"

TI og Dansk Erhverv kan støtte nyaffattelsen af § 36, stk. 1, nr. 17, og at den gøres mere generel og tidssvarende, så den omfatter det udstyr, som normalt etableres i master og andre høje konstruktioner.

Imidlertid skaber bestemmelsen om, at bebyggelsens højde ikke dermed må forøges, en vis uklarhed, som bør afklares.

Af bygningsreglementets § 456, stk. 4, fremgår det, at *"Antenner, hvis øverste punkt ikke er mere end 5,50 m over tagfladen, tagkviste, skorstenspiber, ventilationshætter, gavltrekanter og tagudhæng, medregnes ikke ved beregningen af en bygningshøjde, såfremt de er af sædvanligt omfang."* Indenfor rammerne af BR18 vil et bærerør med et antennesystem på maksimalt 5,5 meter monteret på fx toppen af en silo eller et vandtårn ikke bidrage til forøgelsen af bygningshøjden, og vil derfor ikke forudsætte byggetilladelse. I planlovens forstand er det mere uklart, og derfor vil teleselskaberne ud fra et forsigtighedsprincip typisk vælge at søge om landzonetilladelse, selvom det muligvis ikke er velbegrundet, idet bygningshøjde – hvis bygningsreglementet lægges til grund – ikke bliver forøget.

Både højden på en antenneplacering samt hvor frit, der er omkring en antenne, kan have væsentlig betydning for, hvor optimal placering er ud fra et radioteknisk perspektiv.

Det foreslås i lovforslaget om ændring af planloven, under **punkt 43**, at § 36, stk. 1, nr. 19, affattes således:

»19) Teknikskabe eller teknikhuse i neutrale farver med en grundplan på maksimalt 2 m² og en højde på maksimalt 2,5 m til brug for de antenner, der er nævnt i nr. 17, og som opsættes på eller umiddelbart ved masten, siloen eller skorstenen m.v.«

Det fremgår af lovbemærkningerne, at

"I tilknytning hertil foreslås endvidere en nyaffattelse af planlovens § 36, stk. 1, nr. 19, hvorved undtagelsesreglen om teknikskabe udvides til også at omfatte teknikhuse af samme størrelse, og som følge af den foreslåede nyaffattelse af § 36, stk. 1, nr. 17, udvides nr. 19 til at omfatte de samme situationer, der er omfattet af nr. 17. Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at denne undtagelsesregel ligeledes får et mere tidssvarende indhold, der afspejler den teknologiske udvikling og er i overensstemmelse med den øvrige lovgivning på området. Fritagelse for landzonetilladelse vil fortsat betyde, at der ikke er krav om forudgående naboorientering efter planlovens § 35, stk. 4, og at der ikke er klageadgang efter planlovens § 58, stk. 1, nr. 1."

TI og Dansk Erhverv støtter, at bestemmelsen gives et mere tidssvarende behov, således at teknikskabe og -huse sidestilles lovgivningsmæssigt. Teknikhuse er dog normalt op til 3 (tre) meter i højden, og det bør derfor overvejes, om højdebegrænsningen skal justeres, så den afspejler udviklingen på området. Der er i andre lande en tendens til i stigende grad af anvende samhusning af teknikhuse, hvor flere selskaber deler pladsen i samme teknikhus. Dermed kan der dels opnås en samlet mindre visuel påvirkning af omgivelserne, dels kan det reducere energiforbruget og dermed også CO₂-udledningen. Dette må også forventes at blive tilfældet i Danmark, hvorfor begrænsningen i højde kan udgøre en barriere for at udnytte dette potentiale.

TI og DE står naturligvis til rådighed for uddybning, hvis dette hørings svar giver anledning til spørgsmål.

10

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør, Teleindustrien

Poul Noer
Fagchef for telepolitik, Dansk Erhverv

Til: hoeringplan (hoeringplan@plst.dk)
Cc: Trine Lyhne (tlyh@varde.dk)
Fra: Suzi Fuglsang Lynn-Pedersen (slyn@varde.dk)
Titel: Sagsnummer 2022-7022 Høringssvar fra Varde Kommune vedr. udkast til lovforslag om ændring af planloven m.fl.
Sendt: 22-06-2023 16:24

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Afdelingen Plan og GIS har med interesse læst udkast til ændring planloven m.fl. og har følgende bemærkninger.

Byudvikling.

I forhold til den strategiske by- og boligudvikling ønsker vi mulighed for at stille krav til en bæredygtig by- og boligudvikling. Der skal i den forbindelse sikres sammenhæng mellem bygningsreglementet og planloven. Eksempelvis at det bliver muligt at stille krav i lokalplaner om, at der skal anvendes genanvendelige eller genbrugte materialer, fx mursten, opsamling af regnvand til toiletskyld, vask og lignende.

Der er bekymring for, at krav om den strategiske byplanlægning kan spænde ben for andre sektors udviklingsmuligheder eller strukturelle ændringer. I lovforslaget nævnes offentlige funktioner som f.eks. uddannelsesinstitutioner.

Midlertidig anvendelse af arealer, der ligger i byzone

Det fremgår ikke klart af lovforslaget, hvornår den midlertidige anvendelse indtræffer.

Er det i udarbejdelse af en ny lokalplan eller er det en selvstændig lokalplan med en tidsbegrænset periode, der selvstændigt vedtages efterfølgende, og ligger oven i den "nye eksisterende lokalplan"?

Den midlertidige anvendelse skal vel være indenfor for den gældende kommuneplanramme?

Hvordan miljøvurderes en midlertidig anvendelse, hvor der er uendelig mulighed for forlængelse?

Kan der ikke i stedet udarbejdes midlertidige anvendelsesbestemmelser i forbindelse med en ny lokalplan fra start af? Og disse midlertidige anvendelsesbestemmelser skal vel miljøvurderes?

Udbygningsaftale i forhold til afværgeforanstaltningen for oversvømmelse og erosion

Det skal overvejes, hvordan vedligeholdelse af afværgeforanstaltninger udenfor et lokalplanområde, via en udbygningsaftale, skal sikres?

Monitorering af data VE-anlæg

Det medgives, at det er en god måde at gøre det mere gennemsigtigt. Men man skal være opmærksom på, at teknologien ændrer sig over tid.

Vi gør opmærksom på, at der kan opstilles nye vindmøller eller solcelleanlæg i en gældende lokalplan uden, at der nødvendigvis skal udarbejdes et nyt plangrundlag.

Det betyder, at dataet, der indberettes i forbindelse med en plan i Plandata, vil blive historisk.

Hvordan sikres opdaterede data? Skal projektmager i forbindelse med en byggeansøgning angive den fremtidige produktion af el og gives mulighed for at indberette dette til plandata?

Med venlig hilsen

Suzi Fuglsang Lynn-Pedersen

Fagkoordinator

Plan og GIS

Direkte 79 94 74 31

Mail slyn@varde.dk

Bytoften 2, 6800 Varde
www.vardekommune.dk

[Læs her](#), hvordan vi behandler dine personoplysninger.

Bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af planloven af 17. maj 2023,

Plan & Energi, Vejle Kommune

Generelt

Der er overordnet set gode takter og især gode intentioner i lovforslaget mht. bla. grøn omstilling/natur, afværgeforanstaltninger, afskaffelse af Agenda 21- redegørelse og planlægning for havne. De gode intentioner havner imidlertid ofte i lapperier og bestemmelser, der gør planloven endnu mere kompliceret. På flere områder indføres meget præcise bestemmelser, som sikkert vil gøre det lettere for styrelsen at overvåge om kommunerne overholder loven. Andre bestemmelser gør arbejdet mere kompliceret og u hensigtsmæssig. I stedet har vi brug for reel forenkling. Og overordnet set ønskes vejledninger og nationale rammer og prioriteringer – herunder landsplanlægning – som kan sikre en faglig vejledning for udmøntning af de nationale interesser og skabe en bedre sammenhængende, helhedsorienteret og tværgående planlægning. En planlægning som har været efterspurgt i en årrække og som er blevet yderst aktuel på baggrund af klima og energikrisen.

Krav om strategisk planlægning for bymidter

Vejle Kommune arbejder løbende på at understøtte levende bymidter i samarbejde med de lokale aktører. Indsatsen omfatter både strategiske opkøb, lokalisering af offentlige servicefunktioner, byforskønnelse, fysisk planlægning og BID-samarbejder.

Vejle Kommune anerkender, at de mindre byer er udfordrede i forhold til udvalgswarebutikker, og derfor arbejdes der på at skabe andre funktioner og aktiviteter, der kan skabe liv i bymidterne. Vejle Kommune finder ikke, at dette arbejde vil få bedre vilkår af, at der sættes en frist i planloven. Tværtimod kan timingen vise sig at være et problem for de nuværende og kommende processer, som kommunerne har planlagt i forhold til midtbyerne.

Nye muligheder for at sikre bynatur

Forslaget har gode intentioner.

Men hvordan beregnes begrønningsprocenten, for hvad er begrønning? Hvis man vil være mere ambitiøs, bør det fremadrettet kobles til biofaktoren. Her er der god inspiration at hente i Sverige og Tyskland.

Hvis det skal sikres, at bynaturen realiseres, skal det netop være en forudsætning for betingelse for ibrugtagning af bebyggelse. Så det er meget positivt, at det er foreslået.

At stille krav til vækstbetingelser, kan være rimelige set i forhold til formålet, men lokalplaner er en fysisk plan, og traditionelt for forhold over terræn. Et det generelt en ønskelig ny vej at gå, at arealreservere for forhold under terræn, og dermed placere ansvaret for håndhævelsen i planloven?

Nye regler om parkeringsforhold

Generelt giver det ikke mening af regulere forhold i planloven som reguleres af andre love, særligt bygge-loven. Ladestandere reguleres af mange andre love. Det er ikke ønskeligt, at der henvises direkte til bygge-loven. Hvis ladestandere skal reguleres bør det udelukkende være som en regulering af hvor de placeres. Det skal nøje overvejes, om det er en god idé, at fastsætte betingelse for ibrugtagning af ny

bebyggelse for alternative drivmidler til transport, da kapacitet på elnettet f.eks. ikke kan dække transportsektorens behov.

Nye muligheder for afværgeforanstaltninger og udbygningsaftaler

Forslaget er positivt.

Dog er der stadig en udfordring med udbygningsaftalerne, der jo er på forespørgsel og frivillige. Det er ønskeligt at der generelt blev set på udbygningsaftalernes muligheder/begrænsninger. Særligt med det dilemma der er mellem vejledning og frivillighed, som Aalborg sagen og især Hortons redegørelse har givet anledning til yderligere usikkerhed. Ifølge Hortons redegørelse skal kommunerne nærmest sidde på hænderne og vente på at bygherre kommer med forslag til en udbygningsaftale, og det har næppe været hensigten med lovgivningen. Og i praksis kan det ikke fungere på den måde.

Planlægning for vandområder ved havne

Det er længe ventet og meget positivt, at vi nu har fået retten til at planlægge de nære vandområder.

Udvidede muligheder for bebyggelse i transformationsområder

Generelt vil vi stille spørgsmålstejn ved, om det er anvendeligt, og siger noget om den reelle støjpåvirkning, at beregne støj på den udvendige facade, set i forhold til de krav der kan stilles i en lokalplan i forhold til afværgeforanstaltninger, og de byggetekniske muligheder der er i dag, der hindrer støj *inde* i boligen, samt sikre støjsvage opholdsarealer.

Planlægning for ungdomsboliger til studerende

Først gav planloven mulighed for, at stille krav om, at boliger skulle være almene. Nu kan det reguleres om ungdomsboliger skal være private. Planloven har som udgangspunkt ikke kunne regulere ejerforhold, og det er et godt princip. Dermed har spørgsmålet om det f.eks. skulle være leje- eller ejerboliger ikke stået i vejen for god planlægning. Dog anerkender vi behovet for billige boliger.

I forhold til kontrol og håndhævelse af ejerforhold, er det ikke en opgave vi ønsker. Det kunne overvejes, om det i stedet løses bedre i en servitut med kommunen som påtaleberettiget.

Bedre udvikling af landsbyer

Man bør også se på kriteriet: Afgrænsningen af en omdannelseslandsby skal udgøre en hensigtsmæssig afrunding og kan f.eks. ikke udgøre et langstrakt areal ud langs en vej væk fra den eksisterende landsby.

Hvis der er tale om stjerneudstyknin, hvor bebyggelsen er placeret langs vejen, vil kulturmiljøet blive ødelagt, hvis der i stedet fyldes ud i hullerne.

Overførsel af landzonelandsbyer til byzone

Vi vil, som vi har gjort ved tidligere planlovshøringer, anmode om at det genovervejes, at i planloven at optage frikommuneforsøget om overførsel af landzone til byzone uden lokalplan. Det var en stor administrativ lettelse.

Bedre muligheder for glamping i landzone

En afgørende betingelse for, at der kan opføres glamping, er glemt, nemlig at det skal understøtte kommunens turismepolitik.

Det er en meget, og for planloven usædvanlig, detaljeret regulering af glamping der foreslås. En regulering der bør skives i en vejledning i stedet. Der er en tildens til, at jo mere reguleret forhold er i planloven, jo mere vil folk forvente at de kan få en tilladelse, og jo flere klagenævnsafgørelser vil gå i den retning.

Stiftsøvrighedernes indsigelsesret

At sidestille solceller og vindmøller i forhold til indsigelsesret giver ikke mening, da solceller typisk har en maksimum højde på 3,2 meter over terræn, og afskærms af beplantning.

Vi foreslår derfor at indsigelsesretten for solceller fastsættes til 200 meter og/eller indenfor kirkens fjernomgivelsen.

For alle vindmøller der kræver lokalplanlægning foreslås en afstand på 2000 meter, da 150 meter møller også vil være meget synlige.

One-stop-shop for visse bygge- og beskyttelseslinjer

Umiddelbart et godt, og længe efterspurgt, forslag.

Dog er der brug for en afklaring af, om hvis dispensation fra § 3 indklages, og der er opsættende virkning, sættes så hele realiseringen af lokalplanen i stå, selvom det indklagede kun vedrører en lille del af lokalplanområdet. Det skal også afklares, hvordan procedurekrav som f.eks. orientering af skovejer ved dispensation fra skovbyggelinjen håndteres.

Ophævelse af krav om forudgående offentlighed

Ofte er forudgående offentlighed på mindre ændringer ikke meningsfyldte, og det er svært at forstå fra borgerne, hvad det er de kan komme med bemærkninger til. På store projekter vil der stadig være inddragelse via miljøvurderingsloven, så vi finder forslaget fornuftigt.

Redegørelse for el-produktion m.v. fra planlagte vindmøller og solcelleanlæg

Eventuelle tal for el-produktion i en lokalplan kan være forældet inden planen realiseres, og der er jo ikke krav om at den realiseres, så der er stor usikkerhed om tallene.

Vi anbefaler, at Energinet opretter deres eget register.

Forenkling og smidiggørelse af klagesagsprocesser

De foreslåede ændringer er ikke en forenkling og smidiggørelse for kommunen, da en del opgaver ligger over til kommunen, selvom vi ikke er myndighed på og ansvarlig for klageportalen.

Klagen skal nu sendes til kommunen. Kommunen skal vejlede om anvendelse af den digitale selvbetjening. Det er kommunen der skal indtaste klager fra borgere der ikke kan benytte den digitale selvbetjening. Hvordan skal betaling foregå i denne sammenhæng?

Udskydelse af bortfald af lokalplaner som følge af klage

I stedet for at kunne forlænge vedtagelsen udover de 3 år, bør der fastsættes en frist for, hvor lang tid Klagenævnets sagsbehandlingstid må være. Lange sagsbehandlingstider vil for visse lokalplaner betyde, at de bliver uaktuelle da de af forskellige udefrakommende årsager ikke kan realiseres. Lange sagsbehandlingstider stiller den indklagede meget ringe og bremser udviklingen.

Vi foreslår en maksimum sagsbehandlingstid i Klagenævnet på 1 år.

Ophævelse af krav om Landsplanredegørelse

For at sikre gode rammer for kommunernes planlægning er det vigtigt, at der er tydelige og klare nationale rammer og derfor landsplanlægning. Behovet for landsplanlægning har aldrig været større. Fra flere siden har det gennem de senere år været en stigende efterspørgsel på en overordnet landsplanlægning og om at staten i højere grad påtager sig sit ansvar for at udstikke rammerne for en sammenhængende (fysisk) udvikling på tværs kommunegrænser. På den baggrund virker det uforklarligt, hvorfor kravet om en landsplanredegørelse fjernes.

Et konkret ønske om at staten i højere grad involverede sig i VE-udbygning er ikke blevet hørt før den nuværende energikrise har fået regeringen til at handle. Der har dog være tiltag, men det tager tid at få arbejdet organiseret og opbygget den nødvendige viden og et operativt apparat på området. Det burde være et eksempel til efterfølgelse mere generelt, så kommunerne - ud over en stat som sætter tydeligere retninger og prioriteringer - også har en styrelse, der også fagligt kan bidrage til at opnå de bedste løsninger for landet som helhed – i tæt samarbejde med kommunerne.

I bemærkningerne nævnes nationale interesser og en række andre tiltag, politiske udmeldinger, temaindsatser mm der arbejdes med ift kommunerne, og det er en rigtige fine supplementer til landsplanlægning, men ikke en erstatning, som det fremgår. Vi gør os ingen illusioner om at alt kan samordnes og planlægges. Dertil er opgaverne alt for komplekse, men at staten ikke i højere grad bidrager til at sikre retning, sammenhæng og prioritering i planlægningen virker uansvarligt.

I en tid, hvor vi i høj grad står overfor store omdannelser af vores landskaber som følge af de mange dagsordener for arealanvendelsen, og hvor det dermed er særligt vigtigt at arealudviklingen sker efter en samlet plan, kan det undre at muligheden for at udstikke en national helhedsplanlægning skæres bort. Er det tanken, at en samlet national strategisk plan for anvendelsen skal varetages i andet regi?

Det skal desuden bemærkes, at denne ændring af planloven slet ikke er nævnt under "regionale konsekvenser, herunder for landdistrikter". Landsplanlægning var netop en mulighed for, at der kunne planlægges på tværs af kommunegrænser og regioner og sikres en sammenhængende og helhedsorienteret planlægning for landdistrikterne, herunder stillingtagen til hvordan vi fordeler de sparsomme arealer mellem de mange funktioner.

Vestre Landsret Præsidenten

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

23. maj 2023

Sendt pr. mail til hoeringplan@plst.dk

J.nr.: 23/18869-2

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har ved brev af 17. maj 2023 (sagsnr. 2022-7022) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk

Viborg, den 23. juni 2023
Akt nr. 2465632
/ASOK

Vedrørende forslag til lov om ændring af planloven

Viborg Stiftsøvrighed fremkommer nedenfor med sine bemærkninger til lovforslag om ændring af lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse med flere, jf. høringsbrev af 17. maj 2023 fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Kirkerne i Danmark udgør en væsentlig del af landets historie og fremstår i dag som markante kulturhistoriske kendingsmærker såvel i byerne som på landet.

Stifterne i Danmark er – for så vidt angår plansager – decentrale statslige myndigheder under Kirkeministeriet. Det er således stifternes opgave - blandt andre - at sikre beskyttelsen af kirkeområdernes nærmeste omgivelser mod skæmmende bebyggelse og lignende.

Med ændringsforslaget til planloven ønskes der indført en begrænsning i Stiftsøvrighedens indsigelsesret i medfør af planlovens § 29, stk. 3.

Stiftsøvrigheden noterer sig således, at der sker en indskrænkning i Stiftsøvrighedens *selvstændige* indsigelsesret, men at kirkeministerens indsigelsesret opretholdes.

Den omstændighed, at der sker en indskrænkning i Stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret, bekymrer Stiftsøvrigheden – navnlig i Viborg Stift, der har store landområder, hvor placering af især vindmøller kan udgøre en udfordring eller have en ærgerlig effekt på ud- og indsynet af kirkerne.

Den lokale Stiftsøvrighed må antages at have det største lokale kendskab til forholdene omkring den enkelte kirke, og det er således mest hensigtsmæssigt, at Stiftsøvrigheden fortsat har en mulighed for at komme med indsigelser overfor lokalplaner efter et konkret skøn og ikke afhængigt af et afstandskriterium.

Stiftsøvrigheden henleder i den forbindelse opmærksomheden på, at indsigelsesretten sjældent benyttes. Stiftsøvrigheden i Viborg er derimod af den opfattelse, at bestemmelsen i planlovens § 29, stk. 3, med den nuværende ordlyd, er med til at sikre, at der opstår gode og konstruktive dialoger vedrørende påtænkte solcelle- og vindmølleprojekter i stiftet. Dialogerne tager ikke sigte på, *hvorvidt* der skal opsættes vindmøller eller solceller, men om *hvordan* det gøres det på den bedst tænkelige måde. – Indsigelsesretten giver således kommunerne et incitament til at indgå i dialog med Stiftsøvrigheden om, hvordan man i konkrete projekter – i samarbejde - sikrer en god og rimelig hensyntagen til kirkerne i landskabet. Det er vores opfattelse, at Stiftsøvrigheden i flere

sager kan bidrage med et anderledes perspektiv, til eksempel: hvordan vindmøller kan opstilles blot en smule anderledes end oprindeligt tænkt, for derved at bevare indsyn til/udsyn fra kirken.

Alternativt foreslås det, at kommunen efter loven forpligtes til at inddrage Stiftsøvrigheden i påtænkte projekter. Eller på anden vis tilsikre, at der tages konkret hensyn til kirkerne i hver enkel sag.

For så vidt angår Kirkeministeriets fortsatte indsigelsesret bemærker Stiftsøvrigheden, at overdragelse af en sag med henblik på ministeriets eventuelle brug af indsigelsesretten vil reducere den tid, som Stiftsøvrigheden kunne have benyttet til en dialog med kommunen om at nå en - for alle parter - gangbar løsning. Formentligt en løsning baseret på dialog imellem lokale parter, fremfor indsigelse fremsat af ministeriet.

Med venlig hilsen

Henrik Stubkjær
Biskop

Jacob Hess
Stiftamtmand

Plan- og Landdistriktsstyrelsen

25. maj 2023

Sendt til hoeringplan@plst.dk

J.nr.: 23/18634-1

Sagsbehandler: Rikke Søndergaard
Larsen

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har ved brev af 17. maj 2023 (sagsnr. 2022-7022) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo

Dato: 22. juni 2023

Til Plan- og Landdistriktsstyrelsen
(sendt via e-mail til: hoeringplan@plst.dk)

Høringssvar fra Aalborg Stiftsøvrighed om lovforslag om ændring af lov om planlægning.

Aalborg Stiftsøvrighed afgiver hermed svar på høring til Aalborg Stift af 17. maj 2023 fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen, om forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love.

Nedenstående høringssvar forholder sig alene til ændringen i lov om planlægning.

Baggrunden for lovforslaget er aftale om ”Opfølgning på evaluering af planloven mv.” fra 15. juni 2022. Heraf fremgår det, at aftaleparterne blev enige om at gennemføre en række ændringer af planloven og anden relevant lovgivning.

Det fremgår af aftalen og det efterfølgende lovforslag, at der er behov for klarere rammer for udbygningen af VE-anlæg, og at dette kræver en styrket kommunal planlægning af, hvor der skal placeres vedvarende energi, og at der i den forbindelse er behov for en fokusering af det statslige tilsyn, herunder at der sikres klare rammer for Stiftsøvrighedens indsigelsesret.

Det er de lokale sognes menighedsråd, der har ansvaret for sognets kirker og kirkegårde, og i henhold til § 29 i bekendtgørelse nr. 1172 af 19/09/2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, skal et menighedsråd søge at forhindre, at kirkens og kirkegårdens nærmeste omgivelser bebygges eller bruges på skæmmende måde. Det bør herved, så vidt det er muligt, undgås, at der foretages sådanne ændringer i bebyggelse og beplantning ved kirken, at skønhedsværdien, der er knyttet til samspillet mellem kirke, kirkegård og omgivelser, forringes.

Stifterne i Danmark er, når det gælder plansager, decentrale statslige myndigheder under Kirkeministeriet. I plansager er det således stifternes opgave at føre tilsyn med kirker og kirkegårde og sikre beskyttelsen af kirkeområdernes nærmeste omgivelser mod skæmmende bebyggelse og lignende.

Ændringsforslag til § 29, stk. 3, i lov om planlægning

Med den foreslåede ændring af § 29, stk. 3, indføres en begrænsning i stiftsøvrighedens indsigelsesret, idet stiftsøvrigheden, efter forslaget, ikke kan fremsætte indsigelser mod et lokalplansforslag, der muliggør opstilling af solceller eller vindmøller længere væk fra en kirke end 1.000 meter, dog 2.000 meter i forhold til vindmøller, hvis disse er højere end 250 meter. Stiftsøvrigheden har forstået forslaget således, at ændringen efter dens ordlyd ikke vil få betydning for øvrige lokalplanforslag, og at stiftsøvrigheden derfor fortsat har en mulighed for at fremsætte indsigelse, hvis en lokalplan vurderes at være i strid med de særlige hensyn som stiftsøvrigheden varetager og under forudsætning af, at de forhold, der gøres indsigelse imod, er af væsentlig betydning.

Det fremgår af lovforslaget og bemærkningerne, at stiftsøvrigheden har mulighed for at bede kirkeministeren fremsætte indsigelser mod et lokalplanforslag, hvis stiftsøvrigheden vurderer, at solceller eller vindmøller i en større afstand fra en kirke end de i lovforslagets nævnte 1.000 eller 2.000 meter, vil påvirke indsynet til og udsynet fra kirken negativt.

Stiftsøvrigheden noterer sig således, at der sker en indskrænkning i stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret, men at kirkeministerens indsigelsesret opretholdes.

Indskrænkning i stiftsøvrighedens indsigelsesret

Aalborg Stiftsøvrighed har påskønnet og brugt den nuværende mulighed for at kunne fremsætte indsigelser mod et lokalplanforslag uden en afstandsmæssig begrænsning.

Et lokalplanforslag sendes i høring i en periode fra 2 til 8 uger, afhængig af kompleksiteten i lokalplanforslaget.

Stiftet har haft mulighed for at benytte høringsperioden til en dialog og forhandling med kommunerne, for at sikre den bedst muligt løsning i forhold til såvel kommunens interesser, den grønne omstilling samt stiftets varetagelse af vores opgave med at beskytte indsynet til og udsynet fra kirken, samt at sikre kirkens placering som et monument i landskabet.

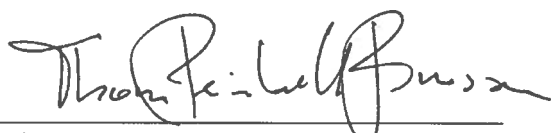
Denne forhandlingsmulighed har, efter stiftsøvrighedens vurdering, ligeledes medvirket til en reduktion i antallet af indsigelser, idet der ofte er fundet løsninger, som tilgodeser og balancerer nationale interesser til såvel vækst og erhvervsudvikling, natur- og miljøbeskyttelse samt kulturarvs- og landskabsbevarelse.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det fortsat er en national interesse at varetage indsynet til og udsynet fra kirkerne i landskabet i henhold til planlovens § 29, stk. 1, ligesom stiftsøvrigheden i henhold til forslaget fortsat synes at være forpligtiget til at varetage de nationale interesser nævnt i § 29, stk. 1, i forhold til kommuneplaner og i henhold til § 29, stk. 3, for så vidt angår lokalplaner.

I forhold til vindmøller er det uomtvisteligt, at disse kan ses over store afstande, og – afhængig af det lokale landskab – vil en vindmølle, der står både 1.000 meter og 2.000 meter fra en kirkebygning, kunne få betydning for oplevelsen af kirken som et monument i landskabet.

Den foreslåede begrænsning i stiftsøvrighedens indsigelsesret i § 29, stk. 3, vil derfor kunne medføre, at stiftsøvrigheden fremover i en række sager vil skulle anmode Kirkeministeren om at fremsætte en indsigelse mod et lokalplanforslag, og den af ministeriet dertilhørende sagsbehandlingstid, vil reducere den tid, som stiftsøvrigheden ellers kunne benytte til dialog og forhandling med kommunen om at nå en tilfredsstillende løsning.

Venlig hilsen

Thomas Reinholdt Rasmussen
Biskop

Trine Hede
Stiftamtmand

Kopi til:
Alle stifter

Teknik og Miljø
Karen Blixens Boulevard 7, 8220 Brabrand

Til
Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk

Sagsnummer. 2022-7022

21. juni 2023
Side 1 af 10

Høringssvar til lov om ændring af planloven og forskellige andre love

Plan- og Landdistriktsstyrelsen har sendt udkast til lovforslag om ændring af planloven og forskellige andre love i høring, og Aarhus Kommune skal herved afgive sit høringssvar.

Aarhus Kommune er generelt positiv over for lovforslaget, der følger op på den aftale, der blev indgået mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti den 15. juni 2022 om opfølgning på evaluering af planloven mv., og som havde til hensigt at øge kommunernes mulighed for at sikre en hensigtsmæssig byudvikling.

Aarhus Kommune vil indledningsvist i dette høringssvar redegøre for det meget vigtige forhold, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad følger op på en af hovedintentionerne i den politiske aftale fra 2022.

Herefter vil høringssvaret indeholde kommentarer til lovforslaget enkelte delelementer.

Kommunernes mulighed for at sikre et varieret boligudbud

Et af hovedtemaerne i denne aftale er "Byudvikling mv.", og der blev inden for dette område indgået aftale om en ændret regulering på nogle for kommunerne ganske væsentlige områder i relation til kommunernes mulighed for at sikre en god og sammenhængende byudvikling.

Aarhus Kommune har dog desværre konstateret, at forslaget til ændring af planloven på nogle afgørende punkter ikke lever op til aftalens intentioner på dette punkt.

Aftale mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti om opfølgning på planloven mv. af den 15. juni 2022

I aftalen mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti fremgår under overskriften "Byudvikling mv." følgende:

*"Særligt i de større byer er der behov for bedre **helhedstænkning** af bl.a. boliger, transport, uddannelser, arbejdspladser og **boliger til alle***

TEKNIK OG MILJØ
Plan og Byggeri
Aarhus Kommune

Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Telefon: 89 40 20 00

E-mail:
Byggeri-juridisk@mtm.aarhus.dk
Direkte e-mail:
tsi@aarhus.dk

Sagsbehandler:
Torben Simonsen

21. juni 2023
Side 2 af 10

aldre og samfundsgrupper. Det er kommunernes ansvar at planlægge for en blandet boligsammensætning, der giver mulighed for social sammenhængskraft og at de, der har deres virke i de større byer også kan finde en bolig, der passer til indtægtsforhold og inden for rimelig afstand af uddannelsesinstitutioner eller arbejdsplads. I flere af især de større byer er der behov for et mere varieret boligudbud.

Samtidig ser man både i større og mindre byer, at bymidternes traditionelle struktur med detailhandel som omdrejningspunkt er under forandring. Aftaleparterne er enige om, at **kommunerne med ændringer af planloven skal have bedre muligheder for at planlægge for et mere varieret boligudbud og en styrkelse af bymidter mv.**”

Videre følger under overskriften ”Nye muligheder for at sikre et varieret boligudbud” blandt andet:

”Det indgik i aftalen fra 2016 ”Danmark i bedre balance – Bedre rammer for kommuner, borgere og virksomheder i hele landet”, at kommunernes mulighed for at stille krav om almene boliger bevares. **Med henblik på at give kommunerne yderligere muligheder for at sikre et varieret boligudbud er følgende aftalt:**

- Mulighed for at planlægge for ungdomsboliger til unge under uddannelse [...]
- Mulighed for midlertidig anvendelse af arealer under omdannelse [...]
- Udvalgsarbejde om ejerboliger i de større byer: Aftaleparterne er enige om, at der igangsættes et udvalgsarbejde, der inden for et år skal **afdække, hvilke initiativer der kan tages for at fremme opførelse af flere ejerboliger for at sikre blandede byer.**”

Udfordringer i kommunernes planlægning i de nuværende planmæssige rammer

Aarhus Kommune kan fuldt ud tilslutte sig indholdet af den politiske aftale, hvorefter der er behov for 1) helhedstækning af boliger, transport, uddannelse, arbejdspladser og boliger til alle aldre og samfundsgrupper og 2) en blandet beboersammensætning, der giver mulighed for social sammenhængskraft og 3) et mere varieret boligudbud særligt i de større byer.

Aarhus Kommune ser således ligesom en del øvrige, særligt større, danske kommuner ind i forskellige problemstillinger, der kan løses ved i højere grad at give kommunerne mulighed for at sikre et mere varieret boligudbud i en by i god social balance, sådan som den politiske aftale lægger op til.

Sikring af relevant boligtilbud

21. juni 2023
Side 3 af 10

Konkret ser kommunerne ind i en udfordring med at sikre et relevant boligtilbud til alle byens forskellige grupper af borgere, idet kommunerne ikke med den nuværende planlovgivning har mulighed for at planlægge konkret for de typer af boliger, der er mangel på i de enkelte kommuner.

I Aarhus Kommune ses konkret ind i en problemstilling i forhold til at kunne tilbyde ejerboliger i det omfang, som efterspørges af befolkningen i kommunen.

Faktum er, at mange familier i etableringsfasen har en ejerbolig som sit mål, men faktum er også, at der – særligt i de større byer – er mangel på økonomisk tilgængelige ejerboliger. Underskuddet af ejerboliger bidrager til en fortsat øget prisudvikling på de eksisterende boliger, hvilket presser mellemindkomstgrupper ud af byerne med den konsekvens, at flere borgere må pendle til byerne. Dette har yderligere den afledte effekt, at et endnu større parkeringsbehov skal løses i de i forvejen trængte bymidter.

I Aarhus Kommune er det ved en boligpolitisk analyse¹ konstateret, at af alle de boliger, der er opført i perioden 2010-2021, udgør etageboligerne 70 %, mens rækkehus/dobbelthuse udgør 20 % og parcelhuse alene udgør 9 %. I 2021 var hele 95 % af de opførte boliger lejeboliger. En samtidig udarbejdet boligbehovsprognose for Aarhus Kommune viser imidlertid, at efterspørgslen på parcel- og rækkehuse i de kommende 13 år vil stige, mens der forventes en afmatning i efterspørgslen på etageboliger.

Der er flere grunde til, at særligt større ejendomsinvestorer er begyndt at bygge flere lejeboliger. Blandt andet er afkastet på boliger mere stabilt og højere end på værdipapirer, og afkastet på boliger er typisk højere end på erhvervsbyggeri. Hertil kommer, at forretningsmodellen ofte er bedst på lejeboliger frem for at bygge og sælge til private.

Idet kommunerne ikke har de planmæssige muligheder for at regulere boligudbuddet, herunder til at kræve opførelse af ejerboliger, således at kommunerne rettidigt kan sikre, at der i byerne findes det for den konkrete kommune relevante boligudbud, kan kommunerne imidlertid ikke imødegå denne uheldige udvikling.

Sikres kommunerne ikke de rette muligheder til at kunne regulere ejerformerne for nyopførte byggerier, vil vigtige befolkningsgrupper, særligt i de større byer, således være nødsaget til at søge væk fra byerne – og i værste fald fra kommunen.

¹ Boligpolitisk redegørelse, hovedrapport, august 2021.

21. juni 2023
Side 4 af 10

Det anerkendes, at der ved forslaget til ændring af planloven åbnes op for planlægning for ungdomsboliger, hvilket også er relevant redskab i kommunernes byplanlægning. Denne gruppe af boliger udgør imidlertid alene en begrænset andel af boligmassen, og der er behov for, at kommunerne – i overensstemmelse med den politiske aftale af den 15. juni 2022 – også får bredere muligheder for at inddrage hensynet til boligforsyningen i lokalplanlægningen.

Sikring af blandet beboersammensætning og social sammenhængskraft

Etablering af "den gode by" kræver, jf. ovenfor, at der sikres et stort og varieret udbud af boligtyper tilpasset demografien i den enkelte by.

Den "gode by" fordrer imidlertid også, at der sikres mangfoldighed i de enkelte bydele med velfungerende og trygge lokalsamfund.

Mangfoldighed i byerne er en styrke såvel socialt og kulturelt som erhvervsudviklingsmæssigt og er netop en af de kvaliteter, der typisk gør byer attraktive for nye borgere. For at kunne skabe en mangfoldig by, der kan rumme alle typer af borgere, kræves imidlertid en balanceret og blandet boligmasse i alle dele af byen, således at et varieret udbud af boligtyper og boligstørrelser, prisniveauer og ejerformer understøtter byens mangfoldighed.

Lokalsamfundene er desuden gode steder at dyrke fællesskaber. Her kan borgere lære hinanden at kende på kryds og tværs og være med til at bygge bro på tværs af generationer, køn, etnicitet og indkomst. Den sociale sammenhængskraft i byen og de enkelte bydele er til gavn for alle grupper af borgere, fordi det sikrer en by i social balance og med større tryghed i de enkelte områder.

Muligheden for at planlægge for almene boliger i lokalplaner bidrager allerede til muligheden for etablering af blandede byer, men kommunerne har behov for flere værktøjer til at sikre sammenhængskraften og dyrkelsen af fællesskabet.

For at understøtte tilhørsforholdet, den sociale balance, trygheden og mangfoldigheden i byerne bør der derfor via byplanlægningen kunne arbejdes for, at der i de enkelte byområder planlægges, dels for forskellige boligtyper, boligstørrelser, prisniveauer og ejerformer, dels for styrkelse af fællesskabet og trygheden i byområderne i form af planlægning for etablering af fælleshuse og beboerhuse, udvikling af bofællesskaber, opgangsfællesskaber, flergenerationsboligbebyggelser, byggefællesskaber mv..

Sammenfatning og forslag

Det fremgår af den politiske aftale af den 15. juni 2022, at der blandt aftalparterne er intentioner om helhedstænkning ved planlægning af byerne, om en blandet boligsammensætning og et varieret boligudbud, samt at der er et

behov for at fremme ejerboliger, og aftaleparterne anerkender således også behovet for øgede planlægningsmuligheder for kommunerne.

21. juni 2023
Side 5 af 10

Aarhus Kommune skal ved dette hørings svar opfordre aftaleparterne til at sikre, at intentionerne bag aftalen opfyldes og således ved en tilføjelse til planlovens § 1, stk. 2, nr. 7 give kommunerne mulighed for at planlægge for en hensigtsmæssig byudvikling til gavn for byen som helhed. Konkret er der behov for, at kommunerne i sin planlægning kan inddrage hensyn til en blandet beboersammensætning og et varieret boligudbud. En sådan mulighed vil således kunne bidrage til at sikre en hensigtsmæssig byudvikling til gavn for byens borgere.

Aarhus Kommunes kommentarer til lovforslagets delelementer:

Byudvikling

1) der stilles krav til kommunerne om at foretage en strategisk planlægning for levende bymidter,

Aarhus Kommune er enige i, at kommunerne skal have fokus på at lave planlægning, som understøtter levende bymidter. Dette er en integreret del af god byplanlægning i forvejen.

Når det indføres som et krav i planloven, at kommunerne pligtmæssigt skal gøre det for alle byer i det omfattede spænd af indbyggertal og med inddragelse af lokale og civile aktører, bliver det en omfattende ny planproces, som bør følges op med DUT-midler, således som det skete da der kom krav i Planloven om planlægning for landsbyer

2) kommunerne får nye muligheder for at sikre bynatur,

Kommunen ser positivt på de nye muligheder, men savner redskaber til at sikre, at bynaturen og grønne områder også etableres, plejes og vedligeholdes. Det er i praksis ikke tilstrækkeligt, at grundlaget for en kommende beplantning skal være på plads inden ibrugtagning, hvis bynaturen ikke efterfølgende vokser til, plejes og vedligeholdes.

3) der indføres nye regler om lokalplanlægning for parkeringsforhold,

Kommunen ser positivt på forslaget og de nye hjemler. Der savnes mulighed for i højere grad at regulere brugen af parkeringspladser, så det kan hindres, at alle nye parkeringspladser udelukkende bliver udlejningspladser drevet erhvervsmæssigt uden tilknytning til den bebyggelse parkeringspladserne etableres for.

4) kommunerne får mulighed for at lokalplanlægge for midlertidig anvendelse af arealer, der ligger i byzone,

21. juni 2023
Side 6 af 10

Det er fint, at det præciseres, at der kan lokalplanlægges for midlertidige anvendelser. I praksis vil muligheden næppe blive udnyttet i større grad, fordi det er forbundet med store ressourcer og tid at skulle lave lokalplaner for at give midlertidige muligheder. Aarhus vil klart anbefale at kommunernes mulighed for at dispensere til midlertidige anvendelser i stedet udvides, så midlertidige anvendelser ikke forudsætter en forudgående lokalplan.

5) kommunerne får mulighed for at planlægge for anlæg til sikring mod oversvømmelse eller erosion (afværgeforanstaltninger), der ligger uden for lokalplanområdet,

Dette er en vigtig udvidelse af kommunernes muligheder, idet det ofte er helt nødvendigt for at etablere en god sammenhængende planlægning, også for blå-grønne forbindelser og fritidsområder, at regnvandshåndtering kan placeres uden for lokalplanområdet.

6) en bygherre kan indgå en udbygningsaftale med kommunen om afværgeforanstaltninger,

Godt at få dette præciseret med en tydelig hjemmel, selvom anvendelsen vil være snæver som følge af, at kommunerne generelt har begrænsede muligheder for at benytte udbygningsaftaler.

7) kommunerne får nye muligheder for planlægning for vandområder ved havne,

Dette er en vigtig ændring, som Aarhus Kommune ser et klart behov for.

8) kommunerne får nye muligheder for at lokalplanlægge for beliggenheden af bygninger til religiøse formål,

Det er fint at få præciseret, at kommunerne kan planlægge eller forhindre denne specifikke anvendelse, men behovet for hjemlen er i praksis ikke stor. Det er ikke den religiøse anvendelse, som giver kommunerne udfordringer. Det er den heraf afledte støj og trafikale belastning, som giver udfordringer – og dette sker ikke kun i sammenhæng med religiøse aktiviteter, men også i mere verdslige anvendelser, som festlokaler, foreningslokaler m.v.

9) reglerne om lokalplanlægning for isolering af ny boligbebyggelse mod støj justeres

Da der kun er tale om en redaktionel rettelse uden betydning for kommunen, har vi ingen kommentarer.

10) kommunerne får udvidede muligheder for bebyggelse i transformationsområder.

Kommunen har ikke kommentarer til ændringen, som næppe vil få større betydning i kommunerne, fordi betingelser for at benytte de lempede støjregler i transformationsområder sjældent er til stede.

21. juni 2023
Side 7 af 10

Ungdomsboliger til studerende

Det foreslås, at

- 1) kommunerne får mulighed for at planlægge for private ungdomsboliger og
- 2) udlejning af private ungdomsboliger kun kan ske til studerende.

Aarhus kan godt se behovet for en hjemmel som giver kommunerne mulighed for dette, selvom der ikke er aktuelt behov for at benytte hjemlen i Aarhus, idet der er en god dækning af denne boligtype. Der henvises i stedet til forslaget i hørings svarets indledning om den blandede by.

I praksis vil forslaget sandsynligvis give administrative udfordringer, hvis kommunerne i denne form for lokalplanlagte bygninger skal føre særligt tilsyn med om beboerne i ejendommen reelt er studerende.

Nye udviklingsmuligheder på landet, de små øer og ved kysterne

Det foreslås, at

- 1) beboerne på de små øer kan opfordre kommunalbestyrelsen til at udarbejde en ø-udviklingsplan til fremme af vækst og udvikling,
- 2) der kan gives forsøgstilladelse til, at eksisterende, overflødiggjorte bygninger, der ikke ligger i tilknytning til øvrige turismemæssige aktiviteter, også kan omdannes til turismeformål inden for strandbeskyttelseslinjen,
- 3) kommunerne får bedre muligheder for udvikling af landsbyer,

Bestemmelserne er ikke relevante for Aarhus.

- 4) kommunerne får mulighed for at overføre hele landzonelandsbyer til byzone,

Det er godt, at der med forslaget rettes op på den utilsigtede ændring af Planloven i 2017.

- 5) kommunerne ikke kan søge om tilbageførsel til landzone af sommerhusgrunde, der reelt ikke kan bebygges,

Forslaget er ikke relevant for Aarhus

- 6) der bliver bedre muligheder for at etablere glampingenheder i landzonen

Forslaget er et eksempel på, at der laves for mange små-justeringer af Planloven baseret på snævre situationer fremfor mere generelle hjemler til kommunerne.

Dette er en usædvanlig snæver hjemmel til midlertidig tilladelse til max 8 glamping-enheder placeret tæt på eksisterende større veletablerede virksomheder med væsentlige besøgsaktiviteter, som ikke i forvejen har overnattende gæster. Hjemlen er fyldt med skønsmæssige begreber, som i praksis vil skulle fortolkes af Planklagenævnet.

7) stiftsøvrighedernes selvstændige adgang til at fremsætte indsigelse mod planlægning for vindmøller og solcelleanlæg fokuseres.

21. juni 2023
Side 8 af 10

Her er der tale om en meget lille justering ("fokusering") af indsigelsesadgangen, som næppe i praksis giver den store effekt.

Bedre mobildækning i hele landet

Det foreslås at give kommunerne bedre mulighed for at meddele landzonetilladelse til opstilling af master, der anvendes til offentlig mobilkommunikation med tilhørende anlæg med henblik på at opnå bedre mobildækning i hele landet. Kommunerne får mulighed for at lægge særlig vægt på hensynet til de samfundsmæssige interesser i at sikre bedre mobildækning i hele landet.

Der er igennem de seneste årtier lavet talrige lovændringer, som skal bidrage til bedre mobildækning i Danmark. Det var ønskeligt at kommunerne fik lidt mere konkret mulighed for selv at fastsætte en praksis for, hvordan der sikres mobildækning. Det er fortsat erfaringen, at der altid er valide argumenter imod opsætning af nye master uanset hvor disse foreslås placeret.

Dette forslag giver kun justeringer i vægtningen af de mange hensyn som skal afvejes i sager om landzonetilladelse. På papiret er det derfor en lempelse. I praksis vil det være op til Planklagenævnet at fastsætte grænserne for kommunernes skøn. En mere præcis lovgivning ville være at foretrække.

Forenkling, administrative lettelser og andre justeringer

Det foreslås, at

1) en lokalplan tillige kan indeholde kommunens afgørelse om de fornødne dispensationer fra de af naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, som kommunen er myndighed for (one-stop-shop),

Der er alene tale om en processuel lempelse, som vil få begrænset betydning.

2) kommunen kan nedlægge forbud efter planloven mod bebyggelse eller ændret anvendelse, der er etableret ulovligt efter anden lovgivning end planlovgivningen,

Dette er en vigtig rettelse af en åbenlys uhensigtsmæssig lovgivning.

Aarhus Kommune vil anbefale at det samtidig tydeliggøres i § 12, stk. 3 at undtagelsen om, at der ikke kan nedlægges forbud i rammer der udlægger et areal til offentlige formål, kun gælder hvis arealet udelukkende er udlagt til offentlige formål.

Kommunerne har et utal af eksempler på rammebestemmelser hvor arealer udlægges til f.eks. erhvervsformål, men også med mulighed for offentlige formål som kan indpasset i erhvervsområdet. Her bør § 12, stk. 3 også kunne benyttes.

3) ophævelse af visse bestemmelser i planlovens om bl.a. krav om landsplanredegørelse og lokal Agenda 21,

21. juni 2023
Side 9 af 10

Det er fint at kravet om Agenda 21 udgår, idet tiden er løbet fra redskabet, og er i praksis erstattet af kommunernes øvrige planlægning.

Det er en væsentlig lettelse i kommunernes planarbejde, at det lovpligtige krav om forudgående høring af en lang række kommuneplanforslag bortfalder.

4) forskellige bestemmelser vedrørende støj tilrettes,

Der er en række udfordringer i kommunerne i forhold til regulering af støj og kommunernes lokalplanlægning. Det har givet anledning til et utal af sager ved Planklagenævnet, hvor kommuners lokalplan erklæres ugyldige.

Der er behov for en grundlæggende revision af, hvordan planforbuddet skal fortolkes, så det ikke overlades til Planklagenævnets praksis. Planklagenævnets praksis betyder at de gældende nationale støjvejledninger i dag er eneste fortolkningsbidrag, når Planklagenævnet træffer afgørelser efter Planlovens § 15a, stk.1. Dette er uhensigtsmæssigt, idet vejledningerne ikke er tilstrækkeligt præcist formulerede, og bærer præg af at være forældede i.f.t. bebyggelse i trafikerede midtbyer, og moderne byggematerialer og metoder som kan skærme for støj.

Det bemærkes, at det i lovforslaget anføres, at Planlovens § 15a, stk. 1 kun omhandler udlæg af arealer til ændret anvendelse.

Dette fremgår ikke af lovtæksten, og det er ikke i overensstemmelse med praksis i Planklagenævnet – se f.eks. Planklagenævnets afgørelse af 2. juli 2021 nr. 20/00296, hvor en lokalplan fra Silkeborg Kommune erklæres delvis ugyldig p.g.a. planforbuddet i et område som planlægges til uændret anvendelse.

Planklagenævnet anfører: ” Nævnet finder i den forbindelse, at det er uden betydning for om forholdene er omfattet af planlovens § 15, stk. 1, at området eventuelt ikke faktisk ændrer anvendelse i forhold til den tidligere anvendelse af området. Det afgørende for om forholdet er omfattet af bestemmelsen, er således, at der i lokalplanen sker udlægning af et støjbelastet areal til en støjfølsom anvendelse, uanset områdets forudgående faktiske anvendelse.”

Det vil være særdeles velkomment, hvis §15a, stk.1 præciseres, så det fremgår, at det kun handler om planlægning til ændret anvendelse, så praksis ved Planklagenævnet kan ændres. I dag er kommunen f.eks. udelukket fra at lave en ny lokalplan for en allerede eksisterende bypark i Midtbyen som følge af Planklagenævnets fortolkning af §15a, stk. 1.

5) kommunerne skal redegøre for kapacitet og forventet el-produktion fra planlagte vindmøller og solcelleanlæg

Det anbefales at Planloven også indeholder bestemmelser, som kan sikre fokus på el-produktion fra solceller på bygninger. Det anbefales at kommunerne skal have hjemmel til at stille krav om solceller på bygninger på lige fod med muligheden for at stille krav om grønne tage efter Planlovens §15, stk. 7

21. juni 2023
Side 10 af 10

Øvrige ændringer i lovforslaget har Aarhus Kommune ikke kommentarer til.

Med venlig hilsen

Luise Pape Rydahl
Forvaltningschef

Plan- og Landdistriktsstyrelsen
hoeringplan@plst.dk

Bemærkninger til høring over forslag til lov om ændring af planloven og forskellige andre love (jeres sagsnr. 2022-7022)

Aarhus Stiftsøvrighed har den 17. maj 2023 modtaget en henvendelse fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen med høring over forslag om ændring af lov om planlægning, lov om naturbeskyttelse, lov om boligforhold, lov om leje, lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v., lov om kolonihaver, lov om forbud mod anvendelse af bestemte ejendomme som samlingssted for en gruppe, lov om Planklagenævnet og lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Baggrunden for lovforslaget er aftale af den 15. juni 2022 om "Opfølgning på evaluering af planloven mv." Det fremgår af aftalen, at aftaleparterne blev enige om at gennemføre en række ændringer af planloven og anden relevant lovgivning.

Et af forslagene i aftalen er, at der skal sikres klare rammer for Stiftsøvrighedens indsigelsesret, for at skabe klarere rammer for planlægning for VE-anlæg.

Aarhus Stiftsøvrigheds bemærkninger til ændringsforslag til § 29, stk. 3 i lov om planlægning

Af det fremsendte høringsmateriale fremgår det af punkt 37, at der vil ske følgende ændring i forhold til den nuværende bestemmelse i lov om planlægning:

I § 29, stk. 3 indsættes efter 2. pkt.: "Stiftsøvrigheden kan dog ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af solceller længere væk fra en kirke end 1.000 m. Stiftsøvrigheden kan heller ikke fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller længere væk fra en kirke end 1.000 m, dog 2.000 m ved et lokalplanforslag, der muliggør opstilling af vindmøller på mindst 250 m."

Stiftsøvrigheden noterer sig, at den foreslåede ændring alene er rettet mod solceller og vindmøller inden for den angivne afstand på henholdsvis 1.000 m og 2.000 m fra en kirke og derfor ikke får betydning for alle øvrige lokalplanforslag. I forhold til alle øvrige lokalplanforslag har Stiftsøvrigheden fortsat ubegrænset mulighed for at fremsætte indsigelse, hvis det vurderes at lokalplanen er i strid med de særlige hensyn, Stiftsøvrigheden varetager og under forudsætning af, at de forhold, der gøres indsigelse imod, er af væsentlig national interesse.

Stiftsøvrighedens bemærkninger til indskrænkning af den selvstændige indsigelsesret

Telefon: 8614 5100 | kmaar@km.dk | www.aarhusstift.dk
Ean nr. 5798 0008 18736 | CVR nr. 39902613

Den | 23. juni 2023
Akt.id. | 2445570
Sagsnr. | 2023 - 16011
Ansvarlig | TSH

Der sker med lovforslaget en indskrænkning i Stiftsøvrighedens selvstændige indsigelsesret for så vidt angår solceller og vindmøller, kirkeministerens indsigelsesret opretholdes og der fortsat ingen begrænsning er i indsigelsesretten som ministeren har i henhold til § 29, stk. 3, 1. pkt. i lov om planlægning.

I de situationer hvor Stiftsøvrigheden vurderer, at et lokalplanforslag, der omhandler solceller eller vindmøller, som er placeret uden for den angivne afstand på henholdsvis 1.000 m og 2.000 m fra kirken, vil påvirke indsynet til eller udsynet fra kirken negativt, har Stiftsøvrigheden derfor stadigvæk mulighed for at anmode Kirkeministeren om at fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag. På baggrund af anmodningen afgør ministeren, om forholdet kan begrunde en indsigelse.

Aarhus Stift anbefaler, at der værnes om stifternes lokalkendskab

Vindmøller kan ses over store afstande, og afhængig af det lokale landskab kan en vindmølle, der står både 1.000 m og 2.000 m fra en kirke, have stor betydning for oplevelsen af kirken som kendingsmærke i kulturlandskabet. Bevarelse af kirkerne som kendingsmærker i landskabet er en af Stiftsøvrighedernes opgaver.

Stiftsøvrighederne har i perioden fra 2012-2022 fremsat i alt 26 indsigelser mod lokalplanforslag. Med den påtænkte lovændring og indførelse af en afstandsmæssig begrænsning i indsigelsesretten vil det betyde, at kun i alt 6 af de 26 indsigelser, ville have været mulige. I de resterende 20 tilfælde skulle stiftsøvrighederne have anmodet Kirkeministeren om at fremsætte indsigelsen.

Stiftsøvrigheden fremsatte i den anførte periode i alt 4 indsigelser mod lokalplanforslag om opstilling af vindmøller, hvoraf de 3 sager ville blive omfattet af den begrænsning af Stiftsøvrighedens indsigelsesret, som ændringsforslaget indebærer.

Den forslåede lovændring vil svække det lokale kendskab, som stifterne benytter sig af i vurderingen af lokalplanen og kirken og dens omgivelser. Dermed svækkes baggrunden for den særlige rolle som stiftsøvrigheden har i forhold til den ubegrænsede mulighed for at fremsætte indsigelse til lokalplaner.

Ændringsforslaget til § 29, stk. 3 i lov om planlægning udgør en forringelse af Stiftsøvrighedens nuværende og ubegrænsede mulighed for at fremsætte indsigelse mod et lokalplanforslag.

Ændringsforslaget vil medføre, at fremsendelse til Kirkeministeriet og den, af ministeriet dertilhørende sagsbehandling, vil reducere den tid, som stiftet ellers kunne have benyttet til denne dialog og forhandling med kommune.

Stiftsøvrigheden vurderer at ændringsforslaget vil påvirke, stiftets mangeårig praksis for at indgå i dialog med stiftets kommuner om lokalplanforslag.

Aarhus Stift har en mangeårig praksis for at indgå i dialog med stiftets kommuner om lokalplanforslag, der har betydning for indsynet til og udsynet fra kirkerne, og vi opfordrer altid kommunerne til at inddrage stiftet i planlægningen så tidligt som muligt med henblik på at undgå at komme dertil, hvor det vurderes nødvendigt at benytte sig af muligheden for at fremsætte indsigelse. Denne praksis har betydet at Aarhus Stift sjældent fremsætter

indsigelse, men at lokalplanerne tilpasses i en god lokal dialog med kommunerne.

Aarhus Stift har desuden praksis for at benytte høringsperioden før et lokalplanforslag til dialog og forhandling med kommunen om at nå en for kirkerne tilfredsstillende løsning. Igen med henblik på at undgå at komme dertil, hvor det vurderes nødvendigt at benytte sig af muligheden for at fremsætte indsigelse.

På trods af at ministerens indsigelsesret opretholdes, og at Stiftsøvrigheden ad den vej har mulighed for at anmode ministeren om at fremsætte indsigelse finder Stiftsøvrigheden på baggrund af ovenstående ændringsforslaget bekymrende.

Det er således Stiftsøvrighedens vurdering, at det lokale kendskab forventeligt vil blive svækket, samt at stiftets praksis for at indgå i dialog med kommunerne omkring lokalplanforslag vil blive påvirket i negativ retning.

Når der samtidig henses til det meget begrænsede antal sager, hvor Stiftsøvrigheden har fremsat indsigelse (4 sager i en periode på 10 år) forekommer ændringsforslaget efter Stiftsøvrighedens opfattelse ikke proportionalt og derfor forslår stiftsøvrigheden, at den nuværende ordning fastholdes som hidtil.

Baggrunden for Stiftsøvrighedens indsigelsesret

Kirkerne udgør en væsentlig del af historien for mange landsbyer og fremstår i dag som markante kulturhistoriske kendingsmærker i det danske landskab. Kirkerne er selvejende, og ingen af dem er fredede, idet kirkebygninger, der er omfattet af lovgivningen om folkekirken, er undtaget fra bygningsfredningslovens bestemmelser.

Det er de lokale sognes menighedsråd, der har ansvaret for sognets kirker og kirkegårde, og i henhold til § 29 i bekendtgørelse nr. 1172 af 19. september 2016 om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, skal et menighedsråd søge at forhindre, at kirkens og kirkegårdens nærmeste omgivelser bebygges eller bruges på skæmmende måde. Det bør herved, så vidt muligt undgås, at der foretages sådanne ændringer i bebyggelse og beplantning ved kirken, at der sker en forringelse af den skønhedsværdi, der er knyttet til samspillet mellem kirken, kirkegården og omgivelserne.

Stifterne i Danmark er decentrale statslige myndigheder under Kirkeministeriet. I forhold til plansager er det stifternes opgave at føre overtilsyn med kirker og kirkegårde og sikre en beskyttelse af de nærmeste omgivelser mod skæmmende bebyggelse og lignende.

De 10 stifter har således hver især en selvstændig ret til alene at fremsætte indsigelse med et lokalplanforslag, der vurderes at være i strid med de særlige hensyn, som stiftet varetager, dvs. varetagelsen af indsynet til og udsynet fra kirkerne.

Med venlig hilsen

Henrik Wigh-Poulsen
Biskop

Jacob Hess
Stiftamtmand

Telefon: 8614 5100 | kmaar@km.dk | www.aarhusstift.dk
Ean nr. 5798 0008 18736 | CVR nr. 39902613